"מותחן מעורר התפעלות"
- וושינגטון טיימס -

אישה עם כתם לידה

הוקַן נֶסֶר

סדרת המפקח ואן וטרן

אישה עם כתם לידה

הוֹקָן נֶסֶר

אישה עם כתם לידה

סדרת המפקח וַאן וֶטֶרֶן

הוֹקָן נֶסֶר

מאנגלית: תומר בן אהרון

הוצאת לאור

KVINNA MED FÖDELSEMÄRKE
Håkan Nesser
Translated from English by Tomer Ben Aharon
עורכת ראשית: הילית חמו מאיר
עריכת תרגום: יוסף כהן
עיצוב העטיפה: מירב רוט
סדר: יעל מיכלסון

Translation from the Swedish by Laurie Thompson ©
Copyright © Håkan Nesser, 1996
First published by Albert Bonniers Förlag, Stockholm, Sweden
Published in the Hebrew language by arrangement with Bonnier Rights, Stockholm, Sweden

© כל הזכויות בשפה העברית שמורות, 2020
להוצאת הכורסא
רח' שינקין 71, גבעתיים 5329704
E-mail: hakursa@gmail.com
ולמודן הוצאה לאור בע"מ
משק 33, מושב בן-שמן 7311500

Hebrew translation rights reserved by ©
,The Armchair Publishing House
Shenkin, Givatayim 5329704 71
.and Modan Publishing House Ltd
Meshek 33, Moshav Ben-Shemen 7311500

אין להעתיק, לשכפל, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי או מכני או אחר, כל חלק שהוא מהחומר שבספר זה. שימוש מסחרי מכל סוג בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט, אלא ברשות מפורשת בכתב מהמו"ל.

דאנאקוד: 126500000781

Printed in Israel 2020 נדפס בישראל

לסאנָה ויוֹהנֶס

וישנם, כמובן, מעשים שלעולם לא נוכל להותיר מאחור,
או לקנות את חירותנו מהם.
מעשים שעליהם אף לא ניתן לבקש מחילה.

— וו. קלימְקֶה,
פסיכולוג

I

23 בדצמבר–14 בינואר

1

היה לה קר.

בתחילת היום ירד שלג קל ומבטיח, אבל ככל שהתקרבה שעת הצהריים הפכה אותו הרוח החזקה שנשבה מן הים לגשם אלכסוני שוטף מהסוג הגרוע ביותר. גשם שמקפיא אותך עד העצם. הוא כפה על בעלי הדוכנים בנמל לארוז את מרכולתם שעות לפני המתוכנן, ובבר של זימרמן הוגשו פי שלושה כוסות ויסקי חם בדבש מאשר בכל יום אחר בדצמבר.

ואם לא די בכך, בית הקברות פנה לכיוון דרום־מערב, על גבי צלע גבעה מתונה, נטולת עצים, חשופה לגמרי לכל פגעי מזג האוויר. כשהקבוצה הקטנה הגיעה לבסוף אל הקבר הטרי, הבוצי, הכתה בה שוב אחת המחשבות ההן.

לפחות הקבר שכן בנקודה מוגנת מפני הרוח. אין שום סיבה לקחת איתך אל תוך האדמה את הרוח ואת הגשם המחורבן הזה. מאחורי כל ענן קודר מסתתרת קרן שמש.

הכומר משך באפו, ושותפו לפשע — או איך שנגדיר את התפקיד שלו — נאבק במטרייה. הוא ניסה להציב אותה כך שתגן גם על האיש בשחור וגם עליו, אבל משבי הרוח היו גחמניים והזווית הנדרשת השתנתה משנייה לשנייה. נושאי הארון נעצו את כפות רגליהם באדמה הרטובה והחלו להנמיך את משאם. כבר עכשיו נראה הזֵר שעל הארון נורא. כמו תבשיל ירקות שעמד על האש יותר מדי זמן. אחד מנושאי הארון החליק, אבל הצליח להתייצב שוב. הכומר קינח את אפו והחל להקריא את התפילה. שותפו לפשע התקשה להתמודד עם האת. הגשם נעשה כבד יותר.

כמה צפוי, אמרה לעצמה בשעה שקפצה את אגרופיה בכיסי מעילה ורקעה ברגליים בניסיון לחמם אותן. חייבים להודות.

כל כך, כל כך צפוי. טקס לא מאורגן ולא מכובד, בדיוק כמו חייה של האישה ששוכנת כעת בארון. אפילו קבורה ראויה לשמה היא לא מקבלת. ביום שלפני ערב חג המולד. מעט שמים כחולים, או שלג עדין שיימשך גם אחר הצהריים — זאת בקשה גדולה מדי? זה מאמץ גדול מדי?

ברור שכן. חיי אמהּ היו רצופים תבוסות וכישלונות מפוארים. למען האמת, לא רק שהיה אפשר לצפות למזג אוויר כזה, אלא שהוא גם הלם את המעמד, והיא נשכה את שפתה כדי לא לפרוץ בבכי.

כן, סיום הולם והגיוני. המשכיות בין חיים ומוות. ובלי בכי. עדיין לא.

מאיזושהי סיבה סתומה ומרגיזה התעקשה אמהּ: אל תבכי! מה שלא תעשי, אל תייללי מעל הקבר שלי בהלוויה. דמעות אף פעם לא עזרו לאף אחד, תאמיני לי. אני בכיתי בחיים שלי מפה ועד להודעה חדשה.

לא, תעשי משהו, בת שלי. את צריכה לפעול! תעשי משהו מדהים שאני אוכל להתגאות בו בגן עדן!

כשאמרה זאת, לחצה את כף ידה של בתהּ בשתי ידיה האדומות החלושות. היא הישירה אליה מבט בעיניה הגוססות, והיה ברור שהפעם היא רצינית: לשם שינוי, אמהּ התחננה בפניה שתעשה משהו. אמנם זה בא מעט מאוחר מדי וקשה לומר שהניסוח היה ברור, אבל לא היה שום ספק באשר לכוונתה. או שאולי כן?

חצי שעה אחר כך כבר מתה.

תעשי משהו, בת שלי. את צריכה לפעול!

הכומר השתתק. הוא הביט בה מתחת למטרייה הנוטפת והיא הבינה שהוא מחכה שגם היא תעשה משהו. אבל מה? היה קשה לדעת. זאת היתה הפעם השנייה בלבד בחייה שהשתתפה בהלוויה; בפעם הראשונה היא היתה בת שמונה או תשע, וגם אז באה רק בשביל אמא שלה. כעת עשתה כמה צעדים מהוססים לפנים. היא השתופפה במרחק בטוח מהקבר כדי לא למעוד בצורה מביכה ולהצטרף לאמהּ בתוך האדמה. היא הרכינה

את הראש ועצמה עיניים. שילבה אצבעות.

הבני זונות האלה בטח חושבים שאני מתפללת, אמרה לעצמה. או שהם מעמידים פנים שזה מה שהם חושבים. להתראות, אמא! תסמכי עלי. אני יודעת מה אני צריכה לעשות. את תוכלי לנוח בשקט בחברת המלאכים.

וכך נגמר הטקס. הכומר ושותפו לפשע לחצו את ידיה בכפות קרות ורטובות, ואחרי עשר דקות היא כבר עמדה מתחת לגגון הדולף של תחנת האוטובוס והשתוקקה לאמבטיה חמה ולכוס יין אדום.

או ברנדי. או שניהם.

מתאבלת אחת בלבד, חשבה. בהלוויה של אמא שלי היתה מתאבלת אחת בלבד. אני. וזהו זה.

אבל אני מקווה בכל לבי שבקרוב יתאבלו עוד כמה אנשים.

נאה דרשת, אמרה לעצמה, ובעודה נאבקת בקור וברטיבות וברצון לבכות חשה שהמילים האלה הציתו בה להבה קטנה. סוף־סוף הוצת בה משהו דליק, משהו שהחל אט־אט להלהיט את העץ הקפוא והנוקשה ששכן זה זמן רב בתוך נפשה.

תבערה שלמה, לא פחות, שעד מהרה תתחיל להתפשט ותאכל גם אחרים בלשונותיה... היא תגרום גם לאחרים לפחד מִיָם הכעס הזה, שבבוא העת יבלע וישמיד אותם!

המחשבה העלתה בה חיוך. היא בטח קראה את זה איפשהו; ואולי צדק אחד מבני הזוג הראשונים שלה כשאמר שיש לה כישרון. זיקה לשירה ולניסוח רעיונות במילים.

לאמת ולתשוקה. ואולי לסבל. כן, זה בלי שום ספק נשמע מדויק יותר. היא אכן סבלה. לא כמו אמא שלה, כמובן, אבל גם היא זכתה למנה נאה של סבל. נאה עד מאוד.

אני קופאת מקור, חשבה. נו כבר, אוטובוס מזדיין!

אבל לא היה שום סימן לאוטובוס. לא היה שום סימן לשום דבר, ופתאום היא הבינה, בזמן שעמדה שם ורקעה ברגליה מתחת לגגון הדולף בחושך ההולך וגובר, שככה בדיוק נראו כל חייה. שזאת התמונה שמסכמת באופן מושלם את הסיפור כולו.

תמונה שבה היא עומדת ומחכה למשהו שלעולם לא בא. לאוטובוס. לגבר הגון. לעבודה טובה.

להזדמנות. פשוט הזדמנות אחת מחורבנת לעשות משהו בעל ערך עם החיים שלה.

היא בת עשרים ותשע, וכבר מאוחר מדי.

אמא שלי ואני, חשבה. האחת מתאבלת לצד הקבר. האחרת שוכבת בתוכו. באותה מידה היינו יכולות להחליף מקומות. או לשכב זו לצד זו. אף אחד לא היה מוחה. אלא ש...

ושוב הרגישה שהלהבה מציתה בה נחישות, והרגשות גאו בתוכה ומילאו אותה בחום. חום עז, כמעט מוחשי, שהעלה על פניה חיוך בעיצומו של האבל וקפץ את אגרופיה חזק אפילו יותר בתוך כיסי מעילה.

היא הביטה עוד פעם אחת אחרונה בעיקול, אבל לא ראתה שום פנס מתקרב. ואז הפנתה את גבה אל הכביש ואל כל שאר הדברים והחלה לצעוד לכיוון העיר.

חג המולד בא וחלף.

ראש השנה בא וחלף. ממטרים רדפו ממטרים, והימים הכחולים־אפורים עברו במעין לאות חדגונית. תוקף האישור הרפואי שלה פג והיא נאלצה לחתום אבטלה. לא היה שום הבדל במצבה. ימי מחלה מאיזו עבודה? מובטלת מאיזה עיסוק?

ניתקו לה את קו הטלפון. כשקיבלה את ההתראה כמה חודשים לפני כן, לא שילמה את החשבון בכוונה, ועכשיו חברת הטלפון נקטה צעדים. ככה זה עובד.

זה היה נעים. לא רק שהיא לא היתה צריכה לפגוש אנשים, אלא שעכשיו היא גם לא צריכה לשמוע אותם יותר. לא שהיו בחייה יותר מדי אנשים שהיא נאלצה לשאת. לא היה ספק שחוג המכרים שלה התכווץ לאחרונה. בשבועיים הראשונים אחרי ההלוויה דיברה עם שני אנשים בסך הכול. היינצי וגֶרגילס. את שניהם פגשה במקרה בכיכר, ובתוך חצי דקה ניסו שניהם לשנורר ממנה משהו. הרואין, קצת מריחואנה או לפחות בקבוק יין — נו באמת, בטוח יש לה משהו לתת לחבר ותיק? אז אולי מקלחת וזיון מהיר?

את זה רק גרגילס העז להציע, ולמשך כמה שניות שקלה להתמסר לו לשעה קלה. רק כי נהנתה לחשוב שאולי תדביק גם אותו.

אבל ברור שאי־אפשר לוודא שהוא יידבק. הסיכויים קטנים. למרות כל הסיפורים ששומעים זה לא קורה בכזאת קלות, אפילו הרופאים מדגישים את זה. אבל היא הצליחה לרסן את עצמה. חוץ מזה, לא מעט אנשים שרדו את המחלה אפילו שהתנהגותם כללה הרבה יותר גורמי סיכון.

גורמי סיכון? איזה ביטוי מטומטם. האם היא לא נוטלת סיכון אחרי סיכון לאורך כל חייה? אבל אין ספק שלֵני צדק בְּמה שנהג לומר לה לפני שנים: כשאת נולדת על שפת חבית של חרא, את צריכה להשלים עם העובדה שמדי פעם תיפלי פנימה. זה בלתי נמנע. מה שחשוב הוא להצליח לטפס החוצה שוב.

ומובן שבסופו של דבר את לא מצליחה. את לא מטפסת החוצה. את נשארת שקועה בחרא, ומשם זה רק עניין של זמן.

אבל הדאגה הזאת כבר לא היתה רלוונטית. היא כבר לעסה אותה ודשה בה והשאירה אותה מאחור. נובמבר שינה המון דברים. וגם המוות של אמה, כמובן.

או ליתר דיוק, הסיפור של אמה. המילים שנפלטו מתוכה זמן קצר לפני הסוף, כמו הפלה אחרי שלושים שנות היריון. כן: הבשורה שהיא קיבלה בנובמבר עוררה בה את הרצון להיות לבד, ואילו הסיפור של אמה השלים את המלאכה. הוא העניק לה כוח והחלטיות. משהו נעשה קל יותר. משהו נעשה ברור וחד־משמעי יותר לראשונה בחייה רצופי המצוקות. כוח הרצון והנחרצות גברו, וההתמכרות דעכה ופגה בלי שתצטרך להתאמץ ולו מעט. היא הפסיקה לגמרי עם החומרים הכבדים. ג'וינט או בקבוק יין מדי פעם, אבל זה הכול. והכי חשוב — היא קטעה את הקשר הנואש והארור עם כל שאר האנשים היושבים על שפת חבית החרא. היא לא האמינה כמה קל היה להתנער מהם, קל בדיוק כמו שהיה להתנער מהסמים, למען האמת, ומובן ששתי ההתפתחויות האלה סייעו זו לזו. אולי כל הרופאים והפסיכולוגים שנדנדו לה לאורך השנים צדקו בעצם: אולי הכול תלוי בכוח הפנימי שלך. רק בזה, ולא בשום דבר אחר.

אומץ ונחישות, במילים אחרות.

והמשימה, הוסיפה וציינה.

* * *

המשימה? המשימה לא היתה ברורה לה מההתחלה, אלא התגנבה לתוך תודעתה בהמשך. קשה לומר מתי, ולא פחות קשה לומר איך בדיוק היא נולדה. האם זאת היתה החלטה של אמהּ או שלה? לא שזה היה חשוב כל כך, אבל יהיה מעניין להרהר בזה.

להרהר בסיבה ובאחריות ובכל מיני דברים כאלה. בנקמה ובחשיבותו של צדק. עשרת אלפים הגילדר שאמהּ החביאה היו הפתעה גדולה, וגם עזרה גדולה. זה סכום עגול ויפה, ולא היה ספק שהוא יהיה שימושי.

בעצם, הוא כבר היה שימושי. ב־12 בינואר היא הוציאה אלפיים גילדר, אבל לא על שטויות. במגירת השידה שליד המיטה שלה היתה רשימה של שמות וכתובות ולא מעט מידע נוסף. היה לה גם אקדח, וחדר מרוהט חיכה לה במארדַם. מה עוד היא יכולה לבקש?

עוד אומץ? עוד נחישות? טיפת מזל?

בערב שלפני יציאתה התפללה לאל בלתי מוגדר בעליל וביקשה ממנו לעמוד לצדה ולהעניק לה בדיוק את הדברים האלה. וכשכיבתה את מנורת הלילה היתה לה תחושה חזקה שאין הרבה מכשולים שהעולם יוכל להציב בדרכה.

מעט מאוד, אם בכלל. באותו לילה היא ישנה בתנוחה עוברית. היה לה חם ונעים וחיוך היה נסוך על פניה, שכן מעולם לא הרגישה פגיעה פחות.

לא נדרש ממנה מאמץ רב כדי למצוא חדר להשכרה. היא פשוט ענתה למודעה ב"נוֹיֶבֶּה בלאט" — אבל כשראתה את החדר, הבינה שיותר מזה לא יכלה לבקש.

גברת קלאוזנר התאלמנה בטרם עת — בתחילת שנות השמונים, כשהיתה באמצע גיל העמידה — אבל במקום למכור את הבית האהוב והמקסים בן שתי הקומות ברובע דֶייקסְטְרה, שיפצה אותו וריהטה אותו מחדש כך שיתאים לנסיבות החדשות שנוצרו בחייה אחרי התקף הלב הבלתי צפוי של המייג'ור. היא המשיכה לגור בקומת הקרקע, עם גינה, שני חתולים וארבעת אלפים ספרים. את הקומה העליונה, ובה חדרי השינה הישנים של הילדים וחדרי האורחים, הפכה למעין אכסניה: היו שם ארבעה חדרים בסך הכול, בכל אחד מים זורמים ומטבחון. ובמסדרון היו שירותים ומקלחת משותפים. גרם המדרגות זכה לכניסה צדדית משלו, במרחק בטוח מחדר השינה של גברת קלאוזנר. גם אם היו לה מעט פרפרים בבטן לקראת השקת המיזם החדש שלה, עד מהרה הבינה שהיא יכולה לשבח את עצמה על הצלחה גדולה. היא השכירה רק לרווקות, ולחצי שנה לכל היותר. רובן היו סטודנטיות בשלבים מתקדמים של תואר במשפטים או ברפואה שהיו זקוקות למעט שקט כדי ללמוד. או אחיות שבאו ללימודים משלימים קצרי טווח בבית החולים גֶמֶיינטֶה. שניים או יותר מהחדרים היו פנויים בדרך כלל במהלך הקיץ, אבל היא הרוויחה די והותר במשך שאר השנה. היה ברור לה שמייג'ור קלאוזנר לא היה מתנגד למיזם הזה שלה, ולפעמים, כשעמדה בתור בבנק כדי להפקיד את הכסף שקיבלה מהשוכרות, דמיינה לעצמה שהיא רואה אותו מהנהן בהערכה בשמים, בשדה הקרב האחרון.

כמוסכם, הדיירת החדשה נכנסה לחדר ביום ראשון, 14 בינואר, ערב לפני תחילתו של קורס בן שלושה חודשים למנהלי כספים במכון אליזבת. היא שילמה מראש על שישה שבועות, ואחרי שקיבלה את ההנחיות המוקדמות (שניתנו בנימה ידידותית עד מאוד ובתוך פחות מדקה), השתכנה בחדר האדום. גברת קלאוזנר ידעה כמה חשוב לכבד את הפרטיות של הדיירות שלה: כל עוד הן לא עשו רעש בזמן שקראה או במשך הלילה ולא רבו זו עם זו בקולניות, היא לא ראתה שום סיבה להתערב להן בעניינים. הדיירות שלה הבינו שהשהות בביתה מחייבת כבוד הדדי, ועד כה — אחרי שלוש־עשרה שנה בעסק — היא לא חוותה אכזבות מרות או נתקלה בתקלות חמורות.

יצר לב האדם טוב מנעוריו, נהגה לומר לעצמה. ואנשים נוהגים בנו כפי שאנו נוהגים בהם.

* * *

מעל הכיור הקטן שבפינת המטבחון היתה תלויה מראה, וכשסיימה לפרוק את חפציה היא עמדה מולה דקה או שתיים ובחנה את פניה החדשות.

היא לא שינתה הרבה, אבל לשינויים המעטים שעשתה היתה השפעה מדהימה. בשיער קצר וצבוע בחום, בפנים נטולות איפור ובמשקפיים בעלי מסגרת מתכת, היא נראתה לפתע כמו ספרנית או כמו מורה משועממת למלאכת יד. איש לא היה מזהה אותה, ולרגע קט — כשעמדה מול המראה, עשתה פרצופים והתנסתה בזוויות — חשה בכל איבריה שהיא מישהי אחרת.

פנים חדשות ושם חדש. עיר חדשה ומשימה שאך לפני חצי שנה היתה נשמעת לה כמו הזיית טירוף או כמו בדיחה גרועה.

והנה היא בכל זאת כאן. היא ניסתה עוד פעם אחת — בפעם האחרונה? — לזהות בעצמה שמץ של ספק או אי־ודאות, אבל גם כשצללה למעמקי נשמתה לא מצאה דבר פרט לסלע איתן, קרקע קשה ומוצקה, והיה

לה ברור שהגיע הזמן להתחיל.

להתחיל באמת. הרשימה היתה שלמה בכל מובן, ואף ששלושה חודשים הם זמן לא מועט, לא היתה סיבה להתחיל כבר עכשיו למנות את הימים. להפך. כל שם דרש תכנון קפדני, טיפול ייחודי, והיה עדיף להפיק את המרב מהימים הראשונים האלה כדי להימנע מלחץ מיותר לקראת הסוף. ברגע שתתחיל לבצע את המשימה ואנשים יבינו מה מתרחש, יהיו לה מן הסתם בעיות אחרות להתמודד איתן. כולם יהיו דרוכים — הציבור, המשטרה, היריבים שלה.

כך יהיה ואין מה לעשות בנידון. הנסיבות מכתיבות זאת.

אבל כבר עכשיו היתה משוכנעת שלא יהיו לה סיבות לדאגה. לא סיבות גדולות, בכל אופן. וכאשר שכבה במיטתה בלילה הראשון ההוא ובחנה את האקדח, חשה בבירור שגודלו של האתגר מגדיל את הפיתוי שבמשימה.

מגדיל את ההתלהבות ואת ההנאה.

אני מטורפת, אמרה לעצמה. מטורפת על כל הראש.

אבל הטירוף שלה היה טירוף נועז שאין לעמוד בפניו. ומי יכול להאשים אותה?

היא הביטה שוב ברשימת השמות. שיננה אותם. היא כבר החליטה מי יהיה הראשון, ואף על פי כן העמידה פנים שהיא שוקלת זאת שוב.

ואז פלטה אנחת רווחה וסימנה שני קווים אדומים עבים מתחת לשמו. היא הדליקה סיגריה והתחילה לתכנן איך תיגש למלאכה.

II

9-18 בינואר

4

ר ישארד מאליק לא נהג לשתות שתי כוסות ויסקי גדולות לפני ארוחת הערב, אבל היום היה לו תירוץ. שני תירוצים, בעצם. המשא ומתן שניהל עם וינקלֶרס התפוצץ למרות שעתיים של דיונים טלפוניים קדחתניים אחר הצהריים, וכשהוא יצא סוף־סוף מהמשרד גילה פתאום שגל קור הפך את הרחובות הרטובים מגשם לזירת החלקה על הקרח. מובן שאילו היה הדבר תלוי בו זאת לא היתה בעיה — לא לחינם בשלושים שנה מאחורי ההגה לא היתה לו שום תקלה, אף שנהג לא אחת בדרכים חלקלקות — אבל הוא לא היה הנהג היחיד על הכביש. הפקקים של שעת העומס, לאורך הדרכים ממרכז העיר אל הפרברים, עדיין לא התפזרו, וזה קרה ממש לפני מעגל התנועה בהאגְמאר אָלֶה. מרצדס לבנה עם לוחית זיהוי שווייצרית שנסעה הרבה יותר מדי מהר החליקה ונכנסה מאחור ברנו שלו. הוא סינן קללה מבין שיניו, שחרר את חגורת הבטיחות ויצא מהמכונית כדי לבחון את היקף הנזק ולהתווכח על הצעד הבא. פנס אחורי ימני מרוסק, שקע די גדול בכנף ושתי שריטות עמוקות בפח. מגוון תירוצים לא סבירים, ניסיונות מאולצים לשמור על נימוס והחלפת כרטיסי ביקור ופרטי ביטוח — כל זה ארך זמן רב למדי, ורק ארבעים דקות לאחר מכן המשיך בדרכו הביתה.

מאליק לא אהב לחזור הביתה מאוחר. אמנם אשתו סיימה להכין את ארוחת הערב לפני שבע רק לעתים רחוקות, אבל הוא הקפיד בקנאות על שעה, רצוי שעה וחצי, עם העיתון וכוס ויסקי מהול במים בחדר העבודה שלו.

עם השנים הפכה השעה הזאת להרגל ואף להכרח. מעין חיץ בין העבודה לְאישה שנעשתה מודעת יותר ויותר לחשיבותה.

היום תישאר לו רק רבע שעה לעצמו. וכדי לפצות את עצמו על האובדן — הן של הדקות היקרות והן של הפנס האחורי — הוא דילג על העיתון והקדיש את כל תשומת לבו לוויסקי.

טוב, לא ממש את כל תשומת לבו. היתה גם שיחת הטלפון ההיא. מה זה היה צריך להיות? "עלייתו ונפילתו של פלינגֶל באנְט". מה הטעם להתקשר למישהו רק כדי להשמיע לו להיט ישן משנות השישים? ולעשות את זה שוב ושוב?

בכל אופן, לפחות פעם ביום. פעמיים אילְזֶה ענתה, ופעם אחת הוא. זה התחיל שלשום, והוא לא אמר לה ששיחה זהה הגיעה גם אמש. אין טעם להדאיג אותה שלא לצורך. אין גם טעם לומר לה שהוא זיהה את המנגינה.

די מוקדם בשנות השישים, אם הוא זכר נכון. להקת הצלליות. 1964 או 1965. בכל אופן, זה לא הדבר החשוב. השאלה היא מה זה אמור לסמל, אם בכלל. ומי אחראי לזה. אולי זה פשוט מישהו שהשתחרר לו בורג. מטורף שאין לו מה לעשות חוץ מלהתקשר לאזרחים ישרים ולהטריד את מנוחתם.

סביר להניח שזה הכול. אמנם אפשר לשקול לערב את המשטרה אם זה יימשך, אבל עד כה היה מדובר במטרד קטן ותו לא. וביום כזה, גם מטרד קטן הוא מרגיז מאוד.

קוץ בתחת, כמו שוולף היה אומר. שריטה בפח או פנס אחורי מנופץ.

והנה נשמעה הקריאה מאשתו. הארוחה כנראה מוכנה. הוא נאנח, חיסל את שארית הוויסקי ויצא מחדר העבודה.

* * *

"לא צריך להתרגש."

"אני לא מתרגשת."

"אני שמח לשמוע."

"אתה תמיד חושב שאני מתרגשת ממשהו. זה מראה לי בדיוק מה דעתך על נשים."

"טוב, די. בואי נדבר על משהו אחר. הרוטב לא רע בכלל. מה שמת בו?"

"קצת יין מדֵירה. אכלת אותו כבר חמישים פעם. היום הקשבתי יותר זמן."

"כן?"

"דקה לפחות. זה נמשך אותו דבר."

"מה ציפית שיקרה?"

"מה נראה לך שציפיתי שיקרה? ציפיתי לשמוע קול. רוב האנשים שמִתקשרים רוצים לומר משהו."

"אני מתאר לעצמי שיש לזה הסבר פשוט."

"אה, באמת? מה למשל? למה להתקשר למישהו רק כדי להשמיע לו מוזיקה?"

מאליק לגם ארוכות מהיין וחשב על השאלה.

"אולי זאת תחנת רדיו חדשה," אמר, "או משהו כזה."

"זה הדבר הכי טיפשי ששמעתי בחיים."

הוא נאנח.

"את בטוחה שזאת היתה אותה מנגינה בשני המקרים?"

היא חככה בדעתה ושפשפה את המצח באצבעה כפי שעשתה כשהרגישה שמיגרנה קרבה ובאה.

"נדמה לי. בפעם הראשונה הנחתי את השפופרת אחרי כמה שניות. כמו שאמרתי."

"אל תדאגי. זאת בטח טעות."

"טעות? איך יכול להיות שזאת טעות?"

תסתמי את הפה, חשב לעצמו. תפסיקי לנדנד לי או שאזרוק לך בפרצוף את הכוס היין הזאת!

"אין לי מושג," אמר. "בואי נעזוב את זה. היתה לי תאונה קטנה היום."

"תאונה?"

"לא משהו רציני. מישהו נכנס בי מאחור."

"אוי ואבוי! למה לא אמרת שום דבר?"

"לא נגרם נזק רציני. אין טעם להרחיב על זה את הדיבור."

"אין טעם להרחיב את הדיבור? אתה תמיד אומר את זה. אז על מה כן נדבר? תגיד לי בבקשה. אנחנו מקבלים שיחות טלפון מסתוריות, אבל אתה פשוט מתעלם מהן. יש לך תאונת דרכים, ואתה לא חושב שזה משהו ששווה לספר עליו לאשתך. כל כך מתאים לך. אז אני מבינה שלפי דעתך אנחנו צריכים לשבת כאן כל ערב בלי להוציא מילה. ככה אתה רוצה שזה יהיה. שקט מוחלט. אפילו לשיחה אני כבר לא טובה מספיק."

"די. מספיק עם השטויות."

"אולי יש קשר."

"קשר? מה זאת אומרת?"

"בין השיחות לתאונה. אני מקווה שלקחת את המספר שלו?"

אוי, אלוהים, חשב מאליק וגמע את כל היין בכוסו. משהו עובר עליה. היא בפרנויה מוחלטת. לא פלא שבמלון רצו לפטר אותה.

"שמעתְ משהו מיאקוֹב?" הוא ניסה לשנות את הנושא, אבל ברגע שהמילים יצאו מפיו הבין שזאת היתה טעות.

"כבר שבועיים לא שמעתי ממנו. הוא כל כך דומה לך, בחיים לא יעלה על דעתו להתקשר אלינו. אלא אם כן הוא צריך כסף, כמובן."

ממש לא, חשב מאליק וקיווה שהחיוך העגמומי הפנימי שלו לא מקרין החוצה. הוא דיבר עם בנם פעמיים בימים האחרונים בלי שהתבקש לתת אפילו גילדר אחד. ואף על פי שלעולם לא יודה בזה, הוא ראה בהתרחקות הפסיבית של הבן מאמו התפתחות בריאה ואף טבעית לחלוטין.

"מה לעשות," אמר וקינח את פיו במפית, "ככה הצעירים בימינו. יש משהו טוב בטלוויזיה הערב?"

* * *

כשהשיחה הרביעית הגיעה, התמזל מזלו לענות לה בעצמו. אילזה עדיין צפתה בסרט הונגרי בערוץ 4, וכשהוא ענה לטלפון בחדר השינה הוא היה יכול לומר למטרידן האלמוני באופן חד־משמעי ובלי שאשתו תשמע אותו ותנחש במה מדובר שהוא מוזמן ללכת לעזאזל. קודם כול הוא וידא שאכן מדובר ב"עלייתו ונפילתו של פלינגל באנט", ואז הקשיב לקטע במשך חצי דקה, שיגר שורת איומים שאינם משתמעים לשתי פנים וטרק את השפופרת.

אבל לא היתה לו כל דרך לדעת שמישהו אכן האזין לו בצד השני של הקו.

יכול להיות שהיה שם מישהו. יכול להיות שלא.

אבל המנגינה הזאת, הוא חשב. אולי בכל זאת... אבל זה היה רק צל של חשד, ושום זיכרון ברור לא צץ במוחו המרוגש.

"מי זה היה?" שאלה אשתו כשהוא התיישב שוב בספה בחדר הטלוויזיה.

"יאקוב," שיקר. "הוא מוסר דרישת שלום ושהוא לא רוצה ללוות אפילו פרוטה."

ביום שישי הוא עבר במוסך של וילי כדי לדבר על התיקונים במכונית שלו. אחרי שהובטח לו שהיא תהיה מוכנה בוודאות לאיסוף עוד באותו ערב, השאיר אותה שם ועשה ברגל את שאר הדרך למשרד. הוא הגיע אחרי רבע שעה וראה שוולף כבר יצא — כנראה כדי לנהל משא ומתן על חוזה עם מסעדת המבורגרים חדשה. הוא התיישב במשרדו והתחיל לקרוא את הסיכום היומי שמיס דה וַייס הביאה לו. כרגיל, רובו כלל תלונות מסוג כזה או אחר ואישורים על חוזים ועל הסכמים שכבר סוכמו בטלפון או בפקס. אחרי עשר דקות הבין שהוא מזמזם לעצמו את המנגינה המקוללת ההיא.

הוא הפסיק בכעס, החליט לצאת להביא קפה מהמשרד של מיס דה וייס ומצא את עצמו מנהל שיחה על מזג האוויר, שעברה אחרי כמה רגעים להתמקד בחיות מחמד. ליתר דיוק, בחתולים. ואם לחדד, במליסָנְדֶה דה לה קרואה, החתולה הסיאמית של מיס דה וייס. אף שהיא לוקחת באופן קבוע גלולות, ולמרות העובדה שהמסכנה כל כך פחדנית עד שהיא בקושי מעזה להציץ החוצה, בשבועיים האחרונים הולך וגובר החשש שהיא בהיריון.

יש עוד חתול אחד בלבד בסמוך לביתה של מיס דה וייס — חתול זקן, כחוש וחולני שככל הידוע לה אומץ על ידי משפחה של מהגרים כורדים, אבל מעדיף לבלות בחוץ את כל שעות ערותו, ביום וגם בלילה. כשמזג האוויר נוח, בכל אופן. איך הוא הצליח לגלות את נוכחותה של מאדאם מלסינדה דה לה קרואה הביישנית שלה? זו תעלומה, בלשון המעטה.

תעלומה ושערורייה. אמנם מיס דה וייס עדיין לא הלכה לווטרינר כדי לוודא את דבר ההיריון, אבל כל הסימנים מצביעים בבירור בכיוון הזה, כפי שכבר צוין, ולמרבה הצער.

מאליק חיבב חתולים. פעם, מזמן, היו לו שניים משלו, אבל אילזה לא הסתדרה איתם, בייחוד לא עם הנקבה, וכשהתברר להם שיאקוב אלרגי לפרוות בעלי חיים הם נפטרו מהם בדרך הרציונלית: שתי זריקות שהובטח להם כי אינן מסבות כאב.

הוא חיבב גם את מיס דה וייס. היא הקרינה מין חום נשי נינוח שבמשך השנים למד להעריך ואף להוקיר. אבל הוא עדיין הופתע מכך שגברים עזבו אותה שוב ושוב בלי להתחתן איתה ובלי לצלק אותה. כלומר, לא היה שום סימן שיעיד אחרת. במילים אחרות — היא נשארה כפי שהיא. במאי הקרוב תחגוג ארבעים — וולף ומאליק כבר החלו לדון ביניהם כיצד יש לחגוג את המאורע. מובן שזה אינו מועד שאפשר להתעלם ממנו. מיס דה וייס עבדה אצלם כבר יותר מעשר שנים, ושניהם ידעו שהיא כנראה חיונית להישרדותה של החברה יותר מהם.

"אז מה את חושבת לעשות עם החתולה שלך?" שאל.

מיס דה וייס משכה בכתפיה, וחזה הגדול קיפץ מעלה־מטה בתוך הסוודר שלה.

"לעשות?" שאלה. "שום דבר. הטבע כבר יעשה את שלו. אני יכולה רק לקוות שהיא לא תמליט יותר מדי חתלתולים. חוץ מזה, לא קשה למצוא בית לחתולים סיאמיים, גם אם הם מעורבים."

מאליק הנהן וסיים את הקפה שלו. הוא שילב את ידיו מאחורי עורפו ושקל מה לעשות היום.

"אני אסע לשאלְצֶה," החליט. "תגידי לוולף שאני אחזור אחר הצהריים."

* * *

רק כשהיה במעלית בדרך למטה, נזכר שאין לו מכונית. הוא פלט כמה קללות עסיסיות, שאל את עצמו איך

הוא יכול להיות כל כך מפוזר ולרגע שקל לחזור למעלה. ואז אמר לעצמו שאולי יש אוטובוס שיכול לקחת אותו לשם. הוא כמעט לא נסע בתחבורה הציבורית בימים אלו, אבל ידע שווֶרמיר ונילסן לוקחים לפעמים את קו 23 משאלצה, ואם האוטובוס נוסע לכיוון אחד, אין שום סיבה שהוא לא ייסע גם לכיוון ההפוך.

* * *

התחנה היתה בצד השני של מרכז הקניות וסניף הדואר, והוא כבר היה בחצי הדרך לשם כשחש שמישהו עוקב אחריו.

או לפחות מתבונן בו. הוא עצר במקום והביט סביבו. לא היה אפשר לומר שהרחוב הומה אדם, ובכל זאת היו שם לא מעט אנשים והוא התקשה לזהות מישהו שמתנהג מוזר. הוא חשב רגע או שניים, ואז המשיך אל התחנה. אולי הוא פשוט מדמיין, ובכל מקרה עדיף לא הסגיר את העובדה שהוא מריח משהו מסריח. עד מהרה שכנע את עצמו שזאת אכן הגישה הנכונה, הגביר את קצב הליכתו והשתדל להישאר דרוך.

הוא נדהם מהתגובה של עצמו ומהמהירות והטבעיות שבהן השלים עם התחושה ועם החשד שהתעוררו בו. כאילו זאת התרחשות יומיומית.

למה שמישהו יעקוב אחריו? רישארד מאליק! לעזאזל, מי בכלל יתעניין באדם כל כך פשוט וחסר חשיבות?

הוא נד בראשו ותחב את ידיו בכיסי מעילו.

אילו דמיונות מטופשים! אילזה בטח הדביקה אותה בשטויות שלה. כן, זה מה שקרה.

ועם זאת... הוא ידע שזה נכון. חש שזה נכון, ליתר דיוק. שמישהו נמצא מאחוריו. במרחק לא גדול. שמישהו יושב לו על הזנב. אולי זה מישהו שחלף על פניו ואז הסתובב והתחיל לעקוב אחריו, בערך עשרה מטרים מאחוריו. הרי תרגיל כזה הוא משהו שנקלט בתודעה, משהו שחשים בו באופן מעורפל ואינטואיטיבי...

ואולי מישהו עמד בקבלה כשהוא יצא לרחוב? מישהו שחיכה לו? אלוהים ישמור, זה כבר מדאיג.

הוא הגיע לתחנה ועצר. האוטובוס כנראה עבר לפני כמה רגעים כי איש לא עמד שם. הוא נכנס מתחת לגגון והתחיל לצפות בחשאי בעוברים ושבים. חלקם צעדו מהר ובתכליתיות, אחרים לאט יותר. מדי פעם עצר מישהו. נעמד בתחנה לצדו כדי לחכות לאוטובוס, מוגן מהרוח. חיכה כשעל פניו ההבעה החצי־ידידותית חצי־מרוחקת המאפיינת אנשים זרים שמוצאים את עצמם באותה סירה. בחור בצעיף מפוספס שחור־צהוב שכמעט טאטא את הרצפה. שתי זקנות במעילים מרופטים עם סלי קניות. אישה מעט צעירה יותר עם כובע ברט כחול ומזוודת עור דקה. נער בשנות העשרה המוקדמות שלו עם איזושהי עווית בפנים שגירד את המפשעה בלי הפסקה ובלי להוציא את הידיים מכיסי המכנסיים.

הוא נאלץ להודות שאף אחד מהם אינו מועמד סביר במיוחד. כשהאוטובוס בא, כולם עלו עליו חוץ משתי הזקנות. הוא נתן לאחרים להיכנס לפניו, הסתבך מעט עם התשלום והצליח למצוא מושב פנוי ממש מאחור.

כדי שאיש לא ישב מאחוריו, אמר לעצמו.

במהלך הנסיעה, שארכה בקושי עשרים דקות — פחות או יותר כמו במכונית, אמר לעצמו בהפתעה — נקלע מוחו למאבק חסר סיכוי בשאלות עיקשות ומרגיזות.

מה בדיוק אני עושה? שאלו מחשבותיו בפיכחון. זה טירוף! טירוף גמור!

אבל יש משהו בתחושות האלה, התעקשו רגשותיו. אל תנסה לשכנע את עצמך אחרת.

אני מתחרפן, טענו מחשבותיו. החיים שלי כל כך חדגוניים שאני נאחז בכל בדל ריגוש.

אתה בסכנה, השיבו רגשותיו. אתה יודע שאתה בסכנה, אבל אתה לא מעז להודות בזה.

הוא הביט מבעד לחלון המטונף. הם חלפו על פני אצטדיון ריכטר, עם מגדל השעון השחצני.

למה המחשבות שלי אומרות "אני" בשעה שהרגשות שלי אומרת "אתה"? שאל את עצמו, מבולבל. זה קשור מן הסתם לתסמונת המאצ'ו שלי. זה מה שאילזה היתה אומרת...

ופתאום הבין ששוב התחיל להמהם בהיסח הדעת את המנגינה ההיא.

"עלייתו ונפילתו של פלינגל באנט". יש בה משהו. גם בה. משהו מסוים מאוד. זיכרון של משהו שהוא היה מעורב בו, שצף כעת מתחת לפני השטח האפלים של תהום השכחה בלי שהוא יצליח לשלוף אותו החוצה.

עד שירד מהאוטובוס והחל לחצות את הרחוב אל המפעל. או אז הכה בו הזיכרון. ומיד אחר כך הכתה בו גם ההבנה שבעתיד הקרוב לא כדאי לו להתייחס בביטול לחשדות ולאיומים.

כאן נבלם דמיונו, והוא לא הצליח להגיע אל מעבר לתובנה הזאת. אך כפי שבנו יאמר אחר כך, יש לקוות שהוא ידע כמה שפחות וחשד בכמה שפחות.

ובאשר לגורל הריונה המשוער של מליסנדה דה לה קרואה ולחגיגות יום ההולדת הארבעים של מיס דה ווייס, הרי מבחינתו של רישארד מאליק, גם שאלות אלה הלכו ונעלמו במהירות בִריק השחור של העתיד.

אף שחלפה שנה וחצי מאז התפטרה מעבודתה בקונגרס פאלאס, אילזה מאליק עדיין לא הצליחה לפתח חיים חברתיים מעניינים במיוחד. פעם בשבוע, בימי שלישי אחר הצהריים, היא שיחקה טניס עם חברה ותיקה. היא נסעה לבקר את אחותה בלינצהויזֶן — כשבעלה היה בנסיעות עסקים, מה שקרה לפחות פעם בחודש. היא היתה חברה בעמותה להצלת יערות הגשם, ופעמיים בשנה, באביב ובסתיו, נרשמה לקורס ערב כלשהו אבל פרשה אחרי מפגש אחד.

זה הכול — פרט למנוי לתיאטרון שכל עובדי המלון קיבלו ושהיא המשיכה להשתמש בו אף שהמדקדקים יאמרו שכבר לא היתה זכאית לו.

אבל למי יש חשק לדקדק, וביום שישי הזה (הן תמיד הלכו להצגות ביום שישי שאחרי הבכורה) היא התעתדה ללכת לצפות ב"בית הבובות" של איבסן. לא היה לה מושג כמה פעמים כבר ראתה את המחזה, אבל הוא היה אחד המחזות האהובים עליה ונדרש לא מעט כדי למנוע בעדה לצפות בו.

אולי אחר כך תצא לכוס יין וצלחת גבינות ותפטפט עם ברנדט, היחידה מבין עמיתיה לשעבר ששמרה איתה על קשר קרוב.

* * *

בסופו של דבר היא שתתה יותר מכוס יין אחת. שחקנית צעירה ומבטיחה שהושאלה מהבורגתֵאטֶר באַרְלָך גילמה נהדר את נורה, ומנהלת חדשה התחילה לעבוד במלון לפני פחות מחודש. בקיצור, היו הרבה נושאים לשיחה, וכשאילזה מאליק עלתה על המונית מחוץ לקראוס כמה דקות אחרי אחת־עשרה וחצי (ברנדט גרה קרוב והעדיפה לחזור ברגל כדי לנשום קצת אוויר), היא חשה סיפוק יוצא דופן גם מהערב שעבר וגם מקיומה באופן כללי, וכעבור כמה רגעים פצחה בשיחה על סרטים והצגות עם נהג המונית. למרבה הצער השיחה דעכה אחרי דקה בסך הכול, כשהתברר שהוא לא היה בתוך אולם תיאטרון מאז שמורה נלהב מדי בבית הספר הכריח אותו ללכת להצגה לפני יותר משלושים וחמש שנה. ומכל הסרטים שבהם צפה בשנים האחרונות, הוא לא נתקל באחד שמגיע לקרסוליו של "היצור מהלגונה השחורה".

מכל מקום, מעט אחרי 23:40 הוא הוריד אותה מחוץ לבית משפחת מאליק בלויפֶּבְּנְס אלה — הטמפרטורה עלתה בערך בחמש מעלות, תודה לאל, ולא היו פקקים בדרך. אילזה שילמה, הוסיפה — על אף הבורות התרבותית המדאיגה — טיפ נדיב שעיגל את התשלום לחמישה־עשר גילדר ויצאה מהמונית.

הבית היה שרוי בחשיכה, וזה קצת הפתיע אותה. רישארד הלך לישון לפני חצות רק לעתים רחוקות, בייחוד בימי שישי כשהיה לו את הבית לעצמו. אפילו בחדר העבודה שבקומה העליונה לא דלק אור. הוא בטח יושב בחושך בחדר הטלוויזיה, שפונה אחורה אל הגינה.

אבל לכבות את האור במבואה, כשהוא יודע שהיא עדיין לא בבית — הרי זאת טיפשות גמורה. בזמן שפשפשה בתיק אחר המפתחות, ציינה לעצמה להבהיר לו את זה. בדרך כלל הוא לא נעל את הדלת החיצונית כשהיא היתה בחוץ, אבל משהו אמר לה שהערב הוא נעל אותה.

בכל אופן, זה מה שהיא אמרה לעצמה שהיא חשבה. מאוחר יותר.

אחר כך. כשהיא ניסתה לשחזר מה קרה, וכשעולמה היה שרוי בתוהו ובוהו והפך לחור שחור.

היא הכניסה את המפתח לחור המנעול, סובבה אותו וגילתה להפתעתה שהדלת דווקא לא נעולה. היא פתחה אותה, הושיטה את ידה והרימה את מתג האור במבואה.

הוא שכב ממש מאחורי הדלת. על גבו, כשרגליו כמעט נוגעות בשטיחון. חולצתו הלבנה היתה צבועה כמעט כולה באדום כהה, וכמוה גם רצפת עץ האורן הבהירה. פיו היה פעור לרווחה, ועיניו היו נעוצות בנקודה כלשהי בתקרה. זרועו השמאלית היתה שעונה על שידת המהגוני שבמגירותיה אחסנו כפפות וצעיפים, והוא נראה כאילו הרים את ידו בכיתה כדי לענות על שאלה. המכנס הימני של מכנסי הגברדין האפורים שלו היה מופשל כמעט עד הברך וחשף את כתם הלידה המכוער הזה שלו, שנראה כמו תנין קטן — הכתם שריתק אותה כל כך כשהיו מאורסים. ליד ידו הימנית הקפוצה קמעה, סמוך למדף הנעליים, נח ה"טלגרף", שקיפולו חשף תשבץ פתור חלקית. זבוב חג סביב ראשו, כפי הנראה לא היה מודע לכך שינואר עכשיו ושבמקום להיות כאן הוא אמור להתחבא בתוך חרך אפל ולהמשיך לישון לפחות עוד שלושה חודשים.

היא עיבדה את התמונה הזאת בשעה שעמדה בפתח הבית וצרור המפתחות משתלשל מכף ידה בין אצבע לאגודל. ואז סגרה את הדלת מאחוריה. פתאום תקפה אותה סחרחורת והיא פערה מיד את פיה כדי לשאוף עוד אוויר, אבל האוויר לא הספיק לה. הוא לא זרם מהר מספיק. היא נפלה בלי קול באלכסון, על בעלה, ומצחה נחבט בפינה החדה של מדף הנעליים. דמהּ החמים והבהיר החל לזלוג ולהתערבב בדמו הקר, הקרוש.

זמן מה לאחר מכן התעוררה. היא ניסתה לשווא לנער את בעלה, להעיר אותו, ובסופו של דבר הצליחה לזחול עוד חמישה מטרים לתוך הבית כשהיא מכתימה את הרצפה, את השטיחים ואת הקירות בדם ולהזמין אמבולנס.

רק אחרי שהוא הגיע והחובשים בירורו מה קרה, הוזמנה המשטרה. השעה היתה אחת ושש דקות, ורק חצי שעה לאחר מכן יצאה לדרך העבודה המשטרתית האמיתית, כשהבלש ריינהַרְט ועוזרו יוּנְג הגיעו לזירת הפשע עם צוות מז"פ ועם רופא משטרתי. בינתיים הספיקה אילזה מאליק לאבד את ההכרה שוב, הפעם כתוצאה מזריקה שנתן לה החובש המבוגר והמנוסה יותר, תוך הפעלת מעט כוח סביר.

בשלב הזה, רישארד מאליק כבר היה מת יותר מחמש שעות, וכשהבלש ריינהרט הכריז בזעף מסוים ש"את החרא הזה אנחנו לא נספיק לפתור עוד הלילה, רבותי," איש לא זקף גבה במחאה.

III

20-29 בינואר

הוא היה מוכן להישבע שניתק את הטלפון לפני שהלך לישון, אבל מה הטעם בשְׁבועות? הטלפון – המצאה שטנית – עמד על השידה שליד המיטה והתעקש לחצוב גלי קול עקובים מדם בקליפת מוחו.

ככה הוא חווה את זה, בכל אופן.

הוא פקח עין חסרת חשק ובהה במכשיר הארור בניסיון חסר תוחלת להשתיק אותו. המכשיר המשיך לצלצל. צלצול אחר צלצול פילח הטלפון את דממת דמדומי הבוקר בחדר השינה.

הוא פקח עין נוספת. השעון העומד על השידה הראה כי השעה 7:55. מי החצוף שמעז להעיר אותו ביום שבת בבוקר, ביום חופש? שאל את עצמו. מי?

בינואר.

החודש השנוא עליו מכל החודשים – הוא נמשך ונמשך לנצח ולעד, ולאורך כל היום יורדים גשם ושלג ויש חצי שעה לכל היותר של אור שמש.

יש רק דרך שפויה אחת להעביר את הזמן בחודש העגמומי הזה: לישון. נקודה, סוף.

הוא הושיט את יד שמאל והרים את השפופרת.

"ואן וטרן."

"בוקר טוב, המפקח."

זה היה ריינהרט.

"אתה מוכן לומר לי למה בדיוק אתה מעיר אותי בחמש וחצי לפנות בוקר ביום שבת? התחלקת על השכל?"

אבל ריינהרט, כאחרון שוטרי התנועה, סירב להתחשב.

"השעה שמונה. אם אתה לא רוצה שייצרו איתך קשר ואם אתה מסרב לקנות משיבון, אתה יכול לנתק את הטלפון. אם יש לך כוח להקשיב, אני יכול להסביר לך איך..."

"סתום את הפה, אדוני הבלש! תגיע לעיקר!"

"בשמחה," אמר ריינהרט. "גופה בלויפבנס אלה. נראה כמו רצח. הקורבן הוא רישארד מאליק. תדרוך בשלוש."

"בשלוש?"

"כן, בשעה שלוש. יש בעיה?"

"אני מגיע מכאן לתחנה בעשרים דקות. היית יכול להתקשר אלי בשתים־עשרה."

ריינהרט פיהק.

"רציתי לחזור לישון קצת. בדיוק יצאתי מהזירה. הייתי שם מאחת וחצי בלילה... וחוץ מזה, חשבתי שאולי תרצה לקפוץ לשם ולהעיף מבט בעצמך."

ואן וטרן נשען על מרפקו והרים את עצמו לחצי ישיבה. הוא ניסה להסתכל דרך החלון.

"איך בחוץ?"

"גשם שוטף, ורוח. חמישה־עשר מטרים בשנייה, פלוס־מינוס."

"מצוין. אני אשאר בבית. אני אבוא בשלוש אלא אם כן ההורוסקופ שלי יגיד שלא כדאי... מי האחראי בזירה?"

"היינמן ויונג. אבל יונג לא ישן כבר שני לילות, אז סביר להניח שגם הוא ילך לנוח בקרוב."

"יש רמזים?"

"לא."

"איך הוא מת?"

"ירי. אבל התדרוך בשלוש, לא עכשיו. צלצלתי כי הזירה נראתה לי מוזר. הכתובת היא לויפבנס אלה 14, למקרה שתשנה את דעתך."

"אין שום סיכוי," אמר ואן וטרן וניתק.

* * *

למותר לציין שהוא לא היה מסוגל לחזור לישון. הוא ויתר ברבע לתשע, ובמקום לישון עשה אמבטיה. הוא השתרע בה באור העמום וחשב על הערב שבילה אמש במסעדת מפיסטו עם רֶנָטֶה ואֵריק.

גרושתו ובנו האובד (שעדיין לא שב אליו ולא הראה שום כוונה לשוב). זה היה אחד מניסיונותיה החוזרים ונשנים של רנטה לסלק את האשמה הרובצת על מצפונה ולשקם את המשפחה שמעולם לא היתה קיימת, והתוצאה הידועה מראש היתה כישלון. השיחה היתה משולה להליכה על קרח דק מעל מים אפלים. אריק נטש אותם באמצע הקינוח, המציא איזה סיפור על דייט חשוב. והם המשיכו לשבת שם, גרוש וגרושה, כשביניהם צלחת גבינות מאיכות מפוקפקת, דיברו על ייסוריהם וניסו לא לפגוע זה בזה יותר מהנדרש. קצת אחרי חצות הוא ליווה אותה למונית וחזר הביתה ברגל בתקווה נואשת שהרוח הקרה תעיף ממוחו את כל המחשבות העכורות ששכנו בתוכו.

מובן שזה לא הצליח. כשחזר הביתה צנח בכורסא והאזין למונטוורדי במשך שעה, שתה שלוש בירות והלך לישון רק באחת וחצי.

במילים אחרות, ערב מבוזבז. מבוזבז אבל אופייני. אופייני מאוד. בכל זאת ינואר. למה עוד אפשר לצפות.

הוא יצא מהאמבטיה, עשה כמה תרגילי גב זהירים מול המראה, התלבש והכין ארוחת בוקר.

הוא התיישב במטבח ופתח את העיתון. שום מילה על הרצח. טוב, זה קרה מן הסתם בזמן שהעיתונים כבר היו תחת מכבש הדפוס... או תחת איזו מכונה שלא תהיה שמדפיסה עיתונים בימינו. איך קראו לקורבן? מאליק?

מה ריינהרט אמר? לויפבנס אלה? היה לו חשק להתקשר לבלש ולשאול אותו כמה שאלות, אבל מצפונו, או מה שזה לא היה, נקף אותו והוא ויתר. בתוך זמן קצר יגלה ממילא את כל מה שהוא צריך לדעת. אין סיבה למהר. עדיף כנראה להפיק את המרב מהשעות הנותרות לפני שהחקירה תצא לדרך. מאז תחילת דצמבר לא היה רצח, למרות החגים, ואם ריינהרט צודק ובאמת מדובר במקרה מוזר, לא תחסר להם עבודה בזמן הקרוב. בדרך כלל ריינהרט יודע על מה הוא מדבר. יותר מרוב השוטרים.

הוא מזג לעצמו עוד כוס קפה והתחיל לפתור את חידת השחמט השבועית. מט בשלושה מהלכים, מה שאומר בדרך כלל שזה לא יהיה פשוט.

* * *

"אוקיי," אמר ריינהרט והניח את המקטרת. "הנה העובדות. באחת ושש דקות בלילה דיווח החובש פליקס האלְד על גופה בלויפבנס אלה 14. הם נסעו לשם כי בעלת הבית, אילזה מאליק, הזמינה אמבולנס. היא היתה מבולבלת מאוד ולא יצרה קשר עם המשטרה למרות שבעלה היה מת בעליל... ארבעה כדורים, שניים בחזה, שניים מתחת לחגורה."

"מתחת לחגורה?" תמה הבלש רות בפה מלא כריך.

"מתחת לחגורה," אמר ריינהרט. "בזין, אם אתה מעדיף. "היא חזרה הביתה מהתיאטרון בסביבות חצות, או

קצת לפני, ומצאה אותו שוכב במבואה. ממש מאחורי הדלת. הנשק הוא כנראה בֶּרֶנְגֶר 75, מצאנו את כל ארבעת הקליעים. סביר להניח שהשתמשו במשתיק־קול כי השכנים לא שמעו כלום. הקורבן הוא רישארד מאליק, בן חמישים ושתיים. שותף בחברה שמוכרת ציוד למטבחים תעשייתיים ולמסעדות, משהו מהסוג הזה. אין לו תיק אצלנו, הוא לא מוכר לנו בכלל, אין עסקים מפוקפקים ככל הידוע לנו. שום דבר. הממ, נראה לי שזה הכול. היינמן, יש לך מה להוסיף?"

הבלש היינמן הסיר את משקפיו והתחיל לנקות אותם בעניבתו.

"אף אחד לא הבחין בשום דבר," אמר. "דיברנו עם השכנים, אבל הבית די מבודד. גדרות, גינה גדולה, כל הדברים האלה. נראה כאילו מישהו ניגש לדלת, צלצל בפעמון וירה בו כשהוא פתח. אין שום סימן למאבק. מאליק היה לבדו בבית ופתר תשבץ עם כוס ויסקי בזמן שאשתו היתה בתיאטרון. ומסתמן שאז הרוצח פשוט סגר את הדלת והלך משם. נשמע כמו מבצע די פשוט, כשמתארים את זה ככה."

"שיטה בטוחה," אמר רות.

"בהחלט," אמר ואן וטרן. "מה אשתו אמרה?"

היינמן נאנח. הוא החווה בראשו אל יונג, שנראה כמי שמתקשה מאוד להישאר ער.

"לא הרבה," אמר יונג. "בקושי אפשר להוציא ממנה מילה. אחד החובשים נתן לה זריקה, וכנראה זה לטובה. היא התעוררה לזמן קצר הבוקר. קשקשה משהו על איבסן — המחזאי, כנראה. היא היתה בתיאטרון, אישרנו את זה עם האישה שהיא פגשה שם... ברנדט קונינג. בכל אופן, היא מתקשה להפנים את העובדה שבעלה מת."

"נראה לי שגם לך יש לא מעט קשיים," אמר ואן וטרן. "כמה זמן אתה ער?"

יונג ספר בעזרת האצבעות.

"כמה ימים, נראה לי."

"לך הביתה לישון," אמר ריינהרט.

יונג קם.

"זה בסדר אם אני אקח מונית? אני בקושי מצליח להבדיל בין ימין לשמאל."

"בטח," אמר ריינהרט. "קח שתיים אם אתה צריך. או שתבקש מאחד השוטרים במשמרת להסיע אותך."

"שתיים?" שאל יונג בעודו מדדה אל הדלת. "לא צריך, אחת תספיק."

דקה או שתיים חלפו בשתיקה. היינמן ניסה להחליק את הקמטים בעניבתו. ריינהרט בחן את המקטרת שלו. ואן וטרן תחב קיסם בין שיניו התחתונות הקדמיות ובהה בתקרה.

"חתיכת סיפור," אמר בסופו של דבר, "מה שבטוח בטוח. עדכנתם את הילֶר?"

"הוא בחופשה באיזשהו חוף," אמר ריינהרט.

"בינואר?"

"אני לא חושב שהוא מתכוון לשחות. בכל מקרה, השארתי לו הודעה. בחמש תהיה מסיבת עיתונאים. נראה לי שעדיף שאתה תתפוס פיקוד עליה."

"תודה," אמר ואן וטרן. "אני אצטרך רק חצי דקה."

הוא הביט סביבו.

"עדיין אין טעם להתחיל להקצות המון משאבים לתיק הזה," החליט. "מתי אומרים שאשתו תתעורר? ואיפה היא, בעצם?"

"בבית החולים רוּמְפוֹרד," ענה היינמן. "היא תוכל כנראה לדבר איתנו אחרי הצהריים. מורנו מחכָּה שם."

"יופי," אמר ואן וטרן. "משפחה וחברים?"

"בן באוניברסיטה במינכן," אמר ריינהרט. "הוא בדרך. זהו, פחות או יותר. למאליק אין אחים ואחיות, וההורים שלו מתים. לאילזה מאליק יש אחות. גם היא מחכה ברומפורד."

"ואפשר לשאול, מחכה לְמה?" אמר רות.

"אמת," אמר ואן וטרן. "ואם יורשה לי להוסיף עוד שאלה, רבותי?"

"ודאי," אמר ריינהרט.

"לְמה?" שאל ואן וטרן והוציא את הקיסם מפיו.

"בדיוק מה שחשבתי," אמר ריינהרט. "אני אחזור אליך כשאני אגמור לחשוב."

"אפשר תמיד לקוות שמישהו יסגיר את עצמו," אמר רות.

"התקווה נצחית היא," אמר ריינהרט.

ואן וטרן פיהק. השעה היתה 15:16, יום שבת, 20 בינואר. התדרוך הראשון בתיק רישארד מאליק הסתיים.

* * *

מינסטר חנה מחוץ לבית החולים רומפורד ורץ בגשם עד לכניסה. הפקידה בקבלה ניתקה את עצמה בכוח מהקרושֶׁה והפנתה אותו למחלקה 42 בקומה הרביעית. אחרי שהסביר מה מטרת ביקורו והראה את תעודת השוטר שלו, ליוו אותו אל חדר המתנה קטן בגוון צהוב־טינופת, עם רהיטי פלסטיק ופוסטרים ססגוניים של יעדים תיירותיים. היה ברור שהמטרה היא לעזור לאנשים לחלום שהם במקום אחר. רעיון לא רע, חשב מינסטר.

שתי נשים ישבו בחדר. הצעירה יותר — והנאה יותר בהפרש גדול — בעלת שיער ערמוני סמיך, עם ספר בחיקה, היתה הבלשית אווה מורנו. היא בירכה אותו לשלום בניד ראש ובחיוך מעודד. האחרת, אישה כחושה ומעט כפופה בשנות החמישים לחייה, עם משקפיים שהסתירו חצי מפניה, חיטטה בעצבנות בתיק השחור שלה. הוא הניח שזאת מרלן וינתֶר, אחותה של האלמנה הטרייה. הוא ניגש אליה והציג את עצמו.

"הבלש מינסטר."

היא לחצה את ידו בלי לקום.

"אני מתאר לעצמי שאלה לא רגעים קלים בשבילך. תביני שאנחנו חייבים להפריע לך מעט גם בשעת האבל הזאת כדי לשאול כמה שאלות."

"הגברת כבר הסבירה."

היא הביטה במורנו. מינסטר הנהן.

"היא התעוררה כבר?"

מורנו כחכחה בגרונה וסגרה את הספר.

"היא בהכרה, אבל הרופא רוצה שניתן לה זמן להתאושש. אולי כדאי ש...?"

מינסטר הנהן שוב. הם יצאו למסדרון והשאירו את גברת וינתר לבדה.

"היא בהלם גמור," הסבירה מורנו כשהם מצאו פינה שקטה. "הם אפילו מודאגים לגבי מצבה הנפשי. היו לה בעיות של מתח ועצבים בעבר, והסיפור הזה לא עוזר, מן הסתם. היא עוברת טיפולים שקשורים לכל מיני בעיות."

"ראיינת את אחותה?"

"כן," אמרה מורנו. "גם היא לא נראית יציבה במיוחד. אנחנו נצטרך ללכת על קצות האצבעות."

"היא עוינת?"

"לא, לא ממש. פשוט סובלת מתסמונת האחות הגדולה. נראה לי שהיא רגילה לטפל באחותה הקטנה. אפשר להבין אותה."

"אבל עדיין לא דיברת איתה? עם גברת מאליק, זאת אומרת."

"לא. יונג והיינמן ניסו לדבר איתה הבוקר, אבל לא נראה לי שהם הצליחו להוציא ממנה יותר מדי."

מינסטר שקל את המצב.

"אולי אין לה יותר מדי מה לספר?"

"כנראה לא. אתה רוצה שאני אנסה? עוד מעט ירשו לנו להיכנס."

מינסטר נענה לה ברצון.

"בטח יהיה לה הרבה יותר קל לדבר עם אישה. אני אשאר בינתיים בהמתנה."

* * *

אחרי ארבעים וחמש דקות הם יצאו יחד מבית החולים. כשהיו במכונית של מינסטר הוציאה מורנו את הפנקס שלה והתחילה לפרט את התוצאות הדלות למדי של הריאיון עם אילזה מאליק. מינסטר שוחח עם ד"ר היבְּנֶר — רופא קשיש ולבן שיער שראה בחייו פחות או יותר כל מה שיש לראות — והבין ממנו שיעברו עוד כמה ימים עד שהמטופלת תוכל לעבור תחקור מעמיק יותר. בהנחה שזה יהיה הכרחי, כלומר.

היבנר הגדיר את מצבה "הלם עמוק". היא מקבלת תרופות חזקות שימותנו בהדרגה. היא לא מסוגלת להשלים עם מה שקרה. הכחשה.

לא מפתיע בהתחשב בנסיבות, אמר לעצמו מינסטר.

"מה בעצם היא אמרה?" שאל.

"לא הרבה," ענתה מורנו באנחת ייאוש. "נישואים מאושרים, לטענתה. מאליק נשאר בבית אתמול בערב בזמן שהיא הלכה לראות את 'בית הבובות' בתיאטרון הקטן. יצאה מהבית בערך בשש וחצי, שתתה כוס יין עם החברה הזאת שלה אחר כך. לקחה מונית הביתה. ואז היא התחילה לקשקש. אמרה שירו בבעלה והיא מצאה אותו שוכב במבואה. היא ניסתה לעזור לו אבל ראתה שהמצב חמור, אז היא התקשרה לאמבולנס. נראה שהיא התעכבה עם השיחה הזאת בערך שעה, אם אני מבינה נכון את הזמנים. איבדה את ההכרה והצליחה לפצוע את עצמה. היא חושבת שגם בעלה מאושפז ברומפורד ורוצה לדעת למה לא נותנים לה לבקר אותו... לא קל להחליט מה לומר לה. אחותה ניסתה לרמוז לה מה קרה, אבל היא לא רוצה לדעת. התחילה לדבר על משהו אחר."

"על מה?"

"כל מיני דברים. על ההצגה — מתברר שזאת הפקה נהדרת. על הבן שלה. אמרה שלא היה לו זמן לבוא לבקר בגלל הלימודים. הוא לומד משפטים, רוצה להתמחות בדיני בנקאות או משהו כזה."

"הוא אמור להגיע בעוד שעה בערך," אמר מינסטר. "מסכן. אולי כדאי שהרופא יבדוק גם אותו."

"נכון," אמרה מורנו. "הוא יישן אצל דודה שלו בינתיים. נדבר איתו מחר."

אחרי רגע של מחשבה שאל מינסטר, "התרשמת שהם קיבלו איומים או שהיו להם אויבים, משהו מהסוג הזה?"

"לא. ניסיתי לדבר איתה על זה, אבל זה לא הלך. שאלתי את אחותה, אבל היא לא הצליחה לחשוב על חשודים. ולא נראה לי שהיא מסתירה משהו. אז מה עכשיו?"

מינסטר משך בכתפיו.

"אני מתאר לעצמי שנדבר על זה עם כולם ביום שני. סיפור נורא, אין מה לומר. להקפיץ אותך לאנשהו?"

"הביתה, בבקשה," אמרה אווה מורנו. "הייתי כאן שבע שעות. הגיע הזמן לחשוב על דברים אחרים."

"רעיון לא רע," הסכים מינסטר והתניע את המכונית.

* * *

מוריץ וולף העדיף לפגוש את השוטרים בדירתו שברובע התעלה, שהשקיפה אל לאנגראכט ואל מֶגְסֵיָה בוּאה והיתה ראויה בלי ספק לתואר "עצומה". החדרים שרצו ילדים בכל הגילים, וריינהרט תיאר לעצמו שהוא כנראה התחתן מאוחר — ואולי אפילו כמה פעמים — כי הוא היה לבטח בשנות החמישים לחייו. גבר גדול ממדים ומעט סמוק, עם חיוך טבעי שהאיר את פניו אפילו בנסיבות כאלה.

"ברצון," אמר. "איזה אסון נורא. אני פשוט בהלם. לא מצליח לעכל."

הוא סילק ילדה שנתלתה לו על הרגל. ריינהרט הביט סביבו ושאל את עצמו אם אישה תצוץ בעוד רגע מאיפשהו.

"חתיכת דירה יש לך," אמר. "יש מקום שנוכל לדבר בו בשקט?"

"בוא," אמר וולף והוביל אותו לאורך מסדרון אל חדר ששימש, כפי שהיה אפשר לראות, ספרייה וחדר עבודה. הוא סגר את הדלת ונעל אותה, הזמין את ריינהרט לשבת באחת משתי כורסאות שניצבו ליד שולחן עישון נמוך והתיישב בכבדות באחרת.

"נורא ואיום," אמר שוב. "יש לכם מושג מי עשה את זה?"

ריינהרט נענע בראשו.

"ולך?"

"אין לי שמץ."

"הכרתם טוב?"

"הכי טוב שאפשר," אמר וולף והושיט לו חפיסת סיגריות. ריינהרט לקח אחת. "תרצה משהו לשתות, דרך אגב?"

"לא, תודה. כן, תמשיך בבקשה."

"טוב, מה אני יכול לומר? עבדנו יחד שש־עשרה שנה. מאז שהקמנו את החברה. והכרנו עוד לפי כן."

"ביליתם יחד גם מחוץ למשרד?"

"עם המשפחות, זאת אומרת?"

"כן."

"האמת, לא ממש. או לפחות לא מאז שפגשתי את מֵטֶה, אשתי החדשה. אילזה המסכנה. מה שלומה? ניסיתי להתקשר..."

"היא בהלם," אמר ריינהרט. "עדיין מאושפזת."

"כן," אמר וולף, שניסה לשמור על נימה דיפלומטית. ריינהרט חיכה.

"העצבים שלה לא חזקים במיוחד," הסביר וולף.

"ככה הבנתי," אמר ריינהרט. "ומה מצב החברה?"

"ככה־ככה. אנחנו שורדים. יש לנו נישה די טובה, למרות שבשנות השמונים המצב היה טוב יותר. אבל זה נכון לכולם, לא ככה?"

הוא התחיל לצחוק, ואז ריסן את עצמו.

"יכול להיות שזה קשור לעבודה?" שאל ריינהרט. "כלומר לחברה?"

השאלה לא היתה מנוסחת כהלכה. וולף לא הבין אותו.

"יכול להיות שיש קשר בין הרצח של מאליק לחברה שלכם?" חידד ריינהרט את כוונתו.

וולף הניד בראשו במבט משתומם.

"לחברה? לא, מה פתאום."

"אז לְמה זה קשור, לדעתך? אולי היתה לו פילגש? עסקאות מפוקפקות שהוא סגר? אתה הכרת אותו טוב מכולם."

וולף גירד את הראש.

"לא," אמר אחרי זמן מה. "לשני הדברים. אם היתה לו מישהי אחרת הייתי יודע. וקשה לי להאמין שהוא היה מעורב במשהו לא חוקי."

"אז הוא אזרח למופת," הכריז ריינהרט. "כמה זמן אמרת שאתם מכירים?"

וולף ניסה לחשב.

"נפגשנו לפני עשרים וחמש שנה... גם אז זה היה דרך העבודה. שנינו עבדנו בגינדלֶר וּויין, ובסוף עזבנו והקמנו חברה משלנו. היינו שלושה בהתחלה, אבל השותף השלישי עזב אחרי חצי שנה."

"מה שמו?"

"מֵרינק. יאן מרינק."

ריינהרט כתב את שמו.

"אתה זוכר אם קרה משהו מוזר בזמן האחרון? אולי מאליק התנהג מוזר?"

וולף חשב על השאלה.

"לא. לא משהו שאני זוכר. אני מצטער, נראה לי שאני לא מצליח לעזור לך כל כך."

ריינהרט שינה כיוון.

"ואיך היו הנישואים שלו?"

"של מאליק?"

"כן."

"לא מי יודע מה," אמר וולף במשיכת כתפיים. "אבל הוא המשיך. אצלי הפעם הראשונה היתה הכי גרועה. מאליק היה חזק. גבר שאפשר לסמוך עליו, בטוח בעצמו. קצת יבש, אולי. אלוהים ישמור, אין לי שום מושג מי היה יכול לעשות את זה. בטח איזה משוגע, לא? מטורף אמיתי? יש לכם חשוד?"

ריינהרט התעלם מהשאלה.

"מתי הוא יצא מהמשרד אתמול?"

"רבע לחמש," ענה וולף בלי היסוס. "קצת מוקדם מהרגיל, כי הוא היה צריך לאסוף את המכונית מהמוסך. נשארתי לבד במשרד עד חמש וחצי."

"והוא לא התנהג מוזר?"

"לא. כמו שאמרתי."

"רקל דה וייס שעובדת אצלכם. מה יש לך לומר עליה?"

"רקל? אוצר. זהב טהור, אין מה לומר. בלעדיה לא היינו שורדים יותר מחצי שנה..." הוא נשך את השפה וינק מהסיגריה. "אבל עכשיו הכול ישתנה, מן הסתם. אלוהים ישמור."

"אז לה ולמאליק לא היה קטע?"

"מאליק ורקל? לא, אני מוכן להתערב על החיים שלי שלא היה ביניהם כלום."

"באמת?" שאל ריינהרט. "אוקיי, אני איאלץ להאמין לך. ומה איתך? לך יש סיבה לרצות לסלק אותו?"

הלסת של וולף נשמטה.

"מה זה צריך להיות..."

"אוקיי, אוקיי, אל תתרגש. תבין בבקשה שאני חייב לשאול את זה. מאליק נרצח, והנתונים מלמדים שרוב הקורבנות נרצחים על ידי מישהו שהם מכירים. ואתה האיש שהכיר אותו הכי טוב. כבר הסכמנו על זה, לא?"

"אבל הוא היה השותף העסקי שלי. אחד החברים הכי טובים שלי..."

"אני יודע. אבל אם היה לך מניע, עדיף שתאמר לנו עכשיו בעצמך כדי שלא נגלה את זה אחר כך בעצמנו."

וולף ישב בדממה והרהר בדבריו של ריינהרט.

"לא," אמר בסופו של דבר. "למה שאני ארצה להרוג את מאליק? החלק שלו בחברה ילך לאילזה ויאקוב, וזה רק מסבך את החיים. אתה חייב להבין שהמוות שלו הוא הלם נורא גם בשבילי. אני יודע שלפעמים אני נשמע קצר רוח, אבל אני מתאבל עליו. איבדתי חבר קרוב."

"אני מבין," אמר ריינהרט. "נראה לי שסיימנו להיום, אבל אנחנו נצטרך לבוא שוב בקרוב. חשוב לנו מאוד לתפוס את מי שעשה את זה."

וולף קם ופרש את זרועותיו.

"ברור. ואם אני יכול לעזור... אני לשירותכם."

"יופי," אמר ריינהרט. "אם תיזכר במשהו רלוונטי, צור איתנו קשר. אבל עכשיו תחזור לילדים שלך. כמה יש לך, דרך אגב?"

"שישה," אמר וולף. "שלושה מלפני כן ושלושה חדשים."

"פרה ורבה ומלא את הארץ," אמר ריינהרט. "זה לא קצת עמוס? לטפל בכל כך הרבה ילדים?"

וולף חייך ונענע בראשו.

"ממש לא. נקודת המפנה היא ארבעה. אחר כך כבר לא משנה אם יש לך שבעה או שבעה־עשר."

ריינהרט הנהן והבטיח לעצמו לזכור את זה בעתיד.

בלהיטותם למכור עוד כמה עותקים לקוראים משועממים, עיתוני סוף השבוע עשו מטעמים מהרצח של רישארד מאליק. כותרות זעקו מעמודים ראשיים, תמונות של הקורבן (בעודו בחיים, מחייך) ושל ביתו, וב"נויבה בלאט" וגם ב"טלגרף" הוקדשה לסיפור כפולה שלמה. הכתבות היו מפורטות בלי לנקוט עמדה מפורשת ובסך הכול עשו את העבודה — הרי מה יש לאנשים לעשות ביום סוער בינואר חוץ מלשבת בבית ולבלוע סיפור על מישהו שסובל אפילו יותר מהם?

ואן וטרן היה מנוי על שני העיתונים ולא היה צריך לצאת מהבית כדי לקנות אותם. במקום זאת נשאר בבית כל היום, קרא פרקים נבחרים מ"משחקי שחמט מפורסמים" של רימלי והאזין לבאך. בשבת בערב הגיע לביקור קצר בלויפבנס אלה והגיע למסקנה שאין בו תועלת. הטכנאים וחוקרי המז"פ סרקו את הבית ואת הגינה בדקדקנות, והוא יפריז בערך יכולותיו אם יחשוב שימצא משהו שהם החמיצו. אף שהדבר כבר קרה בעבר.

ובכל מקרה, ממש לא בטוח שיש טעם לטרוח. הילר כבר יקבל את ההחלטה ביום שני, כשיחזור מהחופשה שלו. אולי הוא יחליט שריינהרט ומינסטר צריכים להמשיך לנהל את החקירה. למען האמת, זה נשמע לו מצוין. חסד לייחל לו, חשב — לו היה יכול לבחור חודש להעביר בתרדמת חורף או בהקפאה, היה בוחר בינואר בלי היסוס.

לו היה יכול לבחור שניים, היה מוסיף גם את פברואר.

* * *

ביום שני סירבה המכונית שלו להתניע. משהו שקשור לרטיבות, מן הסתם. הוא נאלץ ללכת כמה דקות לפני שהצליח לתפוס מונית בְרֵיימֶר פְּלֵיין כשהוא ספוג לגמרי. לתדרוך הגיע באיחור של עשר דקות.

ריינהרט, שניהל את התדרוך, הגיע דקה אחריו, והפגישה כולה לא היתה מועילה במיוחד.

הצד הפורנזי של החקירה כבר הושלם, אך לא הניב שום פרט מידע שהם לא ידעו כבר. או שהם חשבו שהם יודעים. רישארד מאליק נורה מתישהו בין שבע וחצי לתשע וחצי ביום שישי בערב, באקדח ברנגר 7.65 מ"מ. כיוון שאיש מהשכנים לא שמע יריות, אפשר להניח שהרוצח השתמש במשתיק-קול.

"כמה ברנגרים מסתובבים בעיר הזאת?" שאל מינסטר.

"לֶה הוּד מעריך שבערך חמישים," אמר רות. "כל מי שמכיר קצת את הנפשות הפועלות יכול להשיג אחד בתוך חצי שעה. אין טעם להתחיל לחפש."

ואן וטרן התעטש, וריינהרט המשיך בתיאור הפצעים, הזוויות ופרטים מלנכוליים דומים. הרוצח כנראה ירה תחילה ממרחק של מטר עד מטר וחצי, מה שמרמז שהוא אפילו לא טרח להיכנס קודם. הדלת נפתחת פנימה, וסביר להניח שהוא התכונן לירות במאליק ברגע שהיא נפתחה. שתי יריות בחזה, שכל אחת מהן לבדה היתה הורגת אותו — אחת בריאה השמאלית והאחרת באבי העורקים, זו שאחראית לכמות הדם הגדולה.

ואז שתי יריות מתחת לחגורה. מטווח מעט קרוב יותר.

"למה?" שאל ואן וטרן.

"מה דעתכם?" שאל ריינהרט והסתכל סביב השולחן.

איש לא דיבר. היינמן הביט במפשעה שלו.

"חיסול מקצועי?" שאל מינסטר.

"מה?" שאל ריינהרט. "אה, אתה שואל כי היריות הראשונות היו מדויקות... לא, לא בהכרח. גם ילד בן עשר יכול לקלוע בברנגר ממרחק של מטר. בהנחה שאתה מוכן לקצת רתע. זה יכול להיות כל אחד. אבל היריות מתחת לחגורה אמורות לרמוז לנו משהו, לא?"

"כן, סביר להניח," אמר רות.

שתיקה קצרה השתררה.

"אל תהיו נבוכים בגללי," אמרה מורנו.

"יכול להיות שזה צירוף מקרים," אמר מינסטר.

"אין דבר כזה צירוף מקרים," אמר ריינהרט. "יש רק היעדר מידע."

"אז ירו לו קודם בחזה, נכון?" שאל היינמן במצח קמוט.

"כן, כן," אמר ריינהרט בתסכול. "שתי היריות האחרות נורו אחרי שהוא נפל לרצפה — כבר הסברנו את זה. אתה מקשיב?"

"רציתי לוודא," אמר היינמן.

"זה לא נשמע הגיוני, לירות למישהו בביצים אחרי שהרגת אותו," אמר רות. "נראה קצת מטורף, לא? אפילו חולני."

ריינהרט הנהן בהסכמה, ואן וטרן התעטש שוב.

"אתה מצונן, אדוני המפקח?" שאל ריינהרט. "לבקש שיביאו שמיכה?"

"אני מעדיף ויסקי חם בדבש," רטן ואן וטרן. "גמרנו עם העדכון הפורנזי? אני מבין שלא מצאנו טביעות אצבעות או בדלי סיגריות?"

"אפילו לא קשקש," אמר ריינהרט. "אתה רוצה שנעבור על הראיונות? נתחיל באלמנה?"

"לא, נתחיל בקורבן," אמר ואן וטרן. "למרות שבטח לא היה לו יותר מדי מה לומר."

"אין שום בעיה," אמר ריינהרט ושלף דף מתוך המחברת שלו. "אז ככה... רישארד מאליק היה בן חמישים ושתיים. יליד צ'אדוב, אבל גר במארדם מאז 1960 בערך. למד בבית הספר למסחר. התחיל לעבוד בגינדלר ווייז ב־1966. ב־1979 הקים חברה יחד עם מוריץ וולף ויאן מרינק, שעזב בשלב די מוקדם — מרינק, זאת אומרת. קראו לה אלוביט F/B, אל תשאלו אותי מה זה אומר. מאליק התחתן עם אילזה מוֹנֶר ב־1968. בן אחד, יאקוב, יליד 1972. הוא לומד משפטים וכלכלה במינכן בשנים האחרונות. זהו זה, פחות או יותר..."

הוא החזיר את הדף למחברת.

"משהו שאמרו לך אוף דה רקורד?" שאל רות.

"שום דבר," אמר ריינהרט. "בינתיים. נשמע לי כמו טיפוס די משעמם. נישואים משעממים, עבודה משעממת, חיים משעממים. חופשות בבלנקנברג או ברודוס. שום תחומי עניין חוץ מתשבצים וספרי בלשים, עם עדיפות לגרועים... אלוהים יודע מי ירצה להרוג אותו, אבל חוץ מזה אני לא חושב שחסר לנו מידע."

"מצוין," אמר ואן וטרן. "מה לגבי האלמנה? היא בטח טיפוס עם קצת יותר תוכן, לא?"

מינסטר משך בכתפיו.

"לא הצלחנו להוציא ממנה הרבה," אמר. "היא עדיין מבולבלת ולא מוכנה לקבל את מה שקרה."

"אבל יכול להיות שהיא מסתירה משהו," אמר היינמן. "זו לא המצאה חדשה להעמיד פנים שאתה משוגע. אני זוכר שהיה נסיך דני..."

"אני לא חושב שהיא מעמידה פנים," קטע אותו מינסטר. "וגם הרופאים לא. שמענו עליה לא מעט מאחותה ומהבן שלה, אבל לא משהו שקשור לרצח. טיפוס קצת מעורר רחמים, זה הכול. עצבים רופפים. תרופות מרשם מדי פעם. אשפוז או שניים. נראה שקשה לה להסתדר עם אנשים. הפסיקה לעבוד בקונגרס

פאלאס בדיוק בגלל זה, למרות שאף אחד לא ניסח את זה ממש ככה... החברה של מאליק מכניסה מספיק כסף כדי להחזיק אותם. אבל זה הולך להשתנות, כמובן."

ואן וטרן תלש בשיניו את קצה הקיסם.

"וכל הסיפור הזה נהיה עוד יותר מדכא בגלל מזג האוויר," אמר וירק כמה שבבי עץ. "למורנו יש מה להוסיף?"

אווה מורנו חייכה קלות.

"האמת היא שהבן די מקסים," אמרה, "בייחוד בהתחשב בנסיבות. הוא עזב את הקן בגיל מוקדם. יצא מהבית ברגע שסיים תיכון והוא לא מדבר הרבה עם ההורים, בייחוד לא עם האמא. רק כשהוא צריך כסף או משהו כזה. הוא לגמרי מודה בזה. אתם רוצים לשמוע גם על האחות?"

"יש שם משהו מעניין?" שאל ריינהרט באנחה.

"לא," אמרה מורנו. "לא ממש. גם לה יש נישואים טובים אבל די משעממים. עובדת במשרה חלקית בבית אבות. בעלה איש עסקים. לשניהם יש אליבי לערב הרצח, ובכל מקרה לא סביר שמישהו מהם היה מעורב — האמת היא שזה לגמרי בלתי נתפס."

כולם השתתקו שוב. רות הוציא חטיף שוקולד מכיס המעיל שלו, והיינמן ניסה לגרד כתם מהשולחן בעזרת הציפורן. ואן וטרן עצם עיניים, והיה די בלתי אפשרי לדעת אם הוא ער או ישן.

"טוב," אמר ריינהרט לבסוף. "יש רק דבר אחד שאני רוצה לדעת. מי הרוצח?"

"משוגע עם קבלות," אמר רות. "מישהו שרצה לנסות את הברנגר שלו וראה שהאורות דולקים בבית."

"אני חושב שקלעת בול," אמר היינמן.

"לא," אמר ואן וטרן בלי לפקוח עיניים.

"אה, באמת?" אמר ריינהרט. "איך אתה יודע?"

"לפי דגדוג אגודלַי,"[1] אמר ואן וטרן.

"מה?" אמר היינמן. "מה זה אומר?"

"נלך להכין קפה?" הציע רות.

ואן וטרן פקח את עיניו.

"אני מעדיף ויסקי חם בדבש, כמו שאמרתי."

ריינהרט הציץ בשעון.

"אחת-עשרה בבוקר עכשיו," אמר. "אבל אני בעד. התיק הזה מריח כמו הצרות שלי."

* * *

בדרך מהתחנה הביתה באותו יום שני קודר עצר ריינהרט במרכז הקניות מֶרְקס בבּוֹסינגֶן. רכישת מוצרים במקדש קפיטליסטי שכזה היתה מנוגדת לעקרונותיו, אבל הוא החליט שהיום מותר לו להתעלם מהחומרנות הבוטה שבדבר. פשוט לא התחשק לו להתרוצץ בין חנויות קטנות במרכז העיר אחרי שרדף כל היום אחרי הפרטים המשעממים בעברו של רישארד מאליק.

בחצי שעה הוא קנה לובסטר, שני בקבוקי יין, אחד־עשר ורדים ועוד כמה פינוקים. הוא החליט להסתפק בזה. הוא יצא מהתופת ואחרי רבע שעה נכנס לדירתו בזוּיְדֶרסטראט, הניח את רכישותיו במקומות שנועדו להן והרים את הטלפון.

"היי. יש לי לובסטר, יין וורדים. את יכולה לקבל את כולם אם תביאי את עצמך לכאן בשעה הקרובה."

"אבל יום שני היום," אמרה האישה שמעבר לקו.

"אם לא ניקח את עצמנו בידיים, יהיה יום שני עד סוף חיינו," אמר ריינהרט.

"אוקיי," אמרה האישה. "אני באה."

* * *

ויניפְרֶד לינץ' היתה רבע אבוריג'ינית שנולדה בפרת' שבאוסטרליה אבל גדלה באנגליה. אחרי תואר בלשון ובספרות אנגלית בקיימברידג' ונישואים כושלים נטולי ילדים, היא השיגה משרה כמרצה אורחת באוניברסיטת מארדם. את ריינהרט פגשה במועדון הג'אז ווֹקס באמצע נובמבר, רגע אחרי שחגגה יום הולדת שלושים ותשע. הוא חזר איתה הביתה, והם שכבו (עם הפסקות מזדמנות) במשך ארבעה ימים ולילות — אבל באופן חריג למדי (ולהפתעת שניהם, בהתחשב בהיסטוריה הרומנטית שלהם), הקשר לא נגמר שם. הם המשיכו להיפגש. בכל מיני מקומות: בהופעות, במסעדות, בקולנוע, ויותר מכול, כמובן, במיטה. כבר בתחילת דצמבר היה ברור לריינהרט שיש משהו מיוחד באישה החכמה והמעט שחומה הזאת, וכשהיא חזרה לאנגליה לחופשת חג המולד הוא סבל מתסמיני גמילה שכמותם לא חווה קרוב לשלושים שנה. זאת היתה תזכורת פתאומית לכאב שבגעגוע. לאופן שבו אדם מרגיש כשיש מישהי שבאמת חשובה לו.

היה לו ברור לחלוטין שהתחושה הזאת מותירה אותו משותק מרוב פחד: זאת היתה אזהרה. אבל כשהיא חזרה אחרי שלושה שבועות, הוא לא היה יכול שלא ללכת לפגוש אותה בנמל התעופה. הוא עמד וחיכה עם זר ורדים וחיבוק חם, והכול התחיל מחדש.

אותו יום שני היה המפגש החמישי — ואולי השישי? — שלהם מאז, וכשהוא חשב על זה, הבין שכל המפגשים האלה התרחשו בתוך עשרה ימים לכל היותר.

אז כן, הוא היה יכול להיות בטוח במאה אחוז שיש כאן משהו מיוחד.

* * *

"למה בחרת להיות שוטר?" שאלה כשהם שכבו שרועים במיטה אחר כך. "הבטחת שתספר לי."

"בגלל טראומה," אמר אחרי רגע.

"אתה יודע שאני אנושית, נכון?" שאלה.

"מה זאת אומרת?"

היא לא ענתה, אבל אחרי כמה שניות היה נדמה לו שהוא מבין.

"בסדר," אמר. "בגלל בחורה. כמעט נערה. בת עשרים."

"מה קרה?"

אחרי היסוס רגעי ושתי שאיפות עמוקות מהסיגריה, הוא ענה.

"הייתי בן עשרים ואחת. למדתי פילוסופיה ואנתרופולוגיה באוניברסיטה, כמו שאת יודעת. היינו יחד שנתיים. עמדנו להתחתן. היא למדה שפות. ערב אחד היא היתה בדרך הביתה אחרי שיעור, ואיזה מטורף דקר אותה בפארק ווֹלֵרים. היא מתה בבית החולים לפני שהספקתי להגיע. עברה חצי שנה עד שהמשטרה מצאה את הרוצח. עד אז כבר הייתי שוטר."

ופתאום חלפה במוחו המחשבה: אם היא מבינה שהיא צריכה לשתוק עכשיו, אני רוצה לבלות איתה את שארית חיי.

ויניפרד לינץ' הניחה את ידה על חזהו. היא ליטפה אותו בעדינות כמה שניות ואז קמה לשירותים.

אוקיי, העניין סגור, אמר לעצמו ריינהרט בהפתעה.

* * *

בהמשך, אחרי ששכבו שוב והתאוששו, הוא לא התאפק ושאל אותה שאלה.

"מה דעתך על רוצח שיורה פעמיים במפשעה של קורבן שכבר מת?"

היא חשבה כמה רגעים.

"הקורבן הוא גבר, כן?"

"כן."

"אז אני חושבת שהרוצח הוא רוצחת."

וואו, היא צודקת, חשב ריינהרט.

---

1 מתוך מקבת מאת ויליאם שייקספיר, מערכה 4, תמונה 1, בתרגום דורי פרנס, שייקספיר ושות' w.shakespeare.co.il

סוף השבוע שבילה על החוף מול הים הסוער נתן זריקת מרץ למפקד התחנה הילר, וכשחזר לעבודה ביום שני בבוקר הוא הורה מיד להסתער על תיק מאליק בכל הכוח.

פירוש הדבר בפועל היה ששישה בלשים, לא פחות, ובראשם ואן וטרן, יעבדו באופן בלעדי על הרצח, ואליהם יצטרפו כל השוטרים הפנויים הזמינים. הבלשים שהופקדו על התיק נוסף על ואן וטרן היו ריינהרט, מינסטר, רות, היינמן ומורנו. יונג נפל קורבן לשפעת אחרי רצף של לילות לבנים והיה צפוי להישאר במיטה כמה ימים טובים. דה בריס היה בחופש.

לוואן וטרן לא היתה התנגדות עקרונית לכך שמספר גדול של אנשים יעבדו על החקירה. הבעיה היחידה היתה שלא היו מספיק משימות בשביל כולם. הוא ידע שהניסיון לאתר את כלי הנשק דרך מודיעים ואנשי קשר מהעולם התחתון יהיה סיזיפי וחסר תוחלת. גם אם מאה שוטרים היו עובדים רק על זה במשך מאה ימים — אם המשטרה היתה מוכנה לשלם בנדיבות על שעות נוספות — סיכויי ההצלחה של מבצע מהסוג הזה היו עשרים וחמישה אחוז לכל היותר. וחוץ מזה, המשטרה תקצה כל כך הרבה כוח אדם רק במקרה של רצח ראש הממשלה. בקרב החוקרים הבכירים המופקדים על התיק שררה הבנה שרישארד מאליק מעולם לא היה ראש הממשלה.

נותרה האישה. ואן וטרן הורה למורנו ולהיינמן לעקוב אחרי שובה ההדרגתי של אילזה מאליק להכרה מלאה ולצלילות הדעת. בהינתן הקצאת כוח האדם, הוחלט להציב חוקרים בבית החולים סביב השעון. הרי אין לדעת מה יקרה, ואם מישהו יכול לספק להם מידע רלוונטי לחקירה, אילזה מאליק היא האדם.

הדבר היחיד שהם יכלו לעשות חוץ מזה היה לירות לכל הכיוונים. את זה תמיד אפשר לעשות. לפנות לכל מי שהיה לו איזשהו קשר עם מאליק — שכנים, מכרים מעסקיו, חברים ותיקים וחדשים — ולשאול שאלות. כמו שחזירים מחפשים כמהין. כלומר, אם מחטטים בקרקע מספיק זמן, במוקדם או במאוחר מוצאים משהו אכיל.

בשלב הראשון הטיל ואן וטרן את המשימה המייגעת הזאת על רות ווריינהרט (שלקחו איתם שלושה שוטרים זוטרים ברמות יכולת שונות). ואן וטרן ידע טוב מאוד שאין טעם לומר לריינהרט מה לעשות, אבל הילר, במרצו המחודש, רצה למצוא דיווח על שולחנו המצוחצח עד יום שלישי אחר הצהריים לכל המאוחר, ועל כן זה בדיוק מה שיהיה.

למרות הצטננות מציקה למדי, ואן וטרן עצמו הלך לשחק בדמינטון עם מינסטר. פעילות זו לא צוינה ברשימת המשימות בדיווח שהוגש למפקד התחנה.

* * *

ביום שישי אחר הצהריים חלה האטה בהסתערות שעליה הורה הילר ומצבת כוח האדם צומצמה, וזאת בעקבות שוד מזוין בפרבר בּוֹרוֹביצֶה שנהרג בו אדם אחד. דבר לא התגלה עד אז. בהובלת רות ווריינהרט — ובהמשך גם מינסטר — נערכו כשבעים ראיונות, שתוצאתם היחידה היתה האישור כי מאליק אכן היה אדם מעט אפור אך אמין ונהג לקבל אחריות על מעשיו. או בניסוחו של ריינהרט: שמונים קילו של הגינות עם שתי אונות שמאליות.

ובדיוק כפי שחזה ד"ר היבנר, אילזה מאליק החלה להגיח מן הערפל בבית החולים, אף שדרכה לא היתה קלה. מכל מקום, בבוקר יום רביעי היא השלימה סוף־סוף עם רצח בעלה. גם זיכרונותיה מיום שישי בערב

נעשו מעט ברורים יותר, והיא הצליחה לומר לשוטרים בבהירות יחסית מה עשתה ביום הרצח. אמנם מדי פעם היא עדיין סבלה מהתקפי בכי היסטריים, אבל לְמה היה אפשר לצפות? בנה, יאקוב, ישב לצדה רוב הזמן, ואם מה שמורנו אמרה היה נכון — והוא אכן יצא מתחת לכנפה של אמו בגיל מוקדם יחסית — הרי כעת החל לפצות על מרד הנעורים שלו. מובן שלא היתה לו ברירה אלא להפיק את המרב ממה שעלה בגורלו.

ביום חמישי בבוקר צץ פרט מידע חדש במוחה של אילזה מאליק. בנה טען מיד, בשיחה עם היינמן ומורנו — הם נטעו את עצמם כמוהו ליד מיטת אמו; אחד מהם תמיד היה שם — שזאת דוגמה קלאסית לפרנויה של אמו. הוא שמע על מקרים דומים בעבר והמליץ לשוטרים בחום לא להקדיש לכך תשומת לב יתרה.

מכל מקום, אילזה מאליק טענה שאין ספק שמישהו זמם להרוג את בעלה במהלך השבוע שלפני אותו יום שישי נורא. קודם כול, הם קיבלו שתי שיחות טלפון משונות: ביום שלישי וביום חמישי, אם היא זוכרת נכון. אלמוני התקשר אליהם בלי לומר מילה — היא לא שמעה דבר פרט למוזיקה, למרות מחאותיה ומילותיה התקיפות, בייחוד בפעם השנייה. לאילזה מאליק לא היה מושג איזו מנגינה זו היתה ומה פשרהּ, אבל היא היתה די בטוחה שזאת היתה אותה מנגנינה בשני המקרים.

היא לא ידעה גם אם בעלה קיבל שיחות דומות בעבר. אם כן, הוא לא אמר לה דבר.

ראיה נוספת למזימה נגד רישארד מאליק היתה המרצדס הלבנה שניסתה להרוג אותו כשנכנסה ברנו שלו בדרך הביתה מהעבודה. כיוון שלא היה להם שום קצה חוט אחר, הם בדקו גם את המידע הזה. אבל לאור הנזק המועט שנגרם למכוניתו של מאליק הגיעו היינמן ומורנו למסקנה שלחשדות שלה אין בסיס. בעליה של המרסדס המדוברת היה פרופסור ללימנולוגיה[2] בן שישים ושתיים מז'נבה. הם יצרו קשר עם גורמים במשטרת שווייץ ולא מצאו שום סיבה לחשוב שהיו לו כוונות רצחניות כשנכנס במאליק מאחור.

שאר דבריה של גברת מאליק הסתכמו בתיאור משעמם למדי של חיים ונישואים משעממים למדי, ולאור צמצום מספר השוטרים המוקצים לחקירה החליט ואן וטרן ביום שישי לבטל את משמר בית החולים. בשלב זה, גם היינמן וגם מורנו היו משועממים כל כך מהמשימה שהוטלה עליהם, עד ששניהם התנדבו לצוות שוד הבנק בראשותו של ריינהרט, ששוחרר גם הוא מחקירת מאליק, לפחות באופן זמני. גם יונג ורות הועברו לצוות החדש — למרות מחאה חריפה, מצד רות במיוחד, על האפשרות שיעבדו בסוף השבוע.

ואן וטרן נשאר עם מינסטר בלבד.

והוא נשאר גם עם ההכרח להגיע לתוצאה, או לפחות למשהו שנראה כמו תוצאה.

* * *

"יש לך רעיונות?" שאל מינסטר כשהם התיישבו לבירה באָדֶנאר בשעת ערב מוקדמת ביום שישי.

"שום רעיון," רטן ואן וטרן והביט בגשם המכה בשמשה. "בדרך כלל אין לי רעיונות בחודש המחורבן הזה. ניאלץ לחכות ולראות."

"כן, נחכה ונראה," אמר מינסטר. "סיפור מוזר, בכל אופן. ריינהרט טוען שהרוצח הוא אישה."

"יכול מאוד להיות," אמר המפקח באנחה. "תמיד קשה למצוא אישה. כל החיים אני מנסה למצוא אישה."

היה נדיר כל כך לשמוע אמירה כזאת מוואן וטרן, ועוד בהקשר כזה, עד שלא היתה ברירה אלא להתייחס אליה כאל ניסיון הרואי להפגין הומור. מינסטר הסווה את חיוכו בשיעול קטן.

"לפחות לא נצטרך לעבוד בסוף השבוע," אמר. "איזו הקלה שלא שלחו אותנו לרדוף אחרי השודד ההוא."

"אולי. זאת גם הקלה בשבילו שאנחנו לא רודפים אחריו."

"אני מאמין שהם יתפסו אותו גם בלעדינו," אמר מינסטר ורוקן את כוסו. "בכל זאת יש עדים. בכל אופן, כדאי שאני אזוז הביתה. סין כבר יצאה לעבודה, ואנחנו משלמים לבייביסיטר לפי שעה."

"אללי," אמר ואן וטרן. "תמיד יש ענן שמקדיר את השמים."

* * *

ביום שני התברר שתחזיתו של מינסטר היתה נכונה. רות והיינמן עצרו את השודד – שהיה בעבר שוטר תנועה וכעת היה מובטל – ביום ראשון בבוקר בעקבות טיפ מאישה שזכתה לארוחה נהדרת באחת המסעדות הטובות בעיר במוצאי שבת. הווידוי הגיע בתוך פחות משעה הודות לחקירה יוצאת מגדר הרגיל של ריינהרט, שהיה להוט לחזור הביתה כמה שיותר מהר. כנראה חיכה לו שם משהו חשוב.

בחקירת מאליק לא היו התפתחויות, למעט שובו של יאקוב מאליק ללימודיו במינכן. אמו נסעה לביקור קצר אצל אחותה והודיעה שתישאר שם עד ההלוויה, שנקבעה ל־3 בפברואר. כעשרים טיפים התקבלו מהציבור, אבל אף אחד מהם לא הסתמן כבעל חשיבות לחקירה. לאחר תדרוך ושורת דיווחים במשרדו הנאה של מפקד התחנה הוחלט להוריד את החקירה לרמת פעילות שגרתית, תחת פיקוחו של ואן וטרן. ביום שבת התרחש שוד אצל תכשיטן במרכז העיר – הפעם, למרבה השמחה, איש לא נפצע; כנופיה גזענית השתוללה ברובע המהגרים שמעבר לזְווילֶה וגרמה לא מעט נזק; ובשעות הבוקר המוקדמות ביום שני ירה חקלאי ממורמר מהכפר קוֹרים באשתו ובשתים־עשרה פרות. מובן שאף אחת מהתקריות האלה לא דרשה חקירה מעמיקה.

בשלב זה, רישארד מאליק היה מת כבר כמעט עשרה ימים, והמשטרה עדיין לא ידעה דבר על זהות הרוצח.

שום דבר. כלום.

וינואר עדיין הזדחל לו לאטו.

הסיפוק היה רב מכפי שציפתה.

עמוק יותר ואמיתי יותר מכפי שיכלה לדמיין. לראשונה בחייה הבוגרים ידעה משמעות ואיזון מהם — או כך לפחות אמרה לעצמה. היה קשה לשים את האצבע במדויק על מקור התחושה, אך היא חשה אותה בכל גופה. חשה אותה בעור ובשרירים הרפויים — מין שיכרון שהתפשט בין סיבי העצבים כמו בועות קצף עדינות והשאיר אותה ברמה גבוהה של מודעות בכל שעות היום. היא היתה רגועה לחלוטין ובה בעת הרגישה כאילו היא על סמים. כאילו היא בעיצומה של אורגזמה, חשבה לעצמה בהתרגשות, אורגזמה שמשום מה מסרבת לשכוך. כשדעכה בסופו של דבר, לאט־לאט וברכות, היא התחלפה בציפייה ובכמיהה לפעם הבאה. ולזאת שאחריה.

להרוג.

להרוג את האנשים האלה.

לפני כמה שנים התקרבה לדת והיתה על סף הצטרפות לאחת הכיתות האלה שצצו כפטריות אחרי הגשם (או כמו עובש מתוך המוח, כפי שאמר מישהו), והיא זיהתה דמיון בין מצבה הנוכחי לאופן שבו הרגישה בימים ההם. ההבדל היחיד היה שהאקסטזה הדתית חלפה. שלושה או ארבעה ימים של שיכרון חושים הפכו לחמרמורת רוויית חרטה, כמו כל שכרות אחרת.

אבל לא עכשיו. לא הפעם. השיכרון נמשך גם אחרי עשרה ימים. כל ישותה התמלאה כוח, כל פעולותיה, זניחות ככל שהיו, התמלאו תחושת תכלית וחשיבות — אכילת תפוח, גזיזת ציפורניים, עמידה בתור בסופר. כל פעולה היתה מלאה מודעות ונחישות, כי כל פעולה פעוטה היתה צעד נוסף בדרך, חוליה נוספת בשרשרת שמובילה אל ההרג הבא.

להרוג ולהרוג שוב. ובסופו של דבר לסגור את המעגל בין העבר של אמה וחייה שלה. המשימה שלה.

סוף־סוף היה טעם בדברים.

היא קראה בעיתונים על מעשה ההרג הראשון. קנתה את "נויבה בלאט", את "טלגרף" וכמה נוספים, שכבה בחדר וקראה את ההשערות. היא הופתעה מתשומת הלב הרבה. מה הם יכתבו בפעם הבאה? ובזאת שאחריה?

היא קצת הצטערה שאין לה טלוויזיה ואפילו השתעשעה במחשבה לקנות מכשיר קטן, אבל החליטה לוותר. או לפחות לדחות את הרכישה, כי ייתכן שלא תוכל לעמוד בפיתוי ותרצה לראות את עצמה ולשמוע על עצמה בחדשות בפעם הבאה. אבל מוטב לחכות. נכון שהיתה יכולה לשבת בבית קפה ולצפות בחדשות, אבל זה לא קסם לה מספיק. לא תהיה לה די פרטיות.

כי לא משנה מה יקרה — הסיפור הזה, מתחילתו ועד סופו, הוא עניין פרטי שלה. בינה לבין אמה.

ובינן לבין האנשים שברשימה.

היא מחקה את אחד השמות וסימנה עיגול אדום סביב הבא בתור. ביום שני בערב החליטה שההמתנה תמה. הגיע הרגע לעלות שוב על הבמה. היא תצא שוב. תחילה הפֶרלוד, ואז המופע המרכזי.

ההרג.

תחושת רווחה התפשטה מתחת לעורה, וכשעצמה עיניים ראתה, מבעד לזוהר הצהבהב הדועך, את פניה של אמה.

עייפות ניכרה בהן, אך גם ציווי.

תעשי משהו, בת שלי.

IV

30 בינואר–1 בפברואר

כשריכרד מאסְלֶייטְנֶר התעורר ביום שלישי בבוקר, דבריו של מנהל בית הספר עוד הדהדו באוזניו. הוא הגיע למסקנה שחלם עליהם כל הלילה.

"אתה חייב להבין שימי המחלה האלה לא קשורים רק לאלרגיות שלך. זאת גם הזדמנות בשבילך לשקול את מצבך. אני רוצה שתחשוב — ותחשוב טוב — אם אתה באמת רוצה להמשיך לעבוד במוסד הזה!"

המנהל הנמיך את משקפיו עד לקצה האף ורכן מעל השולחן לעברו. הוא ניסה להיראות כמה שיותר אבהי ומבין, אם כי הם היו פחות או יותר באותו גיל והכירו זה את זה מאז שהצטרפו לראשונה לצוות המורים. בעידן ואן בְּרוֹיְקֶלֶן.

"יש לך הרבה זמן," הוסיף כשליווה אותו אל מחוץ לחדר, ולרגע כרך את זרועו סביב כתפיו של מאסלייטנר ומלמל משהו על אידיאליזם ועל חינוך. משהו בטעם רע.

הרבה זמן?

כעת הוא התהפך במיטה והביט בשעון המעורר שעל הכוננית. רבע לעשר.

רבע לעשר בבוקר ביום שלישי של ינואר. עדיין במיטה. הרגשה מוזרה, בלשון המעטה. חופשת מחלה של שלושה שבועות בגלל אלרגיה. טוב, בפועל זאת השעיה מהוראה כי הוא גרר תלמיד חצוף בן חמש־עשרה למסדרון ואמר לו ללכת להזדיין. או אולי לחזור למדינה שממנה בא, איפה שזה לא יהיה. וגם נתן סטירה לתלמיד אחר מסוגו.

והוא לא התחרט אפילו לרגע.

זה היה לב העניין. הוא לא התנצל. הוא סירב לראות את האור. שתי התקריות התרחשו בתקופת הבחינות העמוסה של תחילת דצמבר, ומאז הרכבת דוהרת.

מחאות של תלמידים. איגוד ההורים. כמה כתבות בעיתון. ובמשך כל אותו הזמן השאירו לו פתח, והוא ידע את זה טוב מאוד — פתח מילוט שהיה מאפשר לכל המעורבים לשים את הסיפור הזה מאחוריהם לו היה מודה באשמה ומבקש מחילה.

במילים אחרות, אילו היה מתחרט.

מובן שכולם ציפו שזה מה שיקרה. שמאסלייטנר יעשה את הצעד המתבקש, את הדבר ההגון, וייכנע. אם לא לפני החג, אז במהלכו. כמובן אחרי שהוא יחשוב על זה לעומק וייווכח בטעותו וכל זה.

אבל זה ממש לא מה שקרה. הוא מצא את עצמו במבוי סתום. כבר בשלב מוקדם ידע שהוא לא מתכוון להיכנע הפעם. הוא כבר נכנע בעבר, הודה באשמה וביקש מחילה על מעשים שידע, בעומק לבו ובלי שום צל של ספק, שהיו נכונים ומוצדקים.

הפעם זה היה ברור לו יותר מתמיד. בנוגע לשני המקרים. שני הבריונים שאיתם נקלע לעימות קיבלו רק שבריר מהיחס שהגיע להם באמת. לשם שינוי נעשה מעט צדק. ועכשיו הוא מושעה, בערך. הם לא הגדירו את זה ככה והוא עדיין מקבל משכורת, אבל הוא ידע שבמוקדם או במאוחר יינקטו צעדים תקיפים יותר. במילים אחרות, יפטרו אותו.

במוקדם או במאוחר — כלומר, בעוד שלושה שבועות. ריכרד מאסלייטנר הכיר את כללי המשחק. הוא הבין אותם ולא אהב אותם. הוא אף פעם לא אהב אותם. רשת ביטחון לטיפשים ולעבריינים. הוא בעט מעליו את השמיכה בתסכול. זה צדק?

רגע אחרי שיצא מהמיטה, הטלפון צלצל.

אם זה מבית הספר אני טורק להם בפרצוף, החליט.

אבל זה לא היה מבית הספר. זאת היתה אישה. קול די נמוך, קצת צרוד.

"אתה מזהה את המנגינה?" שאלה.

זה הכול. המנגינה התחילה. משהו אינסטרומנטלי. או אולי שיר עם פתיח ארוך. קצת ישן, לפי איך שזה נשמע. אבל נחמד.

"הלו?" אמר אחרי שהאזין במשך עשר שניות בערך. "זה חידון או משהו?"

לא היתה תשובה. המנגינה המשיכה להתנגן.

הוא הרחיק מעט את השפופרת מאוזנו וחשב כמה רגעים.

"אם נראה לכם שאתם יכולים להפחיד אותי עם השטויות האלה, אתם טועים בגדול!" אמר וניתק.

חלאות, חשב. העולם הזה הולך לעזאזל.

הוא לבש את החלוק וניגש למטבח להכין ארוחת בוקר.

* * *

בהמשך היום קיבל לפחות שמונה שיחות נוספות — אחר הצהריים הוא הפסיק לספור. אותה מנגינה. בלי מילים, רק להקה שמנגנת. משהו משנות השישים, אמר לעצמו — היא נשמעה לו מוכרת, אבל הוא לא הצליח להיזכר איך הקטע נקרא. או הלהקה.

הוא שקל כמה פעמים לנתק את הטלפון ולשים קץ לשטות הזאת, אבל מסיבה כלשהי לא עשה את זה. במקום זאת, בכל פעם שהטלפון צלצל הפסיק לקרוא, או לעבוד על האינדקס של ספר ההוראה שכתב, ענה, האזין למוזיקה, בהה מעבר לגגות ולצמרות העצים העירומים ותהה מה למען השם קורה כאן. החל מהשיחה השלישית ואילך הוא לא אמר מילה.

תחילה היה משוכנע שזה קשור לבית הספר, שאיזשהו תלמיד אחראי לזה. אבל ככל שהעניין התמשך גברו הספקות. ומשום מה, התסכול שלו שכך והלך... שכך והפך למשהו אחר, כנראה לתערובת של סקרנות ומשהו נוסף שהוא לא שש להודות בו. הוא לא שש להודות שמדובר כנראה בפחד.

היה משהו מטריד בעסק הזה. משהו שהוא לא הצליח לתפוס או להבין. אולי תחכום? קולה של האישה בשיחה הראשונה לא חזר. היתה רק המוזיקה. אותה מנגינה פופית ללא מילים... מבוצעת היטב, יש לומר, ומתחילת שנות השישים, אם הוא לא טועה.

אבל על אף שהקול לא חזר, הוא זכר מה אמרה האישה.

"אתה מזהה את המנגינה?"

כלומר המנגינה היא משהו שהוא אמור לזכור. לזה היא התכוונה? למנגינה יש משמעות, ומובן שהיא מצפה ממנו לדעת מה המשמעות. זאת לבטח הכוונה שלה, לא?

"נו, באמת," רטן כשהניח את השפופרת בפעם החמישית או השישית. "מה זה צריך להיות?"

יעבור עוד זמן מה עד שריכרד מאסלייטנר יגלה את התשובה. וכשזה יקרה, הכול יהיה הרבה יותר ברור.

אֶנסוֹ פְּרִינְגֶר היה עצבני. בזה לא היה ספק. ברגע שהם התיישבו בשולחן הקבוע שלהם בפְּרֶדי הוא התחיל להתפתל ולגרד את הפריחה המכוערת שהוא תמיד חטף בחורף בצוואר. הוא גם גמע את הבירה במהירות והספיק לעשן שתי סיגריות לפני שהאוכל הוגש.

השיחה חגה סחור־סחור, ומאסלייטנר ראה שעמיתו לא יודע מה לומר. או באיזו תנוחה לשבת. הוא ניסה לשכנע את פרינגר לצאת איתו לארוחת ערב ביום שלישי, אבל פרינגר המציא איזה תירוץ — חבר ותיק אמור לבקר אותו, משהו כזה.

אז עכשיו הוא אמור להאמין שלאנסו פרינגר יש חברים? כשמאסלייטנר שמע את התירוץ התחשק לו לתחקר אותו על הביקור לכאורה, אבל הוא השלים עם השקר בחיוך מריר. אין טעם לעשות מזה עניין. הוא שקל שוב להתעמת איתו, אבל הבליג שוב. הוא לא רצה שהמפגש יהיה מביך. פרינגר בכל זאת היה איש קשר. מישהו שיודע מה מתרחש בבית הספר אֶלֶמֶנְטָר, אפילו אם הוא לא מסוגל להסיק מסקנות בכוחות עצמו. או להשפיע על ההנהלה באופן כלשהו.

לצורך העניין, פרינגר היה איש הקשר היחיד שלו. לא היה אף אחד אחר שהוא יכול לסמוך עליו. במצבו, מאסלייטנר ייאלץ להסתפק במה שיש.

הם אכלו קבב, כרגיל, ופרינגר ריכל בזהירות על כמה תלמידים ומורים שהוא ידע שמאסלייטנר לא אוהב. סיפר קצת על האקווריום שלו ועל אביו שמאושפז במוסד פסיכיאטרי כבר כמה שנים, אבל לא רוצה למות למרות העובדה שהוא בן תשעים וחמש. אנסו נהג לבקר אותו ארבע פעמים בשבוע.

העצבנות שלו ניכרה היטב. בעצם העובדה שהוא מרכל, למשל. הפה של פרינגר נפתח ונסגר על אוטומט, כאילו הוא מדבר עם הדג שלו או עם אחת הכיתות שבהן הוא לא צריך לחשוב יותר מדי מה הוא אומר. למאסלייטנר נמאס ממנו בתוך עשר דקות.

"בצד של מי אתה?" שאל כאשר פרינגר קיבל את הבירה השלישית שלו ולגם ממנה.

"מה זאת אומרת?"

"אתה יודע מה זאת אומרת."

"לא... זאת אומרת, כן. אולי. לא, כדאי שתסביר. אני לא עוקב."

"הולכים לפטר אותי בעוד שלושה שבועות. או שבועיים וחצי, ליתר דיוק. מה דעתך על זה?"

פרינגר לגם שוב ובלע בקולניות.

"אתה לא רציני. אסור שזה יקרה. אני חייב לדבר עם..."

הוא השתתק.

"לדבר עם מי?"

"לא יודע. אבל לא יכול להיות שתצטרך לעזוב. לא? זה בטח יסתדר איכשהו."

"אל תדבר שטויות. ואל תנסה להגיד לי שאתה לא מבין מה הולך לקרות. זה ברור לגמרי."

"טוב..."

"הולכים לפטר אותי כי נתתי לבריונים האלה את מה שמגיע להם. אתה לא מבין את זה? מה אתה יושב כאן וממלמל לי שטויות ועושה את עצמך כאילו אתה לא יודע מה קורה?"

הכעס פרץ ממנו מוקדם הרבה יותר מכפי שציפה, והוא ראה שפרינגר מפחד. הוא ניסה להרגיע מעט את האווירה.

"בטוח דיברת עם המורים האחרים, לא? הם הולכים לתת לזה לקרות או... או שהם יגבו אותי? מה הם

אומרים? זה כל מה שאני רוצה לדעת."

"הבנתי."

מאסלייטנר ראה שהוקל לו.

"אז אם אתה יכול לפתוח אוזניים... לנסות להבין לאן נושבת הרוח. הרי אתה בן אדם שיודע לקלוט הלך רוח. אתה הרבה יותר חד מחלק גדול מהמורים. אל תצטנע..."

זאת היתה מחמאה מגושמת להפליא, אבל הוא ראה שהיא עשתה את העבודה. אנסו פרינגר התרווח בכיסאו והדליק סיגריה. הוא צמצם את עיניו והעמיד פנים שהוא חושב.

אולי הוא באמת חושב, אמר מאסלייטנר לעצמו.

"אז אתה רוצה שאני אדגום את המצב?"

מאסלייטנר הנהן.

"אולי להתחיל איזה... קמפיין קטן?"

"למה לא?"

היה ברור שהבירה מתחילה להשפיע על מוחו המבולבל של עמיתו, ומאסלייטנר הבין בבת אחת שהארוחה הזאת היא בזבוז זמן נורא. לפנות למישהו כמו אנסו פרינגר! לשבת פה ולבקש טובות מבן אדם עלוב שכולם בזים לו ומתעלמים ממנו. הֶר פְרוֹיְלַיין, התלמידים קוראים לו.

חוץ מזה, הוא לא היה בטוח מה הוא מקווה להשיג פה. אולי הזדמנות לשחרר קצת קיטור. להביע את התרעומת שלו, את התחושה שרומסים אותו. האם הוא הופך לזקן נרגן ואובססיבי? אט־אט הידקו הלאות והייאוש את אחיזתם בגרונו, וכשראה את המורה הגרמני הקטן מקמט את מצחו ומוציא עט כדורי מהכיס הפנימי של מעילו, היתה לו הרגשה שהוא משתתף במחזה אבסורד.

בפארסה.

האם פרינגר הולך לנסח טקטיקה על המפית שלו? אולי לכתוב מניפסט קצר? עתירה?

שאלוהים יעזור לי, חשב מאסלייטנר. מי כל האנשים האלה שמקיפים אותי?

ואולי כולם ככה, אם מסתכלים קצת לעומק?

זאת לא היתה שאלה חדשה כלל וכלל. בקושי שאלה, בעצם.

הצהרה.

עוד בירה, אמר לעצמו. עדיף כבר להקהות את התסכולים. אינרציה, בואי חבקיני!

* * *

כשהם יצאו בצעד לא יציב מהמסעדה הקטנה שבמרתף אחרי לא מעט זמן, האווירה היתה נינוחה בהרבה. מאסלייטנר נאלץ לאחוז בעמיתו כדי לסייע לו בניסיונותיו להתמודד עם המדרגות המובילות אל הרחוב. פרינגר החמיץ לחלוטין את אחת המדרגות, נאחז במעקה ופרץ בצחוק. וכשהם הצליחו סוף־סוף לתפוס מונית, התברר שהוא השאיר את הארנק שלו על השולחן. מאסלייטנר חזר להביא אותו בזמן שפרינגר נמרח במושב האחורי ושר שיר גס. הנהג לא היה משועשע כלל, אבל שתק במבוכה.

כשמאסלייטנר צפה במונית נעלמת מעבר לפנייה שליד בית הדפוס, הוא תהה מאין אמור אנסו פרינגר לגייס את הכוחות לעמוד למחרת מול תלמידים.

הוא, מצדו, לא צריך להתחשב עוד בשיקולים כאלה, והודות לאלכוהול שזרם במתיקות בעורקיו הוא התמלא לפתע בתחושה שהעולם, למרות הכול, הוא מקום יפה. למחרת צפויה לו רביצה נעימה במיטה, ואחר כך אולי יצא לטיול קטן. לוֶוייְרמן? למה לא? בהנחה שמזג האוויר יהיה סביר, כמובן.

נכון לאותו רגע הוא היה לא רע. הגשם פסק. רוח חמימה ומלטפת נשבה בעיר, וכשמאסלייטנר התחיל

לצעוד לאטו בסמטאות הצרות המוכרות שיובילו אותו לביתו בווייסקֶרסטראט, היה לו רושם עז שבעצם אין טעם לדאוג בנוגע לעתיד.

* * *

וכאילו כדי לאשש את הרושם הזה, דמות הגיחה מבין הצללים האופפים את כנסיית קֶיימֶר שבמורד הרחוב. היא עקבה אחרי מאסלייטנר ממרחק של כשלושים צעדים, בחשאי ובשקט, על גבי מרצפות האבן העגלגלות, מעבר לווילְהֶמְסְחראכט, לאורך וייסקרסטראט, ממש עד דלת ביתו, שהיתה, להפתעתו, פתוחה קמעה. יתרה מזאת, היה נדמה לו שמשהו לא בסדר במנעול. על אף מצבו האופורי, הוא הקדיש כמה רגעים לרטינות ולקיטורים — בשעה שהדמות העוקבת אחריו חיכתה בסבלנות בפתח בניין אחר, שניצב באלכסון מביתו, מעבר לרחוב הצר. ואז משך מאסלייטנר בכתפיו, נכנס לבניין ועלה במעלית לקומה הרביעית.

הוא בקושי הספיק להיכנס הביתה, אפילו לא הספיק לפשוט את הבגדים, כשצלצול נשמע בדלת. השעון מעל הכיריים במטבח הראה שהשעה כמה דקות אחרי חצות, וכשניגש אל הדלת שאל מאסלייטנר את עצמו מי בדיוק החליט לבקר אותו בשעה כזאת.

ואז הוא הבין שזה בטח אנסו פרינגר, שבשכרותו הגה מן הסתם איזה רעיון מטורף. חיוך סבלני היה נסוך על פניו כשפתח את הדלת.

* * *

כשש־עשרה שעות אחר כך פתחה בתו בת השבע־עשרה את אותה דלת, ואלמלא היה המחזה מזוויע כל כך ודאי היתה מצליחה לזהות את עקבות החיוך על פניו.

V

1-7 בפברואר

"אז אנחנו בטוחים?" שאל היינמן.

"לא ממש," אמר מינסטר. "אותה תחמושת — 7.65 מ"מ. במעבדה הבליסטית מניחים שזה אותו נשק, אבל לא נדע בוודאות עד מחר."

"שניים בחזה, שניים מתחת לחגורה," אמר רות, שהביט בתצלום המונח על השולחן. "קשה לי להאמין שזה לא אותו הרוצח. זה העתק מדויק של רצח מאליק."

"ברור שזה אותו הרוצח," אמרה מורנו. "בעיתונים לא כתבו מילה על הכדורים מתחת לחגורה."

"נכון," רטן ואן וטרן. "תראו מה זה: צו איסור פרסום שבאמת עבד."

הוא הרים את מבטו מהמסמך שזה עתה קרא. זה היה דוח רפואי טנטטיבי שמיס כץ העבירה להם, ולפיו ריכרד מאסלייטנר מת כפי הנראה בין אחת־עשרה בלילה לחצות אמש, וסיבת המוות היא חדירת קליע לשריר הלב. היריות האחרות לא היו הורגות אותו במקום, לא כל אחת בפני עצמה, כלומר — יחד הן היו יכולות לחסל אותו, כתוצאה מאובדן דם.

"כדור בלב," אמר ואן וטרן והעביר את המסמך למינסטר שישב לידו.

"הוא יצא מפרדי קצת אחרי אחת־עשרה," אמרה מורנו. "לוקח רבע שעה לפחות ללכת לוויסקרסטראט. קשה להאמין שהרוצח תקף לפני חצות."

"אז נאמר שבין חצות לשתיים בלילה," אמר רות. "טוב, אנחנו נצטרך לברר אם מישהו ראה משהו."

"או שמע," אמר היינמן.

רות הכניס את אצבעו לפיו ואז משך אותה החוצה. נשמע רעש קטן עמום, כמו פקק שנחלץ.

"שמעת את זה?" שאל. "זה פחות או יותר מה ששומעים כשמשתמשים במשתיק־קול. וזה מה שקרה כנראה, אחרת הוא היה מעיר את כל הבניין."

"בסדר," אמר היינמן. "אז נחפש עדי ראייה ולא עדי שמיעה."

ואן וטרן שבר קיסם לשניים והביט בשעון.

"כמעט חצות," אמר ונאנח עמוקות. "כדאי שנלך לישון, אבל חסר לנו שלא נצליח להתקדם מחר. הפעם יש לנו לא מעט קצות חוט למשוך. אין סיבה שלא נצליח לפצח את התיק הזה. וטוב מוקדם ממאוחר."

הוא השתתק לרגע, אך איש לא ניצל את ההזדמנות כדי לדבר. הוא זיהה בפניהם של עמיתיו את תערובת הריכוז והעייפות שהוא עצמו חש בתוך ראשו. עדיף לנוח כמה שעות, זה בטוח. חוץ מזה, לא כדאי להעיר אנשים באמצע הלילה ולבקש שיענו על שאלות. למשטרה יצאו מוניטין מספיק גרועים גם ככה, ואין סיבה לעשות אותם גרועים יותר.

"הנה מה שנעשה מחר," אמר המפקח. "ריינהרט ודה בריס ימשיכו לראיין שכנים. את כל הרחוב, אם יהיה זמן. הם עדיין בראיונות עכשיו, אז עדיף שהם ימשיכו. אולי מישהו באמת ראה משהו — הרי רוב הסיכויים שהרוצח עבר שם פעמיים. פעם אחת כדי לתקוע את המנעול, ובפעם השנייה כדי להרוג. יכול להיות שאף אחד לא ראה שום דבר, אבל אי־אפשר לדעת... היינמן."

"כן."

"אני רוצה שתעשה בדיקת רקע. יש לנו מידע מקיף על חייו של מאליק. תבין איך הוא ומאסלייטנר מכירים. חייב להיות קשר."

"נקווה," אמר היינמן.

"מינסטר ורות ידברו עם המשפחה. או עם המשפחה לשעבר, ליתר דיוק. השמות כאן אצלי. מורנו ויונג

ילכו לאלמנטר...״

״איזה קטע,״ אמר יונג. ״למדתי שם...״

ואן וטרן הרים גבה.

״מתי זה היה?״

יונג חישב ואמר, ״לפני שמונה־עשרה שנה. אבל רק סמסטר אחד בכיתה ז׳, ואז עברנו דירה. אני בקושי זוכר את המורים. בכל מקרה לא למדתי אצל מאסלייטנר.״

״חבל,״ אמר ואן וטרן. ״דברו בכל זאת עם המנהל והמורים, אבל בזהירות. בדרך כלל הצוות בבתי ספר חשדן מאוד כלפי אנשים מבחוץ. תזכרו מה קרה בבּוּנְגֶה.״

״לי לא צריך להזכיר,״ אמר מינסטר. ״עצה שלי, תשמרו על פרופיל נמוך.״

״אני אשתדל לזכור.״

״אבל עזבו את פרינגר,״ אמר ואן וטרן. ״אני מתכנן לדבר איתו בעצמי.״

״טיפוס קצת מוזר,״ אמר מינסטר.

״נו ברור,״ אמר ואן וטרן. ״כמו כל המורים. ואם הם לא מוזרים כשהם מתחילים, הם נהיים מוזרים עם השנים.״

הוא חיטט בכיס חולצתו הריק והביט סביב השולחן.

״יש שאלות?״

רות פיהק, אבל איש לא דיבר.

״בסדר גמור,״ אמר המפקח והחל לאסוף את המסמכים המונחים מולו. ״ניפגש לתדרוך מחר בשלוש. עד אז תנצלו את הזמן כמו שצריך. הפעם אנחנו נתפוס אותו.״

״או אותה,״ אמר מינסטר.

״כן, כן.״ אמר ואן וטרן. ״שֶׁרְשֶׁה לה פס, למה לא.״

* * *

כשחזר הביתה ונכנס למיטה, הבין שעייפותו עדיין לא הצליחה להכניע את מוחו. גופתו המחוררת של ריכרד מאסלייטנר צצה שוב ושוב בדמיונו, ואחרי עשר דקות של ניסיונות שווא להירדם, הוא קם והלך למטבח, הוציא בירה מהמקרר והתיישב בכורסא עם שמיכה על ברכיו ודבוז׳אק ברקע. הוא נתן לאפלה לעטוף אותו, אבל במקום חוסר הנוחות ושאט הנפש שהיה אמור להרגיש לנוכח שני מקרי הרצח הלא־פתורים שהתמודד איתם, תחושה שונה בתכלית אחזה בו.

זאת היתה תחושה של תנועה. של ציד, ליתר דיוק. התחושה שהמרדף החל עכשיו ושהניצוד מסתתר בתוך המולת העיר וזה רק עניין של זמן לפני שינעץ בו את שיניו. יתפוס את הרוצח.

איזה חרא! חשב ולגם מהבירה. אני מתחיל לרדת מהפסים. אם לא הייתי שוטר, הייתי הופך כנראה לרוצח בעצמי.

טוב, זאת היתה בסך הכול מחשבת אגב. ואף על פי כן, באיזושהי פינה חשוכה במוחו הוא הבין שהיא טומנת בחובה אמת שמוטב להשאיר בחושך. משהו שקשור לעניין הציד...

תחושת הציד תמיד מופיעה בהתחלה.

ובעצם, רק בהתחלה. אחר כך מתרחש שינוי, היפוך מוחלט, ובסופו של דבר — בשלב מאוחר הרבה יותר בדרך כלל — כשהוא עומד מול הטרף שלו, מול העבריין, הוא מתמלא לרוב בתחושות של תיעוב ושאט נפש ותו לא. הריגוש, ההתלהבות, קיימים אך ורק ברמה התיאורטית.

ובהתחלה.

כי כשחופרים עמוק מספיק במציאות העגומה, אמר לו זרם התודעה שלו, כשחופרים עד לשכבת הקרקע שבה שוכן הפשע, אין מה לראות פרט לשיירים שחורים ומייאשים. פרט לגורמים. פרט לשורשיה המרקיבים של חברה מעוותת.

הצד האפל.

לא שהוא חשב שהחברה שבקרבה הוא חי ניחנת באמות מידה מוסריות גבוהות או נמוכות יותר מכל חברה אחרת. אלה הם פני הדברים — אלפיים או שלושת אלפים שנים של ציוויליזציה וגופים מחוקקים לא יכלו לשנות זאת. המסכה של החברה, או איך שלא תרצו לקרוא לזה, עלולה להיסדק בכל רגע. להתפורר ולחשוף את האפלה המסתתרת מאחוריה. יש אנשים שחשבו שאירופה תהפוך לחוף מבטחים אחרי 1945, אבל ואן וטרן אף פעם לא חשב כך. ובאמת, קרו כל הדברים שקרו. סרייבו, סרברניצה וכל השאר.

ומובן שגם דחפי הציד שלו נובעים מאותה אפלה יסודית. וממילא הוא תמיד התקשה למצוא אצילות בעבודת המשטרה. הוא מצא בה דווקא את נמסיס. אלת הנקמה הבלתי נלאית, עם הדם על השיניים... כן, זה תיאור מדויק בהרבה, אין מה לומר.

ובשלב כלשהו המשחק תמיד הופך רציני להחריד.

הפעם נדרשו שני מקרי רצח כדי שיתחיל להרגיש מגויס לעניין. האם הוא נעשה קהה חושים? מה יהיה עליו בעוד כמה שנים? מה יצטרך לקרות כדי שכבוד המפקח ואן וטרן יירתם במלוא הקיטור?

נשים שחוטות? ילדים?

קברי אחים?

מתי הציניות והמיאוס מן העולם ירמסו לתמיד את נחישותו? עד מתי תישמע זעקת הציווי המוסרי באפלת נפשו?

שאלות טובות. הוא הרגיש שהתיעוב העצמי שלו הולך וגובר ולכן קטע את זרם התודעה. אין ספק שבתחילת החקירה, אופיו העוין של ינואר הוא שהשרה עליו כבדות. אבל עכשיו פברואר. 2 בפברואר, ליתר דיוק. אז מה בעצם דעתו על הסיפור הזה עם מאסלייטנר?

הוא התחיל לחשוב על מה שקרה אחר הצהריים.

ההתרעה נשמעה כשהתכונן לצאת הביתה. ארבע וחצי. אחרי רבע שעה הגיעו מינסטר והוא לדירה בווייסקרסטראט, רגעים ספורים לפני חוקרי המז״פ והצוות הרפואי. ריכרד מאסלייטנר שכב באותה תנוחה שבה היה שרוע רישארד מאליק לפני... כמה זמן עבר? שבועיים, פחות או יותר? כן, שבועיים.

כבר ממבט ראשון הוא היה משוכנע שמדובר באותו רוצח. ובאותה שיטה.

צלצול בדלת, ואז יריות ברגע שהיא נפתחה.

שיטה בטוחה, אמר רות.

כן, בלי שום ספק. אחרי הירי נשאר רק לסגור את הדלת וללכת. כמה זמן נמשך כל הסיפור? עשר שניות? די והותר. בברינגר אפשר לירות ארבע פעמים גם בחמש שניות, במידת הצורך.

ואן וטרן סיים את הבירה.

ומה אחר כך?

אחר כך קרה מה שקורה, כמובן. סרטי משטרה סביב הזירה, חיפוש מקיף, טיפול בבת המסכנה שמצאה אותו. כל הדברים האלה.

שאלות.

שאלות ותשובות. בלי סוף, כבר עכשיו. אפילו שזאת רק ההתחלה. כפי שצוין.

אבל אם מביטים בסיפור הזה מקרוב, דבר אחד בולט מעל לכול. דבר אחד בלבד, בינתיים. וזהו ההבדל העצום במידת הסיכון בין שתי הרציחות.

במקרה של מאליק, הסיכויים להיראות היו מזעריים. הכי מזעריים שיש. אבל אתמול, מספיק שמישהו

היה יוצא להוריד את הזבל או מעיף מבט דרך דלת דירתו הפתוחה למחצה.

אמנם הרצח התרחש בלילה. ואף על פי כן.

או בקיצור:

או שהיו עדים. או שלא היו.

יש לקוות שמישהו ראה את הרוצח באחת משתי הפעמים שבהן ביקר בבניין — כשהוא התעסק במנעול (כי הרוצח לבטח אחראי גם לזה, לא?) או כשביצע את הרצח. בדרך לבניין או לאחר מעשה.

או אולי בזמן שעמד וחיכה?

מקרה של או־או, בקיצור. אם ריינהרט ודה בריס יעשו את העבודה שלהם כמו שצריך, נדע עד מחר. ואפילו אם השכנים, או ריינהרט ודה בריס, החמיצו משהו, עדיין יש סיכוי שיתמזל מזלם. הודעה לעיתונות נשלחה בעשר, והיא תופץ בבוקר בכל העיתונים המרכזיים ובמבזקי הרדיו והטלוויזיה. כל מי שיש ברשותו מידע רלוונטי, או שהיה במקרה באזור וייסקרסטראט סביב חצות בין יום רביעי לחמישי, יתבקש ליצור קשר עם המשטרה מיד.

אז יש מקום לתקווה.

כיוון שכבר הגיע עד לכאן בהרהוריו, נכנע ואן וטרן לפיתוי והדליק סיגריה. הגיע הזמן לדון בשאלה הגדולה, שמטבע הדברים מחייבת מעט יותר מאמץ.

למה?

למה שמישהו ייגש לדלת ביתו של אדם אחר, יצלצל בפעמון ויירה במי שפותח?

מה המניע?

מה הקשר בין רישארד מאליק וריכרד מאסלייטנר?

יתרה מזאת, מה היה קורה אילו פתח מישהו אחר את הדלת? האם הרוצח היה בטוח במאה אחוז מי יפתח? האם הרציחות האלה הן תוצאה של תכנון קפדני או שמא יש כאן רכיב של צירוף מקרים?

אין דבר כזה צירוף מקרים, אמר ריינהרט לפני זמן מה, ואין ספק שבאופן עקרוני הוא צודק. עם זאת, יש הבדל לא קטן בין סיבות מסוימות לאחרות. בין מניעים מסוימים לאחרים.

למה הרוצח סימן את מאליק ומאסלייטנר?

דבוז'אק נדם, וכעת חש ואן וטרן את העייפות בעיניו. הוא כיבה את הסיגריה והרים את עצמו מהכורסא, כיבה את המערכת והלך למיטה. שעון הרדיו הראה את השעה 2:21 בספרות אדומות כדם, והוא הבין שנותרו לו פחות מחמש שעות שינה.

נו טוב, היו לו לילות קצרים יותר, ועוד יהיו מן הסתם בעתיד.

* * *

עשרים דקות אדומות נוספות חלפו עד שהבלש ריינהרט נכנס אל בין הסדינים במיטת הברזל הגדולה שלו, ובכל זאת הוא שקל להתקשר למיס לינץ' ולשאול אותה אם מתחשק לה לקפוץ. אפילו רק לשיחה קצרה, וכדי להזכיר לה שהוא אוהב אותה.

אבל משהו — והוא היה בטוח שזה קשור לאופיו החזק ולחינוך הטוב שקיבל — עזר לו לרסן את תשוקותיו, ובמקום זאת הוא חשב על החקירה שהתנהלה הערב ועל כך שאנשים לא מבחינים בשום דבר שקורה סביבם.

על הטיפשות שלהם, כפי שהיו אומרים כמה ממכריו.

הוא החליט להתפשר על "היעדר מודעות". בבניין הדירות של ריכרד מאסלייטנר — בניין ישן אך שמור היטב משנות השלושים — גרו לא פחות משבעים ושלושה דיירים. בדירות שליד גרם המדרגות הרלוונטי,

26B, היו בבית בזמן הרצח שבעה־עשר דיירים נוסף על הקורבן עצמו. לפחות שמונה מהם היו ערים כשהרוצח ירה את יריותיו הקטלניות (בהנחה שהתקרית אכן התרחשה לפני אחת בלילה). חמישה מהם היו באותה קומה. אחד מהם חזר הביתה ב־23:50.

איש מהם לא הבחין בדבר.

ובאשר למנעול של דלת הכניסה לבניין, שבו חיבל הרוצח באמצעות פיסת מתכת — שלושה אנשים לפחות שמו לב שמשהו לא בסדר בו, אך אף אחד מהם לא עשה משהו בנידון או הסיק מסקנות כלשהן.

מטומטמים! חשב ריינהרט.

מצד שני, הוא ידע שזה לא לגמרי הוגן מצדו. הרי גם לו אין מושג מה השכנים שלו עושים בערב. הוא בקושי יודע איך קוראים להם. אבל אחרי שבע שעות חקירה, שכללו המון עדים אפשריים, בוודאי היה אפשר לצפות לתוצאות חיוביות יותר.

או לאיזושהי תוצאה.

אבל הם לא מצאו אפילו עד אחד.

מה שבכל זאת התברר הוא רצף הזמנים. הדלת לבניין מספר 26 בווייסקרסטראט ננעלת אוטומטית בשעה עשר מדי ערב. כדי לחבל במנעול כפי שעשה הרוצח (או הרוצחת, לטענתה של ויניפרד לינץ'), יש צורך לחכות עד אחרי עשר — איפשהו בתוך הבניין, כנראה. ואז, אחרי הנעילה האוטומטית, הוא או היא ניגשו לדלת בשלווה, פתחו אותה מבפנים והחדירו את פיסת המתכת. החלופה היתה להתחבא היכנשהו בין השיחים שמחוץ לדלת ולהתגנב פנימה כשאחד הדיירים יוצא או נכנס. מבצע די מסוכן, ועל כן לא מאוד סביר, כפי שהסכימו ביניהם דה בריס וריינהרט.

אי־אפשר לדעת בוודאות כיצד הדבר נעשה, אבל דבר אחר היה בטוח: כשמאסלייטנר חזר הביתה בערך בחצות, אחרי שבילה בחוץ עם פרינגר, הרוצח (או הרוצחת) לא בזבזו זמן. כל הסימנים מלמדים שמאסלייטנר לא היה בדירתו יותר מכמה דקות לפני שפעמון הדלת צלצל.

ואז ארבע יריות. שתיים בחזה, שתיים מתחת לחגורה. בדיוק כמו ברצח הקודם. לסגור את הדלת ולהתנדף. ואין עדים.

אלוהים ישמור, חשב ריינהרט והצטמרר. פשוט כל כך עד שהוא עלול להתחיל לפחד מהחושך.

ובכל זאת הוא הושיט יד וכיבה את המנורה. מיד נזכר שיש עוד שני קצות חוט להיאחז בהם. שניים מבעלי הדירות, שהיו בבית בזמן הרצח, לא היו פנויים לתשאול. אחד מהם — אדם בשם מר מַלגרֶה — גר בדירה שליד מאסלייטנר. בהיעדר אפשרות טובה יותר החליט ריינהרט לתלות באותו אדון את מרבית תקוותיו ליום הראיונות הצפוי לו. הריאיון נקבע לצהריים, כשמלגרה יחזור מכנס בארלך. דה בריס יתשאל אותו.

אם מר מלגרה הוא טיפוס שרגיל להשתתף בכנסים, חשב ריינהרט, הוא לבטח אדם עם מודעות למתרחש בסביבתו. לא אידיוט ממוצע.

במקביל לרעיון קפץ מיד הדגל האדום שמוחה נגד דעות קדומות כאלה. אבל תשישותו של ריינהרט גברה עליו. הוא נאנח, התהפך על הצד ונרדם.

בשלב זה כבר נקפו הדקות לשעה 3:12, ולאורך כל הערב והלילה הוא לא הקדיש אפילו שנייה אחת למחשבה על מניע.

המניע ייאלץ לחכות למחר.

היום הוא רק עבד. מחר הוא יתחיל להשתמש במוחו.

באוּסְהֵיים רחוקה כמטחווי אבן מהפרבר שמינסטר גר בו, וביום שישי בבוקר הוא נסע היישר לשם, בעיקר כדי לחסוך זמן. לוונדה פּירינֶן (לשעבר מאסלייטנר) היתה עבודה להגיע אליה — היא היתה מזכירה באחד ממשרדי עורכי הדין היוקרתיים בעיר — ולמרות הרצח של בעלה לשעבר, לא היתה לה שום כוונה לקחת ימי חופש רבים מהנחוץ. והנחוץ, לשיטתה, היה חצי יום.

הילדים, לעומת זאת — כל השלושה, בגילי שבע־עשרה (הילדה שמצאה את אביה מת ביום הקודם), שלוש־עשרה ועשר — קיבלו סוף שבוע ארוך מבית הספר, ומעט לפני שמינסטר נכנס לווילה המטופחת אספה אותם דודה שלהם. הם עמדו לבלות יומיים לפחות עם דודניהם בדיקֶן.

"התגרשנו לפני שמונה שנים," הסבירה ונדה פירינן. "הנישואים שלנו לא היו טובים, והקשר לא השתפר מאז שהתגרשנו. אני לא עצובה, למרות שאני יודעת שאני אמורה להיות."

"יש לכם שלושה ילדים יחד," אמר מינסטר, ובמוחו חלפה מחשבה על שני ילדיו.

היא הנהנה והחוותה בידה אל קנקן הקפה שהיה מונח על השולחן. מינסטר מזג לעצמו ספל.

"זאת הסיבה היחידה שאנחנו עדיין בקשר. היינו, זאת אומרת."

מינסטר לגם מהקפה ובחן אותה בחשאי מעל שפת הספל. אישה אלגנטית ללא ספק. בת ארבעים וחמש בערך, אמר לעצמו. חטובה ושזופה למרות העונה. ובה בעת ניתזים ממנה ניצוצות של קשיחות שהיא מתקשה להסוות.

ואולי היא לא רוצה להסוות אותם, חשב מינסטר. אולי היא רוצה שיבחינו מיד בעצמאות ובכוח שלה. כדי לסלק רעיונות לא הולמים ממוחם של גברים וכדי שלא ירשו לעצמם כל מיני דברים. שערה הסמיך, הצבוע בלונד־אפרפר, היה קלוע במיומנות לצמה, והאיפור שלה היה מוקפד ועדין. הוא ניחש שהיא מבלה זמן רב מול שידת האיפור מדי בוקר. ציפורניה היו ארוכות ומטופחות, והיה די קשה להאמין שהיא מגדלת שלושה ילדים לבדה. מצד שני, ככה אמורים להיראות אנשים שעובדים במשרד עורכי דין — יעילות, מיקוד ומרץ קרנו ממנה כמו הילה, והוא הבין שעליו להתמודד עם התופעה שריינהרט מכנה "האישה המודרנית".

ואולי הפוסט־מודרנית?

"נו?" אמרה, והוא הבין שאיבד את עצמו במחשבות.

"תארי אותו," אמר.

"את ריכרד?"

"כן, בבקשה."

היא נעצה בו מבט בוחן.

"אני לא חושבת שאני רוצה."

"למה לא?"

"יש לי רק דברים שליליים לומר. לא נראה לי שאני צריכה לחשוף את תחושותי לגבי הגרוש שלי רגע אחרי שהוא נרצח. אני מקווה שאתה מבין."

"אני מבין," אמר מינסטר. "איך היה הקשר עם הילדים? כלומר בינו לבין הילדים."

"רע," אמרה אחרי היסוס רגעי. "בהתחלה הם ישנו אצלו מדי פעם. פעם בשבועיים, בסוף השבוע. לפעמים גם באמצע השבוע. אנחנו בכל זאת גרים באותה עיר. היינו אמורים להיות מסוגלים לנהל סידור כזה, אבל אחרי שנה הבנתי שעדיף שיגורו איתי כל הזמן. הם היו זקוקים לבית אחד, לא שניים."

"והוא התנגד?" שאל מינסטר.

"לא ממש. קצת, בשביל מראית עין. הוא בטח חשב שזה מטרד לארח אותם. זאת הגישה שלו... היתה הגישה שלו... להרבה מאוד אנשים."

"מה זאת אומרת?"

"אני בטוחה שאתה מבין. אם תדבר עם העמיתים שלו, זה יתבהר לך מהר מאוד. עם העמיתים והחברים שלו, בהנחה שעדיין נשארו..."

"נעשה את זה, כמובן," אמר מינסטר.

הוא בחן את המטבח המודרני והמאובזר. לא היו עקבות לכך שארבעה אנשים אכלו שם ארוחת בוקר, אבל יש כמובן שגרות פשוטות למחיקת עקבות מהסוג הזה.

מאיפה מגיעות המחשבות התוקפניות האלה? שאל את עצמו בהפתעה. מה הבעיה שלי?

היה לו די זמן לשכב עם סין, להתקלח ולאכול ארוחת בוקר לפני שיצא מהבית, אז הוא לא אמור להיות עצבני כל כך. היא לא באמת כזאת מסוכנת, נכון?

"ומה דעתך על מה שקרה?"

"על הרצח?"

"כן."

היא נשענה לאחור והביטה החוצה מבעד לחלון.

"אני לא יודעת," אמרה, ולראשונה מאז התחילה השיחה הוא זיהה שמץ של ספק בקולה. "זה לא סוד שהרבה אנשים לא אוהבים את ריכרד, אבל לחשוב שמישהו ירצה לרצוח אותו... לא, זה לא היה עולה בדעתי."

"למה אנשים לא אהבו אותו?"

היא חשבה רגע או שניים, חיפשה את המילים הנכונות.

"הוא ראה רק את עצמו," אמרה. "בז לכל מה שלא קלע לטעם שלו, לכל מי שלא קלע לטעם שלו או לא התיישב עם צורת המחשבה שלו."

"ומה היא היתה?"

"סליחה?"

"צורת המחשבה שלו?"

היא שוב התלבטה מעט מה לומר.

"אני חושבת שזה קשור לחינוך שהוא קיבל," אמרה. "הוא היה בן יחיד החל מגיל עשר. היה לו אח גדול שטבע כשהיה בן ארבע־עשרה. אחר כך ההורים של ריכרד הקדישו לו את כל תשומת הלב שלהם והתעלמו לגמרי מכל החסרונות והפגמים שלו. כן, זה העניין, ביסודו של דבר."

"למה התחתנת איתו?" שאל מינסטר ותהה אם זאת שאלה חצופה.

אבל היא חייכה בפעם הראשונה מאז תחילת הריאיון.

"חולשה נשית," אמרה. "הוא היה חתיך ואני הייתי צעירה."

היא לגמה מהקפה וישבה כמה רגעים עם הספל בידיה.

"הגבריות התפרצה ממנו," אמרה לבסוף. "גברים הם במיטבם בשלבים המוקדמים של החיים. סביב גיל ארבעים הם משתנים איכשהו. אני מקווה שלא מפריע לך שאני אומרת את זה."

"זה בסדר," אמר מינסטר. "אני בן ארבעים ושלוש. אבל לא על זה אנחנו מדברים. אני מבין שאת לא חושדת באף אחד?"

"לא," אמרה.

"והוא לא אמר שום דבר חשוד?"

"לא. אבל בקושי דיברנו. שיחת טלפון פעם בשבוע, לא יותר. היו לו חיים משלו."

"מה הבת שלך עשתה שם? כשהיא מצאה אותו?"

"היא הלכה להביא כמה ספרים. הקשר שלה איתו היה יותר טוב משל האחים שלה. אני חושבת שהיא אהבה לדבר איתו, ובית הספר שלה לא רחוק מוויסקרסטראט. היא הלכה אליו ללמוד לפעמים. אם היתה לה שעה חופשית, למשל."

"ויש לה מפתח?"

"כן," אמרה ונדה פירינן והנהנה. "היא המסכנה בסיפור הזה, זה מה שבטוח. ייקח לה זמן... והיא עוד זאת שמצאה אותו."

היא נשכה את שפתה.

"בבקשה, תהיו עדינים איתה אם אתם צריכים לראיין אותה שוב היום. היא לא ישנה הרבה בלילה."

מינסטר הנהן.

"דיברנו לא מעט אתמול. ילדה חכמה."

ופתאום בצבצו דמעות בעיניה של ונדה פירינן, והוא שאל את עצמו אם החמיר איתה יותר מדי. הוא הרגיש שהגיע הזמן ללכת.

"רק עוד שאלה אחת," אמר. "רישארד מאליק — השם הזה נשמע לך מוכר?"

"זה ההוא שנרצח בפעם הקודמת, לא?"

"כן."

היא נענעה בראשה.

"לא," אמרה. "בחיים לא שמעתי עליו לפני כן, אני די בטוחה."

"אוקיי, תודה רבה," אמר מינסטר ונעמד. "צרי איתנו קשר בבקשה אם תיזכרי במשהו שיכול לעניין אותנו."

"בסדר גמור."

היא ליוותה אותו החוצה ומשום מה נשארה בפתח בזמן שהוא נכנס למכוניתו החונה ברחוב. כשהתניע היא הרימה יד, מעין נפנוף פרידה, וחזרה פנימה.

זהו זה, חשב מינסטר. עוד הצצה לחיים של אחרים. וכשעשה סיבוב פרסה ברחוב הפרברי הנטוש, חש לפתע שמשהו אפל וקודר נועץ בו את טפריו.

"מה עובר עליי?" רטן. זאת בטח העונה, חשב.

* * *

"לא להאמין!" קרא יונג. "היית מאמינה שעמדו לפטר אותו? זאת אומרת, חשבתי שאף פעם לא מפטרים מורים!"

הם היו במכונית בדרכם לתחנה. הביקור בבית הספר אלמנטר גזל מהם שלוש שעות, אבל התוצאה היתה לא רעה בכלל. אחרי שיחת היכרות קצרה עם גריצֶן, המנהל, הם בילו את רוב הביקור עם הוועד לרווחת העובד — שלוש נשים ושלושה גברים — והתמונה שהצטיירה בכל הקשור לריכרד מאסלייטנר היתה ססגונית עד מאוד.

יש אנשי חינוך שהיה עדיף שימצאו לעצמם קריירה אחרת, ועד מהרה התברר ליונג שמאסלייטנר הוא אחד מהם. חבל שלא בחר לעבוד במקום שבו אין לו הזדמנויות מעולות כל כך לנצל את עמדת הכוח שלו. לנצל אותה לרעה.

התקריות שהתרחשו בדצמבר לא היו הראשונות. ממש לא. עשרים וחמש שנותיו בהוראה היו רצופות מקרים מסוג זה. מה שהציל אותו בכל פעם היה גאוות היחידה, תחושת סולידריות שאינה במקומה מצד

עמיתיו, התערבויות של הנהלת בית הספר וגורמים אחרים. אבל היה ברור לגמרי שלהרבה מאוד אנשים נמאס ממנו. שלא לומר לכולם.

"יש שני סוגים של מורים," הסביר יועץ מחוספס שעישן בשרשרת. "אלה שפותרים עימותים ואלה שיוצרים עימותים. למרבה הצער, מאסלייטנר היה שייך לקטגוריה השנייה."

"שייך?" התפלאה מורה לשפות. היא היתה טיפוס מעט אירוני שהקרין ביטחון רב. "נכון יותר לומר שהוא היה המלך של הקטגוריה השנייה. הוא לא היה יכול לחצות את החצר בלי לעורר איזושהי מהומה. הבן אדם היה מסוגל להתחיל ויכוח עם ספסל."

מורנו תהתה אם למאסלייטנר בכל זאת היו תומכים בצוות המורים, ואיך היתה מסתיימת ההשעיה אילו היתה מגיעה אל סיומה הטבעי. השאלה הזאת נידונה במסגרת הוועד לרווחת העובד — שעיסוק בעניינים רגישים כמו הבעיות שגרם מאסלייטנר היו מתפקידו ובאחריותו — ובין חבריו שררה הסכמה מפתיעה שהם היו נותנים להליך למצות את עצמו. מאסלייטנר היה נאלץ לצאת בכוחות עצמו מהבור שכרה.

זה אמר לא מעט על המצב ועל מאסלייטנר עצמו.

"אבל בטח היו לו גם כמה בעלי ברית?" אמר יונג.

אבל אף שם לא עלה. אולי הם רק ניסו להציג חזית אחידה, חשב יונג אחר כך. אולי זאת התגובה המתבקשת. אבל מצד שני, זה מוזר. מאסלייטנר בכל זאת נרצח... אנשים לא אוהבים לדבר סרה במתים וכל זה. אבל במקרה הנוכחי, ההפך היה הנכון.

נורא ואיום, חשב. אם אנשים שעבדת איתם יום־יום — עם חלקם במשך יותר מעשרים שנה — מחרבנים עליך בזמן שאתה שוכב חסר ישע בקבר... טוב, זה לכל הפחות מראה שהוא לא היה האדם הכי פופולרי בבית הספר.

הם דיברו גם עם כמה תלמידים. שישה, אם לדייק, עם כל אחד בנפרד. העדים הצעירים האלה הפגינו כבוד רב יותר למת. אמנם גם כאן היה ניתן להתרשם שמאסלייטנר היה איש מעצבן, אבל רצח נראה להם כבר מוגזם. לבעוט בו — כן! לירות בו — ממש לא! כפי שהסביר זאת אחד הנערים. שתיים מהבנות אפילו ניסו למצוא משהו נחמד לומר עליו, אבל היה ניכר שניסיונותיהן מאומצים ומאולצים.

הוא היה ידען ולפעמים הוגן, ולא היו לו תלמידים מועדפים — אלה היו כמה מהמחמאות שקיבל (במילים אחרות, הוא זלזל בכל תלמידיו במידה שווה, אמר לעצמו יונג).

בסוף הביקור הם חזרו למשרד המנהל. הוא הגיש להם קפה, שאל אם הם זקוקים למידע נוסף וקיווה שאם כן, הם יוכלו לחזור אחרי שעות הלימודים.

למורנו וליונג לא נשארו יותר מדי שאלות בשלב הזה, פרט לשאלה המתבקשת על סיבת הרצח האפשרית. אבל המנהל הניד בראשו.

"אתם שואלים אם אני מצליח לחשוב על מישהו שהיה רוצה לחסל אותו? לא. אני מתאר לעצמי שאתם לא מחפשים רוצח בגיל ההתבגרות. התלמידים הכי מבוגרים שלנו הם בני שש־עשרה. וקשה לי להאמין שמישהו מהמורים... לא, זה לא בא בחשבון. הוא לא היה אהוב במיוחד, אבל זה פשוט לא בא בחשבון."

"אז מה אתה אומר?" שאלה כעת מורנו כשעמדו ברמזור אדום ליד זווילה.

"מה אני יכול לומר?" ענה יונג. "לא הייתי רוצה להיות המנהל שצריך לומר כמה מילים בהלוויה של מורה כזה. ממש לא."

"אסור לומר דברי שקר בכנסייה," אמרה מורנו.

"בדיוק."

"ולא נראה שלמאליק יש איזשהו קשר לבית הספר. אני חושבת שאנחנו יכולים לתת לילדים להמשיך ללמוד בשקט."

יונג שתק דקה או שתיים.

"מה דעתך ללכת לארוחת צהריים במקום לחזור?" שאל כשהתחנה הופיעה מולם. "יש עוד שעתיים עד התדרוך."

אווה מורנו חככה בדעתה.

"בסדר," אמרה. "לפחות ככה לא נפריע לאף אחד."

* * *

דה בריס הפעיל את הרשמקול עוד לפני שאלווין מלגרה התיישב בכיסא המרואיין.

ד"ב: ברוך הבא, מר מלגרה. אני רוצה לשאול אותך כמה שאלות על מה שקרה ביום רביעי בלילה.

מ': כן, זה מה שאמרו לי.

ד"ב: אז שמך אלווין מלגרה ואתה גר בווייסקרסטראט 26B?

מ': אמת.

ד"ב: אתה יכול לדבר קצת חזק יותר, בבקשה?

מ': למה?

ד"ב: אני מקליט את השיחה שלנו ברשמקול הזה.

מ': אה...

ד"ב: בכל אופן, אני מבין שאתה מודע לרצח שהתרחש בבניין שלך בלילה של יום רביעי, בין חצות לאחת?

מ': מאסלייטנר, כן. מזעזע.

ד"ב: הדירה שלך צמודה לשלו, נכון? תוכל לספר לי בבקשה מה עשית שלשום בלילה?

מ': אה, בוא נראה... הייתי בבית. קראתי...

ד"ב: אתה גר לבד?

מ': כן, כמובן.

ד"ב: ואף אחד לא בא לבקר אותך?

מ': לא.

ד"ב: תמשיך בבקשה.

מ': הייתי בבית וקראתי כל הערב. אפשר לומר שחרשתי. נאלצתי לנסוע לסמינר כי לוואן דוּנק לא היה זמן...

ד"ב: מי זה ואן דונק?

מ': הבוס שלי, כמובן.

ד"ב: במה אתה עובד? ובמה בדיוק עסק הכנס? שם היית אתמול, נכון?

מ': כן, בארלך. אני עובד במרכז הבולאות. ואן דונק הוא הבוס שלי... טוב, אנחנו העובדים היחידים. אפשר לומר שאני העוזר שלו.

ד"ב: אתם מוכרים בולי דואר, נכון?

מ': וקונים. אתה מתעניין בבולאות, מר... מר...?

ד"ב: דה בריס. ולא. במה עסק הכנס?

מ': לא בדיוק כנס, אלא סמינר. סמינר ומכירה פומבית. הוא עסק בבעיות הנובעות מקריסת ברית המועצות. הפעם דנו בעיקר בבולים שהונפקו במדינות הבלטיות. אני לא בטוח אם אתה מודע לתוהו ובוהו שהתחולל בתחום הבולאות בעקבות הקמת המדינות החדשות האלה... טוב, זה יכול להיות גם מכרה זהב, כמובן, תלוי עד כמה אתה מוכן להיות ספקולטיבי.

ד"ב: כמובן. אבל נשמור את זה לפעם אחרת. נחזור ליום רביעי, ברשותך.

מ': טוב, אני לא יודע מה לומר. חזרתי הביתה בערך בשש וחצי. אכלתי ארוחת ערב והתחלתי לקרוא. שתיתי כוס תה בסביבות תשע וחצי, אם אני לא טועה... וכמובן צפיתי בחדשות של תשע בטלוויזיה. ואני חושב שהמשכתי לשבת עד אחת־עשרה וחצי בערך.

ד"ב: אז הלכת לישון באחת־עשרה וחצי?

מ': לא, המשכתי לקרוא עד רבע לאחת. במיטה, זאת אומרת. ואן דונק קנה שני ספרים חדשים באותו יום אחרי הצהריים, וברור שלא רציתי לנסוע לארלך בלי להיות מוכן. ידעתי שיהיה לי זמן גם ברכבת, אבל...

ד"ב: שמת לב למשהו חריג?

מ': סליחה?

ד"ב: האם שמת לב למשהו חריג במהלך הערב?

מ': לא.

ד"ב: לא שמעת שום דבר בסביבות שתים־עשרה?

מ': לא... לא, כבר הייתי במיטה. חדר השינה שלי פונה לחצר.

ד"ב: אז לא שמעת את מר מאסלייטנר חוזר הביתה?

מ': לא.

ד"ב: אולי שמעת משהו אחר בערך באותה שעה?

מ': לא.

ד"ב: בדרך כלל אתה שומע רעשים מתוך הדירה של מאסלייטנר?

מ': לא, הקירות בבניין מבודדים מצוין.

ד"ב: כך התרשמנו. הכרת טוב את השכן שלך?

מ': את מאסלייטנר, זאת אומרת?

ד"ב: כן.

מ': לא, ממש לא. שלום־שלום במדרגות, אבל לא יותר מזה.

ד"ב: אוקיי. יש משהו אחר שראית או שמעת ונראה לך שיכול להיות קשור לרצח?

מ': לא.

ד"ב: שמת לב למשהו שנראה לך שכדאי שנדע?

מ': לא — למה אתה מתכוון?

ד"ב: כל דבר. משהו חריג שקרה בזמן האחרון, למשל?

מ': לא... לא עולה לי בראש שום דבר.

ד"ב: ידוע לך אם מישהו ביקר אצל מאסלייטנר בימים האחרונים?

מ': לא, אין לי מושג. עדיף שתשאל את השכנים האחרים. בדרך כלל אני לא מאוד ערני...

ד"ב: ואנחנו לא יכולים לצפות ממך להיות. בכל אופן, תודה רבה שבאת, מר מלגרה. אם תיזכר במשהו רלוונטי, בבקשה צור איתנו קשר מיד.

מ': כמובן. תודה לך. זה היה מעניין מאוד.

פגישה מועילה מאוד, חשב דה בריס אחרי שמלגרה יצא מהחדר. הוא הדליק סיגריה, נעמד ליד החלון והשקיף על העיר.

שלוש מאות אלף איש, חשב. לפעמים נדמה שחומות די גבוהות מפרידות ביניהם. אדם נורה למוות בזמן ששכנו שוכב במיטה עשרה מטרים ממנו וקורא על בולי דואר אסטוניים.

טוב, לזה בדיוק מתכוונים כשמדברים על פרטיות.

* * *

נדרשה לוואן וטרן פחות מדקה להבין שלא היה כדאי לקבוע לצהריים עם העד. כשהוא נכנס למסעדת פרדי בדלת הנמוכה, אנסו פרינגר כבר ישב בשולחן ששמרו להם, ועצבנותו ניכרה גם ממרחק.

ואן וטרן התיישב ושלף חפיסת סיגריות. פרינגר לקח אחת והפיל אותה על הרצפה.

"אוקיי," אמר המפקח, "אם אנחנו כבר כאן אפשר לאכול משהו."

"נשמע טוב."

"אז כאן בילית ביום רביעי בערב?"

פרינגר ענה בהנהון וסידר את משקפיו, שהיו בעלי נטייה לגלוש במורד אפו המבריק.

"אני מבין שאתה מורה לגרמנית."

"כן," אמר פרינגר. "מישהו צריך לעשות את זה."

ואן וטרן לא היה בטוח אם זאת אמורה להיות בדיחה.

"אתה ומאסלייטנר בטח הכרתם טוב."

"אה, האמת שלא."

"אבל הייתם נפגשים, לא?"

"לא באופן קבוע. יצאנו לבירה פה ושם."

"כמו ביום רביעי?"

"כן, כמו ביום רביעי."

ואן וטרן חיכה כמה רגעים לפני שהמשיך כדי לתת לפרינגר הזדמנות לומר משהו מיוזמתו, אך לשווא. עיניו התרוצצו לכל עבר מאחורי עדשות משקפיו העבות, והוא זע והתפתל בכיסאו והתעסק בקשר של עניבתו.

"למה אתה עצבני כל כך?"

"עצבני?"

"כן. אני מתרשם שמשהו מפחיד אותך."

צחקוק קצר נפלט מפיו של פרינגר.

"לא, אני תמיד ככה."

ואן וטרן נאנח. המלצר בא עם התפריט, והם עיינו בו כמה דקות ולבסוף בחרו במנת היום.

"על מה דיברתם ביום רביעי?"

"אני לא זוכר."

"מה הכוונה?"

"אני לא מצליח לזכור. שתינו קצת יותר מדי, וזאת לא הפעם הראשונה שיש לי חור שחור כזה בזיכרון."

"אבל אתה בטוח זוכר משהו, לא?"

"כן, אני יודע שמאסלייטנר שאל אותי על הסיטואציה בבית הספר. אפשר לומר שהוא היה בצרה. הוא ביקש ממני לעזור לו."

"איך?"

פרינגר גירד את צווארו, שהיה מכוסה בפריחה.

"לא יודע. לפקוח עיניים, אני מתאר לעצמי."

"הוא לא ביקש ממך לתפוס פיקוד על המצב?"

"פיקוד? איך אני יכול לתפוס פיקוד?"

צודק, חשב ואן וטרן. זה הרי לא בא בחשבון. אנסו פרינגר הוא לא אדם שתופס פיקוד.

הארוחה ארכה ארבעים וחמש דקות, אף על פי שוואן וטרן ויתר על קינוח וקפה. כששב למכוניתו הוא היה משוכנע בדבר אחד: פרינגר אמר את האמת. המורה העצבני לא זכר כלל מה היו הצעדים הדרמטיים שהוא ומאסלייטנר תכננו במהלך הערב הגורלי. ואן וטרן אף דיבר עם הצוות בפרדי, ואף אחד לא הופתע לשמוע ש"הגרמני הקטן" איבד את הזיכרון. להפך.

טוב, יש ערבים כאלה, חשב ואן וטרן, ובתוך תוכו שמח — קשה לומר שהוא חש החמצה על שלא נאלץ לשבת ולהקשיב בשעה שאנסו פרינגר מגולל בפניו ערב שלם של קשקושי שכרות.

בחצי הדרך לתחנה מצא את עצמו חושב על משהו אחר. גשם התחיל שוב לרדת, והיה ברור שאם הוא לא יחליף בקרוב את המגב המחורבן שלו, משהו רע יקרה.

מצד שני, הוא ידע שברגע שיחליף את המגב, משהו אחר יתקלקל.

כזאת המכונית שלו, ואין מה לעשות.

קצת כמו החיים עצמם.

"למה נתת להיינמן לעשות בדיקת רקע?" שאל ריינהרט. "זה בן אדם שצריך שבוע כדי לחרבן."

"יכול להיות," אמר ואן וטרן, "אבל לפחות הוא יסודי. בואו נתחיל בלעדיו. שמישהו ימזוג קפה. מיס כץ הבטיחה להגיש לנו משהו טעים."

"נשמע טוב," אמר רות.

"בואו נתחיל בקשקשת המדעית," אמר המפקח וחילק להם תמונות. "אני לא חושב שיש כאן משהו יוצא דופן."

שבעת הבלשים הנוכחים עיינו בדוחות הקצרים מהפתולוג וממז"פ (חוץ מוואן וטרן, שכבר קרא אותם, ומריינהרט, שהעדיף לפטם את המקטרת שלו) והגיעו להסכמה שאכן אין בהם משהו יוצא דופן. הם בסך הכול אישרו את מה שכבר היה ידוע — סיבת המוות, שעת המוות (הטווח צומצם ל־23:45 עד 1:15) וכלי הנשק (ברנגר 7.65 מ"מ, תשעים ותשעה אחוז שמדובר באותו אקדח ששימש לרצח רישארד מאליק). לא נמצאו טביעות אצבעות ולא שום סימן חריג. פיסת המתכת ששימשה כדי לחבל במנעול היתה עשויה פלדת אל־חלד, חומר שזמין בכל מקום ואינו ניתן לאיתור.

"אוקיי," אמר ואן וטרן. "בואו נקליט את השטות הזאת ככה שהילר יוכל להקשיב לזה כמו שיר ערש ולחלום חלומות מתוקים בסוף השבוע."

הוא הפעיל את הרשמקול.

"תדרוך בתיק ריכרד מאסלייטנר, יום שישי, 2 בפברואר, השעה שלוש ורבע. הנוכחים: ואן וטרן, מינסטר, רות, ריינהרט, מורנו, דה בריס ויונג. ריינהרט ודה בריס, תתחילו."

"עבור," אמר ריינהרט.

"לא התקדמנו בכלל," הסביר דה בריס. "ראיינו יותר משבעים אנשים בווייסקרסטראט 26 ובבניין שממול. אף אחד לא ראה או שמע שום דבר. ב־26B קפץ הפיוז, דרך אגב, אז ממילא אף אחד לא היה מצליח לראות את הרוצח כמו שצריך."

"גם לקֶצֶר הוא אחראי?" שאלה מורנו.

"כנראה לא, אבל קשה לדעת. אין שם אור כבר שישה ימים."

"עוד משהו?" שאל ואן וטרן.

"לא," ענה ריינהרט. "תמלילי החקירות עומדים לרשותך אם אתה רוצה לוודא שתירדם בקלות בסוף השבוע."

"יופי," אמר ואן וטרן. "כל הכבוד לכם."

"תודה," אמר דה בריס.

* * *

שאר התדרוך נמשך פחות או יותר באותה צורה. בכל הקשור לאופי ולמוניטין של המנוח, הדוחות השונים הובילו לאותה מסקנה. ריכרד מאסלייטנר היה חרא של בן אדם. בריון אגוצנטרי מהסוג הכי גרוע שחושב שהוא יודע הכול. ואף על פי כן לא נוצר הרושם שלמישהו תהיה סיבה טובה מספיק להרוג אותו. ככל הידוע לא היו לו רומנים — ולמעשה, ייתכן שהוא לא ניהל אפילו מערכת יחסים אחת מאז גירושיו שמונה שנים קודם לכן. אולי הוא הסתייע מדי פעם בשירותיהן של זונות, אך זאת היתה השערה בלבד, ולא היה אפשר

לאשש או להפריך אותה. לא היו לו חובות. לא היו לו מחויבויות. הוא לא ביצע עסקאות מפוקפקות. ואף אחד לא היה קרוב אליו.

לגרושתו לא היה שום דבר חיובי לומר עליו, ואותו דבר היה נכון לשאר המרואיינים. ילדיו היו בהלם, כמובן, אבל האבחנות החובבניות והמקצועיות גם יחד העריכו שלא יהיה קשה לשכך את יגונם. שני הוריו של ריכרד מאסלייטנר מתו, ובקלות היה אפשר להגיע למסקנה שבעלת בריתו האחרונה בעולם, אמו, נקברה שלוש שנים לפני כן.

"חתיכת חלאה!" סיכם ריינהרט את פועלו של הקורבן. "הוא נשמע כמו טיפוס מזעזע כל כך, שהיה יכול להיות מעניין לפגוש אותו."

ואן וטרן כיבה את הרשמקול.

"משפט סיום מצוין," הסביר.

"אין שום סיכוי שנצליח לאתר את הנשק?" שאל יונג.

"שום סיכוי," אמר ואן וטרן. "דה בריס, תסביר להמונים בבקשה כיצד אזרח מן השורה משיג כלי נשק. אתה בדקת את זה."

"בשמחה," אמר דה בריס. "די פשוט, האמת. אתה יוצר קשר עם מישהו שעושה רושם שהוא קצת מחוץ להישג ידו של החוק — טיפוס מפוקפק שמסתובב בתחנה המרכזית או בכיכר גְרוֹטֶה, לדוגמה. אתה אומר לו שאתה צריך אקדח. הוא אומר לך לחכות, ואחרי רבע שעה חוזר עם מעטפה. אתה מעביר לו מאה גילדר בתמורה לשירותיו, ואז אתה חוזר הביתה ופותח את המעטפה. ההנחיות בפנים. אתה צריך להפקיד כסף — נאמר אלף גילדר — לנמען מסוים בדואר שמור. למשל, מילֶר, סניף הדואר המרכזי במאררדם. אתה ממלא את ההוראות ואחרי שבוע מקבל מעטפה עם מפתח בתוכה. המפתח הוא לתא שמירת חפצים בתחנה המרכזית. אתה הולך לשם, פותח את התא, והפלא ופלא — יש בו קופסה קטנה עם אקדח..."

"ואז נשאר לך רק לקום מהספה ולהתחיל להרוג," אמר ואן וטרן.

"שיטה בטוחה," חזר ואמר רות.

"ערמומי ביותר," אמר ריינהרט. "אבל בכל זאת כדאי שניתן לשְטָאוּף או לפטרסן לבצע בדיקה, ליתר ביטחון."

ואן וטרן הנהן בהסכמה. הוא רכן ולקח סיגריה מהחפיסה של דה בריס.

"ומה אנחנו אמורים לעשות בינתיים?" שאל מינסטר.

"יונג," אמר המפקח אחרי שהצליח בסופו של דבר להצית את הסיגריה. "לך תמצא את היינמן. אני אתעצבן מאוד אם לא נצליח להביא אפילו סוס אחד אל קו הסיום היום."

"אוקיי," אמר יונג וקם על רגליו. "איפה הוא?"

ואן וטרן משך בכתפיו.

"איפשהו בבניין, אני מתאר לעצמי. במשרד שלו, אם יש לך מזל."

* * *

אחרי עשר דקות חזר יונג והיינמן בעקבותיו.

"מצטער," אמר היינמן וצנח בכיסא הריק. "התעכבתי קצת."

"מה אתה אומר," ענה ריינהרט.

היינמן הניח מעטפה גדולה על השולחן.

"מה יש לך שם?" שאל מינסטר.

"הקשר," אמר היינמן.

"מה זאת אומרת?" שאל רות.

"הייתי אמור לחפש את הקשר, נכון?"

"אתה צוחק!" אמר דה בריס.

היינמן פתח את המעטפה והוציא תמונה מוגדלת. הוא הושיט אותה לוואן וטרן.

המפקח בחן אותה במשך כמה שניות במבט המום.

"תסביר," אמר לבסוף.

"אין בעיה," אמר היינמן והסיר את משקפיו. "התמונה היא של מחזור 65' במכללה הצבאית. שלישי משמאל בשורה התחתונה, רישארד מאליק. שני מימין בשורה האמצעית, ריכרד מאסלייטנר."

דממה מוחלטת השתררה בחדר. ואן וטרן העביר סביב השולחן את התצלום ובו שלושים וחמישה בחורים צעירים במדים ייצוגיים, בחולצות צבאיות אפורות־ירוקות, והבעות תמימות על פניהם.

"אמרת, 1965?" שאל מינסטר אחרי שכולם הביטו בתמונה.

"כן," אמר היינמן. "הם גויסו ב־64' ועזבו בסוף מאי 65'. זה כל מה שמצאתי, בכל אופן... חוץ מהעובדה שיש להם אותם ראשי תיבות, אבל בטח כבר חשבתם על זה."

"מה?" אמר רות. "אלוהים ישמור, אתה צודק!"

"ר"מ," אמר ריינהרט. "הממ, לא נראה לי שיש לזה חשיבות."

"בירירת את השמות של כל האנשים בתמונה?" שאל ואן וטרן.

היינמן חיטט במעטפה והוציא ממנה דף.

"רק שמות ותאריכי לידה בינתיים, אבל וילוק וקראוֶזה עובדים על זה. זה ייקח זמן, כמובן."

"העיקר שהם יהיו יסודיים," אמר ריינהרט.

שוב שתיקה. מינסטר קם, ניגש לחלון ונעמד בגבו לחדר. ואן וטרן התרווח בכיסאו ונשך את לחייו. מורנו הביטה שוב בתמונה.

"טוב," אמר דה בריס אחרי רגעים ארוכים, "משהו ששווה לשקול."

"יכול להיות," אמר ואן וטרן. "נצא להפסקה עכשיו. אני צריך לחשוב. תחזרו בעוד חצי שעה, ואז נחליט איך מתקדמים. דה בריס, אתה יכול לתת לי סיגריה?"

* * *

"איפה בדיוק המכללה הצבאית נמצאת?" שאלה מורנו כשהם התכנסו שוב.

"היום היא בשָׂאבֶּה," אמר היינמן. "העבירו אותה ממארדם בתחילת שנות השבעים — היא היתה בלוהר."

"מצאת קשרים אחרים?" שאל מינסטר.

"לא, עדיין לא. אבל אני חושב שזה מה שחיפשנו. אם יש קשרים אחרים, סביר להניח שהם מגיל צעיר יותר."

"אז איך ניגש לזה?" שאל רות.

ואן וטרן הרים את מבטו מרשימת השמות.

"הנה מה שנעשה," אמר ומנה את הנוכחים בחדר. "אנחנו שמונה. כל אחד ייקח חלק מהשמות ויאתר את האנשים בסוף השבוע. אנחנו אמורים להצליח למצוא לפחות שניים מכל ארבעה. קחו כתובות מווילוק וקראוזה. הם יחלקו את השמות ביניכם. ביום שני בבוקר אני רוצה לקבל דוחות מקיפים, ואם תיתקלו במשהו חשוב עוד לפני כן, צרו איתי קשר."

"שיטה בטוחה," אמר ריינהרט.

"בדיוק מה שהתכוונתי לומר," אמר רות. "מתי וילוק וקראוזה יהיו מוכנים?"

"הם יישארו לעבוד כל הערב," אמר ואן וטרן. "ציוותתי להם גם את יוֹנסוּ וקְלֶמפֶּיֶה. לכו הביתה ומאוחר יותר, או מחר בבוקר, תתקשרו לקבל את השמות שלכם, בסדר? שאלות?"

"רק עוד דבר אחד, אולי," רמז ריינהרט.

"אה, ברור," אמר ואן וטרן וטפח על התצלום באצבעו. "תעשו את זה בעדינות. אין שום דרך לדעת בוודאות שאלה האנשים שאנחנו מחפשים. אל תשכחו את זה!"

"אתה רוצה שנפיץ את המידע לציבור הרחב?" שאל מינסטר.

ואן וטרן חשב במשך שלוש שניות.

"אנחנו דווקא צריכים להיזהר לא לעשות את זה," אמר בסופו של דבר. "תביאו את זה בחשבון גם כשאתם שואלים שאלות – אל תרחיבו על מה שקורה. אני לא חושב שהילר ישמח לשמוע ששלושים ושלושה אנשים זקוקים להגנה משטרתית סביב השעון."

"אבל אם זה יקרה, יהיה מצחיק לראות את הפרצוף שלו," אמר ריינהרט.

"אם זה יקרה," הסכים ואן וטרן.

* * *

רולטה רוסית? חשב מינסטר כעבור שעה, כשצפה בתוכנית ילדים בטלוויזיה עם ילדיו בחיקו. למה הביטוי "רולטה רוסית" קופץ לי כל הזמן לראש?

* * *

יכול להיות שזה צירוף מקרים, כמובן, חשב ואן וטרן כשהשתרע באמבטיה כעבור שעה. נר דולק עמד על מכסה האסלה ובקבוק בירה נח בהישג יד. זה היה יכול להיות צירוף מקרים מוחלט, אלמלא ביטל ריינהרט את האפשרות הזאת. שני אנשים שחיים באותה עיר עשויים למצוא את עצמם בשלב כזה או אחר מצולמים באותה תמונה, בין שהם רוצים ובין שלא.

האם זה לא סביר יותר מאשר שלא ימצאו את עצמם באותה תמונה?

אלוהים יודע, חשב ואן וטרן. כך או כך, בסופו של דבר גם אנחנו נדע את התשובה.

16

יום שבת, 3 בפברואר, התחיל עם רוחות דרום-מערביות חמימות ושמים בהירים מתעתעים. ואן וטרן כבר החליט להשתתף בהלוויה של רישארד מאליק, וכשעמד בפתח המרפסת בתשע בבוקר כדי לחוש את מזג האוויר, הבין שהאלים לצדו.

ובשעה שעמד שם ניסה להבין מה הוביל אותו להחלטה. כלומר, למה הוא חש צורך להיות נוכח במעמד הקבורה בבית הקברות המזרחי. ולמרבה חרדתו התחוור לו שהסיבה לכך היא סרט ישן. או ליתר דיוק, סצנת הפתיחה הקלאסית, שמופיעה בכל מיני סרטים ישנים, ובה קבוצת אנשים לובשי שחורים עומדת סביב ארון קבורה המורד אט־אט לתוך קבר, ובמרחק מה עומדים שני בלשים במעילי גשם קמוטים ומשקיפים על האבלים. הם מרימים את צווארוניהם ומתחילים להתלחש ביניהם בנוגע לנוכחים... מיהי הגברת שפניה מוסתרות מאחורי רעלה ומוסטות מן הקבר? מדוע האלמנה אינה בוכה? ומי מהחלאות האלה הכניס כדור בראשו של לורד פוליוט־פים העשיר כקורח?

ככה מקבלים החלטה? חשב ואן וטרן בתדהמה וסגר את דלת המרפסת. זאת ממש סטייה! מצד שני, מה לא עושים בשביל...

מאוחר יותר באותו יום, בבית הקברות סחוף הרוחות, היה מחסור בולט ברוצחים אפשריים. מי שהתנהג באופן המוזר ביותר היה גבר גדול ממדים במעיל גשם ירוק ומגפי גומי אדומים. אבל המפקח הוא שהורה לו לבוא לשם.

השוטר קלֶרנטופט היה ידוע כצלם המיומן ביותר בתחנה, ומשימתו בהלוויה היתה לצלם כמה שיותר תמונות. ואן וטרן ידע שגם את הרעיון הזה הוא גנב מסרט, "יצרים" מאמצע שנות השישים, אנטוניוני, אם הוא זוכר נכון. ביסוד העניין עמדה כמובן המחשבה שאיפשהו בין כל הפרצופים האלה, שייחשפו אט־אט במעבדת הצילום המשטרתית, יסתתר גם פרצופו של הרוצח.

הרוצח של רישארד מאליק וריכרד מאסלייטנר.

הוא נזכר שצפה בסרט — מישמֵש איום למדי — שלוש פעמים, פשוט כדי לראות איך אפשר לקטוף את פניו של הרוצח מתוך צמחייתו השופעת של פארק אנגלי.

גם זה סוג של סטייה, וניכר שקלרנטופט לא צפה בסרט. הוא שוטט בין הקברים וצילם להנאתו תוך שהוא מתעלם לחלוטין מהנחיותיו של ואן וטרן להתבלט כמה שפחות.

העובדה שהצליח לצלם לא פחות משתים־עשרה תמונות של נציגי הכנסייה שערכו את הטקס העידה על כך שלא הבין את משימתו לאשורה.

מצד שני, מספר האנשים שבאו ללוות את רישארד מאליק בדרכו האחרונה היה מצומצם, ולכן היו לקלרנטופט מוטיבים מעטים בלבד לתעד. ואן וטרן ספר ארבעה־עשר אנשים — כולל הוא עצמו וקלרנטופט — ובמהלך ההלוויה הצליח לזהות את כולם, פרט לשני ילדים.

הוא לא הצליח להבחין במשקיפים חשאיים במרחק מה מהקבר (היו כמה אנשים שביקרו בקברים סמוכים, כמובן, אך איש מהם לא התנהג מוזר או דגדג את האינטואיציה המפורסמת שלו ולו במעט), וכשגשם החל לרדת והוא הצליח לאותת לקלרנטופט בדיסקרטיות להסתלק משם ולצלם משהו אחר, הוא הבין שגם לו אין סיבה להישאר.

כעבור כשעה, כשהתיישב סוף־סוף בקראוס וגמע כוס יין מתובל, הוא הבין שהצינון שהצליח להביס בימים האחרונים חזר כעת ביתר שאת.

ההלוויה הבאה תהיה שלי, חזה ואן וטרן.

* * *

"אבל שבת. את באמת חייבת לעשות את זה היום?" שאל.

"היום או מחר. אתה לא חושב שעדיף שאני אסיים עם זה כמה שיותר מהר?"

"כן, ברור," ענה והתהפך במיטה. "נתראה בערב."

זאת לא היתה שיחה מוזרה. וגם לא בלתי צפויה. וכשהיא התיישבה באוטובוס הרגישה כאב ראש מציק, כמו אות מבשר רעות. היא יצאה עם קלאוס בּאדֶהֶר כבר חמישה־עשר חודשים – אולי שישה־עשר, עניין של הגדרה – וזאת היתה כפי הנראה מערכת היחסים הטובה ביותר שהיתה לה. למען האמת, זאת ללא ספק היתה מערכת היחסים הטובה ביותר שהיתה לה. היו בה אהבה וכבוד הדדי, ערכים דומים ותחומי עניין משותפים וכל שאר הדברים שאפשר לייחל להם.

גן של שושנים. אושר מוחלט. כל החברים שלהם חשבו שהגיע הזמן לעשות את הצעד הבא. לעבור לגור יחד, על כל המשתמע מכך. גם קלאוס חשב ככה.

היתה רק בעיה אחת קטנה. דבר אחד קטן שהפחיד אותה. אולי כי לצד כל הדברים החיוביים היה שם בוז, ואם אכן כך, הוא עתיד לצמוח ולהחמיר. היא לא היתה בטוחה. קלאוס בז לעבודה שלה. מובן שהוא השתדל מאוד לא להראות את זה – סביר שהוא אפילו לא הבין את זה בעצמו – אבל לפעמים היא לא יכלה שלא לשים לב. זה פשוט הגיח פתאום, עלה לרגע קצר מעל פני השטח ואז נעלם. אבל היא ידעה שהבוז שם. כמו בחילופי הדברים הקצרים ביניהם ממש עכשיו, שלא היו חשובים כשלעצמם... אבל היא חשדה שזה שעלול לגדול ולהפוך למשהו מאיים מאוד עם השנים.

משהו שיאיים על השוויון במעמדם.

קלאוס באדהר עבד כסוכן מט"ח בבנק והיה בדרך למעלה. היא עבדה כבלשית והיתה בדרך... לאן בדיוק?

היא נאנחה. ברגע זה היתה בדרך לבית בדיקֶן, שבו היא אמורה לפגוש עורך דין בן חמישים ושתיים ולשאול אותו על ימיו בצבא.

מגוחך? ברור שזה מגוחך. לא אחת אמרה לעצמה שקלאוס צודק לחלוטין. אם אכן זה מה שהוא חושב...

היא ירדה מהאוטובוס וצעדה כמאה מטרים אל הבית. כשעברה בשער קידמו את פניה בנביחות שני גורי בוקסר קטנים וכשכשו בזנבותיהם בהתלהבות. היא עצרה בשביל החצץ כדי ללטף אותם והביטה בבית הגדול בן שתי הקומות. הוא היה בנוי לבנים אנגליות חומות ובעל תריסים ירוקים. מעבר לאחת הפינות ראתה קצה של בריכה וגדר רשת שהקיפה, כך שיערה, מגרש טניס.

למה לא? חשבה. אם לא היתה לי ברירה, כנראה הייתי מצליחה לחיות ככה.

* * *

"הבלשית אווה מורנו. מצטערת להפריע לך. יש לי רק כמה שאלות."

"אין בעיה. אני לרשותך."

יאן טומשֶבסקי לבש משהו שנראה כמו ז'קט סמוקינג – ואכן, כל כולו נראה כאילו נלקח מעידן אחר. או מסרט. שערו השחור היה מפודר ומסורק למשעי, וגופו הרזה הקרין אריסטוקרטיות. לסלי הווארד? שאלה את עצמה. הוא רכן מעל שולחן הזכוכית המעושנת ומזג לה תה מקנקן כסף מעוטר ומקסים.

עולם אחר, חשבה. כדאי שאגש לעבודה לפני שאתעלף מהתפעלות.

"תודה רבה," אמרה. "כמו שאמרתי, אני צריכה לשאול אותך על התקופה שהעברת במכללה הצבאית בלוהר במהלך השירות שלך. אני חושבת שזה היה ב–64'-65', נכון?"

הוא הנהן.

"אכן," אמר. "אבל למה שתתעניינו בזה?"

"לצערי, אני לא יכולה לומר לך. ואני מבקשת גם שלא תדבר עם אנשים אחרים על השיחה הזאת. אולי נוכל להיפגש שוב בשלב מאוחר יותר, אם תרצה לדעת במה מדובר."

זה היה הנוסח שהכינה מראש, והיא ראתה שהוא הביא לתוצאה המקווה.

"אני מבין."

"בכל אופן, אנחנו מתעניינים בעיקר בשניים מהחברים שלך ללימודים במכללה. רישארד מאליק וריכרד מאסלייטנר."

היא הוציאה את התצלום מהתיק שלה והגישה אותו לטומשבסקי.

"אתה מזהה אותם בתמונה?"

הוא חייך, הוציא משקפיים מכיס החלוק ובחן את התמונה במשך חצי דקה.

"את מאסלייטנר אני מזהה בקלות," אמר. "היינו באותו חדר כמעט כל הזמן. לגבי מאליק אני לא בטוח, אבל נדמה לי שזה הוא."

הוא הצביע, ומורנו הנהנה.

"נכון. תוכל לספר לי מה אתה זוכר עליהם?"

טומשבסקי הסיר את משקפיו ונשען לאחור.

"את מאליק אני כמעט לא זוכר," אמר אחרי זמן מה. "אף פעם לא היינו באותה קבוצה ולא בילינו יחד בשעות הפנאי. הוא היה טיפוס די מופנם ולא מאוד ייחודי, אם אני זוכר נכון. אולי בכל זאת כדאי שאומר שאני מודע למה שקרה..."

מורנו הנהנה שוב.

"אז אם אני מבין נכון, אתם חושבים שהמכללה היא הקשר? ביניהם, זאת אומרת?"

"יש לנו כמה כיווני חקירה," הסבירה מורנו. "זה אחד מהם. אנחנו חייבים לבדוק את כל האפשרויות."

"אני מבין. בכל אופן, את מאסלייטנר אני זוכר טוב יותר. היינו באותם קורסים חלק גדול מהזמן — טלגרפיה, אדמיניסטרציה, כאלה. למען האמת, לא אהבתי אותו. אפשר לומר שהוא היה טיפוס די דומיננטי."

"מה זאת אומרת, דומיננטי?" שאלה מורנו.

טומשבסקי פרש את זרועותיו. "פה גדול. צעיר שחצן. קצת לא מאוזן — אבל הוא בטח לא היה עד כדי כך נורא."

"הרבה אנשים חשבו כמוך?"

במשך כמה רגעים שקל טומשבסקי את השאלה.

"נדמה לי שכן. לא שהוא היה בעייתי במיוחד. פשוט היה בו משהו קצת מעיק. טוב, תמיד יש אחד או שניים כאלה בקבוצה גדולה."

"יצא לכם לבלות יחד כשלא הייתם בתפקיד?"

טומשבסקי נענע בראשו.

"אף פעם."

"יש לך מושג אם מאליק ומאסלייטנר נהגו להיפגש?"

"אין לי מושג. אני מעריך שלא, אבל אני לא יודע בוודאות."

"אתה זוכר אם מישהו מהחניכים האחרים היה קרוב לאחד מהם?"

טומשבסקי בחן שוב את התצלום. מורנו הוציאה רשימת שמות מהתיק והעבירה אותה אליו, ושתתה מעט תה ונגסה בעוגיית שוקולד בזמן שהוא חשב. היא הביטה סביבה בקירות הלבנים העמוסים בציורים צבעוניים לא פיגורטיביים כמעט לכל אורכם ורוחבם. מתברר שהמארח שלה הוא אספן לא קטן. היא שאלה את עצמה

כמה כסף תלוי על הקירות האלה.

סביר להניח שדי הרבה.

"הממ," אמר לבסוף. "לצערי אני לא יכול לעזור לך יותר מדי. אני לא מצליח לחשוב על שום קשר ביניהם ואני גם לא מצליח לקשר את מאליק לאף אחד בתמונה. מאסלייטנר הסתובב לפעמים איתם."

הוא הצביע על שני פרצופים בשורה האחרונה.

"ואן דר הוּיְקֶן וּבִּידֶרסֶן?" קראה מורנו מהרשימה.

"אם אני לא טועה," אמר טומשבסקי. "בכל זאת עברו שלושים שנה, כן?"

מורנו חייכה.

"כן," ענתה. "אני מבינה. אבל הבנתי גם שתקופת השירות צבאי מותירה חותם עמוק בכל הבחורים שעברו אותה."

טומשבסקי חייך.

"אין ספק שהתקופה ההיא הותירה חותם באנשים מסוימים. אבל רובנו מנסים לשכוח אותה כמיטב יכולתנו."

* * *

"מקסים" היא המילה שנתקעה לה בראש אחרי הפגישה עם טומשבסקי. "סוד הקסם הבורגני", כמו שאומרים, והיא נאלצה להודות שיש דרכים גרועות יותר לבלות שעה אחת ביום שבת בבוקר.

היא לא ציפתה שהנסיעה לדיקֶן תניב תועלת רבה לחקירה, ולא היו לה תקוות גדולות גם מהביקור אצל השם הבא ברשימה: פייר בּוֹרְסֶנְס.

כשירדה מהאוטובוס במארדם היא הצליחה לסלק ממוחה את המחשבות העגמומיות של הבוקר והחליטה לקפוץ לשוק המקורה ולקנות כמה גבינות טובות לארוחת הערב. פייר בורסנס גר במרחק שתי דקות הליכה מהשוק, והשעה לא היתה אפילו שתים־עשרה וחצי.

* * *

האיש שהתיישב אל השולחן הדיף ארומה שיונג התקשה להגדיר. היו בה החומצתיות החריפה של שתן חתולים, אבל גם ניחוח מובהק של משהו ימי. אצות רקובות שנצלו בשמש, משהו כזה. סביר מאוד ששילוב של שני המרכיבים האלה.

ועוד כמה. יונג מיהר להרחיק את הכיסא שלו מעט לאחור והדליק סיגריה.

"אז אתה קלווין לַנגֶה?" שאל.

"בכבודו," אמר האיש והושיט יד מלוכלכת מעבר לשולחן. יונג רכן לעברו ולחץ אותה.

"הדירה שלי לא כל כך מסודרת כרגע," הסביר האיש. "אז חשבתי שעדיף להיפגש פה."

הוא חייך וחשף שתי שורות של שיניים חומות מרקיבות. יונג היה אסיר תודה על ההחלטה שקיבל האיש. הוא שמח לא להיחשף לתוהו שלנגה התייחס אליו.

"רוצה בירה?" זאת היתה שאלה רטורית.

לנגה הנהן והשתעל. יונג סימן לברמן.

"ואולי סיגריה?"

לנגה לקח סיגריה אחת. יונג נאנח חרישית והחליט שכדאי לגמור עם זה כמה שיותר מהר. לא פשוט לקבל החזר הוצאות על בירה וסיגריות, כפי שגילה כבר מזמן.

"אתה מזהה את זה?"

לנגה לקח את התצלום ובחן אותו בעודו שואף עמוקות מהסיגריה.

"הנה אני," אמר והניח אצבע מטונפת על פניו של אדם צעיר ותמים למראה בשורה הקדמית.

"את זה אנחנו יודעים," אמר יונג. "אתה זוכר את השמות של שני אלה?"

הוא הצביע בעט.

"אחד־אחד," אמר לנגה.

המלצרית הופיעה עם שתי כוסות בירה.

"לחיים," אמר לנגה ורוקן את הכוס שלו בלגימה אחת.

"לחיים," אמר יונג והצביע שוב על התצלום.

"בוא נראה," אמר לנגה והביט בו בהבעה משונה של ריכוז. "לא, אין לי שמץ מי זה. מי עוד?"

יונג הצביע על מאסלייטנר בעט.

"נראה לי מוכר," אמר לנגה וגירד את בית השחי. "כן, אני מזהה אותו, אבל אין לי מושג איך קוראים לו."

הוא גיהק והביט בעצב בכוסו הריקה.

"אתה זוכר את השמות מאליק ומאסלייטנר?"

"מאליק ו...?"

"מאסלייטנר."

"מאסלייטנר?"

"כן."

"לא. זה הוא?"

הוא הצביע על מאליק.

"לא, זה מאליק."

"אה, שיט. מה הם עשו?"

יונג כיבה את הסיגריה שלו. הריאיון הזה התקדם נהדר.

"אתה זוכר משהו משנת השירות הצבאי שלך?"

"השירות הצבאי? למה אתה שואל על השירות הצבאי?"

"אני לא יכול לומר בשלב הזה. אבל אנחנו מתעניינים בשניים האלה. המכללה הצבאית מחזור '65 — נכון?"

הוא הצביע שוב.

"רגע," אמר לנגה בעיצומו של התקף שיעול נוסף. "זאת אומרת שהתמונה הזאת היא מהמכללה? שיט, חשבתי שהיא מהכדוריד. אבל בעצם יש כאן יותר מדי אנשים."

יונג שקל את צעדיו במשך שלוש שניות. ואז הוא החזיר את התצלום לתיק שלו וקם.

"תודה רבה," אמר. "אתה מוזמן לסיים גם את הבירה שלי."

"אם אין ברירה," אמר לנגה.

* * *

מאהלֶר הזיז חייל, וואן וטרן התעטש.

"איך אתה מרגיש? שוב חולה?"

"כן, קצת. הייתי יותר מדי זמן בבית הקברות אתמול אחר הצהריים, כשירד גשם."

"טיפשי," אמר מאהלר.

"אני יודע," אמר ואן וטרן באנחה. "אבל לא יכולתי ללכת באמצע. אני מעדיף לגלות קצת רגישות במצבים כאלה."

"כן, אני מבין," אמר מאהלר. "אז זאת היתה ההלוויה של מאליק, נכון? איך החקירה מתקדמת? כותבים על זה לא מעט בעיתונים."

"מתקדמת רע," אמר ואן וטרן.

"מצאתם קשר בין הרציחות?"

"כן," אמר ואן וטרן. "אבל לא בטוח שזה הקשר הנכון. נראה לי שאני... לא שזה אומר הרבה כרגע... בקיצור, אפשר לומר שאני מחפש אבן, אבל מצאתי את כיכר השוק."

"מה?" אמר מאהלר.

ואן וטרן התעטש שוב.

"נו," אמר, "אני מחפש כוכב ומצאתי גלקסיה. איך זה? חשבתי שאתה אמור להיות משורר."

מאהלר גיחך.

"אני מבין את הכוונה," אמר. "אבל מה שאתה מחפש בפועל הוא איזושהי תקרית, לא?"

ואן וטרן הרים את הפרש הלבן שלו וישב כך במשך כמה שניות, כשהוא מחזיק אותו בידו.

"תקרית?" שאל והניח את הפרש ב־ג4. "כן, זאת כנראה הגדרה די מדויקת. הבעיה היא שקורים יותר מדי דברים."

"בלי הפסקה," אמר מאהלר.

מ שלושת האנשים שהוקצו לבלש מינסטר אחד גר במרכז מארדם, אחד בלינצהויזן, פחות משלושים קילומטרים ממארדם, ואחד בגרונסטאדט, במרחק של מאתיים קילומטרים בערך. בשבת אחר הצהריים ערך מינסטר ריאיון טלפוני קצר עם האחרון — ורנר סאמין, מהנדס חשמל שלא היה לו הרבה מה לומר על מאליק או על מאסלייטנר. הוא גר באותו חדר עם מאליק וזכר אותו כאדם נעים אבל די מופנם. הוא חשב שמאסלייטנר היה טיפוס שחצן יותר (במחילה מהבלש ומאשת המנוח), אבל הם אף פעם לא הסתובבו יחד ולא הכירו היטב זה את זה.

מספר שתיים ברשימה, אריק מולדֶר, לא ענה באף אחת מהפעמים שמינסטר התקשר לביתו בגוֹוְדֶרסטראט; ומספר שלוש, יון פאסלוֹיכְט, הסכים להיפגש עם מינסטר בביתו ביום ראשון אחר הצהריים.

בארט בן השש וחצי, בנו של מינסטר, התנגד נחרצות לנסיעה של אביו, אבל אחרי דיון ארוך הוחלט שיוכל לבוא איתו אם יבטיח להישאר במכונית ולקרוא בקומיקס שלו, "מוֹנסטֶר", בזמן שאביו ממלא את חובותיו המשטרתיות.

זאת היתה הפעם הראשונה שמינסטר הסכים למשהו כזה, ובשעה שישב בסלון של פאסלויכט וכרסם עוגייה, הבין שהסידור הזה לא משפיע לטובה על הריכוז שלו.

אבל אולי במקרה הנוכחי זה לא חשוב כל כך — הרי זה לא ריאיון חשוב במיוחד, אמר לעצמו. פאסלויכט התרועע עם מאליק לא מעט בתקופת המכללה: שניהם היו חלק מקבוצה של ארבעה או חמישה חברים שנהגו לצאת יחד. הלכו לקולנוע, שיחקו קלפים או פשוט ישבו יחד בקפטריה ובהו בטלוויזיה. אחרי השחרור הקשר ביניהם נותק לחלוטין. בנוגע למאסלייטנר, לפאסלויכט לא היה הרבה לתרום, אלא רק לאשר את חוות הדעת שסאמין נתן ביום הקודם.

מעיק ושחצן.

מינסטר היה מודאג, כמובן, ואכן, כשחזר למכונית אחרי כחצי שעה ראה מיד שבארט נעלם. צמרמורת חלפה בגופו כשעמד על המדרכה ותהה מה הוא אמור לעשות עכשיו, ומובן שזאת בדיוק היתה מטרת התחבולה. ראשו הפרוע של בארט הופיע בחלון האחורי של המכונית — הוא שכב על הרצפה מתחת לשמיכה — והחיוך על פניו לא הותיר שום ספק באשר לדעתו: המתיחה נחלה הצלחה גדולה.

"פחדת בטירוף!" הודיע בעונג.

"חתיכת ממזר קטן," אמר מינסטר. "אתה רוצה המבורגר?"

"וקולה," אמר בארט.

מינסטר נסע למרכז העיר לחפש מוסד המספק את המוצרים האלה והחליט שבנו ייאלץ לחכות עוד כמה שנים לפני שיוכל להתלוות אליו שוב למשימות כאלה.

* * *

"יש כתבה מקיפה על החקירה שלך ב'אַלגֶמיינה'," אמרה ויניפרד לינץ'. "קראת אותה?"

"לא," אמר ריינהרט. "למה לי?"

"הם מנסים להרכיב פרופיל של הרוצחת."

ריינהרט נחר בבוז.

"פרופיל מרכיבים רק לרוצחים סדרתיים. וגם אז זאת שיטה די מפוקפקת. אבל זה נשמע טוב בעיתון. הרי

הם יכולים לכתוב סיפורים על רוצחים שלא קיימים. לממש את כל הפנטזיות שיש. הרבה יותר כיף מהמציאות."

ויניפרד לינץ' קיפלה את העיתון.

"אז אנחנו לא מדברים על רוצחת סדרתית?"

ריינהרט נעץ בה מבט מעל לספר שלו.

"אם נעשה אמבטיה אני אוכל לספר לך."

* * *

"מזל שיש לך כזאת אמבטיה גדולה," ציינה ויניפרד אחרי עשר דקות. "אני מסכימה להיפגש איתך בעיקר בזכות האמבטיה. שלא תחשוב אחרת. טוב, אז דיברנו על החקירה."

"כן. בקיצור, אני לא בטוח," אמר ריינהרט ושקע בין הבועות. "ברור שיכול להיות שתהיה סדרה של קורבנות, אבל קשה לשפוט אחרי שניים. וחוץ מזה, איזו סדרה זאת תהיה? תמשיכי את הסדרה הבאה: 1, 4... ואז מה? יש כל מיני אפשרויות."

"והחיילים האחרים לא עזרו?"

ריינהרט הניד בראשו.

"לא נראה לי. לא אלה שאני דיברתם איתם, בכל אופן. אבל יכול להיות שהמפתח לפתרון נמצא במקום אחר. כל כך קל להסתיר דברים כשרוצים. אם את לא רוצה שמשהו יצוץ, את רק צריכה לא לדבר עליו. ובכל זאת עברו שלושים שנה..."

הוא השעין את הראש על קצה האמבטיה וחשב.

"כך או כך יהיה קשה מאוד לפתור את התיק הזה. אם לא יהיו עוד רציחות, זאת אומרת. מה שבטוח הוא שיש פער לא קטן בעומס העבודה."

"למה אתה מתכוון?"

ריינהרט כחכח בגרונו.

"טוב, אני מדבר באופן תיאורטי. נניח שאני מחליט לרצוח מישהו, לא משנה מי. אני קם בשלוש בלילה ביום שלישי. לובש בבגדים שחורים, מסתיר את הפנים, יוצא החוצה, מוצא מקום מתאים ומחכה. ואז אני יורה באדם הראשון שעובר שם וחוזר הביתה."

"יורה בו עם משתיק־קול."

"עם משתיק־קול. או דוקר אותו בסכין. מה הסיכוי שימצאו אותי?"

"לא גדול."

"קרוב לאפס. ובכל זאת, כמה שעות עבודה זה דורש מהמשטרה? לעומת השעה שזה לקח לי."

ויניפרד הנהנה. היא תחבה את כף רגלה לבית השחי של ריינהרט והתחילה להניע את אצבעותיה.

"נעים," אמר ריינהרט. "כשתפרוץ מלחמה, אולי פשוט נסתגר כאן ונשכב ככה באמבטיה?"

"בשמחה," אמרה ויניפרד. "אבל מה לגבי מניע? זה מה שאתם מנסים להבין, לא?"

"בדיוק," אמר ריינהרט. "בגלל חוסר האיזון הזה אנחנו חייבים לחפש מניע. תובנה אחת יכולה לחסוך אלפי שעות עבודה. עכשיו את מבינה למה אני כזה כוכב בתחנה."

היא צחקה.

"מבינה במאה אחוז. אבל בחקירה הזאת אף אחד עדיין לא הביא את התובנה שאתם זקוקים לה, נכון?"

"עדיין לא," אמר ריינהרט.

הוא מצא את הסבון והתחיל לסבן את רגליה.

"לדעתי זאת אישה שפגעו בה," אמרה ויניפרד אחרי זמן מה.

"אני יודע שזאת דעתך." ואחרי חצי דקה הוסיף, "היית מסוגלת לירות את שתי היריות הנוספות?"

היא חשבה על זה.

"לא. לא עכשיו. אבל אני לא חושבת שזה בלתי אפשרי. אפשר להגיע למצב כזה. ובוא נודה, זה לא משהו שלא יעלה על הדעת. להפך."

"מטורפת שמסתובבת ויורה בכל מיני בולבולים? זה דבר שיש לו סיבה?"

"יש לה סיבות ספציפיות משלה," אמרה ויניפרד. "יש לזה גורמים ספציפיים. והיא לא יורה סתם בכל מיני בולבולים, אלא בבולבולים ספציפיים."

"אולי היא גם לא מטורפת?" אמר ריינהרט.

"תלוי איך מסתכלים על זה. פגעו בה, כמו שאמרתי. אולי השפילו אותה... טוב, בוא נחליף נושא, זה עושה לי בחילה."

"גם לי," אמר ריינהרט. "לעבור לרגל השנייה?"

"כן, בבקשה," אמרה ויניפרד לינץ'.

* * *

ואן וטרן קבע להיפגש עם רנטה ביום ראשון אחר הצהריים, אבל כשקם באחת־עשרה שמח לגלות שהצינון שלו החריף עד כדי כך שיש לו תירוץ מעולה לבטל את הפגישה. כל דרכי הנשימה שלו נחסמו על ידי משהו סמיך וצמיגי ופחות או יותר בלתי חדיר, והוא לא היה מסוגל לנשום אלא אם כן נשאר כל הזמן בפה פעור. במשך כמה שניות כואבות, כשעמד מול המראה שבמסדרון, נוכח בפן החזותי של השיטה הזאת והבין שהיום הוא מאותם ימים שבהם רצוי שלא יכפה את נוכחותו על בן אנוש אחר.

אפילו לא על גרושתו.

היה לו קשה מספיק לסבול את עצמו, והוא צלח את היום ככלב ים הצולח את המדבר. בסביבות עשר בערב רכן מעל השולחן במטבח כשכפות רגליו בתוך אמבט רגליים מבעבע ומגבת מכסה את ראשו — מתוך תקוות שווא שאדיה של המרקחת הארומטית שרקח בסיר יסלקו את החומר הצמיגי מתוך חלל האף שלו. אי־אפשר לומר שלא היתה לכך השפעה: נוזל זרם מכל נקב בגופו, והוא התכסה זיעה.

נשבר לי מאדים ונשבר לי מסירים ונשבר לי מהצינון הזה, חשב.

ואז הטלפון צלצל.

ואן וטרן נזכר בשיחה שקיבל בשעה מוקדמת מריינהרט לפני כמה ימים והגיע למסקנה מהירה אך הגיונית: אם לא הייתי רוצה לקבל שיחות, הייתי צריך להוציא את הטלפון מהשקע.

לא הוצאתי את הטלפון מהשקע, ולכן אני צריך לענות.

* * *

"שלום, זה אנסו פרינגר."

במשך כמה שניות לא היה לו שום מושג מי זה אנסו פרינגר.

"נפגשנו בפרדי ודיברנו על מאסלייטנר."

"אה, כן, כן. מה אתה רוצה?"

"אמרת להתקשר אם אני נזכר במשהו."

"ו...?"

"נזכרתי במשהו."

ואן וטרן התעטש.

"סליחה?"

"כלום. במה נזכרת?"

"נזכרתי שמאסלייטנר דיבר על מוזיקה."

"איזו מוזיקה?"

"מישהו התקשר אליו שוב ושוב והשמיע לו איזו מנגינה. משהו כזה."

"מנגינה?"

"כן."

"למה?"

"לא יודע. אבל זה הרגיז אותו."

זיכרון מעורפל החל להגיח במעמקי מוחו של המפקח.

"רגע. איזו מנגינה זאת היתה?"

"אין לי מושג. הוא לא אמר לי — אני חושב שהוא בעצמו לא זיהה אותה."

"אבל למה האיש הזה התקשר אליו? לאיזו מטרה?"

"הוא לא ידע. זה מה שהרגיז אותו."

"זה היה גבר או אישה?"

"לא נראה לי שהוא אמר לי. אני חושב שסתם השמיעו לו מנגינה וזהו."

ואן וטרן חשב רגע או שניים.

"מתי זה קרה?"

פרינגר חכך בדעתו ולבסוף אמר, "באותו יום שישבנו בפרדי, נראה לי. כשהשתכרנו. או אולי יום אחד לפני."

"והתקשרו אליו כמה פעמים?"

"כן, ככה הוא אמר."

"הוא ניסה לעשות משהו בנוגע לזה?"

"לא יודע."

"והוא לא ידע מי מתקשר אליו?"

"לא נראה לי. לא, הוא כעס בעיקר כי לא היה לו מושג למה מתקשרים אליו ככה."

ואן וטרן המשיך להרהר בעניין.

"מר פרינגר," אמר לבסוף, "אתה בטוח שאתה זוכר נכון? אתה בטוח שאתה לא מבולבל?"

הוא שמע שיעול מעבר לקו, וכשקולו של המורה הגרמני הקטן נשמע שוב, היה ברור שהוא נעלב.

"אני יודע שהייתי קצת שיכור, אבל את זה אני זוכר במאה אחוז."

"הבנתי," אמר ואן וטרן. "נזכרת בעוד משהו?"

"עדיין לא," אמר פרינגר. "אבל אם אני אזכר, אני אתקשר."

"סביר להניח שגם אני אתקשר אליך שוב," אמר המפקח וסיים את השיחה.

טוב, מה זה הסיפור הזה? שאל את עצמו בזמן שרוקן לכיור את המים מאמבט הרגליים וממרקחת העשבים.

ובמה הוא כמעט נזכר תוך כדי השיחה? משהו שמישהו אמר לפני כמה שבועות?

רק ביום שלישי אחר הצהריים הם הצליחו לאתר את כל שלושים ושלושה המש"קים (זאת היתה הגדרתם הרשמית) שלמדו במחזור 65' במכללה הצבאית. שלושים ואחד מהם עדיין היו בחיים, הצעיר ביותר בן חמישים והמבוגר ביותר בן חמישים ושש. חמישה מהם עברו לגור בחו"ל (שלושה במדינות אחרות באירופה, אחד בארצות הברית, אחד בדרום אפריקה); ארבעה־עשר עדיין התגוררו בתחום השיפוט של משטרת מארדם ושנים־עשר האחרים באזורים אחרים במדינה.

היינמן היה אחראי על המבצע הזה וניהל רישום של כל המרואיינים. הוא השתדל גם לארגן באופן שיטתי את תוצאות הראיונות, אך לא מצא שיטה מוצלחת במיוחד לעשות זאת. כשהגיש את הדוח המסכם לוואן וטרן בשעה שש וחצי בערב הוא הקדיש זמן לא מועט לניסיון להדריך את הבוס שלו בנבכי הסימנים והקיצורים, אבל בסופו של דבר שניהם הבינו שמדובר בבזבוז זמן.

"תסביר את זה בעל פה מחר בתדרוך," החליט ואן וטרן. "עדיף שכולם יקבלו את המידע באותו זמן."

* * *

לפי השמועה שהסתובבה, מפקד התחנה בכבודו ובעצמו מתכוון להשתתף בתדרוך הזה, שנקבע לשעה עשר בבוקר ביום רביעי, אך בסופו של דבר הוא לא הגיע. האם הסיבה לכך היתה פגישה חשובה שצצה, או שמא רצונו להעביר כמה מהצמחים במשרד שלו לעציצים חדשים? איש לא ידע. אבל העובדה שפברואר הוא החודש הרגיש בשנה לכל הצמחים באשר הם לא חמקה מריינהרט.

"שמונה ראשים טובים זה לא רע," אמר. "אם הילר היה בא, המספר היה יורד לשבע. בואו נתחיל!"

הסיכום של היינמן — כולל שאלות, הערות והפרעות — נמשך כמעט שעה, אף על פי שהראיונות לא הניבו קשרים מוחשיים או חשדות מבוססים.

בנוגע לרישארד מאליק שררה תמימות דעים. אדם שתקן ודי מופנם, ידידותי, אמין, בלי תכונות או תחומי עניין יוצאי דופן — זה היה הרושם הכללי. קשריו החברתיים עם הצוערים האחרים היו מוגבלים לארבעה או חמישה אנשים, אבל אפילו הם לא יכלו לתרום מידע מועיל לחקירה.

מובן שאף אחד מהבלשים לא ידע לומר בדיוק איזה סוג של מידע הם מחפשים, אבל בלי לזלזל במאמצים שהושקעו, היה ברור שהדברים שנאמרו על מאליק לא קידמו את חקירת הרצח שלו ולו במילימטר.

אותו דבר היה אפשר כנראה לומר גם לגבי מאסלייטנר. כולם תיארו אותו כאדם שתלטן, מרוכז בעצמו ולא ממש נחמד. הוא היה שייך לחבורה של שמונה או עשרה בחורים שהסתובבו יחד, גם בזמנם החופשי וגם בתפקיד. ומתברר שהם היו קבוצה די פעלתנית: לא מעט ערבים מפוקפקים, שלא לומר מעללים ליליים, כפי שקבע היינמן.

"ערבים מפוקפקים ומעללים ליליים?" אמר ריינהרט בהרמת גבה. "זה ניסוח שחשבת עליו בעצמך?"

"לא," אמר היינמן למרבה ההפתעה. "זה ציטוט מהקוראן."

"אין שום סיכוי," אמר רות.

"תמשיך," אמר ואן וטרן הנרגז.

"יש לציין," הוסיף היינמן, "שאף אחד מהמרואיינים לא הצליח לחשוב על שום קשר אפשרי בין מאליק למאסלייטנר, מה שמעמיד בספק, במידת מסוימת, את ההשערות שלנו. אחת: האם זה באמת הרקע לרציחות?

האם רישארד מאליק וריכרד מאסלייטנר באמת נרצחו כי היו באותו מחזור במכללה הצבאית לפני שלושים שנה?"

הוא עצר. ואן וטרן קינח את האף בטישו, ואז הפיל אותו לרצפה מתחת לשולחן.

"שתיים: אם נניח שהתשובה לשאלה הראשונה חיובית, מה אופי הקשר? יש שתי אפשרויות. או שהרוצח הוא אחד המצולמים האחרים..."

הוא טפח על התצלום במסגרת משקפיו.

"או שיש אדם אחר שיש לו קשר לקבוצה הזאת."

"שמתכוון לרצוח את כל השלושים וחמישה," אמר רות.

"נשארו רק שלושים ואחד," ציין דה בריס.

"נהדר," אמר רות.

היינמן הביט סביבו וחיכה לתגובות.

"אוקיי, נזכור את זה," אמר ריינהרט ושילב אצבעות מאחורי ראשו. "איך אנחנו ממשיכים?"

ואן וטרן כחכח בגרונו, רכן מעל השולחן והשעין את ראשו על אגרופיו הקמוצים.

"יש שאלה חשובה מאוד שאנחנו צריכים לשאול את עצמנו," אמר, וקצב דיבורו האטי הדגיש את חשיבות הדבר. "אני יודע שאלה דיבורים באוויר, אבל לא חשוב כרגע. בכל אופן, מישהו מכם הרגיש שמשקרים לו? שאחד המרואיינים מסתיר משהו? אפילו אם זה רק חשד קטן, זה בסדר... גם אם הוא נראה תלוש או חסר היגיון. קדימה, דברו!"

הוא הביט סביב השולחן. איש לא דיבר. יונג נראה כאילו הוא עומד לומר משהו, אבל התחרט. דה בריס גם נראה כאילו בעוד רגע יפצה פה, אבל נמלך בדעתו. מורנו הנידה בראשה.

"לא," אמר ריינהרט לבסוף. "בדרך כלל אני מזהה רוצחים, אבל הפעם לא קיבלתי שום תחושה כזאת."

"היו כמה שראיינו בטלפון," אמר מינסטר. "קשה מאוד לקבל רושם כזה אם לא יושבים פנים אל פנים."

ואן וטרן הנהן בהסכמה.

"אולי כדאי שנחזור לסיבוב נוסף אצל אלה שהסתובבו עם מאסלייטנר. לא יזיק. אם הרוצח הוא מישהו שלא למד במחזור הזה אבל בכל זאת קשור איכשהו לקבוצה... טוב, ברור שיש כל מיני אפשרויות. אני חושב שאנחנו צריכים לנסות לברר אם קרה משהו... משהו שהיה יכול להיות טראומטי, למשל..."

"טראומטי?" שאל רות.

"דבר כזה היה צץ בראיונות," אמר דה בריס.

"יכול להיות," אמר ואן וטרן. "אבל אין לדעת. בכל מקרה, יש לנו עוד כמה ראיונות לערוך. מחכים לי קולונל זקן וכמה מפקדי פלוגה."

"איפה הם נמצאים?" שאל דה בריס.

"אחד כאן," אמר ואן וטרן. "שניים בשאבה, לצערי."

"אני מכיר מישהי בשאבה," אמר רות.

"יפה," אמר ואן וטרן, "אז אתה יכול לנסוע לדבר איתם."

"תודה," אמר רות.

* * *

"מה לגבי המנגינה?" שאל דה בריס.

"כן," אמר ואן וטרן ונאנח. "אלוהים יודע מה זה היה, אבל מתברר שגם מאליק וגם מאסלייטנר קיבלו שיחות טלפון משונות זמן קצר לפני מותם. מישהו שלא אמר מילה, אלא רק השמיע להם מוזיקה..."

"איזו מוזיקה?" שאל יונג.

"אנחנו לא יודעים. גברת מאליק ענתה לשתיים מהשיחות האלה. היא אמרה את זה כשהיתה מאושפזת, אבל לא לקחנו אותה ברצינות. הלכתי לדבר איתה אתמול — היא עדיין אצל אחותה, ולא נראה לי שהיא תעזוב בזמן הקרוב. היא מאשרת שזה אכן מה שקרה, אבל אין לה מושג איזו מנגינה זאת היתה ואם יש לה איזושהי משמעות מיוחדת."

"אוקיי," אמרריינהרט. "מה לגבי מאסלייטנר?"

"הוא קיבל כמה שיחות ביום הרצח או ביום שלפניו. הוא סיפר על זה לפרינגר, אבל הגרמני הקטן שחה באלכוהול בשלב הזה, והוא לא זוכר עוד פרטים."

"אבל זאת בטח היתה אותה מנגינה," אמר מינסטר.

"כן," רטן המפקח. "אפשר לצאת מנקודת הנחה שזאת היתה אותה מנגינה. יהיה מעניין לברר למה השמיעו להם אותה."

איש לא דיבר.

"והם עצמם לא הבינו?"

ואן וטרן נענע בראשו.

"נראה שלא. מאסלייטנר לא הבין, בכל אופן. אנחנו לא יודעים אם מאליק ענה לאחת השיחות האלה בעצמו. הוא לא אמר שום דבר לאשתו, ואפשר להבין למה."

"בהחלט אפשר להבין," אמר רות.

ריינהרט הוציא את המקטרת שלו ובהה בה זמן מה.

"נראה לי שהפעם יש לנו יריב ראוי, לא?"

ואן וטרן הנהן בעגמומיות.

"אכן. בכל אופן, אין לי שום כוונה להזכיר את העניין הזה של המוזיקה לתקשורת... עדיין לא. אבל ברור שאנחנו צריכים להזהיר את שלושים ואחד הנותרים."

"אלה שעדיין בחיים," אמר דה בריס.

"מינסטר יכתוב מכתב לכולם. תיזהר בניסוח, ואני רוצה לראות אותו לפני שאתה שולח."

"כמובן," אמר מינסטר.

"אני מעריך שיקצצו לנו את מספר השוטרים לחקירה," אמר המפקח וקינח את אפו בפעם העשרים בשעה האחרונה. "נחלק את המשימות אחרי הקפה."

"כל דבר בעתו," אמר ריינהרט.

* * *

ריינהרט התיישב מול המפקח ובחש לאט בקפה שלו.

"זה די מדאיג," אמר.

ואן וטרן הסכים.

"אתה חושב שיהיו עוד?"

"כן."

"גם אני."

הם ישבו זמן מה בדממה.

"אני כמעט רוצה לומר שזה יהיה לטובה," אמר ריינהרט. "אחרת בחיים לא נפתור את הרציחות האלה."

ואן וטרן לא אמר דבר. הוא קינח את אפו במפית נייר והתנשם בכבדות. רות הצטרף אליהם עם מגש

עמוס לעייפה.

"מה עדיף?" המשיך ריינהרט, "שני קורבנות ורוצח שחמק מעונש? או שלושה קורבנות ורוצח שנתפס?"

"או ארבעה?" אמר ואן וטרן. "או חמישה? חייב להיות גבול."

"או נכון יותר, חייבים לסמן גבול," אמר ריינהרט. "זה לא בדיוק אותו הדבר."

"עדיף שלא יהיו קורבנות בכלל," אמר רות. "וגם לא רוצח."

"אוטופיה," אמר ריינהרט בביטול. "אנחנו עוסקים במציאות."

"אה, כן," אמר רות.

* * *

באותו ערב, מצונף בכורסתו, עטוף בשתי שמיכות ובצליליו של הנדל, חשב ואן וטרן על השיחה בקפטריה. הוא אמר לעצמו שעבר שבוע אחד בדיוק מאז רציחתו של ריכרד מאסלייטנר. כמעט שלושה שבועות עברו מאז הרצח הראשון.

והוא גם אמר לעצמו שהמשטרה לא ראויה לשבחים בינתיים. האם הוא השתמש כמיטב יכולתו במשאבים שהוקצו לו?

האם הוא צריך לדאוג להגנה לחניכי מחזור 65'? או להשקיע משאבים רבים יותר באיתור כלי הנשק? או...

הוא הרים את התצלום ובחן אותו בפעם האלף מאז שהיינמן הציג אותו בפניו לראשונה. הוא בחן את פרצופיהם של הבחורים במדים בזה אחר זה.

שלושים וחמישה צעירים אופטימיים, רגע לפני שהם עומדים לצאת אל העולם. כל אחד ואחד מהם נראה כמי שמביט בביטחון אל העתיד, הרחק ככל שיוכל.

העתיד? חשב.

האם אחד מהם הוא הבא בתור?

כן, הוא חשב. אבל מי?

VI

8-14 בפברואר

כשהשיחה הגיעה סוף־סוף, קארֶל איְנינגס חיכה לה כבר שישה ימים.

מאז שפתח את העיתון בבוקר ההוא והגיע למסקנה המחרידה, ידע שהיא תגיע.

הוא היה חייב לעשות משהו. פעמיים ניסה ליצור קשר בעצמו, אבל בידרסן לא היה בבית. ההודעה במשיבון שלו אמרה שהוא יחזור ב־6 בחודש, אבל אותה הודעה ענתה לו גם כשהוא התקשר ב־7 בחודש.

מהלך העניינים המובן מאליו היה שבידרסן יעשה את הצעד הראשון. הוא ידע זאת בלי שהשקיע בכך מחשבה רבה. זה פשוט היה אופי הקשר ביניהם — בידרסן ומאסלייטנר, מאליק ואיְנינגס. בהנחה שאפשר בכלל לקרוא לזה "קשר".

מהלך אפשרי נוסף — וככל שנקפו השעות באותם ימי פברואר אפורים ומבשרי רעות הוא הרגיש שהפתרון הזה הופך בלתי נמנע יותר ויותר — היה ליצור קשר עם המשטרה. הבלש העדין שביקר אותו השרה עליו חום וביטחון, והוא ידע שבנסיבות אחרות לא היה מהסס לספר הכול.

ואולי הוא הבין גם שהנסיבות המיוחדות אינן אלא תירוץ. תמיד יש נסיבות מיוחדות. תמיד צריך להביא כל מיני דברים בחשבון — את הזולת, למשל, גם אם הזולת לא באמת חשוב לך — ותמיד יש סיכוי למצוא את עצמך במצבים לא נעימים, אבל מי יכול לשרוד פרסום של דבר כזה? מי יכול לשרוד שלד מחריד כזה שנופל פתאום מתוך הארון אחרי יותר משלושים שנות שתיקה?

אף אחד, כנראה. כשהוא שכב בלילה וחש את גופה החמים של אולריקֶה לצדו, הוא ידע שברגע זה בחייו, האפשרות הזאת אינה עומדת על הפרק.

הוא חייב לחסוך את זה ממנה.

ומובן שלא רק חייו עם אולריקה מוטלים על הכף, אף שהם בלי ספק החשובים ביותר. החיים החדשים שלו, הקיום השלו וההרמוני להפליא שזה עתה מתחילה שנתו השנייה, עם אולריקה ושלושת ילדיהם — האחד שלו והשניים שלה... אין ספק שהחיים האלה יכולים לשרוד משברים, אבל לא את זה. לא את השלד המבחיל והנורא הזה מהעבר.

הוא החליט לרדוף אותו שוב. ובעצם, הוא מעולם לא הפסיק. ולעולם לא תהיה לו כפרה.

פחד פיפיות כרסם בו ללא הפסקה בכל שעות ערותו: מצד אחד, החשש להיחשף. מצד שני, משהו נורא אף יותר. במשך היום, המחשבה הזאת לא הניחה לו אף לא לרגע. כאילו כל איבר בגופו, שהיה מתוח כקפיץ מרוב דאגה ומתח וחוסר שינה, כאב בכאב חריף שלא אפשר לו לשבת בשקט מאחורי שולחן העורך ולהתרכז בשגרה ובמשימות שהוא ביצע יום־יום זה חמש־עשרה שנה. האם זה ניכר בו? שאל את עצמו בתדירות גוברת והולכת. האם עמיתיו רואים?

סביר להניח שלא. לאור ההמולה והלחץ הבלתי פוסקים במערכת, בהחלט אפשרי שמישהו יקרוס תחת נטל בעיותיו האישיות בלי שאף אחד יבחין בכך. זה כבר קרה. מובן שבחברת אולריקה והילדים היה לו קשה הרבה יותר להסתיר את חששותיו. הם היו בקשר קרוב כל כך, והוא היה חשוב להם. הוא החליט לתלות את האשמה בבעיות בקיבה. לילות ללא שינה אינם בהכרח תוצאה של בעיה חמורה בחיים.

ועצם ההשתייכות למחזור ההוא היתה סיבה מספקת לדאגה. המחזור שכלל במקור שלושים וחמישה חיילים. למי שלא מתמצא בפרטים, זה עלול להיראות גרוע דיו בפני עצמו.

בשלב הזה עדיין הצליח לשלוט בעצמו. אבל לא היה לו ספק שהמצב ילך ויידרדר; וביום חמישי אחר הצהריים, כששמע לבסוף את המבטא הכבד של בידרסן בטלפון, היתה לו תחושה שהשיחה באה בדקה התשעים. עוד רגע והיה קורס.

ממש עוד רגע.

* * *

אף שקשה להתייחס לכך ברצינות גמורה, הוא חשש שמכשיר האזנה הושתל בטלפון שלו, והתברר לו שאותה מחשבה בדיוק חלפה במוחו של בידרסן. הוא אפילו לא הציג את עצמו, ואלמלא חיכה אינינגס לשיחה וזיהה את מבטאו של בידרסן, סביר להניח שלא היה מזהה את הקול.

"היי." זה כל מה שאמר בידרסן. "פגישה קצרה מחר בערב?"

"כן," ענה אינינגס. "נראה לי שכדאי."

בידרסן נקב בשעה ובשמה של מסעדה, וכך הסתיימה השיחה.

רק אחרי שאינינגס הניח את השפופרת התחוור לו שיש שאלה לא פתורה במשחק מורט העצבים הזה.

מה בעצם יהיה כרוך בדיוניו עם בידרסן?

ובלילה, כששכב ער במיטה, בשטח ההפקר שבין שינה לערות, הכתה בו לפתע ההבנה.

פחדיו לבשו צורת קלשון.

רות יצא לדרך מוקדם והגיע לשאבָּה בצהריים. כיוון שהפגישה הראשונה שלו היתה אמורה להתחיל רק בעוד שעתיים, פינק את עצמו בארוחת צהריים ארוכה ומשביעה במסעדת דרכים ורק אז יצא למכללה.

קפטן פַּלֶזנבּוּכט היה איש נמוך קומה וצנום עם קול בס צרוד משונה (אין ספק שהוא עומד יותר מדי שנים בכיכר המסדרים וצורח הוראות, אמר לעצמו רות). הוא עבר את גיל שישים כבר מזמן, ובשלב זה היה אמור לבלות בנעימים בפנסיה – אבל כפי שהקפיד לציין כמה פעמים, כל עוד המכללה זקוקה לשירותיו, חובתו להישאר. חובתו כחייל טוב. כגבר. כאזרח.

וכבן אדם? תהה רות.

כן, ברור שהוא זוכר את מחזור 1965. הם היו המחזור השני שלו כקצין צעיר, וכשרות שלף את התצלום, הוא נקב מיד בכמה שמות.

יפה, אז הוא עשה שיעורי בית, חשב רות. את הקריירה הצבאית שלו עצמו לא הרגיש בנוח להזכיר במעמד כזה. בעצם, הוא החליט שעדיף לא להזכיר אותה בשום מעמד.

"בכל אופן, אנחנו מתעניינים בעיקר במאליק ובמאסלייטנר," אמר. "אתה מזהה אותם?"

פלזנבוכט הצביע עליהם בתצלום.

"אני מבין ששמעת מה קרה?"

"כמובן," אמר פלזנבוכט בקולו המחוספס. "נרצחו. נורא."

"דיברנו עם כל השאר," אמר רות.

"כולם בחיים?" שאל פלזנבוכט.

"לא, אבל התרכזנו באלה שכן. אף אחד לא ידע להצביע על קשר בין מאליק למאסלייטנר, ולאף אחד אין מושג למה הם נרצחו."

"הבנתי," אמר פלזנבוכט.

"לך יש מושג?"

פלזנבוכט עטה על פניו הבעה המרמזת על מחשבה עמוקה.

"הממ. אני לא מופתע לשמוע שאף אחד לא ידע שום דבר. אין מה לדעת. לרציחות אין שום קשר למכללה ולחינוך שאנחנו מעניקים כאן. אני חייב להבהיר את זה."

"איך אתה יודע?" שאל רות.

"אם היה קשר, היינו יודעים."

רות הרהר בהיגיון הצבאי הזה.

"אז מה שאתה לא רואה לא קיים?" שאל.

פלזנבוכט לא ענה.

"ומה אתה אומר על הרציחות?"

"אני לא יודע מה לומר. אבל אתם המשטרה. לכו לגלות."

"זאת הסיבה שבאתי לכאן."

"הבנתי. הממ."

במשך כמה רגעים השתעשע רות במחשבה לעשות שריר: לקחת את האיש הקטן, הזקוף והנרגן הזה, להכניס אותו למכונית ולחקור אותו לעומק בתא קטן ומסריח בתחנת המשטרה של שאבה – אבל אופיו הנוח הכניע לבסוף את יצר הרע, והוא הבליג.

במקום זאת שאל, "אתה מצליח לחשוב על משהו, לא משנה מה, שעשוי להיות רלוונטי לחקירה הזאת?"

פלזנבוכט החליק את שפמו המטופח באצבע ואגודל.

"אין שום סיכוי שאחד החניכים האחרים בתמונה הוא הרוצח," אמר. "כולם בחורים טובים. הרוצח הוא מישהו מבחוץ."

אולי השטן בכבודו ובעצמו? חשב רות. הוא הבליע אנחה והציץ בשעונו. היתה לו עוד חצי שעה עד הריאיון הבא. הוא החליט לבזבז עוד חמש דקות על פלזנבוכט, ואז למצוא את הקפטריה ולשתות כוס קפה.

* * *

מייג'ור שטראדֶה היה גדול פי שניים מפלזנבוכט וסגנונו היה הרבה פחות צבאי, אבל תרומתו לחקירה היתה מועטה בדיוק באותה מידה. אפסית, ליתר דיוק. ממש כמו קפטן פלזנבוכט, הוא נטה לחשוב שהגורמים לפרשה מצויים מחוץ לשערי המכללה — המכללה הסגורה בלוהר שבפאתי מארדם, הכוונה.

משהו שקרה אחרי שעות הפעילות. בזמנם הפנוי של הבחורים. איפשהו בעיר. זאת בהנחה שהקשר בין הרציחות אכן נוגע למכללה. האם זה ודאִי? מאושר? למה שהמכללה תהיה קשורה לזה בכלל?

שטראדה חזר על השאלות האלה שוב ושוב.

כשהתיישב במכוניתו בחניון, הרהר רות שוב בכל הניחושים וההערכות האלה, אבל מובן שלא היה ברור כלל על מה בדיוק הם מבוססים.

על אינטואיציה מפותחת שמקורה בניסיון? ואולי רק על חרדה ועל רצון עיקש להגן על שמה הטוב של המכללה?

כך או כך, הוא התקשה להבין את תפיסת הכבוד הצבאית, ולא נותר לו אלא לקבוע שביקורו בשאבה לא הניב שום תועלת.

לחקירה, זאת אומרת.

הוא הביט בשעון ופרש את מפת העיר על המושב לידו.

ואן קוּיְפֶּרסלאן, היא אמרה?

* * *

היא פתחה את הדלת, והוא ראה מיד שחיוכה החם לא התקרר עם השנים.

הוא הסיר את הנייר והגיש לה את הזר. חיוכה התרחב אף יותר, והיא לקחה את הפרחים, הזמינה אותו להיכנס וחיבקה אותו. הוא נענה לה באיפוק הראוי לשלב המוקדם הזה, אבל אז הבחין, בזווית העין, בגבר שחור שיער — בערך בגילו — שיצא מהמטבח עם בקבוק יין.

"מה? מי זה?" סינן באוזנה.

היא הסתובבה לעבר האיש.

"זה ז'אן־פול," אמרה בעליצות. "החבר שלי. אני כל כך שמחה שהוא הספיק לחזור הביתה, רציתי שתכירו."

"נהדר," אמר הבלש רות וניסה לחייך גם כן.

רגע לפני שאינינגס נכנס ללה ביסטרו, עצר אותו השוער בפתח, נתן לו מעטפה ואמר שמוטב שיצא בחזרה החוצה. אינינגס ההמום עשה כפי שהתבקש, פתח את המעטפה ומצא בה כתובת של מסעדה אחרת.

היא שכנה כמה דקות הליכה בהמשך הרחוב, לא רחוק מהכנסייה, ובדרכו לשם אמר אינינגס לעצמו שבידרסן מתייחס לעניין הזה ברצינות רבה ומקפיד לא לקחת סיכונים. הוא ניסה להבין איך הוא עצמו מרגיש ומה הוא עומד לומר, אבל כשהגיע למסעדה וראה את בידרסן יושב בתא הרחוק ביותר מהדלת, הרגיש בעיקר הקלה – רצון עז להשאיר את העניין הזה בידיו של מישהו אחר.

הוא התרשם שבידרסן מוכן ומזומן לספק את הידיים הללו.

"שנים," אמר. "אתה אינינגס, כן?"

אינינגס הנהן והתיישב. במבט מעמיק ראה שבידרסן השתנה הרבה פחות מהצפוי. בפעם האחרונה הם נתקלו זה בזה ממש במקרה, לפני עשר שנים בערך – אבל הם לא ישבו כך זה מול זה מאז הימים ההם, ביוני 1976.

אותה דמות חסונה, חזקה. פנים גבריות, שיער אדמדם דליל ועיניים שכאילו רשפו. הן לא נחו כלל. הוא זכר שלא מעט אנשים פחדו מהן.

אולי גם הוא היה אחד מהם.

"סוף־סוף," אמר אינינגס. "ניסיתי לתפוס אותך כמה פעמים. לפני שצלצלת."

"הבנת מה קורה?" שאל בידרסן.

אינינגס גמגם.

"אה, כן, זאת אומרת, אני לא..."

"השניים האחרים נרצחו."

"כן."

"מישהו רצח אותם. מי לדעתך עשה את זה?"

אינינגס הבין שהצליח להתחמק מהשאלה הזאת עד כה, אלוהים יודע איך.

"היא," ענה. "מי עוד זה יכול להיות..."

"היא מתה."

בדיוק באותו רגע בא מלצר לקחת מהם הזמנה, והם השתתקו. חלפו דקה או שתיים לפני שבידרסן היה יכול להמשיך.

"היא מתה, כמו שאמרתי. זה חייב להיות מישהו שפועל בשמה. אני חושב שזאת הבת שלה."

להפתעתו זיהה אינינגס קורטוב של פחד בקולו של בידרסן. אמנם הוא דיבר באותו מבטא כבד ומרתיע, אבל התווסף לו טון מאומץ, שמץ עצבנות.

"הבת שלה?" שאל.

"כן, הבת שלה. ניסיתי לאתר אותה."

"והצלחת?"

"היא לא קיימת."

"לא קיימת?"

"אי־אפשר למצוא אותה. היא פינתה את הדירה שלה בשְׁטֶמְבֶּרג באמצע ינואר, ואף אחד לא יודע לאן היא הלכה."

"אז ניסית..."

"קצת." הוא רכן מעל השולחן. "הבת זונה הזאת לא הולכת לחסל גם אותנו!"

אינינגס קפץ את שפתיו.

"גם אתה קיבלת שיחות כאלה, עם מנגינה?"

אינינגס הניד בראשו.

"אני כן," אמר בידרסן. "זה חתיכת כאב ראש. אבל קיבלת את המכתב מהמשטרה?"

"הבוקר," אמר אינינגס. "אז אתה הבא בתור."

המילים יצאו לו מהפה לפני שהספיק לעצור את עצמו, והוא הבין שההקלה שחש לפני רגע היתה תופעה ארעית בתכלית.

קודם בידרסן. ואז הוא. זה התכנון.

"יכול להיות," אמר בידרסן. "אבל אל תירדם בשמירה. אנחנו חייבים לעצור אותה. זאת הסיבה שנפגשנו, לא?"

אינינגס הנהן.

"אנחנו חייבים לחסל אותה לפני שהיא תחסל אותנו. אני מבין שאתה מסכים?"

"כן..."

"אתה מתלבט?"

"לא, לא, אני פשוט שואל את עצמי מה אנחנו אמורים לעשות."

"כבר חשבתי על זה."

"אה. על מה חשבת?"

"עין תחת עין. יש שקית מתחת לשולחן. אתה מרגיש אותה?"

אינינגס הזיז את רגליו עד שנתקל במשהו בצמוד לקיר.

"כן," אמר.

"הנשק שלך שם. אתה חייב לי שמונה מאות גילדר."

אינינגס נתקף סחרחורת.

"אבל... אבל לא חשבת אולי על... אהמ, חלופה אחרת?"

בידרסן צחק בלגלוג.

"חלופה אחרת? איזו חלופה בדיוק?"

"לא יודע..."

בידרסן הדליק סיגריה. שניות אחדות חלפו בשתיקה.

"שנלך למצוא אותה?" שאל אינינגס. "או שאתה חושב שאנחנו צריכים לשבת ולחכות לה?"

"נו, באמת!" סינן בידרסן. "אנחנו אפילו לא יודעים איך היא נראית! אבל אם אתה מוכן לנסוע לשטמברג ולנסות להשיג תמונה, בבקשה. וגם אז, איך אפשר לדעת שהיא לא חובשת פאה? ואולי היא צבעה את השיער? אין אישה בעולם הזה שלא יודעת לשנות את המראה שלה בלי בעיה!"

אינינגס הנהן.

"אתה קולט שזה יכול לקרות הערב? או מחר? בפעם הבאה שתשמע צלצול בדלת, יכול להיות שזאת תהיה היא. חשבת על זה?"

אינינגס לא ענה. המלצר חזר עם ההזמנות שלהם, והם התחילו לאכול בדממה.

"המנגינה...?" אמר אינינגס אחרי זמן מה וקינח את פיו.

בידרסן הניח את הסכין והמזלג.

"פעמיים," אמר. "מישהו התקשר פעמיים וניתק ברגע שאשתי ענתה. אבל זאת בטוח המנגינה המזדיינת

ההיא... אני לא זוכר איך קוראים לה, אבל השמענו אותה כשזה קרה. טוב, אני לא צריך לספר לך — אתה לא ממש היית שיכור."

"הייתי שיכור," אמר אינינגס. "אתה יודע שהייתי שיכור. בחיים לא הייתי עושה דבר כזה..."

"טוב, טוב, אנחנו לא צריכים לדבר על זה. איך קראו ללהקה ההיא?"

"הצלליות?"

"כן, בדיוק. אתה זוכר. חיפשתי, אבל כבר אין לי את התקליט הזה."

"אי־אפשר לאתר את השיחות איכשהו?"

"תקשיב לי טוב," אמר בידרסן. "לא נראה לי שאתה קולט. ברור שאפשר לערב את המשטרה ולקבל הגנה מסביב לשעון — אבל חשבתי שהסכמנו לא לעשות את זה. לא?"

"אוקיי," אמר אינינגס. "אתה צודק."

בידרסן נעץ בו מבט יוקד.

"אני לא יודע מה מצבך," אמר, "אבל לי יש משפחה, כבר עשרים וחמש שנה. אישה, שלושה ילדים וגם נכד. חברה משלי, חברים טובים, שותפים עסקיים... יש לי עולם שלם שיתמוטט כמו מגדל קלפים! אבל אם יש לך ספקות, תגיד. אני אסתדר לבד אם אין ברירה. פשוט חשבתי שיעזור לשנינו לשתף פעולה. לחלוק באחריות."

"כן..."

"אם אתה לא רוצה, תגיד."

אינינגס נד בראשו.

"לא, אני איתך. מה אנחנו צריכים לעשות לדעתך?"

בידרסן פרש את זרועותיו.

"אולי לחכות וזהו," אמר. "להיות מוכנים עם אקדח. לא יהיה קשה להסביר למה קנינו אותו — כולם יאמינו לנו. הרי לגבר יש זכות להגן על עצמו, לא?"

אינינגס חשב על ההצהרה הזאת.

"כן," אמר. "זאת תהיה הגנה עצמית, אתה צודק."

"בטח," אמר בידרסן. "אבל אנחנו נצטרך גם להיות בקשר. אין לנו בעלי ברית אחרים, ואולי נמצא את עצמנו במצב שבו לא יזיק אם נהיה שנינו יחד. למשל אם נמצא אותה. האמת היא שלמאליק ומאסלייטנר לא היה סיכוי."

אינינגס חשב ואמר, "אז מה אתה מציע? זאת אומרת, איך נשמור על קשר?"

בידרסן משך בכתפיו.

"בטלפון," אמר. "חייבים לקחת סיכון, כל דרך אחרת תהיה אטית מדי. ואז נתפוס אחד את השני, נקבע להיפגש איפשהו, ובמידת הצורך נאמר את זה במפורש... הרי היא בטח תסתובב סביבנו, ואם... אם תשים לב שמישהי עוקבת אחריך, תתקשר."

"אתה נמצא במרחק שעתיים נסיעה ממני, נכון?"

"בערך," אמר בידרסן. "שעה ושלושת רבעי עם קצת מזל. כן, יכול להיות שאני הבא בתור, אז כדאי שתהיה בהיכון לצאת לדרך."

אינינגס הנהן. הם חזרו לאכול בדממה, השיקו כוסות בלי לדבר, וכשאינינגס גמע שוב מהבירה הקרה הוא הרגיש סחרחורת רגעית. בזהירות רבה הניח את רגלו על השקית צופנת הסכנה ושאל את עצמו איך בדיוק הוא אמור להסביר דבר כזה לאולריקה.

אקדח.

אם הוא ייאלץ להשתמש בו, לא תהיה לו ברירה אלא לספר לה את הסיפור כפי שמסר אותו למשטרה —

היא תהיה נסערת, כמובן, אבל באותה נשימה זו תהיה הוכחה שאמצעי הזהירות שנקט היה מוצדק. אז למה שתהיה לה סיבה לחשוב אחרת?

אבל נכון לעכשיו הוא ישמור את קיומו של האקדח בסוד. זה יהיה הכי פשוט.

והוא יקווה שלעולם לא יצטרך להשתמש בו.

הוא יסתמך על בידרסן שימלא את חובתו.

"אני צריך לשלם לך," אמר. "אבל אני לא חושב שיש לי עלי שמונה מאות..."

"אין בעיה," אמר בידרסן. "אם נתגבר על המטורפת הזאת, נטפל גם בזה אחר כך."

"בסדר," אמר איינגס, והם המשיכו לאכול בשקט.

"יש עוד משהו שמציק לי," אמר בידרסן כעבור זמן מה, אחרי שהם קיבלו את הקפה והדליקו סיגריות. "היא התנהגה בדיוק באותו אופן פעמיים. לא יכול להיות שהיא תחזור על עצמה שוב, נכון? מה הסיכוי שהיא עד כדי כך מטומטמת?"

* * *

לא, חשב איינגס כשיצא מהמסעדה חמש דקות אחרי בידרסן. זה נכון. אין שום סיכוי שהיא עד כדי כך מטומטמת.

ה צינון העיקש לא השתלב יפה עם הבירות הרבות שוואן וטרן שתה בימים האחרונים, וגם לא עם הוויסקי בדבש. ואולי הבעיה האמיתית היתה צורך הולך וגובר בשינה שלא קיבל מענה ראוי.

כך או כך, באמצע המערכה השלישית שקל מינסטר להחליף ידיים ולשחק כמה משחקונים בשמאל — בדרך כלל המצב לא היה עד כדי כך חמור. אבל הוא ידע שאם יעשה זאת יתפרש הדבר כעלבון ליריבו, ולכן נמלך בדעתו.

התוצאה הסופית היתה 3-15, 5-15, 3-15, ולאחר מכן נראה המפקח כאילו צריך לחבר אותו בבהילות למכונת הנשמה.

"אני חייב לקנות מחבט חדש," אמר בחרחור. "הגרוטאה הזאת כבר לא עומדת בעומס."

מינסטר העדיף לא לומר דבר, והם עשו את דרכם באטיות אל המלתחות.

* * *

אחרי שהתקלח, החליף בגדים וטיפס במדרגות אל הלובי של מתחם הבדמינטון, ואן וטרן חש לפתע שלא יצליח להגיע אפילו עד המכונית אם לא יעצור לבירה בבית הקפה.

מובן שלמינסטר לא היתה ברירה אלא להצטרף. הוא הגניב מבט אל השעון ונאנח. ואז התקשר לבייביסיטר, הודיע שהוא מתעכב וצנח בכיסא מול המפקח.

"התיק הזה מרגיז אותי," הכריז ואן וטרן כשפניו חזרו לצבען הרגיל בסיוע לגימה הגונה של בירה. "סליחה על הביטוי, אבל הוא כמו חצ'קון על התחת. הוא פשוט נשאר תקוע במקום ושום דבר לא משתנה..."

"או שהוא גדל וגדל," אמר מינסטר.

"עד שהוא מתפוצץ, כן. מתי נראה לך שזה יקרה?"

מינסטר משך בכתפיו.

"לא יודע," אמר. "רות ודה בריס לא גילו משהו מעניין?"

"שום דבר," אמר ואן וטרן. "הקצינים במכללה מודאגים לגבי התדמית שלה, אבל לא נראה שהם מסתירים מידע."

"ואף אחד לא דיווח על שיחות טלפון מוזיקליות?"

ואן וטרן נענע בראשו.

"היו כמה שביקשו הגנה משטרתית, אבל הם לא קיבלו שום שיחה."

"באמת?"

"אמרתי שנשגיח עליהם."

"אה, כן?" שאל מינסטר. "ואנחנו הולכים להשגיח עליהם?"

ואן וטרן רטן. "אנחנו הרי משגיחים על כל האזרחים. כזכור לך, זה תפקידה של המשטרה."

מינסטר לגם מהבירה.

"הדבר היחיד שקורה בתיק המחורבן הזה," המשיך ואן וטרן והדליק סיגריה, "זה שהיינמן יושב באיזה כוך בתחנה ומחפש קשר."

"איזה קשר?"

"קשר בין מאליק למאסלייטנר, אלא מה? נראה לי שהוא מרגיש קצת אשם כי הסיפור עם המכללה לא

הוביל לשום דבר. טוב, נראה מה הוא ימצא."

"כן," אמר מינסטר. "יש לו כישרון ליפול בטעות על פיסות מידע חשובות. נכון?"

ואן וטרן שאף עמוקות מהסיגריה ונשף עשן מנחיריו. כמו דרקון, חשב מינסטר.

"אני לא יודע מה לחשוב. אבל לדעתי זה מאוד לא מתחשב מצד הרוצח לחכות כל כך הרבה זמן. ברור לגמרי שמשהו חייב לקרות בקרוב."

"באמת? תהה מינסטר.

"אתה לא מרגיש?" שאל ואן וטרן וזקף גבה בהפתעה. "אל תגיד לי שאתה מאמין שהסיפור ייגמר בשניים האלה, מאליק ומאסלייטנר. הקשר ביניהם כל כך מעורפל, שאין ספק שהם חלק מהקשר רחב יותר — לא צריך להשלים את כל הפאזל כדי להבין שהוא כולל מאה או אלף חתיכות."

מינסטר גלגל במוחו את הטענה הזאת.

"אז מה ההקשר הרחב לדעתך?"

"שאלה טובה. אם תצליח לענות עליה, תקבל שני גילדרים."

מינסטר סיים את הבירה והתחיל לכפתר את מעילו.

"אני באמת חייב לזוז," אמר. "הבטחתי לבייביסיטר שאני חוזר הביתה בתוך חצי שעה."

"בסדר," אמר המפקח ונאנח. "בסדר, בסדר, אני בא."

* * *

"אז מה נעשה?" שאל מינסטר כשפנה לקלָגֶנבורג. "חוץ מלחכות."

"הממ," המהם ואן וטרן. "נראה לי שנלך לשוחח שוב עם החבורה של מאסלייטנר מהמכללה. אין לנו משהו טוב יותר לעשות."

"בקיצור, עוד שאלות."

"עוד שאלות," אמר המפקח. "יש עוד הרבה מאוד שאלות, ושום תשובה באופק."

"טוב, לא כדאי להתייאש," אמר מינסטר ועצר את המכונית בצד הרחוב.

"אוח," אמר ואן וטרן כשהתחיל לצאת מהמכונית. "בטוח מתחתי שריר."

"איפה?" שאל מינסטר.

"בגוף," אמר ואן וטרן.

אט־אט התחוור לו שהפעם הראשונה שראה אותה היתה במשחק הכדורגל ביום ראשון. אף שלא הבין זאת אלא בהמשך.

הוא הלך למשחק עם רוֹלף, כרגיל, והיא ישבה כמה שורות מאחוריהם, באלכסון — משקפיים גדולים עם עדשות בגוון חום ומטפחת ראש ססגונית שכיסתה את רוב שערה. אבל השיער היה שחור, את זה הוא זכר בוודאות: כמה קווצות חמקו מהמטפחת. בת שלושים בערך. נראתה קצת כחושה, אבל הוא לא ראה את הפנים היטב.

בהמשך, כשינסה להבין מדוע היא נראית לו מוכרת, ייזכר שהסתובב לאחור שלוש או ארבע פעמים במהלך המשחק. מישהו עשה שם רעש, צעק וצרח וקילל את השופט. הוא הצחיק את הקהל, אבל הרוב ניסו להשתיק אותו. בידרסן לא הצליח לראות אותו, אבל זה בטח קרה אז, כשהוא הסתובב שוב ושוב כדי לראות מי מפריע לו ליהנות מהמשחק. אז הוא ראה אותה.

אלא שבאותו זמן הוא לא ידע זאת. הוא לא הבין שזאת היא ולא חרת את פניה בזיכרונו.

אבל היא לבשה מעיל בהיר, בדיוק כמו בפעם הבאה שראה אותה.

* * *

חוץ מהמעיל, כמעט הכול היה שונה. לא היו לה משקפיים ולא מטפחת ססגונית; שערה השחור היה אסוף בפקעת; ואף על פי כן היה בטוח, משום מה, שזאת היא. זה היה הרגע שבו הגיב. דמותה החדשה השתלבה בקודמת, והאסימון ירד.

יום שני בצהריים. כרגיל, הוא אכל במיקס עם וָרגאס והֶנסי. היא נכנסה ועמדה המון זמן ליד עמדת המארח והביטה סביבה — כנראה ניסתה ליצור את הרושם שהיא מחפשת שולחן פנוי. אבל זה לא מה שהיא עשתה. היא חיפשה אותו, וכשמצאה אותו — מה שקרה בערך דקה אחרי שהוא עצמו זיהה אותה — המשיכה לעמוד שם.

פשוט עמדה במקום. נראתה כאילו היא מחייכת לעצמה, אבל המשיכה לבחון את חלל המסעדה. מדי פעם עצרה ובחנה אותו למשך שנייה או שתיים. כשחשב על זה, התקשה להיזכר כמה זמן המשיכה כך. לא יכול להיות שיותר מכמה דקות, אבל למרות זאת, בזמן אמת היה נדמה לו שזה נמשך הרבה יותר. למעשה, כשחשב על זה אחר כך הוא הרגיש כאילו הסיפור הזה נמשך יותר מהארוחה כולה. לא היה לו שום מושג על מה דיבר עם ורגאס והנסי.

* * *

אם עוד היו לו ספקות, הם סולקו כליל בעקבות מה שקרה ביום שלישי בבוקר.

בסביבות עשר וחצי הוא הלך לסניף הדואר בלינדֶנפלֶיין כדי לאסוף חבילה ולשלוח חומרים פרסומיים ללקוחות פוטנציאליים באוֹסטוֶורדינגן ובארלך. מיס קֶנאן היתה בבית עם שפעת מאז יום שני שעבר, ויש דברים שלא יכולים לחכות לנצח.

הוא לא ראה מתי נכנסה — היו הרבה אנשים בתורים מול האשנבים השונים. הוא הרגיש שהיא איפשהו מאחוריו, בדיוק כמו במשחק.

הוא סובב את ראשו לאט וזיהה אותה מיד. בתור הסמוך. כמה מטרים מאחוריו, שלושה או ארבעה לכל היותר. היא שוב עטתה את המטפחת והרכיבה את המשקפיים, אבל הפעם לבשה ז'קט חום במקום המעיל הבהיר. היא עמדה בתור בלי להסתכל לעברו – בכל אופן, היא לא הסתכלה לעברו ברגע הקצר שבו העז להביט לעברה – אבל היה לה חיוך קטן, מכונס בתוך עצמו. הוא החליט לפרש את ההתרחשות הזאת כאיתות סודי.

אחרי דיון קצר עם עצמו נטש בידרסן את התור. הוא יצא במהירות מהדלת הראשית, חצה את הרחוב ונכנס למכולת שממול. הוא בילה שם כמה דקות בראש מורכן ועלעל במגזינים, ואז חזר לדואר.

היא כבר לא היתה שם. מעבר לכך לא התרחש שום שינוי בתור שבו עמדה. האיש במעיל העור השחור שעמד לפניה עדיין עמד שם. וכמוהו גם המהגרת הצעירה שעמדה מאחוריה. אבל הפער ביניהם הצטמצם.

בידרסן התלבט כמה שניות. ואז החליט לדחות את מה שבא לעשות וחזר למשרד.

* * *

הוא סובב פעמיים את המפתח במנעול של דלת המשרד וצנח בכיסא מאחורי השולחן שלו. הוא הוציא פנקס ועט והתחיל לצייר דמויות סימטריות, פחות או יותר – הרגל שסיגל לעצמו עוד בזמן לימודי המשפטים ופנה אליו מאז בכל פעם שנתקל בבעיה.

בעודו ממלא ותולש דף אחר דף, שאל את עצמו אם נתקל אי פעם בבעיה גדולה מזאת. על אף שהבין שהאישה הזאת באמת עוקבת אחריו – שזאת לבטח היא – אמר לעצמו שהסוף אינו ידוע מראש, לא ולא. הרי כיוון שזיהה אותה, יש לו סיכוי. יש לו יתרון שעליו להיזהר לא לבזבז. העיקר, כך שכנע את עצמו, שהיא לא הבינה שהבחין בה. הוא לא נתן לה להבין שהוא יודע מיהי ומה היא רוצה לעשות. זה היה ברור.

והנה דבר נוסף שהוא הבין במהרה: הוא יצטרך להרוג אותה. המסקנה הבלתי נמנעת הזאת הלכה והתבהרה לו ככל שהעמיק בדבר, אף שבמובן מסוים ידע זאת מההתחלה. הוא התקשר לאינינגס, אבל לא היתה תשובה. אולי עדיף ככה. הוא לא היה יודע כמה לספר לו או איך להנחות אותו.

עדיף שימשיך לבדו בינתיים. לפחות בצעד או שניים הראשונים. אבל אסור למהר – צריך לשמור על איזון עדין. העיקר לשמור על קור רוח. אמנם הוא צריך להרוג אותה לפני שהיא תהרוג אותו, אבל זה לא אומר בהכרח שעליו לירות בה בהזדמנות הראשונה. לאור יום. עד מהרה הבין שיש שתי אפשרויות בלבד: לירות בה מתוך הגנה עצמית – כלומר לחכות עד הרגע האחרון, למרות הסיכונים וחוסר הוודאות הנגזרים מכך – או... או למצוא דרך להיפטר ממנה באופן שלא ייתן למשטרה סיבה לחשוד בו.

לרצוח אותה, במילים אחרות.

הוא לא נדרש לחשוב הרבה עד שהגיע למסקנה שהוא צריך לנקוט יוזמה ולבחור באפשרות השנייה.

זה פשוט מי שאני, החליט. וזה מה שהנסיבות מחייבות.

הוא הרגיש שהמסקנות האלה מעירות משהו בתוכו. מקור חדש של אנרגיה, של השראה. למען האמת, הוא ידע שכך יהיה. שזה מה שיצטרך לעשות. הוא פתח את מגירת השולחן והוציא את בקבוק הוויסקי שתמיד הסתתר שם, לגם שתי לגימות ארוכות וחש את הנחישות מתפשטת בגופו.

זה פשוט מי שאני... מקור חדש של השראה...

אף שלא היה קשה לו במיוחד לקבל את ההחלטה, הוא ידע שיהיה קשה הרבה יותר להחליט על דרך הפעולה. ובכל זאת, כשיצא מהמשרד בארבע אחר הצהריים, היה נדמה לו שהוא יודע מה לעשות.

לפחות היה לו מתווה.

* * *

בידרסן לא העז לקוות שבאמת ייתקל בה שוב עוד באותו ערב, וכשהיא הופיעה בגשם מחוץ לקֶלנֶר, היתה לו תחושה שקצר מתחולל בתוכו. כאילו לבו מחסיר פעימה או שתיים.

הוא עצם עיניים ונשם עמוק, הרים את העיתון כך שיסתיר את פניו וקיווה שלא ראתה אותו דרך החלון.

אחרי השתהות קצרה היא נכנסה דרך הדלת המסתובבת והביטה סביב במסעדה הגדולה והעמוסה. בסופו של דבר מצאה שולחן פנוי בעומק המסעדה, רחוק כל כך עד שבידרסן בקושי הצליח לראות אותה. אבל הוא סובב את כיסאו קמעה ונשען לאחור, וכך היה יכול לפקוח עליה עין. היה ברור שהיא מתכוונת לאכול — בידרסן הזמין רק בירה. הוא צפה בה תולה את הז׳קט על משענת הכיסא, בוחנת ארוכות את התפריט ולבסוף מזמינה משהו מסובך מהמלצר ההודי.

בידרסן, מצדו, שילם בינתיים, וכשהמלצר ההודי בא להגיש לה את הארוחה, ניצל את ההזדמנות כדי לחמוק לשירותי הגברים עם התיק שלו. הוא נעל את הדלת והחל להשתמש בתכולת התיק: פאה (שהיתה מאופסנת במרתף שלו מאז שהשתתף במערכון טיפשי כשחבר טוב התחתן עשרים שנה קודם לכן), מעיל צבאי אמריקאי (שהוא אסר על רולף ללבוש כל עוד הוא עדיין גר בבית) ומשקפיים שאת מקורם לא ידע.

וגם אקדח. פינצ׳מן, טעון בשישה כדורים.

הוא בחן את עצמו במראה השרוטה והעריך שהתחפושת שלו יעילה לא פחות מכפי שנראתה במראה בחדר האמבטיה בביתו כשעתיים לפני כן.

לא היתה סיבה לחשוד שההיפי המזדקן הזה הוא בעצם איש העסקים המצליח, המוכר היטב באזורים אלה, ו״ס בידרסן.

שום סיבה בכלל.

* * *

ליתר ביטחון הוא החליט לחכות לה בכיכר שמחוץ למסעדה. במשך קרוב לשעה שוטט סביב הכיכר ברוח ובגשם הדוקר. אחרי זמן מה קנה חפיסת סיגריות בקיוסק, וכמה דקות לאחר מכן קנה גם המבורגר. הוא התקשר לאינינגס מתא טלפון. הפעם תפס אותו אחרי כמה רגעים ואמר בקצרה שיכול להיות שמשהו עומד לקרות ושהוא יתקשר שוב אחר כך. מאז הפגישה עם אינינגס ביום שישי הקודם לא הצליח להחליט אם חברו למכללה יועיל או יפריע לו ושאל את עצמו אם לא עדיף להתעלם מקיומו לחלוטין. זאת היתה הנטייה שלו באותו רגע.

לא היו הרבה אנשים ברחוב בערב סוער שכזה, ובכל זאת נדמה שהופעתו והתנהגותו אינן מושכות מבטים סקרניים. הוא הבין שאנשים חושבים שהוא קבצן או חסר בית, דמות מצערת ברקע שנוכחותה מתקבלת בכל זאת בטבעיות ברחובותיה של כל עיר בעולם. ההסוואה המושלמת. בשלב כלשהו אפילו בירך חסר בית אחר: קשיש מצחין שזרועו האחת חבושה בתחבושת מלוכלכת להחריד — וכדי להיפטר ממנו בסך הכול היה צריך לומר לו, ״עוף מפה,״ בלי גינונים מיותרים.

השעון בכנסיית סנט מרי צלצל תשע פעמים כשהיא יצאה מהמסעדה. היא הביטה שמאלה וימינה כמה פעמים, ואז חצתה בזריזות את הכיכר במרחק כמה מטרים בלבד ממנו ועלתה על אחד האוטובוסים שהמתינו ליד התחנה.

בידרסן התלבט כמה שניות, ואז עלה לאותו אוטובוס. הוא הבין שהאוטובוס נוסע להֶנגֶלוֹ וקנה כרטיס לשם. ברגע שהתיישב, שש שורות מאחוריה, האוטובוס נהם ויצא לדרך.

הוא הבין פתאום שכמעט איבד אותה, שבמצבים כאלה אין ברירה אלא לחשוב מהר, והחליט שמעכשיו ייצמד אליה.

הם נסעו מערבה. דרך לֶגנבּוֹיס ומאס. היו כעשרה או שנים־עשר נוסעים על האוטובוס בהתחלה, רובם

קשישות שבחיקן נחו שקיות וסלים מתפקעים מקניות. כמה נערים חצי ישנים ישבו מאחור, עם ווקמנים שהשמיעו מוזיקה חזקה כל כך עד שהתדרים הגבוהים ריחפו מעל רחש המנוע העמום כמו להקת חרקים מזמזמים. מדי פעם עצר הנהג להעלות נוסעים חדשים; מעטים ירדו מהאוטובוס — עד שהם עצרו בכיכר בבֶּרקינשאם אחרי עשרים וחמש דקות, וכחצי מהנוסעים קמו ממושביהם.

היא הוסתרה מעיניו על ידי שתי זקנות שקמו והחלו להתעסק בשקיות שלהן, וכשזזו לבסוף, ראה למגינת לבו שהמושב שלה ריק.

הוא נעמד וסרק במבטו את החלק הקדמי הריק של האוטובוס, אבל היה ברור שהיא ירדה דרך הדלתות שליד הנהג. הוא ניסה להסתכל מהחלון, אבל ראה רק את פרצופו הזר ופריטים אחרים משתקפים מתוך האוטובוס.

בהלה תקפה אותו, והוא מיהר לרדת מהאוטובוס. הוא יצא אל הכיכר העמומה והספיק לראות — כך היה נדמה לו — את גבה כשפנתה לסמטה צרה שמעליה גמלונים גבוהים ואפלים.

הוא תלה את התיק שלו על כתף אחת ומיהר אחריה, וכשהגיע לפתח הסמטה הצרה ראה אותה שוב מאחור כשפנתה אל סמטה נוספת כעשרים מטרים לפניו. הוא נשם עמוק, הבין שלא יהיה זה רעיון טוב לרוץ אחריה עכשיו והצליח להתגבר על עצבנותו ולהאט את קצב הליכתו. הוא הכניס את היד לתיק כדי לוודא שהאקדח עדיין שם. ואז שחרר את הנצרה והשאיר את ידו בתוך התיק.

כשהגיע לפנס הרחוב החלש שבפינה, הבין שהיא פנתה לסמטה ללא מוצא באורך עשרים מטרים שבסופה קיר לבנים. הבניין הגבוה משמאלו נראה כמו בית חרושת או מחסן, ואף אחד מחלונותיו לא היה מואר. הוא גם לא ראה שום דלת מכיוון הרחוב. דרך המילוט היחידה היתה פתח המוביל לתוך הבניין שמימין, שגובהו היה כארבע או חמש קומות. הוא התקרב וראה שמדובר במעין מנהרה המובילה אל חצר פנימית מוארת חלושות מהאור שבקע מכמה חלונות.

בידרסן עצר בפתח, פסע כמה צעדים לתוך המנהרה ואז עצר שוב. ריח לא נעים פלש אל נחיריו. משהו רקוב, ובכל אופן עבש. הוא האזין, אבל שמע רק את הגשם המכה בגג פח בתוך החצר ואת קולה המרוחק של טלוויזיה שניצבה כנראה קרוב לחלון פתוח. חתול הופיע והתחכך ברגלו.

שאלוהים יעזור לי, חשב והידק את אחיזתו באקדח.

והוא הודה בפני עצמו שהתחושה המבעבעת בתוכו אינה אלא פחד.

פחד טהור ומוחלט.

כשאינינגס חזר הביתה אחרי הפגישה עם בידרסן במסעדה, הדבר הראשון שעשה היה להחביא את השקית עם האקדח בשידת מגירות בחניה המקורה, שהיתה עמוסה גם כך בכל מיני כלים וחומרים. הוא ידע שהסיכוי שאולריקה או הילדים ימצאו אותו הוא פחות או יותר אפסי וקיווה בכל לבו שהאקדח יישאר טמון שם לנצח. או לפחות עד שתהיה לו הזדמנות להיפטר ממנו.

מוחו הפך למגרש משחקים שבו התרוצצו המוני מחשבות ורעיונות. כשישב על הספה לצד אולריקה וצפה בסרט של פאסבינדר, הוא ניסה לצפות את התוצאה הסבירה ביותר של הסיוט הזה — או את דרך המילוט הסבירה ביותר. המילוט נראה לו קשה יותר מאי פעם. מחשבותיו היטלטלו אנה ואנה כמו קש ברוח, ועד מהרה הצטער שאינו יכול לכבות את המוח. הוא היה רוצה מאוד לכבות את המוח, לפחות לזמן מה, כדי שיהיה לו מעט מרווח נשימה.

הוא גילה שהרבה יותר פשוט להתמקד ברצונותיו ובתקוותיו: ההתפתחות האידיאלית מבחינתו תהיה שבידרסן יטפל בסיפור הזה בעצמו. יאתר את המטורפת ויגמור עליה אחת ולתמיד. בלי שאינינגס יצטרך להתערב כלל.

לאור מה שהתברר במסעדה — בנוגע למוזיקה בטלפון וכו' — זאת בוודאי לא אפשרות מופרכת לגמרי.

אינינגס מצא את עצמו חוזר שוב ושוב לסיום האפשרי הזה, אבל ההערכה שלו בנוגע להיתכנותו, כמו כל מחשבותיו האחרות, היטלטלה הלוך ושוב בין תקווה לתחושה נוראה הרבה יותר, מעין ייאוש עמוק.

הוא הבין — והבנה זו הפכה אט־אט לנחמתו היחידה — שיש דבר אחד בלבד שהוא יכול להיות בטוח בו.

משהו יקרה בקרוב.

תקופת ההמתנה תבוא עוד מעט אל קִצה.

בעוד כמה ימים — שבוע לכל היותר — הכול ייגמר.

הוא לא היה מסוגל לשאת שום אפשרות אחרת.

* * *

בהינתן תקוותיו אלה — תקוות שהחל לטפח עוד לפני שהלך לישון ביום שישי בערב — לא פלא שהיה לאינינגס קשה מאוד לשאת את העובדה שבמשך כמה ימים לא קרה דבר.

מיום שבת בבוקר עד יום ראשון בצהריים ביקרו אצלם אחיה של אולריקה, אשתו ושני ילדיו, והמטלות הכרוכות בביקור, כמו גם השיחות עם האורחים, הרחיקו את הדאגה. לפחות באופן זמני. אבל אחרי שהם עזבו, כשהשקט חזר אל הבית ביום ראשון אחר הצהריים, הפכה הדאגה חריפה הרבה יותר.

והיא המשיכה להחריף גם ביום שני, שהיה אפוף כולו תשישות וחרדה. באותו לילה לא הצליח לישון, וביום שלישי, כשיצא מהעבודה בארבע אחר הצהריים, קיבל את הרושם שכמה מעמיתיו תוהים על מצב בריאותו.

הוא סיפר לאולריקה שהוא נסער בגלל הרצח של שניים מחבריו למכללה, והיא קיבלה זאת כהסבר סביר להלך רוחו.

* * *

ואז, ביום שלישי בערב, הגיעה סוף־סוף שיחת הטלפון מבידרסן. יכול להיות שמשהו עומד לקרות, הוא אמר, אבל אינינגס לא צריך לעשות כלום. עדיין לא.

זה כל מה שהוא אמר. הוא הבטיח שיתקשר שוב אחר כך. ואף שהשיחה הזאת עלתה בקנה אחד עם תקוותיו העמוקות של אינינגס, היא הגבירה עוד יותר את עצבנותו. התוצאה היתה לילה נוסף ללא שינה.

קיבתו הָרגיזה הגיבה כמובן בהתאם, וכך לפחות היתה לו סיבה אמיתית להתקשר לעבודה ביום רביעי בבוקר ולהודיע שהוא חולה.

ייתכן שהוא חש שלווה כשהתיישב עם העיתון אחרי שאולריקה והילדים יצאו, אבל היא לא נמשכה זמן רב. בתוך תוכו הבין שקיווה למצוא משהו בחדשות — גופת אישה התגלתה בסאֶרן, נראה שמתה בנסיבות מסתוריות וכן הלאה — אבל מובן שהוא לא מצא שום דיווח. חוץ מזה, היה ברור שלעיתוני הבוקר לא יהיה זמן להכניס התייחסות לתקרית כזאת. כשבידרסן התקשר אליו אמש, השעה היתה שמונה וחצי, וגם אם קרה משהו, לעיתונים לא היה די זמן להדפיס ידיעה. אינינגס עבד בתחום כבר שלושים שנה, אז בזה הוא היה בטוח.

אם אכן קרה משהו, הוא ידווח בחדשות המשודרות. הוא הדליק את הרדיו ולא החמיץ ולו מבזק אחד לאורך כל הבוקר. אבל שום דבר. אף מילה.

יכול להיות שמשהו עומד לקרות, זה מה שבידרסן אמר.

מה?

אני אהיה בקשר.

מתי?

דקות חלפו. שעות חלפו. רק ב־11:55 צלצל הטלפון.

זאת היתה המשטרה. למשך כמה שניות מבולבלות גרמה לו ההבנה לאובדן עשתונות. הוא עמד לפלוט את כל הסיפור, אבל אז ירד לו האסימון: אם משהו קרה, כך זה ייוודע לו.

אם האישה הזאת באמת נמצאה מתה בסאֶרן, ויש אפילו שמץ של חשד שהרצח שלה קשור לרציחות הקודמות, כך המשטרה תפעל.

הם ייצרו קשר עם כל השלושים ואחד וינסו להבין מי ידע משהו.

הוא הגיע למסקנה הזאת בזמן שדיבר עם השוטרת, ואחר כך, כשישב וחיכה, הרגיש די בטוח שלא הסגיר את עצמו.

מובן שהוא הקפיד להישמע מופתע. למה המשטרה רוצה לדבר איתו שוב? תשאול שגרתי? אוקיי, אין בעיה.

אבל אחרי השיחה, בעודו מחכה, צץ במוחו תרחיש אפשרי נוסף.

יכול להיות שבידרסן לא הצליח להרוג אותה.

אם ההפך קרה — אם בידרסן הוא שנהרג — אז הגיוני שהמשטרה תרצה לדבר איתו שוב. הגיוני לחלוטין. עם כל רגע שחלף נראתה לו האפשרות הזאת סבירה יותר ויותר, וקיבתו התהפכה שוב ושוב.

בעצם, אם בידרסן הצליח במשימתו, יש להם סיבה טובה אפילו יותר לרצות לשוחח איתו. וכשהוא פתח את הדלת והכניס את האישה שהזדהתה כבלשית, הוא היה משוכנע שהוא יודע למה בידרסן לא יצר קשר בהמשך הערב, כפי שהבטיח.

אתה חייב להיראות רגוע, אמר לעצמו. מה שלא קרה, אתה חייב להיראות רגוע.

הוא הרגיש כטובע הנאחז בקש. קש קלוש ונידף. אבל הוא ידע שאין לו שום דבר אחר להיאחז בו.

* * *

היא התיישבה על הספה והחזיקה את הפנקס בהיכון בזמן שהגיש תה ועוגיות. הוא התרשם שהיא לא מתכוננת לבשר לו חדשות מרעישות והצליח להרגיע את עצמו מעט.

"בבקשה, עוגיות ותה!"

הוא התיישב בכורסא מולה.

"תודה. טוב, יש לי כמה שאלות בשבילך."

"קרה משהו?"

"למה אתה שואל?"

הוא משך בכתפיו. היא הוציאה רשמקול מהתיק.

"אה, את מקליטה? בפעם הקודמת לא הקלטתם."

"לכל אחד יש שיטות משלו," אמרה בחיוך קטן. "אתה מוכן?"

"כן," ענה.

"אוקיי," אמרה והפעילה את הרשמקול. "האם אתה מזהה את המנגינה הבאה?"

VII

15-23 בפברואר

י

יותר מכל דבר אחר שנא המפקח ואן וטרן מסיבות עיתונאים.

הן היו דומות להפליא לישיבה בתא הנאשמים בבית המשפט, והתשובות היו דומות מדי לתירוצים ולהתחמקויות של אדם אשם. באווירה של מסיבות העיתונאים הוא חש הן את הפחד הסמוי (שהפך גלוי יותר ויותר) של הציבור מפני האלימות המובנית של החברה המודרנית, והן את חוסר האמון שלו ביכולתה של המשטרה לשים סוף לאלימות זו.

והפעם הזאת לא היתה שונה. האולם בקומה הראשונה היה גדוש בעיתונאים ובכתבים שישבו, עמדו, צילמו וניסו להתעלות זה על זה באמנות ניסוח השאלות המוטות והקנטרניות.

נגזר עליו להתלוות להילר ולשבת לידו מאחורי שולחן מלבני זול עמוס מיקרופונים, כבלים ובקבוקי סודה, שמסיבה תמוהה כזאת או אחרת נמצאים בכל מקום שבו קציני משטרה בכירים מצהירים הצהרות מול מצלמות — ריינהרט טען שזה קשור לחסויות, ולא מן הנמנע שגם בנוגע לזה הוא צדק.

ריינהרט צדק לעתים קרובות.

החסות שוואן וטרן קיבל ממפקד התחנה, לעומת זאת, היתה זניחה עד לא קיימת. כרגיל, ברגע שהגיע שלב השאלות, הילר התרווח בכיסאו בידיים שלובות ובהבעה של ספינקס. הוא הותיר ברצון את מלאכת התשובות למפקח, שהרי הוא — כפי שהקפיד לציין — האדם המנהל את החקירה. הילר הוא בסך הכול מנהלן ומתאם.

אבל את המידע הכללי בנוגע לחקירה הוא סיפק בעצמו, לבוש בחליפתו הכחולה הכהה הרשמית, והדגיש כל נקודה בנקישה תקיפה על השולחן בעט כדורי כסוף.

"הקורבן הוא קרל אינינגס," הסביר. "בשלב זה ידוע לנו שהוא נורה בביתו בלווינגֶן מתישהו בין שתים־עשרה וחצי לאחת וחצי בצהריים אתמול, יום רביעי. אינינגס היה לבדו בבית כיוון שלקח יום מחלה אחרי שהתלונן על כאבי בטן, ועד כה אין לנו שום מידע ברור באשר לרוצח. הקורבן נורה חמש פעמים — שלוש בחזה ושתיים מתחת לחגורה — ומסתמן שכלי הנשק הוא ברנגר 75. יש סימנים ברורים שמדובר באותו אקדח ששימש בשתי הרציחות הקודמות שהתרחשו בשבועות האחרונים... הרציחות של רישארד מאליק וריכרד מאסלייטנר."

הוא השתתק לרגע, אבל היה ברור שטרם סיים, ואף אחד מהנוכחים לא מיהר לצעוק שאלות.

"לכן ייתכן שמדובר במקרה של רוצח סדרתי. אבל יש גם קשר ברור בין כל הקורבנות עד כה. כל השלושה היו חלק ממחזור שלמד בשנים 1964-1965 במכללה הצבאית כאן במארדם, שעברה בהמשך לשאבה. אנחנו מרכזים את מאמצינו בניסיון להבין את המשמעות המדויקת של הקשר הזה לרציחות, ומובן שאנו מספקים הגנה לשאר בני המחזור."

"יש לכם קצה חוט?" קטעה אותו עיתונאית צעירה מתחנת הרדיו המקומית.

"המפקח ואן וטרן, שיושב כאן לצדי, יענה עוד רגע על כל השאלות," הסביר הילר בחיוך. "אבל לפני שאנחנו פותחים את מסיבת העיתונאים הזאת לשאלות, חשוב לי לציין שאתם תקבלו גישה לכל המידע שנמצא כעת ברשותנו, ואני מקווה שכולנו נמצאים באותו צד במרדף הזה אחר רוצח אכזרי. תודה לכם."

מפקד התחנה אמר את דברו. ואן וטרן רכן לפנים ונעץ מבט מאיים בקהל.

"שאלות," אמר.

"הרוצח השתמש באותה שיטה גם הפעם?" שאל מישהו.

"למה המשטרה לא סיפקה לקורבן הגנה אם ידעתם שזה יהיה מישהו מאותו מחזור?" שאלה מישהי

אחרת.

"בנוגע לשיטה..." אמר ואן וטרן.

"האם הגברתם את רמת האבטחה?" התפרץ עיתונאי נוסף.

"בנוגע לשיטה," חזר ואן וטרן בשלווה, "היא היתה מעט שונה הפעם. למיטב הבנתנו, הקורבן, אינינגס, הזמין את הרוצח להיכנס אליו הביתה והגיש לו... או לה... תה. מה שאומר ש..."

"מה זה אומר?" צרח עיתונאי ג'ינג'י מהשורה השלישית.

"זה אומר שיכול להיות שאינינגס הכיר את הרוצח. או לפחות ציפה לו."

"יכול להיות שזה אחד החניכים האחרים שלמדו איתו במכללה?" שאל מישהו מ"אלגמיינה".

"אנחנו לא יודעים," אמר ואן וטרן.

"אבל חקרתם את כל המחזור?"

"כמובן."

"ואתם תחקרו אותם שוב?"

"מן הסתם."

"הגנה משטרתית?" שאל מישהו בפעם העשרים.

"אין לנו משאבים בלתי מוגבלים," הסביר ואן וטרן. "ברור לכם שנדרשים הרבה מאוד שוטרים כדי להשגיח על שלושים איש מסביב לשעון."

"הרוצח הוא אדם מטורף?"

"סביר להניח שאדם שרוצח שלושה אנשים אינו שפוי במאה אחוז."

"היה סימן למאבק בבית של אינינגס? הוא ניסה להגן על עצמו, למשל?"

"לא."

"מה התיאוריות שלכם? לא יכול להיות שזה כל המידע שיש לכם."

"יש לכם חשוד?" התפרץ שוב הג'ינג'י.

ואן וטרן נענע בראשו.

"בשלב הזה אין לנו חשוד."

"הרוצח הוא גבר או אישה?"

"לא ידוע."

"מה לגבי המוזיקה שהשמיעו לקורבנות בטלפון?"

"נראה שהרוצח מתקשר שוב ושוב לקורבנות שלו במשך כמה זמן לפני שהוא יורה בהם. הוא משמיע להם בטלפון מנגינה ספציפית."

"איזו מנגינה?"

"אנחנו לא יודעים."

"למה? למה הוא מתקשר?"

"אנחנו לא יודעים."

"אבל מה אתם חושבים?"

"אנחנו בוחנים כמה אפשרויות."

"אינינגס קיבל שיחה כזאת?"

"עדיין לא ידוע."

"אם הוא היה מקבל שיחה, הוא בטח היה יוצר קשר עם המשטרה, לא?"

"יש לקוות."

"אבל הוא לא יצר קשר עם המשטרה?"

"לא."

דממה השתררה. ואן וטרן לגם מעט סודה.

"כמה שוטרים עובדים על התיק הזה כרגע?" שאל וירגנֶר מ"נויבה בלאט".

"כל השוטרים הזמינים."

"ובמספרים?"

ואן וטרן חישב בראש.

"בערך שלושים, בכל מיני דרגות."

"מתי אתה מעריך שתמצאו את הרוצח?"

ואן וטרן משך בכתפיו.

"קשה לומר."

"זה קשור לצבא? ככה נראה, לפי הקשר בין הקורבנות."

"אני לא חושב," אמר ואן וטרן לאחר רגע של מחשבה.

עורך זקן וסבלני להפליא ממגזין פלילים טלוויזיוני נופף בעטו זמן מה, וכעת הצליח למשוך את תשומת לבו של המפקח.

"איזו עזרה אתה מבקש, בעצם? תמונות ודברים כאלה?"

"כן," אמר ואן וטרן. "אנחנו מבקשים שתפרסמו את תמונותיהם ושמותיהם של כל בני המחזור ותכתבו על שיחות הטלפון שהם קיבלו. בקשו מהציבור להעביר לנו כל פרט מידע רלוונטי."

"למה לא הפצתם את התמונות והשמות קודם? בטוח ידעתם על הקשר בין הקורבנות כבר אחרי הרצח השני, לא?"

"זה לא היה ודאי," אמר ואן וטרן באנחה. "זה היה בגדר אפשרות."

"אבל עכשיו הקשר ודאי?"

"כן."

גבר עצום ממדים עם זקן אפור ארוך — ואן וטרן זיהה שזה וַיימָנֶן מה"טלגרף" — קם על רגליו באחת השורות האחוריות ושאג בקולו דמוי הרעם.

"הראיונות עם הקרובים ועם החברים של אינינגס, מה הם גילו לכם?"

"הם עדיין בעיצומם," אמר ואן וטרן. "תקבלו את הפרטים מחר."

"אדיב מאוד מצדך," רעם שוב ויימנן. "ומתי לדעתך נקבל את הקורבן הבא?"

ואן וטרן קינח את אפו.

"הכוונה שלנו היא לעצור את הרוצח לפני שהוא יכה שוב," הסביר.

"נהדר," אמר ויימנן. "אז אפשר לומר שאתם לא ממהרים במיוחד? יפה. אם ככה, הסיפור הזה יחזיק בחדשות במשך ארבעה־חמישה ימים לפחות... אולי אפילו שבוע."

הוא חזר לשבת על רקע שורת גיחוכים מהקהל.

"אם אני מבינה נכון," אמרה מישהי שעובדת בטלוויזיה, כפי שהיה אפשר להתרשם מלבושה ומהאיפור שלה, "אתם מתכוונים לספק איזושהי מידה של אבטחה לשאר חברי המחזור. אבל באותה נשימה, יכול להיות שאחד מהם הוא הרוצח. נשמע כמו משימה די מורכבת."

"לא ממש," אמר ואן וטרן. "אני מבטיח לך שאנחנו נפסיק להגן על הרוצח מעצמו ברגע שנדע מיהו."

"בניתם פרופיל של הרוצח?" צעק מישהו מאחור.

"לא בנינו פרופיל."

"אתם מתכוונים לבנות פרופיל?"

"אני תמיד בונה פרופיל של העבריין," אמר ואן וטרן, "אבל בדרך כלל אני לא מפיץ אותו באמצעי

התקשורת."

"למה לא?" שאל מישהו.

המפקח משך בכתפיו.

"האמת היא שאני לא בטוח למה," ענה. "אולי פשוט יש לי תפיסה קצת מיושנת: בתקשורת עדיף להיצמד לעובדות. מקומן של תיאוריות הוא אצלי בראש. של התיאוריות שלי, זאת אומרת. עוד שאלות?"

"כמה זמן עבר מאז שלא הצלחת לפתור תיק?"

"בערך שמונה שנים."

"תיק ג'יי?"

"כן. אני מבין ששמעת עליו... כמו שאתם רואים, רמת השאלות ירדה פלאים. אני חושב שכדאי לסיים כאן."

"מה זה צריך להיות?" קרא העיתונאי הג'ינג'י.

"הוא אשר אמרתי," ענה ואן וטרן וקם מכיסאו.

* * *

"אין מה לומר, זה מדהים," הכריז ריינהרט כשהוא, מינסטר וואן וטרן התכנסו במשרדו של המפקח כעבור עשר דקות. "הרוצח או הרוצחת מצלצלים בדלת, מוזמנים להיכנס, מתיישבים על הספה ושותים כוס תה. ואז מוציאים אקדח ויורים בו. מדהים!"

"ואז פשוט הולכים," הוסיף מינסטר.

"מסקנה?" שאל ואן וטרן.

"אינינגס הכיר את הרוצח," אמר מינסטר.

"או הרוצחת," אמר ריינהרט.

"אז אתה משוכנע שבגלל הכדור לביצים זאת רוצחת?"

"כן," אמר ריינהרט. "האמת שכן."

"טוב, גם אם זאת רוצחת, זה עדיין מדהים," אמר מינסטר.

נשמעה דפיקה בדלת והיינמן נכנס.

"מה אתם עושים?" שאל והתיישב בגומחת החלון.

"השניים האלה עומדים פה ומדברים בלי הפסקה על כמה שזה מדהים," רטן המפקח. "ואני יושב ומנסה לחשוב."

"הבנתי," אמר היינמן.

"מה כולם עושים?" שאל ריינהרט.

"רות ודה בריס יצאו לראיונות קצת יותר מעמיקים עם השכנים," אמר היינמן. "מורנו ויונג הלכו למשרד שלו. אני חושב שזה מה שאמרת להם."

"נכון," אמר ואן וטרן. "לא נראה לי שיש טעם לחפש רוצח בין הקרובים והחברים הפעם, אבל כדאי לשמוע מה יש להם לומר. מישהו בטוח שם לב למשהו. אתה יכול לקחת את אלה, מינסטר..."

הוא העביר לו רשימה, ומינסטר קרא אותה בעודו נסוג לאטו מן המשרד.

"היינמן," אמר המפקח, "אני מציע שתמשיך לחפש קשרים... עכשיו יש לך עוד נקודה לחבר. בוא נקווה שיש מכנה משותף ברור יותר מאשר ההשתייכות לאותו מחזור במכללה."

"אני חושב שיש," אמר היינמן. "אני שוקל לבקש מהילר עזרה: שישיג לי אישור להסתכל בחשבונות הבנק שלהם."

"בחשבונות שלהם?" שאל ריינהרט בהפתעה. "למה?"

"לא יזיק," אמר היינמן. "אם שלושת הקורבנות היו מעורבים במשהו מפוקפק, סביר שהם שמרו על זה בסוד. אבל דברים כאלה משאירים עקבות בחשבונות בנק." הוא פנה אל המפקח. "יש עוד משהו שאתה רוצה שאני אעשה?"

"לא," אמר ואן וטרן. "עדיף שתמשיך במה שעשית."

היינמן הנהן, טמן את ידיו בכיסיו והשאיר את ואן וטרן וריינהרט לבד.

"הוא לא מטומטם כל כך," אמר ריינהרט. "פשוט הקצב שלו שונה."

ואן וטרן הוציא קיסם ושבר אותו לשניים.

"ריינהרט," אמר אחרי זמן מה, "האם תואיל בטובך להסביר לי משהו?"

"בשמחה," אמר ריינהרט.

"אם מה שהיינמן אומר נכון, ולשלושת הקורבנות יש היסטוריה פלילית משותפת והם יודעים טוב מאוד... ידעו, זאת אומרת... מי רודף אחריהם... למה אינינגס הכניס את הרוצח או הרוצחת אליו הביתה, הגיש לו או לה תה ונתן לו או לה לירות בו?"

ריינהרט חשב על השאלה בזמן שחפר בגפרור במקטרת שלו.

"טוב," אמר לבסוף. "אני מתאר לעצמי שהרוצח — או הרוצחת — היו מחופשים. או ש..."

"כן?"

"או שהקורבנות ידעו מי מנסה לרצוח אותם, אבל לא איך הוא או היא נראים. יש הבדל. והם בכל זאת הכירו לפני הרבה מאוד שנים."

"כן. יש לך סיגריה?" שאל ואן וטרן.

ריינהרט הניד בראשו. "מצטער."

"לא חשוב. יש לי רק עוד כמה שאלות, כדי לוודא שאני בכלל בכיוון הנכון. אם הרוצח באמת מתמקד בקבוצה קטנה, אינינגס בטוח ידע שהוא אחד הבאים בתור או לפחות חשד בזה. לא?"

"כן," אמר ריינהרט. "בייחוד אם הוא האחרון."

ואן וטרן המשיך להרהר עוד רגע או שניים.

"אז הוא ידע מן הסתם מי הרוצח או הרוצחת?"

"או לפחות מי אחראי לרציחות. שוב, יש הבדל קטן."

"האם יש סיכוי לדעתך שאינינגס לא יזהה אחד מחברי הקבוצה האחרים?"

ריינהרט הדליק את המקטרת וחשב.

"הם לא התראו כבר שלושים שנה," אמר. "אנחנו יודעים איך כולם נראים היום, אבל הם לא יודעים. אולי אין להם שום דבר חוץ מתמונת המחזור הישנה ההיא... ומהזיכרון שלהם."

"תמשיך," אמר ואן וטרן.

"ובכל זאת, אני חושב שהייתי מזהה את הבחורים ששירתי איתם. ואפילו בקלות."

"כנ"ל," אמר המפקח. "בייחוד אם חיכיתי לאחד מהם. אז מה המסקנה?"

ריינהרט ינק מהמקטרת.

"אם אנחנו מדברים על קבוצה קטנה," אמר, "אז הרוצח או הרוצחת לא שייכים לקבוצה. יכול להיות שזה רוצח שכיר, אבל אני לא חושב שזה סביר."

ואן וטרן הנהן בהסכמה.

"אתה חושב שזה מה שקרה?"

"כן," אמר ריינהרט. "וכמו שאמרתי, אני נוטה לחשוב שהרוצח הוא רוצחת, וככל הידוע לי שום אישה לא למדה איתם במכללה."

"לפעמים אתה כל כך חד הבחנה, שזה לא ייאמן," אמר המפקח.

"תודה. אבל יש עוד משהו שאסור לשכוח."

"והוא?"

"לא מן הנמנע שזאת אישה שרוצה לרצוח את כל המחזור."

"אין מה שימנע מאישה לעשות כל מה שהיא רוצה," אמר ואן וטרן ונאנח. "אלא אם כן אנחנו נעצור אותה. בוא נפתור את הדבר הזה."

"קדימה. הגיע הזמן," אמר ריינהרט.

המרחק לזירת הרצח האחרונה היה שלושים קילומטרים בסך הכול, וכשהוא התיישב במכונית הצטער שלווינגן אינה רחוקה יותר. כמה שעות נסיעה לא היו מזיקות לו — עוד כשקם בבוקר חש כמיהה למסע ארוך ומרגיע. רצוי על רקע נוף אפור ורטוב, כמו זה. שעות שבהן יוכל לחשוב.

אך לצערו הנסיעה נמדדה בדקות — הוא הצליח למתוח אותה לחצי שעה בעזרת מעקף דרך בורסנס ופֶנדֶרדיקסטֶה, מקום שבו בילה כמה קיצים בגיל שבע או שמונה.

היו שתי סיבות שבגללן דחה את הביקור עד יום שישי. ראשית, מינסטר ורות כבר שוחחו עם אולריקה פֶרמֶדלי ושלושת הילדים המתבגרים ביום רביעי בערב, ואולי עדיף לא לתת את הרושם שהמשטרה מציקה להם יום אחרי יום. ושנית, היו לו די והותר משימות אתמול.

די והותר. אחר הצהריים הוא ורײנהרט עסקו בנושא רגיש למדי: אבטחה לחברי מחזור 65' שעדיין לא נרצחו (כפי שרײנהרט התעקש להגדיר אותם).

החמישה שגרים בחו"ל היו עניין פשוט יחסית. אחרי דיון קצר הוחלט להניח להם לנפשם, ובמכתב שהועבר אליהם התבקשו החמישה לפנות למשטרה המקומית אם יחושו שהם בסכנה.

יש גבול לכל תעלול, אמר רײנהרט.

הם נקטו גישה דומה בנוגע לכל אלה שגרו במדינה אבל מחוץ לתחום השיפוט של משטרת מארדם. רײנהרט העביר יותר משלוש שעות בטלפונים לעמיתים במקומות שונים ופשוט הנחה אותם להגן על אדון כך וכך מפני איומים וסכנות.

זאת לא היתה משימה נעימה, ואחריה נכנס רײנהרט למשרדו של ואן וטרן וביקש העברה למשטרת התנועה. המפקח דחה את בקשתו ואמר לרײנהרט שבמקום זאת הוא מוזמן להקיא בפח במידת הצורך.

יש ימים כאלה.

בתחום אחריותה הגיאוגרפי של משטרת מארדם נותרו כעת שלושה־עשר קורבנות אפשריים, וכדי להגן עליהם הרכיב ואן וטרן — אין ברירה אלא להודות בכך — אוסף לא מרשים במיוחד של שוטרים ותיקים וצעירים. את מלאכת הפיקוד עליהם הטיל המפקח על וידמָר קראוזה המבטיח והנלהב.

לאחר מכן לקח ואן וטרן כמה רגעים לעצמו וניסה להעריך עד כמה ההגנה המשטרתית תהיה יעילה.

הוא הגיע למסקנה הבוטה למדי שלו היה מדובר בקונדום, הם היו יכולים באותה מידה להמשיך בלי.

אבל הגנה פיקטיבית — או מדומה — עדיפה בכל זאת על היעדר הגנה. כך אמר לעצמו כשלנגד עיניו עמד מעל לכול רצונו לכסות את ישבנו הוא.

אחר כך העבירו ואן וטרן, רײנהרט ומינסטר את שאר אחר הצהריים בדיון על אופיו ועל זהותו של הרוצח וגיבשו את גישתם לראיונות עם אלה שעדיין לא נרצחו (גם בהקשר זה הם החליטו להניח לאלה שגרים בחו"ל — לפחות בינתיים). היומנאי או מיס כץ נכנסו למשרד בתדירות הולכת וגוברת עם "טיפים חמים" מהציבור, שכבר החלו לזרום לתחנה למרות העובדה שמסיבת העיתונאים נערכה לפני שעות ספורות בלבד.

בסביבות שמונה החליט רײנהרט שנמאס לו.

"נשבר הזין!" קרא והשליך את המסמך שזה עתה קרא. "אי־אפשר לחשוב אם מפריעים לנו כל הזמן."

"אתה יכול להזמין אותנו לבירה," אמר ואן וטרן.

"בסדר. אני מניח שאתה רוצה גם סיגריות?"

"ארבע־חמש לכל היותר," אמר המפקח בצניעות.

* * *

זה בדיוק מה שהעסיק את מחשבותיו בחצי הראשון של הנסיעה ללווינגן.

אני חייב להפסיק לעשן, חשב.

אני שותה יותר מדי בירה.

שני הרגלים רעים מאוד בשבילי, במיוחד הסיגריות. אחרי ניתוח שעבר לפני שנה להסרת סרטן במעי הגס, אמר לו רופא תמים שכוס בירה פה ושם לא תזיק לו. ואן וטרן אימץ מיד את עצתו וידע שלעולם לא ישכח אותה, גם אם יחיה עד גיל מאה ועשרים.

וברוח זו, האם סיגריה פה ושם לא עוזרת להמריץ את תהליך החשיבה?

כך או כך, אני צריך לשחק בדמינטון עם מינסטר לעתים קרובות יותר, אמר לעצמו. לצאת לריצה מדי פעם. אבל קודם אני חייב להיפטר מהצינון המגעיל הזה!

רק אחרי שחלף על פני החווה בפנדרדיקסטה, שבה בילה חלק מילדותו, החליף ערוץ ועבר לחשוב על החקירה. איזו חקירה מחורבנת.

שלוש רציחות.

שלושה אנשים נורו למוות בדם קר.

בתוך פחות מחודש.

הרצח השלישי כבר היה צרה הרבה יותר גדולה: איך שהוא לא הסתכל על החקירה, איך שלא שינה את הזוויות ובחן אותה מחדש, הוא פשוט לא הצליח להבין איך המקרים מתחברים.

השאלות היו ברורות.

האם באמת יש קבוצה קטנה יותר בתוך המחזור כולו? (אני מקווה מאוד! ריינהרט פלט שגם הוא חושב ככה כשהם ישבו לבירה אתמול בערב. ויש לכך חשיבות: ריינהרט לא היה מסוג האנשים שמפריחים השערות באוויר).

אחרת, אם הרוצח מתכוון להרוג את כולם – טוב, במקרה כזה הם בטוח מתעסקים עם אדם מטורף. עם מניע סתום, חסר היגיון וכנראה מטורלל לחלוטין. לאף אחד אין סיבה סבירה, בשום מובן של המילה, להרוג שלושים ושלושה אנשים בזה אחר זה.

לא לפי אמת המידה של המפקח ואן וטרן.

אדם מטורף אך מחושב שכזה הוא היריב שהם חוששים ממנו יותר מכול – הוא, ריינהרט ומינסטר חוו רגע נוגע ללב של הסכמה סביב הנקודה הזאת.

ואם באמת יש קבוצה קטנה יותר?

ואן וטרן שלף שני קיסמים מכיס חולצתו, אבל אחרי שטעם אותם השליך אותם לרצפה והדליק סיגריה במקום.

במקרה כזה, חשב אחרי השאיפה הממריצה הראשונה, אינינגס היה יכול (היה חייב?) לדעת שהוא שייך לקבוצה הקטנה הזאת ושהוא בסכנה. בוודאות.

ואף על פי כן הוא הזמין את הרוצח או הרוצחת אל תוך ביתו בלי להניד עפעף ואפשר לה או לו לירות בו. למה?

וזה לא הכול – הוא ידע שהוא יכול להמשיך להרחיב את הטיעון הזה עוד קצת בלי שייקרע לגזרים, שיש עוד נקודה חשובה לשקול:

לא נשמע סביר שאינינגס יכניס הביתה מרצונו אדם שמתכנן להרוג אותו, ולכן זה אומר שהוא לא חשד בדבר. אבל אם הוא כן ידע שהוא בסכנה, היה בלתי סביר בעליל שהוא יזמין זר להיכנס לביתו.

מכאן, אמר לעצמו המפקח בשעה שהאט מאחורי טרקטור, שהאדם שאינינגס הזמין להיכנס לתה, האדם

שנכנס פנימה ורצח אותו, חייב להיות מישהו שהוא בטח בו.

"זה בטוח מה שקרה, נכון?" אמר בקול רם לאף אחד ועקף את החקלאי שסימן לו לעבור. "מישהו שהוא הכיר, כן!"

עד לכאן הוא הגיע.

ואן וטרן פלט אנחה. הוא שאף עמוקות מהסיגריה, אבל הטעם הגעיל אותו. הוא הרגיש כמו שוטה עלוב ששוחרר מבית המשוגעים וכעת מרייר מעל פאזל של שלוש חתיכות שדחפו לו ליד: מבחן שיכריע אם יורשה לו לחזור לחיק החברה.

לא דימוי נעים במיוחד, אבל מעטים הדימויים הנעימים שחלפו במוחו.

אלוהים ישמור, חשב ואן וטרן. אני מקווה שריינהרט יצליח לפתור את התיק הזה.

* * *

לווינגן היתה עיר קטנה אך מרובת פרברים. היו בה קצת מפעלים, מספר קטן אף יותר של גושי בניינים והמון בתים פרטיים ווילות. אף שבמרכזה שכנה עיר עתיקה מימי הביניים, היא היתה עיר שפשוט גרים בה — שממה תרבותית חדגונית איומה, אחת מני רבות שקמו בעשורים האחרונים של המאה העשרים. כך אמר לעצמו ואן וטרן כשמצא לבסוף את השכונה שחיפש: שורות־שורות של בניינים זהים ומשעממים שעוברים לגור בהם אם רוצים ללכת על בטוח.

טוב, על ההגדרה "בטוח" אפשר להתווכח.

אולריקה פרמדלי קיבלה את פניו והזמינה אותו לשבת על אותה ספה שעליה ישב לבטח הרוצח יומיים קודם לכן. היא היתה אישה חסונה, עם שיער חום מסודר ופנים שוודאי היו יפות פעם. היא היתה שתקנית ומאופקת, והוא שאל את עצמו אם היא על תרופות הרגעה — היה נדמה לו שהוא מזהה את התסמינים.

"אפשר להביא לך משהו?" שאלה ללא גינונים.

הוא הניד בראשו.

"מה שלומך?" שאל.

היא שיפדה אותו במבטה.

"חרא," אמרה. "שלחתי את הילדים לאחותי. אני צריכה להיות לבד."

"את מסתדרת?"

"כן," אמרה. "אבל בוא תשאל את מה שאתה רוצה לשאול ונגמור עם זה."

"כמה זמן הכרתם?"

"מאז 86'," אמרה. "עברנו לגור יחד לפני שנה וחצי. היה לו קשה מאוד עם אשתו הקודמת לפני כן."

ואן וטרן התלבט מעט והחליט שעדיף להגיע ישר לעיקר.

"אני אשתדל לקצר," אמר. "אני לא רוצה לגזול הרבה מזמנך. המטרה שלי היא לתפוס את מי שרצח את בעלך, ואני צריך תשובות לכמה שאלות ספציפיות."

היא הנהנה.

"חשוב לי לקבל תשובות כנות."

"קדימה."

"אוקיי," אמר ואן וטרן. "את חושבת שהוא ידע שהוא בסכנה?"

"לא יודעת," אמרה אחרי רגע של שתיקה מתוחה. "אני באמת לא יודעת."

"הוא נראה מודאג בימים האחרונים?"

"כן, אבל אפשר לומר שהיו לו סיבות לדאגה."

קולה העמוק רעד מעט. רק מעט.

"אני אגיד לך מה אני חושב," אמר ואן וטרן. "אני חושב שאינינגס היה חלק מקבוצה קטנה שאת חבריה הרוצח מתכנן להרוג."

"קבוצה?"

"כן, קבוצה של כמה חיילים לשעבר שעשו משהו לפני שלושים שנה... ואולי גם בהמשך. בכל אופן, חייב להיות קשר בין חלק משלושים וחמישה החניכים במחזור של בעלך. מה דעתך?"

"אין לי מושג," אמרה ונענעה בראשה.

"הוא נהג לדבר על השירות הצבאי שלו?"

"אף פעם. טוב, דיברנו עליו בזמן האחרון, כמו שאתה מתאר לעצמך, אבל לא הרבה."

"אם תיזכרי במשהו שיכול להצביע על הקשר האפשרי שאני מחפש, תיצרי איתי קשר?"

"כן, ברור."

הוא נתן לה כרטיס ביקור.

"עדיף שתתקשרי אלי ישירות, זה פשוט יותר. טוב, לשאלה הבאה. תוכלי לומר לי אם בעלך היה בקשר עם מכרים חדשים בשבוע לפני שזה קרה? הוא פגש מישהו שאת לא מכירה, או אנשים שבדרך כלל הוא לא היה בקשר איתם?"

היא חשבה על השאלה.

"לא שאני יודעת."

"קחי את הזמן. תעברי יום־יום, זה בדרך כלל עוזר."

"הוא פגש אנשים בעבודה, מן הסתם... אנחנו מתראים רק בערבים בעצם."

"בואי נתרכז בערבים. באו לבקר אותו בימים האחרונים?"

"לא... לא חושבת. לא ששמתי לב, בכל אופן."

"הוא יצא בערבים?"

"לא. רגע, כן. ביום שישי. הוא יצא לכמה שעות ביום שישי האחרון."

"לאן?"

"איפשהו בעיר. איזושהי מסעדה, נדמה לי. כשהוא חזר הביתה כבר ישנתי."

"עם מי הוא נפגש?"

היא משכה בכתפיה.

"אין לי מושג. אני מתארת לעצמי שעם חברים מהעבודה. אולי בּוּרגנֶר."

"הוא לא דיבר על זה?"

"לא שאני זוכרת. היו אצלנו אורחים — אחי והמשפחה — הם באו מוקדם בשבת, ואני לא חושבת שהיתה לנו הזדמנות לדבר על יום שישי."

"הוא יצא לבדו לעתים קרובות?"

"לא," אמרה. "אולי פעם בחודש. פחות או יותר כמוני."

"הממ," אמר ואן וטרן. "וזהו?"

"אתה שואל אם הוא היה בחוץ בערבים אחרים השבוע?"

"כן."

"לא, הוא היה בבית... בוא נראה... כן, ראשון, שני ושלישי."

"אוקיי," אמר ואן וטרן. "שמעת ממנו משהו על שיחות הטלפון ההן?"

"קראתי עליהן," אמרה. "והשוטרים שהיו כאן ביום רביעי שאלו אותי עליהן."

"ו...?"

"ואני לא יודעת עליהן כלום."

"את חושבת שהוא קיבל שיחות כאלה?"

"לא יודעת."

"אוקיי," אמר ואן וטרן ונשען לאחור. "אז נשארתי עם שאלה אחת אחרונה. את חושדת במישהו מהמכרים שלכם?"

"מה?" הזדעקה. "מה זאת אומרת?"

ואן וטרן כחכח בגרונו.

"אחד הדברים שמבלבלים אותנו," הסביר, "הוא שבעלך הזמין את הרוצח להיכנס הביתה בלי להתנגד. מכאן שהוא הכיר את הרוצח. ואם הוא הכיר אותו, אז יכול להיות שגם את מכירה אותו. בכל זאת הייתם יחד עשר שנים."

היא לא אמרה דבר. ניכר בפניה שהמסקנה הזאת לא התחוורה לה עד עכשיו. אבל הוא ראה גם שאין לה תשובה.

"תסכימי להקדיש לזה עוד קצת מחשבה?"

היא הנהנה.

"נסי לחשוב גם אם הוא הרגיש שהוא מאוים. זאת שאלה חשובה מאוד — וכל פרט קטן יכול לתת לנו רמז שיכוון אותנו בכיוון הנכון."

"כן, אני מבינה."

הוא קם מהספה.

"אני יודע שאת חיה בסיוט עכשיו," אמר. "אני מסתובב סביב טרגדיות כאלה כבר יותר משלושים שנה. את מוזמנת להתקשר אלי אפילו רק כדי לדבר. אני אתקשר אלייך בכל מקרה בעוד כמה ימים."

"היה לנו כל כך טוב יחד," אמרה. "כנראה הייתי צריכה לדעת שמשהו כל כך טוב לא יכול להימשך לנצח."

"כן," אמר ואן וטרן. "ככה גם אני רואה את החיים בדרך כלל."

כשהוא יצא החוצה וניסה לדמיין את המסלול שהרוצח צעד בו, הבין שהיא מצאה חן בעיניו.

ממש, אם להודות על האמת.

* * *

"כשאני חושב על זה," אמר העורך הראשי קאנֶלי, "כל מיני דברים מסתדרים."

"מה למשל?" שאל יונג.

"משהו הטריד אותו."

"וזה משהו שראית עליו?"

"היו לי כמה שיחות ארוכות איתו," אמר קאנלי, "על כותרות, תמונות, דברים כאלה. היו לנו שיחות כאלה באופן קבוע כמה פעמים בשבוע. אבל שמתי לב שהוא לא מרוכז. שהראש שלו במקום אחר..."

"כמה זמן הכרת אותו?"

"חמש שנים," אמר קאנלי. "מאז שהתמניתי לעורך הראשי אחרי וינדֶמיר. הוא היה עורך טוב — אינינגס, אני מתכוון."

יונג הנהן.

"אתה יודע אם הוא פגש לאחרונה מישהו מחוץ לחוג המכרים הקבוע שלו? אם קרה משהו בעבודה שהיה יכול להיות קשור לחוסר הריכוז שלו?"

הוא הבין שזאת שאלה די קלושה, וקאנלי ענה לו בחיוך של התנצלות ובמשיכת כתפיים.

"זאת מערכת של עיתון. אנשים באים והולכים כל היום... אני מצטער, אבל אני לא חושב שיש לי תשובה בשבילך."

"בסדר," אמר יונג אחרי רגע של מחשבה וסגר את הפנקס. "אם משהו יקפוץ לך לראש וכל זה..."

"אין בעיה," אמר קאנלי.

* * *

מורנו ישבה במכונית וחיכתה לו.

"איך הלך?" שאלה.

"היה די מיותר."

"כמוך כמוני. עם כמה אנשים דיברת?"

"שלושה," אמר יונג.

"אני עם ארבעה," אמרה מורנו. "אבל נראה לי שדבר אחד ברור."

"מה?"

"אינינגס ידע שהוא בסכנה. הוא התנהג מוזר, כולם חושבים ככה."

יונג הנהן והתניע.

"או שזה מה שהם אומרים בדיעבד," אמר. "חבל שאנשים אף פעם לא מגיבים בזמן."

"נכון," אמרה מורנו. "מצד שני, אם נצטרך לדאוג לכל מי שנראה לנו קצת מודאג, לא יישאר לנו זמן לשום דבר אחר."

"צודקת לגמרי," אמר יונג. "רוצה קפה? זה טוב לעצבים."

"אוקיי," אמרה מורנו.

היא התלבטה במשך יום וחצי.

היא קראה על זה לראשונה ביום חמישי בערב באחד העיתונים — באוטובוס בדרך הביתה — אבל רק באמצע הלילה התעוררו חשדותיה. בעיצומו של חלום, שגורש מיד אל שולי תודעתה, היא התעוררה כשבמוחה תמונה ברורה.

תא הטלפון התפוס במסדרון. הגב הצמוד אל הזכוכית האפרפרה. הווקמן הצמוד לשפופרת.

זה קרה רק פעם אחת, ושלושה שבועות כבר חלפו מאז. אבל התמונה נשארה עמה. יום שלישי ההוא בערב. היא התכוונה להתקשר לסטודנטית אחרת כדי לשאול משהו, אבל ראתה מיד שתא הטלפון תפוס. היא היתה שם שלוש־ארבע שניות, לא יותר: פתחה את הדלת, ראתה שהתא תפוס וחזרה לחדר.

חמש דקות אחר כך הוא כבר היה פנוי, והיא יכלה להתקשר.

מדהים שרצף אירועים קצר כל כך, וסתמי כל כך, נשאר איתה. ועכשיו כשאותו רצף העיר אותה מהשינה, היא לא הצליחה להיזכר אם חשבה עליו לפני כן.

הנסיבות הלא מאוד ברורות ולא כל כך סבירות האלה הן־הן הדבר שבגללו היססה כעת.

* * *

ביום שישי אחר הצהריים היא נתקלה בה במדרגות. גם בזה לא היה שום דבר חריג — התרחשות יומיומית, רגילה לחלוטין — אבל כשהתעוררה בבהלה ביום שבת בבוקר, שתי התקריות הזניחות האלה השתלבו איכשהו במוחה.

הן נמסכו זו אל זו ועוררו בה חשד איום.

* * *

היא היתה מעדיפה להתייעץ עם נטלי לפני כן, אבל נטלי חזרה הביתה להורים לסוף השבוע, והחדר שלה היה ריק. אחרי ריצה מוקדמת בפארק (שנקטעה בגלל הגשם), מקלחת וארוחת בוקר, היא קיבלה את ההחלטה.

משהו מנע ממנה להשתמש בטלפון שבמסדרון (פחד? שאלה את עצמה אחר כך) ובמקום זאת השתמשה בתא הטלפון שליד הדואר כדי להתקשר למשטרה.

השעה היתה 9:34, ואת שיחתה קיבל השוטר וילוק, שהבטיח להעביר את המידע לאחד השוטרים הבכירים בצוות החקירה ולחזור אליה בהמשך.

היא חזרה לחדרה ללמוד וחיכתה.

המצפון שלה היה מעט שקט יותר, אבל תחושה סוריאליסטית מעיקה המשיכה ללוות אותה.

* * *

ריינהרט פלט אנחה כבדה. בעשר הדקות האחרונות הוא ניסה להשתרע בחצי שכיבה על כיסא משרדי סטנדרטי, אבל התוצאה היחידה של ניסיונותיו היתה כאבי גב. בגב התחתון וגם בין השכמות. ואן וטרן ישב

מולו, רכון מעל שולחנו העמוס ניירות, תיקיות, כוסות קפה ריקות וקיסמים שבורים.

"תגיד משהו," אמר ריינהרט.

ואן וטרן רטן והתחיל לקרוא דף חדש.

"קשקושים, שטויות," אמר אחרי דקה וקימט את הדף. "גם הפעם אין שום קצה חוט לתפוס. לווינגן הוא פרבר של מעמד הביניים, למקרה שלא ידעת. כל הנשים עובדות, כל הילדים בגן. בזמן הרצח השכנה הקרובה ביותר שהיתה בבית היתה במרחק שישה בתים. והיא ישנה. קשה לומר שהחקירה הזאת דוהרת קדימה."

"היא ישנה?" אמר ריינהרט ושמץ כמיהה בקולו. "אבל זה היה באחת בצהריים!"

"אחות במשמרת לילה בגֶמֵיינטֶה," הסביר ואן וטרן.

"אז אין עדים, זה מה שאתה אומר?"

"בדיוק," אמר המפקח והמשיך לעלעל בדפים המונחים לפניו. "אפילו לא חתול."

"מה שבטוח, הוא היה מודאג," ציין ריינהרט אחרי רגע של דממה. "את זה כולם אמרו. הוא בטח ידע שהוא בסכנה."

"אין ספק," אמר ואן וטרן. "בשלב הזה אפשר להניח בסבירות גבוהה שאנחנו מחפשים קבוצה קטנה."

ריינהרט נאנח שוב ונטש את הכיסא. הוא עמד והביט מחוץ לחלון.

"איזה גשם מדכא," אמר. "בגלגול הבא אני אהיה בִּיצה. מצאת משהו לעבוד עליו?"

דפיקה בדלת, ומינסטר נכנס למשרד. הוא בירך אותם במחוות ראש קטנה והתיישב בכיסא שריינהרט פינה לפני רגע.

"הוא יצא ביום שישי בערב," אמר ואן וטרן.

"אינינגס?" שאל מינסטר.

"כן. אולי כדאי שנבדוק מה הוא עשה. כנראה יצא לבירה עם אנשים מהעבודה, אבל אין לדעת."

"איך נבדוק איפה הוא היה?" שאל ריינהרט.

ואן וטרן משך בכתפיו. "לא יודע. נשלח את מורנו ויונג לנסות לברר. הם יכולים לחזור למערכת העיתון. אולי הם ימצאו את מי שיצא איתו. אני שואל את עצמי..."

"מה אתה שואל את עצמך?" תהה ריינהרט.

"אני חושב שהיא אמרה שהוא היה בעיר... במסעדה בעיר, זה מה שאשתו חשבה. אתה חושב שהיא התכוונה ללווינגן או למארדם?"

"לווינגן היא לא עיר, לווינגן היא חור," אמר ריינהרט.

"יכול להיות," אמר מינסטר. "אבל יש שם כמה מסעדות."

"כן, כן," אמר ואן וטרן. "גם הכאב ראש הזה יהיה של יונג ומורנו. איפה הם, דרך אגב?"

"בטח בבית," אמר ריינהרט. "שמעתי מישהו אומר שיום שבת היום."

"לך למשרד שלך ותתקשר להעיר אותם," אמר ואן וטרן. "תגיד להם שעד יום שני אחרי הצהריים אני רוצה לדעת איפה הוא היה ועם מי. איך לברר את זה זאת בעיה שלהם."

"בשמחה רבה," אמר ריינהרט וניגש לדלת. באותו רגע הופיעה מיס כץ עם שתי ערימות נייר.

"עוד טיפים מהבלש המכונה 'הציבור הרחב'," הכריזה. "מאה ועשרים מאז אתמול אחרי הצהריים. קראוזה מיין אותם."

"איך?" שאל מינסטר.

"לקטגוריות הרגילות," סינן ואן וטרן מבין שיניו. "מטורפים וקצת פחות מטורפים. מינסטר, אתה יכול לעבור עליהם ולחזור אלי בתוך שעה?"

"בטח," נאנח מינסטר ולקח את שתי הערימות.

נו טוב, חשב המפקח כשנשאר לבד. הגלגל מסתובב לו. מה תכננתי לעשות?
אה, כן. שעה בסאונה, בדיוק.

"יש לי נסיעת עסקים," אמר בידרסן.

"מה, באמת?" שאלה אשתו. "לכמה זמן אתה נוסע?"

"לכמה שבועות לפחות," אמר בידרסן.

אשתו הרימה את מבטה מהכיריים, שעל ניקיונן עמלה באמצעות חומר חדש שגילתה אתמול במכולת ושהיה לכאורה יעיל יותר מהחומר הרגיל שלה.

"כמה שבועות?" שאלה. "לאן אתה נוסע?"

"כל מיני מקומות. המבורג, בין היתר. יש לי שם לא מעט לקוחות שאני צריך לשמור איתם על קשר."

"הבנתי," אמרה אשתו וחזרה לקרצף אף על פי שהיא לגמרי לא. הבינה, זאת אומרת. לא שזה משנה, כמובן. היא אף פעם לא התערבה בעסקיו של בעלה — ניהול של חברת יבוא (ואולי כבר שתיים?) הוא עניין מורכב ולא מאוד מעניין. לא לאישה כמוה. מאז שנישאו שררה ביניהם הסכמה אחת ברורה: כל אחד מהם יהיה אחראי לצד שלו בחיי המשפחה. הוא לצד הכספי, והיא לתחזוקת הבית ולטיפול בילדים. שבינתיים עזבו כולם את הקן והקימו משפחות משלהם שמתנהלות פחות או יותר באותו אופן.

מה שהשאיר לה זמן לדברים אחרים. כמו הכיריים.

"איך הולך באמת?"

"איך מה הולך?"

"נו, העסק. נראה לי שהיית קצת לחוץ בימים האחרונים."

"שטויות."

"בטוח?"

"כן, ברור."

"טוב לשמוע. אבל תהיה בקשר בזמן הנסיעה, כן?"

"כמובן."

אבל כשיצא, המשיכה לשאול את עצמה אם משהו בכל זאת קרה. מאז יום שלישי בערב (היא עשתה את החישוב), כשחזר הביתה בשעה די מאוחרת והיה נסער מאוד, הוא נראה לה רגיש ועצבני מהרגיל.

ואז הם גילו שאחד הבחורים ששירתו איתו נרצח, והיא ראתה שכל האוויר יצא לו מהמפרשים. אפילו שהוא לא רצה להודות בזה.

אז אולי לא יזיק לו לנסוע קצת. לא יזיק לאף אחד, בעצם. יש דברים שגם היא לא רצתה להודות בהם. למשל, שלא תתנגד להיות קצת לבדה בבית הגדול הזה לשם שינוי. לא, אין לה שום התנגדות לזה, החליטה והמשיכה לקרצף בקצת יותר מרץ.

* * *

כשחזר מהסאונה מצא המפקח את מינסטר מחכה לו במשרד. ואן וטרן קיבל את הרושם שהוא מחכה לו לא מעט זמן, כיוון שהוא ישב שם עם כוס קפה והעיתון של הבוקר.

"טוב," אמר המפקח כשהתיישב מאחורי השולחן. "כולי אוזן."

מינסטר קיפל את העיתון והציג לו שלושה כרטיסים צהובים בהירים.

"אני חושב שכדאי שמישהו אחר יעבור על החומר ליתר ביטחון," אמר. "קשה להישאר ער כשקוראים

כל כך הרבה שטויות. יש כאן מישהו שהתקשר שלוש פעמים וטען שאמא שלו היא הרוצחת."

"באמת?" שאל ואן וטרן. "ואתה בטוח שהוא לא אומר את האמת?"

"די בטוח," אמר מינסטר. "הוא בשנות השבעים לחייו, ואמא שלו מתה ב־1955. ויש גם מישהו שטוען שהוא היה נוכח בזמן הרצח – כלומר, בבית של איניגס – וראה בדיוק מה קרה. הרוצח הוא מהגר ענקי עם פגיון ורטייה שחורה על אחת העיניים."

"מעניין," אמר ואן וטרן. "יש לך משהו קצת יותר אמין להראות לי?"

"כן, בהחלט," אמר מינסטר. "יש כמה דברים שצריך לבדוק. נראה לי ששלושת אלה הכי מעניינים."

הוא הושיט לו את הכרטיסים, והמפקח קרא אותם בעודו מניע קיסם מצד אחד של הפה לצדו האחר.

"אני אקח את זה," אמר. "אתה תבדוק את השניים האחרים. את שאר המעניינים תן לריינהרט, הוא כבר יחלק אותם בין כולם."

מינסטר הנהן בשתיקה, סיים את הקפה שלו ויצא מהמשרד.

ואן וטרן חיכה עד שהדלת נסגרה, קרא שוב את הכרטיס וחייג את המספר.

"קתרין קרוֹלֶר?"

"רק רגע, בבקשה."

הוא המתין כחצי דקה, ואז שמע קול של בחורה מהעבר השני של הקו. בת תשע־עשרה או עשרים לכל היותר, אמר לעצמו.

"שלום, זאת קתרין קרולר."

"כאן המפקח ואן וטרן. התקשרת בנוגע לחקירה שאנחנו מנהלים כרגע. אני יכול לבוא לדבר איתך?"

"כן... כן, בטח. מתי תגיע?"

"עכשיו," אמר ואן וטרן והציץ בשעון. "כלומר בערך בעוד עשרים דקות. הכתובת שלך היא פַּרקֶבּיי 31, נכון?"

"כן."

"אוקיי, נתראה בקרוב, מיס קרולר."

"כן... בשמחה. אני מקווה ש..."

"את מקווה שמה?"

"שזה לא יהיה בזבוז זמן."

"נחכה ונראה," אמר ואן וטרן וניתק.

אילו רק ידעה כמה זמן אנחנו מבזבזים, חשב. ואז השתחל לתוך המעיל ויצא לדרך.

* * *

היא חיכתה לו בשער. כמו שהוא תיאר לעצמו, היא היתה נערה חייכנית בת עשרים בערך, בעלת מראה מאוד נורדי, עם קוקו וצוואר ארוך. היתה לה מטרייה, והיא ליוותה אותו בזהירות לאורך השביל המרוצף שהוביל אל הכניסה לבית גדול בן שתי קומות. היא גם וידאה שלא ייאלץ לדרוך על הדשא הרטוב.

"לא קל כל כך להשיג כאן חדר," הסבירה. "אנחנו ארבע שוכרות. גברת קלאוזנר, בעלת הבית, גרה בקומת הקרקע."

ואן וטרן הנהן. הן הבית והן הגינה רמזו על בעלת בית אמידה ממעמד הביניים הגבוה. אבל תמיד יש אנשים שנמצאים על שפת התהום המעמדית, הזכיר לעצמו. אנשים שצריכים להכניס שוכרים או לנקוט אמצעים אחרים כדי לגמור את החודש.

"טוב," אמר כשהתיישב בחדרה, עם התקרה הנטויה והטפט הכחול. "אם אני מבין נכון, ראית אישה

משתמשת בווקמן בתא הטלפון."

"כן," אמרה. "כאן בחוץ, במסדרון. זה תא טלפון בשביל הדיירות. ראיתי אותה בפנים, והיא הצמידה לשפופרת את הווקמן... או איזשהו טייפ קטן."

"מי?"

"מיס אדלר, האישה ששוכרת את החדר לידי."

"אדלר?" חזר ואן וטרן.

"כן. מריה אדלר. אנחנו ארבע, אבל אני ממש לא מכירה אותה. טיפוס די מופנם."

"מתי זה קרה?"

"לפני שלושה שבועות בערך."

"פעם אחת?"

"כן."

"למה את זוכרת את זה?"

היא היססה.

"האמת היא שאני לא בטוחה. שכחתי מזה די מהר, אבל פתאום זה קפץ לי שוב לראש כשקראתי על הרציחות האלה בעיתון."

ואן וטרן הנהן ובחן אותה. היא נראית כמו בן אדם מהימן, זה בטוח. רגועה והגיונית, לא מקשטת את הסיפור ולא מדברת בהיסטריה.

ואז, לאט־לאט, החלה המחשבה לנבוט בתודעתו למודת הניסיון. יכול להיות שזה מה שהם חיכו לו. אם הבחורה החיוורת הזאת לא מדמיינת — ואין סיבה לחשוב כך — לא בלתי אפשרי שהרוצחת גרה בבית הזה. הרוצחת של רישארד מאליק וריכרד מאסלייטנר וקרל אינינגס. כאן בחדר הסמוך. הוא חש את פעימות הוורידים ברקותיו.

בבית מהוגן ברובע דייקסטרה המהוגן. מוקפת רופאים, עורכי דין, אנשי עסקים מצליחים ואלוהים יודע מי עוד.

אישה, בדיוק כמו שריינהרט חזה — כן, יש לא מעט רמזים שמאששים את התזה הזאת... ומעל כולם ההרגשה שהתעוררה בו, ההרגשה שתמיד מתעוררת בו כשמשהו קורה. אות קטן שמאותת שפתאום... פתאום העסק נהיה רציני, אחרי ימים רבים של עבודה קשה ושל ייאוש.

והוא קרץ לו ברגע זה ממש.

האות. נורית האזהרה האדומה.

אמנם יש לא מעט סיבות להשתמש בווקמן או ברשמקול בתא טלפון, הוא הראשון שיודה בזה. הוא פשוט העדיף לא לשקול אותן, לא היה לו שום רצון לשקול אותן. בשורה התחתונה, הוא רצה שזאת תהיה פריצת הדרך.

"אז היא גרה כאן?" שאל והחווה בראשו.

היא הנהנה.

"מריה אדלר?"

"כן."

"את יודעת אם היא נמצאת עכשיו בחדר?"

קתרין קרולר הנידה בראשה. הקוקו שלה התנופף שמאלה וימינה.

"לא. לא ראיתי אותה היום. אבל היא נורא שקטה, אז יכול להיות שהיא שם."

ואן וטרן נעמד וניסה לתכנן את צעדיו. אם להיצמד לספר התרגולות המשטרתי, הנוהל התקין במצב כזה הוא להזעיק תגבורת. לשוטר אחד אסור לבצע את המעצר לבדו. יכול מאוד להיות שהאישה בחדר הסמוך

היא הרוצחת שירתה למוות בדם קר בשלושה בני אדם בחודש האחרון. יש לה אקדח, וסביר להניח שגם תחמושת, ולרוב היא לא מחטיאה.

הנשק המשטרתי שלו כלל לא היה עליו. כרגיל, אם להודות על האמת.

אז ברור שהוא צריך להזעיק תגבורת. לא יעבור הרבה זמן עד שכמה שוטרים יגיעו לכאן.

הוא הביט סביבו.

"אפשר לשאול את זה?" שאל אחרי שהוריד פסלון עץ מוארך ממדף ספרים. משהו אפריקאי, כנראה. קל ונוח. שבע מאות וחמישים גרם, פלוס־מינוס.

"למה?"

הוא לא ענה, קם ויצא למסדרון. קתרין קרולר באה בעקבותיו בהססנות.

"זאת הדלת?"

היא הנהנה.

"תחזרי לחדר."

היא צייתה לו באי־רצון.

בידו השמאלית הוא הוריד לאט את ידית הדלת. ידו הימנית אחזה בפסלון. הוא שם לב שהוא עדיין מזיע מהסאונה.

הדלת נפתחה. הוא הסתער פנימה.

נדרשו לו פחות משתי שניות להבין שהחדר ריק.

לא סתם ריק.

נטוש. הדיירת שגרה כאן עזבה, והיה ברור שאין לה שום כוונה לחזור.

היא עברה למקום אחר.

"איזה חרא!" צעק.

במשך כמה שניות עמד ללא ניע ובחן את החדר המרוקן.

לא היו שם חפצים אישיים. לא בגדים. לא כלים מלוכלכים בכיור. לא מצעים. רק כרית ושתי שמיכות.

"איזה חרא!" רטן שוב ויצא למסדרון.

מיס קרולר הציצה מחדרה.

"ברחה," אמר ואן וטרן. "לכי לקרוא ל... איך קוראים לבעלת הבית?"

"גברת קלאוזנר."

"כן. תגידי לה שאני רוצה לדבר איתה אצלך בחדר מיד. מתי ראית את מיס אדלר בפעם האחרונה, דרך אגב?"

קתרין קרולר חשבה לרגע.

"נדמה לי שאתמול. כן, אתמול אחר הצהריים."

"כאן?"

"כן, במדרגות. עברנו אחת מול השנייה."

ואן וטרן שקל את דבריה.

"אוקיי, לכי להביא את גברת קלאוזנר. אני יכול להשתמש בטלפון הזה?"

היא פתחה את דלת התא והקישה את הקוד האישי שלה.

"בבקשה," אמרה.

"תודה," אמר ואן וטרן וחייג לתחנת המשטרה. אחרי שתי דקות היה ריינהרט על הקו.

"אני חושב שמצאנו אותה," אמר ואן וטרן. "אבל היא ברחה."

"איזה חרא!" אמר ריינהרט. "איפה אתה?"

"דייקסטרה. פרקביי 31. בוא לפה עם המז"פ. צריך לאסוף טביעות אצבעות וכל זה. תביא גם את מינסטר. יש לכם עשרים שניות."

"נגיע בתוך עשר," אמר ריינהרט וניתק.

"מה השעה?" שאל ואן וטרן.

"חמש וחצי," אמר ריינהרט.

"בסדר. תן לנו סיכום, מינסטר. וכל מי שנח בבית ולא עשה שום דבר מוזמן להזדקף ולהקשיב טוב."

במשך חצי השעה האחרונה נכחו במשרדו כל חברי צוות החקירה — פרט ליונג ומורנו, שהצליחו לשמור על דממת אלחוט כל אחר הצהריים. עדיין היה יום שבת, 17 בפברואר, ובחקירה הושגה פריצת דרך.

פריצת דרך אפשרית, אם לדייק.

מינסטר עלעל בפנקס שלו.

"האישה הזאת," פתח ואמר, "שמכנה את עצמה מריה אדלר, עברה לגור בביתה של גברת קלאוזנר — באחד מארבעת החדרים שהיא משכירה — ביום ראשון, 14 בינואר. כלומר, בדיוק לפני חמישה שבועות. היא אמרה שהיא נרשמה לקורס בכלכלה של שלושה חודשים במכון אליזבת. יש קורס כזה, שהתחיל ב־15 בינואר, אבל הוא נמשך שישה שבועות בלבד, והם מעולם לא שמעו על מריה אדלר. עם הכניסה לחדר היא שילמה מראש על חצי מהתקופה, מעולם לא התרועעה עם הדיירות האחרות, וכפי הנראה פינתה את חדרה אתמול אחרי הצהריים, או לכל המאוחר בערב. ברור שאין לה כוונה לחזור. מי שדיווחה עליה היא קתרין קרולר — אחת הדיירות האחרות — שראתה אותה עם רשמקול מוצמד לשפופרת בתא הטלפון ויצרה איתנו קשר אחרי שקראה בעיתון על המנגינה הידועה... זהו זה, פחות או יותר."

"זה כל מה שיש לנו?" שאל דה בריס אחרי שתיקה קצרה. "זה לא מי יודע מה משכנע..."

"זה כל מה שיש לנו בינתיים," אמר ריינהרט. "אבל היא הרוצחת שלנו, אני מרגיש את זה."

"עד כה מצאנו ארבע מריה אדלר שונות במדינה," אמר מינסטר, "אבל היא לא אף אחת מהן. אני מניח שנמצא עוד אחת או שתיים, אבל אפשר להניח שהיא השתמשה בשם בדוי."

"בעלת הבית הזאת לא בודקת למי היא משכירה חדרים?" שאל רות.

"גברת קלאוזנר רואה את הטוב שבאדם," הסביר ריינהרט. "היא לא יודעת בת כמה מריה אדלר או מאיפה היא באה — שום דבר... היא ראתה את הטוב שבה כיוון שהדיירת שילמה חצי משכר הדירה מראש."

"מז"פ עברו על כל מילימטר בחדר," אמר מינסטר, "אז אפשר להניח שלפחות את טביעות האצבעות שלה נמצא. ואם היא בבסיס הנתונים שלנו, נזהה אותה."

"ואתם אומרים שהיא פשוט הסתלקה?" שאל היינמן ובחן את עדשות המשקפיים שלו מול מנורת התקרה כדי לוודא שמירוקיו השיגו את התוצאה הרצויה.

"כן," אמר ואן וטרן. "זה מה שמתסכל כל כך. אם הבחורה היתה מתקשרת אתמול, כבר היינו תופסים אותה."

"ככה זה בחורות," אמר רות. "איך היא נראית?"

ריינהרט נאנח.

"הצייר הנודניק הזה יושב במשרד שלי עם גברת קלאוזנר, הבחורה שהתקשרה ועוד אחת מהדיירות. הוא עובד על הקלסתרון כבר יותר משעה, אבל הוא אומר שהוא צריך עוד קצת זמן..."

"קלסתרון?" שאל דה בריס. "אין לנו צילום אמיתי?"

"לא," אמר מינסטר. "אבל זה לא יהיה סתם קלסתרון. הן ראו אותה כמעט בכל יום במשך יותר מחודש. הוא יהיה מדויק לא פחות מצילום."

"ומחר בבוקר הוא יתנוסס על עמוד השער של כל עיתון וצהובון," נהם ריינהרט.

"אוקיי," אמר היינמן. "אבל מה אם היא בכל זאת לא הרוצחת שלנו? אולי היא סתם מישהי שברחה מבעלה או משהו כזה. אם אני מבין נכון, אין שום ראיה חותכת..."

ואן וטרן קינח את אפו עמוקות וממושכות.

"נמאס לי מהצינון המגעיל הזה," אמר. "וכן, ברור שאתה צודק. אבל נצטרך לקחת את הסיכון. גם לי יש תחושה חזקה מאוד שהיא הרוצחת."

"אם היא חפה מפשע, היא כבר תיצור איתנו קשר," אמר ריינהרט.

"אבל גם ההפך נכון," אמר דה בריס. "אם לא נשמע מאף אחד, אפשר להניח שהיא הרוצחת."

"ואפשר גם להניח שהיא תשנה שוב את ההופעה שלה," אמר מינסטר.

"אתה צודק," אמר ואן וטרן.

שתיקה השתררה למשך כמה רגעים.

"מעניין לאן היא הלכה," אמר רות.

"ולמה," הוסיף ריינהרט. "אוף, יש כל כך הרבה שאלות חשובות. למה היא ברחה דווקא עכשיו?"

"יום לפני שקיבלנו את הטיפ," אמר מינסטר.

"מעניין," אמר רות. "טוב, יכול להיות שהיא פשוט סיימה את מה שתכננה לעשות."

"זאת אפשרות," אמר ואן וטרן והתבונן בקיסם שכרסם עד ללא הכר. "יכול להיות שהיא התכוונה להרוג את שלושת אלה, וזה מה שהיא עשתה."

"מישהו בדק אם יש לה אליבי?" שאל רות. "כדי לוודא שהיא באמת לא היתה בבית בדיוק בשעות של הרציחות?"

"התחלנו לבדוק," אמר ואן וטרן. "אחרי שהצייר יסיים נדבר שוב עם גברת קלאוזנר ועם הדיירות. אבל לא נראה לי שהן יעזרו לנו. התרשמתי שאין לאף אחת מושג מה האחרות עושות. בעלת הבית קוראת שני ספרים ביום, ומריה אדלר לא התחברה עם אף אחת מהדיירות האחרות. אם מישהי נתקלה בה בזמנים הרלוונטיים, זה יהיה צירוף מקרים. צירוף מקרים מצער, יש לומר."

"הבנתי," אמר רות.

"כמה זמן הצייר עוד צריך?" שאל ריינהרט. "לא יכול להיות שלוקח לו חצי יום לצייר לנו פרצוף? נשאר קפה?"

"רות," אמר המפקח, "תעשה טובה ולך לראות מה קורה שם. תגיד לו שאנחנו צריכים קלסתרון בקרוב אם אנחנו רוצים להכניס אותו לעיתונים."

"אוקיי," אמר רות וקם מכיסאו. "מבוקשת, מתה או חיה."

"עדיף חיה," הבהיר המפקח.

* * *

"זאת היתה האחרונה," אמר יונג והסתכל ברשימה. "מה את אומרת?"

"בוא נקווה שהמרתף של קלום הוא באמת המקום שאנחנו מחפשים," אמרה מורנו. "אחרת הוא בטח היה במארדם."

"אוי ואבוי," אמר יונג. "כמה מסעדות יש במארדם? מאתיים?"

"אם אתה כולל גם פאבים ובתי קפה, בטח פי שניים מזה," אמרה מורנו. "חתיכת כאב ראש, המשימה הזאת. וגם היה כיף גדול לדבר עם כל העמיתים שלו. תגיד לי, למה בחרת להיות שוטר?"

"אנשים שלא טובים בכלום בוחרים להיות שוטרים," אמר יונג. "בכל מקרה, נלך לדבר עם המלצר ההוא? אולי יהיה לנו מזל. ואז כדאי שנעשה כמה טלפונים וננסה לברר מי היה איתו... לפני שנצא בחזרה

למארדם, זאת אומרת. בסדר?"

"בסדר," אמרה מורנו, שעיינה בפנקס שלה.

"איבראהים ג'ברדהאדן," קראה. "ארווינסטראט 16... נדמה לי שזה קצת לפני האצטדיון."

אחרי רבע שעה צלצל יונג בפעמון של דירה, בקומה הראשונה של בניין מוזנח למדי בן שלוש קומות. שנות החמישים או תחילת שנות השישים. טיח מתפורר, ובעיקר שמות זרים ליד מספרי הדירות. אישה שחומת עור, שמרבית גיל העמידה כבר מאחוריה, פתחה את הדלת.

"שלום... את מי אתם מחפשים?" שאלה בחיוך ביישני ובמבטא זר כבד.

"איבראהים ג'ברדהאדן," אמר יונג, שתרגל את הגיית שני השמות במכונית ובחדר המדרגות.

"בואו פנימה," אמרה והובילה אותם לחדר גדול שבו ישבו על כיסאות וספות יותר מעשרה אנשים בני גילים שונים. ילדים שיחקו על הרצפה. מרמקולים נסתרים בקעה חלושות נגינת כלי מיתר בסולם מינורי. על שולחן ריבועי נמוך עמדו קערות רבות עמוסות אוכל אקזוטי למראה שפלט ניחוחות חמימים וריחניים, כמעט מוחשיים.

"מריח טוב," אמר יונג.

"אולי כדאי שנגיד להם שאנחנו מהמשטרה," אמרה מורנו.

"שוטרים?" שאלה האישה, אך בקולה לא היה שום סימן לפחד. רק הפתעה. "למה?"

"חקירה שגרתית," אמר יונג. "אנחנו מנסים למצוא מישהו שאולי היה במסעדה שאיבראהים עובד בה, אם הבנו נכון..."

כעת פנה אליהם בחור צעיר שקם על רגליו ברגע שנכנסו.

"אני איבראהים," אמר. "אני עובד במרתף של קלום. על מה אנחנו מדברים? אתם רוצים שנלך לחדר שלי?"

המבטא שלו היה פחות כבד מזה של האישה. הוא הוביל אותם לאורך המסדרון אל חדר קטן ובו מיטה, שידת מגירות קטנה, כמה כריות גדולות ותו לא. יונג הראה לו תמונה של אינינגס.

"אתה יודע אם האיש הזה בא למסעדה שלך בשבוע שעבר, ביום שישי בערב?"

הצעיר הציץ בתמונה.

"זה אינינגס?"

"כן."

"כן, הוא היה במסעדה. ישב לאכול אצלנו ביום שישי. ראיתי בטלוויזיה שהרגו אותו. ובעיתונים. אני מזהה אותו."

"אתה בטוח?" שאלה מורנו.

"במאה אחוז. כבר אמרתי לחברים שלי שראיתי אותו שם. אני אפילו שירתי אותו. כמה ימים לפני שירו בו. כן, זה היה ביום שישי."

"אוקיי," אמרה מורנו. "אתה יודע גם עם מי הוא ישב שם?"

ג'ברדהאדן הניד בראשו.

"לא, לא ראיתי אותו טוב. זה היה גבר, אבל הוא ישב עם הגב אלי ולא הסתובבב... אני לא חושב שאני אצליח לזהות אותו."

"בסדר," אמר יונג. "לא חשוב. זה כנראה חבר שלו — יש לנו דרכים אחרות לבדוק מיהו. תודה רבה."

האישה שהכניסה אותם לדירה הופיעה בפתח באותו חיוך ביישני.

"סיימתם? אז אתם חייבים לשבת איתנו לאכול. בואו, בבקשה."

מורנו הביטה בשעון. ואז ביונג.

"למה לא?" אמרה. "תודה רבה, בשמחה."

"בשמחה רבה," אמר יונג.

* * *

ואן וטרן הביט ארוכות בקלסתרון. רייןהרט, מינסטר ודה בריס הצטופפו מאחוריו.

"אז ככה היא נראית?" שאל המפקח.

הקלסתרון צויר במיומנות, בזה לא היה שום ספק. אישה בת שלושים וחמש-ארבעים, כנראה. שיער חלק, די קצר. שפתיים דקות והבעה קצת מרירה באזור הפה. משקפיים עגולים, מבט מעט מופנם. אף ישר. לא מעט קמטים וכתמים על עורה.

"הוא אומר שהעיניים היו הכי קשות," אמר רות. "שלפי התיאורים הן משתנות מרגע לרגע. השיער שלה בצבע בלונדיני־אפרפר... עכברי, אפשר לומר."

"היא נראית קצת חולנית," אמר רייןהרט. "עם קצת מזל, נמצא אותה בבסיס הנתונים שלנו."

"הם גמרו עם טביעות האצבעות?" שאל היינמן.

"נראה לי," אמר מינסטר. "בטח יש מיליון, הרי היא גרה שם חודש. כדאי שדה בריס יטפל בזה, כרגיל, לא?"

דה בריס הנהן. ואן וטרן הרים שוב את הקלסתרון ועיין בו מקרוב.

"אני שואל את עצמי..." מלמל. "מאנוֹן... כן, כן."

"על מה אתה ממלמל שם?" שאל רייןהרט.

"כלום," אמר ואן וטרן. "סתם חושב בקול רם. בכל אופן, מינסטר, תוודא שהקלסתרון מגיע לכל עיתון במדינה."

הוא פשפש במסמכים שעל שולחנו.

"יחד עם ההודעה הזאת," הוסיף. "מעבר לזה, אני חושב שהדבר הטוב ביותר שאנחנו יכולים לעשות הוא ללכת הביתה ולישון קצת. אני רוצה שכולם יהיו פה מחר בעשר בבוקר. אנחנו נהיה מוצפים בטיפים ובהשערות. עם קצת מזל, נתפוס אותה מחר."

"עם קצת הרבה מזל," אמר רייןהרט.

"כן, קצת הרבה," הסכים המפקח. "אני פשוט מנסה להפיץ קצת אופטימיות ותקווה. לילה טוב, רבותי."

יום ראשון, 18 בפברואר, הביא עמו רוחות חמימות שנשאו הבטחה עמומה לאביב. למי שהיה זמן לרחרח הבטחות.

ואן וטרן התעורר בשש על אף שהאזין לסיבליוס ולקוריאקין עד שעה מאוחרת. הוא הוציא את "אלגמיינה" מתיבת הדואר ווידא שקלסתרונה של מריה אדלר אכן מופיע בעמוד הראשי. ואז נכנס למקלחת ארוכה שבמהלכה הנמיך בלי הפסקה את טמפרטורת המים וניסה לדמיין כיצד ייראה היום שמצפה לו.

דבר אחד בטוח: הוא יהיה ארוך. עוד יום ארוך ברצף של ימים ארוכים. אבל ואן וטרן ידע גם שיש סיכוי קטן. אפשרות שזהו היום האחרון של החקירה. בכל הנוגע למעצר, ליתר דיוק. כלומר ללכידתה של הרוצחת. אחר כך יותנעו תהליכים אחרים, גלגלים אחרים יחלו להסתובב — חקירה, אישום, הארכת מעצר וכל הפרוצדורות הפורמליות האחרות של התהליך המשפטי. אבל זה כבר עניין שונה. הצייד יסתיים. וזה אומר שתפקידו יסתיים, והאחריות תעבור למישהו אחר. קצינים אחרים שמתאימים יותר למשימות הללו. האם זה כל הסיפור מבחינתו? שאל את עצמו. האם אלה המניעים היחידים שדוחפים אותו? לנעוץ את שיניו בטרף ולהטיל אותו לרגלי הצייד או השופט, אדום המעיל או שחור הגלימה? אינסטינקטים של כלב ציד?

שטויות! אמר לעצמו ונכנס לעוד כמה שניות אחרונות תחת זרם המים הקפוא. הדימויים השרירותיים האלה!

הוא יצא מהמקלחת והעביר את תשומת לבו לארוחת הבוקר. קפה טרי, יוגורט, ארבע פרוסות טוסט בחמאה וגבינה עזת טעם. הוא אף פעם לא היה רעב במיוחד בבוקר, אבל היום הכריח את עצמו לאכול. הוא ידע שאסור לו להתחיל את היום עם קפה וסיגריה, כפי שנהג לעשות שנים רבות בכל פעם שנאלץ להתעמת עם העולם ועם החיים בשעה מוקדמת.

מצד שני, חשב בעודו מביט בקלסתרון בעיתון, הסיכוי אינו גדול במיוחד, התחושה שהיום הזה יהיה מוצלח אינה חזקה במיוחד. אולי זאת רק תקווה נואשת, רעיון עוועים, משהו שהוא זקוק לו כדי לגייס כוחות לעבוד בבוקר יום ראשון בפברואר.

מי לא צריך תמריץ כדי לעבוד בבוקר יום ראשון בפברואר?

בכל מקרה, בין שיתפוס אותה ובין שלא, הוא רחש כבוד לאישה הידועה בשם מריה אדלר. אם "כבוד" היא אכן המילה הנכונה להשתמש בה בהקשר כזה.

היה בה משהו מרשים. וגם מפחיד, כמובן. היתה הרגשה ברורה שיש לה שליטה מלאה בכל מה שהיא עושה. השיטה שבה השתמשה כבר שלוש פעמים, להכות ומיד לסגת, לימדה על קור רוח ועל החלטיות. היא הסתתרה במשך חודש בביתה של גברת קלאוזנר, ביצעה את משימותיה בדייקנות מושלמת ועכשיו נעלמה.

ובעודו בוחן את פניה הפשוטות, המעט חידתיות, ניסה להבין מה פשר היעלמותה.

אפשרות אחת, כפי שכבר ציין מישהו, היא שאדלר סיימה את מלאכתה. שהכוונה המקורית שלה היתה לרצוח את שלושת הקורבנות שכבר רצחה מסיבה כלשהי שעדיין לא התחוורה למשטרה, וכיוון שהמשימה הושלמה היא החליטה לרדת מהבמה.

אפשרות אחרת, חשב ואן וטרן ופיזר כמויות נדיבות של מוזלי על היוגורט שלו, היא שאדלר הבינה שמסוכן מדי להישאר בביתה של גברת קלאוזנר. שהיא ידעה (איך?) שהגיע הזמן לנטוש את מחבואה.

ואפשרות שלישית — שאותה לא היה יכול לבטל כלאחר יד — היא שאדלר החליטה להתקרב אל הקורבן הבא שלה. לתפוס עמדה נוחה יותר לתקוף ממנה. מאליק, מאסלייטנר ואיינינגס גרו כולם בקרבת מקום לדייקסטרה — השניים הראשונים במארדם עצמה, השלישי כמה קילומטרים משם. ואם למיס אדלר יש

עוד כמה אנשים ברשימת החיסול, והם משתייכים לבני מחזור ׳65 המתגוררים במקומות אחרים במדינה (או אפילו בחו״ל), הרי שיש לה סיבה לא רעה למצוא בסיס פעילות חדש.

ואן וטרן בהה בטוסט. אם היו אפשרויות נוספות פרט לשלוש הללו, הן חמקו ממנו. הוא ידע שהאפשרות השנייה אינה פוסלת בהכרח את הראשונה ואת השלישית. אף אחת מהן לא נראתה לו סבירה יותר מהאחרות.

אולי היא סיימה לרצוח.

אולי היא חשה שרודפיה מתקרבים.

אולי היא בדרכה לקורבן מספר ארבע.

ברבע לשמונה סיים גם את ארוחת הבוקר וגם את קריאת העיתון. לאחר שבחן את השמים החיוורים מבעד לדלת המרפסת והחליט שהם אינם טומנים בחובם סכנה, החליט ללכת לתחנה ברגל לשם שינוי.

לא נותר שום סימן לצינון שלו הבוקר, והוא החליט להמשיך את יום המנוחה הזה באותה רוח בריאה — בייחוד מפני שלא היתה צפויה בו מנוחה רבה.

* * *

התברר לו שהמצב חמור מכפי שצפה.

עד הצהריים הגיעה תמונתה של האישה המכונה מריה אדלר אל כל חור במדינה, והיחידים שהצליחו להימנע ממנה הם עיוורים ואנשים שנשארו במיטה כדי להתאושש מתוצאות ההוללות של ליל שבת.

כך טען הבלש ריינהרט, בכל אופן.

עד השעה אחת־עשרה התקבלו כבר יותר מחמש מאות שיחות, ושעה לאחר מכן הוכפל מספרן. ארבעה שוטרים ישבו ליד הטלפונים וענו לשיחות. שני שוטרים ביצעו הערכה ראשונית שלהן ומיינו אותן לשתי קבוצות (ובהמשך שלוש) למי מידת הדחיפות, ואחר כך נשלח החומר מעלה אל הקומה הרביעית, שם ביצעו ואן וטרן והאחרים את ההערכה הסופית והחליטו כיצד לפעול.

שלוש נשים נוספות (מעבר לארבע שמינסטר כבר מצא) התקשרו לומר ששמן מריה אדלר. אף אחת מהן לא היתה קשורה לרציחות — לכולן היה אליבי — ואף אחת מהן לא שמחה להיקרא מריה אדלר באותו יום. לאישה מסכנה בפְּרִיגֶה, רעייתו של ראש העיר, היה שם אחר לחלוטין, אבל היא היתה דומה כל כך לאישה בקלסתרון עד שארבעה אנשים שונים, תושבי העיר שלה, התקשרו לדווח עליה. היא התקשרה בדמעות למשטרה, גם לתחנה המקומית שלה וגם למארדם. ראש העיר הודיע על כוונתו לתבוע.

אבל רוב השיחות הגיעו מאזור דייקסטרה. כל המתקשרים טענו שנתקלו במיס אדלר במקומות שונים בתקופה שבה התגוררה בביתה של גברת קלאוזנר. בסופרמרקט. בדואר. ברחוב. בתחנת האוטובוס בטיילת וכן הלאה. אין ספק שרוב התצפיות האלה היו מדויקות, אך למותר לציין שהן לא תרמו רבות לחקירה.

המשטרה חיפשה שני סוגים של מידע, כפי שנכתב בהודעה לעיתונות וכפי שנאמר במבזקי החדשות.

ראשית: מידע הקושר את המבוקשת לזירות הרצח (ישירות או בעקיפין).

שנית: ראיות בנוגע למקום הימצאה של מיס אדלר אחרי שעזבה את ביתה של גברת קלאוזנר ביום שישי אחר הצהריים.

אבל עד הצהריים הגיע מספר קטן עד מאוד של שיחות שהשתייכו לאחת משתי הקטגוריות האלה. היו אינדיקציות מסוימות לכך שמריה אדלר עלתה על רכבת צפונה ביום שישי בשש בערב. עדה אחת טענה שראתה אותה בתחנה, אחר טען שהיא עמדה על הרציף בזמן שחיכה לחבר — הוא אמר שהאישה לא נראתה בדיוק כמו הקלסתרון שהתפרסם בתקשורת, אבל יכול להיות שזאת היתה היא.

אם שתי הטענות האלה היו נכונות, הן התייחסו כנראה לרכבת של 18:03, ובשתים־עשרה וחצי החליט

ואן וטרן לשלוח לתקשורת הודעת המשך, שהפצירה בכל מי שנסע ברכבת הזאת וחושב שהוא ראה משהו ליצור קשר עם המשטרה.

בשעות הבאות פנו כמה נוסעים אל המשטרה, אבל לא היה להם דבר בעל חשיבות לומר. העדויות שלהם נשמעו כמו אוסף של פרטים סתמיים והשערות, ולכן היה אפשר להניח שקו הרכבת (כפי שריינהרט התעקש לקרוא לו) אינו מבטיח במיוחד.

בשעה שלוש החלו הבלשים האחראים על החקירה לכרוע תחת הנטל. הם העבירו את היום בשני משרדים שונים — של ואן וטרן ושל מינסטר, שהיו סמוכים זה לזה — ובמשך שש שעות הלכו ערימות הנייר וכוסות הקפה הריקות וגבהו בהדרגה.

"אלוהים ישמור," אמר ריינהרט. "עוד שיחה מהמכשפה הזקנה ההיא שראתה את אדלר בבוסינגן ובלינצהויזן ובאוֹסטֶרבּריגֶה. עכשיו היא ראתה אותה גם בכנסייה בלווינגן."

"אנחנו צריכים מפה," אמר דה בריס. "עם דגלים קטנים או משהו. אני חושב שקיבלנו גם כמה שיחות מארלך, לדוגמה. יהיה קל יותר עם מפה..."

"אתה ורות מוזמנים לדאוג לזה," אמר ואן וטרן. "תמקמו את המפה במשרד שלך כדי לא להפריע לנו."

דה בריס סיים את המאפה שלו והלך להביא את רות.

"איזה כאב ראש, עבודה סיזיפית לגמרי," אמר ריינהרט.

"אני יודע," אמר ואן וטרן. "אין צורך להזכיר לי."

"אני מתחיל לחשוב שהיא האישה הנצפית ביותר במדינה. רואים אותה בכל מקום. במסעדות, במשחקי כדורגל, בחניונים, בבתי קברות... במוניות, באוטובוסים, בחנויות, בתורים לקולנוע..."

ואן וטרן הרים את עיניו מהדף.

"רגע," אמר. "תגיד את זה שוב!"

"את מה?" שאל ריינהרט.

"תחזור על כל המקומות שאמרת."

"למה?"

ואן וטרן החווה בידו בביטול.

"לא משנה. בתי קברות..."

הוא הרים את השפופרת והתקשר ליומנאי.

"קלֶמפּיֶה? תשיג את קלרנטופט מיד! כן, שיבוא אלי למשרד."

"נו, על מה עלית עכשיו?" שאל ריינהרט.

* * *

סוף־סוף משהו הלך מהר ביום הזה, ואחרי חצי שעה הקיש קלרנטופט בהיסוס על הדלת ותחב את ראשו פנימה.

"רצית לדבר איתי, המפקח?"

"התמונות!" קרא ואן וטרן.

"איזה תמונות?" שאל קלרנטופט, שצילם בממוצע אלף תמונות בשבוע.

"נו, מבית הקברות! ההלוויה של רישארד מאליק. אני רוצה לראות אותן."

"את כולן?"

"כן, כל תמונה ותמונה."

הבעה של תדהמה הלכה והתפשטה על פניו של קלרנטופט.

"הן עדיין אצלך, נכון?"

"כן, אבל רק פיתחתי אותן. עדיין לא הספקתי להדפיס."

"קלרנטופט," אמר ואן וטרן ונופף לעברו קיסם בצורה מאוד מאיימת. "רד למעבדה תכף ומיד ותדפיס אותן! אני רוצה אותן פה בתוך שעה."

"אוקיי, כן, אין בעיה," גמגם קלרנטופט ומיהר לצאת.

"ואם תביא אותן קודם, עוד יותר טוב!" צעק אחריו המפקח.

ריינהרט קם מהכיסא והדליק את המקטרת.

"חלוקה מרשימה של פקודות," אמר. "אתה חושב שהיא היתה שם? או שאתה מחפש משהו אחר?"

ואן וטרן הנהן ואמר, "יש לי תחושת בטן."

"לפעמים תחושות בטן הן די מועילות," אמר ריינהרט ונשף ענגת עשן. "איך הולך ליונג ומורנו, דרך אגב? הם מנסים לברר מה אינינגס עשה בשישי בערב, נכון?"

"אין לי מושג איך הולך להם," אמר ואן וטרן. "אני חושב שהם מצאו את המסעדה, אבל הם עדיין לא יודעים עם מי הוא היה שם."

"ומה היינמן עושה?"

"הוא במשרד שלו, מחטט בחשבונות בנק, אם אני לא טועה," אמר ואן וטרן. "שזה בסדר. נראה לי שהוא היה טובע בתוך כל הטיפים האלה."

"גם אני מתחיל לטבוע, למען האמת," אמר ריינהרט וצנח שוב בכיסאו. "יכול להיות נחמד אם היא תבוא לכאן ותסגיר את עצמה. אפשר להוסיף את זה להודעה הבאה לעיתונות?"

נשמעה דפיקה בדלת, ומינסטר נכנס והתיישב על קצה השולחן.

"הבנתי משהו," אמר. "האישה הזאת היא בת ארבעים גג. מה שאומר שהיא היתה בת עשר או אפילו פחות כשהם למדו במכללה..."

"אני יודע," רטן ואן וטרן.

ריינהרט גירד את פניו בקצה המקטרת.

"אז מה בעצם אתה מנסה לומר?"

"טוב," אמר מינסטר, "אני חושב שזה משהו שאתה מסוגל להבין בעצמך."

* * *

נדרשו לקלרנטופט קרוב לארבעים דקות כדי להדפיס את התמונות, וכשהניח אותן על שולחנו של ואן וטרן הוא התמהמה בפתח המשרד כאילו חיכה לאיזשהו פרס. מטבע, ממתק או לפחות כמה מילים טובות. המפקח התנפל מיד על התמונות, אבל ריינהרט הבחין בענק המהסס.

"אהם," אמר.

ואן וטרן הרים את מבטו.

"כל הכבוד, קלרנטופט," אמר. "יפה מאוד. נראה לי שאתה משוחרר להיום."

"תודה, המפקח," אמר קלרנטופט והלך.

ואן וטרן דפדף בתמונות המבריקות.

"הנה!" שאג לפתע. "והנה היא שוב! כן!"

הוא עלעל במהירות בשאר התמונות.

"בוא הנה, ריינהרט! תראה את התמונות האלה! זאת היא, מאה אחוז."

ריינהרט רכן מעל השולחן ובחן את תמונותיה של אישה בכובע ברט כהה ובמעיל בהיר — האחת

בפרופיל, האחרת כמעט חזיתית. הן צולמו כפי הנראה בהפרש קצר זו מזו, והצלם פשוט שינה את מקומו. היא עמדה ליד אותו קבר, ונראה שהיא קוראת את הכתובת על המצבה המחוספסת, המכוסה בטחב. מעט כפופה, מסיטה צמח בידה.

"כן," אמר ריינהרט. "זאת היא, לא ייאמן."

ואן וטרן הרים את השפופרת והתקשר ליומנאי.

"קלרנטופט כבר הלך?"

"לא."

"תפוס אותו כשתראה אותו ושלח אותו אלי שוב," אמר וניתק.

אחרי שתי דקות הופיע קלרנטופט בפתח.

"יופי," אמר ואן וטרן. "אני צריך הגדלות של שתי אלה. זה אפשרי?"

קלרנטופט בחן את התמונות.

"בטח," אמר. "זאת..."

"מה?"

"זאת היא? מריה אדלר?"

"היא ולא אחרת," אמר ריינהרט.

"באמת חשבתי שיש בה משהו מוזר."

"יש לו חושים חדים," אמר ריינהרט אחרי שקלרנטופט הלך.

"נכון," אמר ואן וטרן. "הוא צילם גם שתים־עשרה תמונות של הכומר. כדאי שנרוץ לעצור גם אותו."

* * *

"סוף־סוף," אמר ריינהרט כשהשתחל מאחורי ויניפרד לינץ' באמבט. "איזה יום. מה את עשית?"

"קראתי ספר," אמרה ויניפרד.

"ספר? מה זה ספר?" שאל ריינהרט.

היא צחקה.

"איך הולך? אני מבינה שעדיין לא תפסתם אותה?"

"לא," אמר ריינהרט. "יותר מאלף ושלוש מאות טיפים מהציבור, אבל עדיין אין לנו מושג איפה היא או מי היא. זה ממש מתסכל. חשבתי שאולי נסגור את התיק הזה היום."

"הממ," אמרה ויניפרד ונשענה לאחור על חזהו. "היא בסך הכול צריכה פאה. אין חשדות אפילו?"

"היא נסעה צפונה כנראה," אמר ריינהרט. "אולי לקחה רכבת. מחר נדבר עם מישהו שחושב שהוא היה איתה באותו קרון. הוא צלצל קצת לפני שהלכתי."

"וזהו?"

ריינהרט משך בכתפיו.

"אני חושב. אנחנו גם לא יודעים מה המניע."

היא שקעה לרגע במחשבות.

"זוכר שאמרתי שזאת אישה?"

"כן, כן," אמר ריינהרט ושמץ עצבנות נשמע בקולו.

"אישה שפגעו בה."

"כן."

היא ליטפה את ירכו באצבעותיה.

"יש הרבה דרכים לפגוע באישה, אבל דרך אחת איומה יותר מכל האחרות."

"אונס?"

"כן."

"היא היתה בת עשר לכל היותר כשהם עזבו את המכללה," אמר ריינהרט. "עכשיו היא בת ארבעים, אולי פחות. או שאת חושבת שאנחנו טועים?"

"לא, ממש לא," אמרה ויניפרד. "זה נורא, אבל אני חושבת שמשהו מהסוג הזה קרה שם, תאמין לי."

"יכול מאוד להיות," אמר ריינהרט. "את לא יכולה להסתכל עוד קצת בכדור הבדולח שלך ולהגיד לי גם איפה היא מתחבאת? לא, יודעת מה? בואי נשכח מזה הערב. איזה ספר קראת?"

"'כל החיים לפניו'," אמרה ויניפרד.

"אמיל אז'אר?"

"כן."

"ומה את חושבת?"

"אני חושבת שאני צריכה ילד."

ריינהרט השעין את ראשו על האריחים ועצם עיניים. שתי תמונות סותרות הבזיקו במוחו, אבל זה קרה מהר כל כך עד שהוא לא הצליח להפנים את חשיבותן.

בהנחה שבכלל היתה להן חשיבות.

"תרשי לי לתת לך ילד?"

"אם אתה מתעקש," ענתה.

"באמת יכול להיות שהיא עלתה על הרכבת ההיא," אמר מינסטר. "הוא נראה די בטוח בעצמו."

"יפה," אמר ואן וטרן. "אז לאן היא נסעה?"

"למרבה הצער," אמר מינסטר והניד בראשו, "הוא ירד ברינָאו והיא לא, אז... לאנשהו צפונה מרינאו."

"בטח ראו אותה עוד אנשים, לא?" אמר ריינהרט.

"למרבה ההפתעה, לא. אבל פֶּפֶּנהולץ טוען שהיה עוד מישהו בקרון."

"פפנהולץ?"

"כן, זה השם שלו. אבל היה שם עוד מישהו, שנסע איתם עוד ממארדם. גלוח ראש. כנראה עדיין היה בקרון אחרי רינאו."

"אוי ואבוי," אמר ריינהרט.

"משקפיים כהים, ווקמן וחוברת קומיקס," אמר מינסטר. "בן שמונה־עשרה או עשרים. אכל ממתקים בלי הפסקה. קעקוע של צלב מעל אוזן ימין."

"צלב או צלב קרס?" שאל ריינהרט.

"סביר להניח שצלב קרס. מה אנחנו אמורים לעשות? לשלוח עוד הודעת מבוקש לעיתונים?"

"על מישהו עם צלב קרס וממתקים?" אמר ואן וטרן ברטינה. "ממש לא. שמישהו אחר ירדוף אחרי כלבלבים ניאו־נאצים. אבל פפנברג הזה..."

"...הולץ," תיקן מינסטר.

"בסדר, בסדר, פפנהולץ. הוא נראה כאילו הוא יודע על מה הוא מדבר?"

"ככה נראה," אישר מינסטר.

"אוקיי," אמר ואן וטרן. "תחזור למשרד שלך ותבחר קורבנות אפשריים מהמכללה. כלומר, אלה שגרים מצפון לרינאו. בוא לעדכן אותי אחר כך."

מינסטר קם ויצא.

"חשבת כבר על המניע?" שאל ריינהרט.

"אני חושב על המניע כבר חודש שלם," רטן המפקח.

"באמת? ומה דעתך? אני מתחיל לחשוב בכיוון של אונס."

ואן וטרן הביט בו.

"תמשיך."

"זאת אישה שרוצה לנקום על משהו," הציע ריינהרט.

"יכול להיות."

"ואונס מסתדר עם זה."

"יכול להיות," חזר המפקח.

"הגיל שלה מסבך את העניין. היא בטח היתה צעירה מאוד אז. ילדה."

ואן וטרן נחר בבוז.

"צעירה יותר ממה שנדמה לך, ריינהרט."

ריינהרט שתק ובהה באוויר במשך כמה שניות.

"אלוהים אדירים," אמר לבסוף. "ברור שזאת אפשרות. איך לא הבנתי את זה? סליחה."

"זה בסדר," אמר ואן וטרן וחזר לעלעל בדפים המונחים מולו.

* * *

דה בריס הגיע יחד עם יונג ומורנו.

"אפשר להתחיל איתי?" שאל דה בריס. "זה לא ייקח הרבה זמן."

"בבקשה," אמר ואן וטרן.

"אין לה תיק פלילי."

"חבל," אמר ריינהרט. "אבל סביר להניח שלא היה עוזר לנו לדעת מיהי. למרות שזה מעניין, כמובן."

"מה עם אינינגס?" שאל ואן וטרן אחרי שדה בריס יצא מהמשרד.

"אוקיי," אמרה מורנו. "אז מצאנו את המסעדה. הוא אכל במרתף של קלום בלווינגן, אבל לא הצלחנו לברר עם מי הוא היה שם."

"יופי," אמר ואן וטרן. "זאת היתה מן הסתם הכוונה שלהם. עד כמה הייתם יסודיים?"

"מאוד יסודיים," אמר יונג. "דיברנו עם כל הקולגות והחברים שלו, עם כל הקרובים שלו, כולל בני דודים שמיניים. אף אחד מהם לא היה עם אינינגס במסעדה ביום שישי בערב."

המפקח שבר קיסם לשניים ונראה מרוצה. עד כמה שהוא היה מסוגל להיראות מרוצה. כלומר, לא מאוד. ובכל זאת ריינהרט שם לב.

"מה קורה איתך?" שאל. "אתה לא מרגיש טוב?"

ואן וטרן נהם בתגובה ופנה אל יונג ומורנו. "אבל העד שלכם הוא מישהו מהמסעדה, כן?"

"מלצר," אמרה מורנו. "ולא היתה לו זווית טובה לאיש שישב עם אינינגס. מישהו בן חמישים־שישים, ככה הוא התרשם. הוא ישב עם הגב אליו רוב הזמן."

"אין לי שום ספק," אמר ואן וטרן. "בכל אופן, קחו את הצילומים של מחזור 65'. את החדשים. ותשאלו אותו אם הוא מזהה מישהו."

"בסדר," אמר יונג. "אתה חושב שאינינגס היה שם עם אחד מהם?"

על פניו של ואן וטרן עלתה הבעה קשה לפענות.

"וגם," אמר, "אל תקשו עליו. אם הוא לא בטוח, תבקשו ממנו לבחור שלוש או ארבע אפשרויות בכל זאת."

"אוקיי," אמר יונג. מורנו הביטה בשעון.

"היום?" שאלה בחשש. "כבר ארבע וחצי."

"עכשיו, מיד," ענה ואן וטרן.

* * *

מעט אחרי שוואן וטרן חזר הביתה, היינמן התקשר.

"מצאתי קשר," אמר.

"בין מה למה?"

"בין מאליק, מאסלייטנר ואינינגס. אתה רוצה שאני אגיד לך עכשיו, בטלפון?"

"בבקשה," אמר ואן וטרן.

"אוקיי," אמר היינמן. "עברתי על חשבונות הבנק של שלושתם — זה יותר מסובך ממה שנדמה לך. יש בנקים, שפארקאסֶה למשל, עם נהלים מאוד משונים, בלשון המעטה. לא כיף גדול לחקור פשעים פיננסיים, אבל זאת כנראה הנקודה..."

"אז מה מצאת?" שאל ואן וטרן.

"יש דמיון."

"ומהו?"

"יוני 1976," הסביר היינמן. "ב־8 ביוני מאליק מוציא עשרת אלפים גילדר מחשבון חיסכון בקוּיבֶּרבנק. ב־9 ביוני, מאסלייטנר מוציא אותו סכום משפארקאסה. באותו יום, איגינגס קיבל הלוואה על סך 12 אלף בלַנְדְטבנק..."

ואן וטרן שקל את הממצאים האלה.

"כל הכבוד, היינמן," אמר לבסוף. "מה לדעתך זה אומר?"

"אי־אפשר לדעת בוודאות," אמר היינמן, "אבל יכול להיות שאנחנו מדברים כאן על שוחד קטן."

ואן וטרן חשב עוד כמה רגעים.

"אז אתה מבין מה צריך לעשות, כן?"

היינמן פלט אנחה עמוקה.

"כן," אמר. "אני מבין."

"אתה צריך לבדוק מי עוד מהמחזור ביצע עסקה דומה באותו זמן."

"בדיוק," אמר היינמן. "אני אשב על זה מחר."

"אל תישמע אומלל כל כך," אמר המפקח. "אתה יכול להתחיל עם אלה שגרים בצפון — עם קצת מזל זה יספיק לנו. דבר עם מינסטר והוא ייתן לך את הרשימה מחר בבוקר."

"בסדר," אמר היינמן. "אני צריך ללכת לטפל בקטנים."

"קטנים?" שאל המפקח בהפתעה. "הילדים שלך כבר גדולים, לא?"

"בנכדים," אמר היינמן ונאנח שוב.

* * *

יפה, יפה, חשב ואן וטרן כשהניח את השפופרת. אנחנו מתקרבים. החבל הולך ומתהדק.

הוא הוציא בירה מהמקרר, הכניס את "וריאציות גולדברג" למערכת והתרווח בכורסא. ואז הניח את התצלומים על ברכו והתחיל להתעמק בהם במידה של הערצה.

שלושים וחמישה בחורים.

חמישה מתים.

שלושה מהם הודות לפועלה של האישה הזאת.

האישה בברט הכהה ובמעיל הבהיר. על שפתיה בדל חיוך. רוכנת מעל מצבה. כתם לידה על לחייה השמאלית — הוא לא זכר שראה אותו בקלסתרון, אבל הוא היה בקושי גדול יותר מציפורן.

בכל מקרה, ההגדלה שקלרנטופט הדפיס היתה מצוינת, ובשעה שוואן וטרן ישב בכורסתו ועיין בתמונות, הוא קיבל לפתע את הרושם שהיא הרימה מעט את עיניה. שהציצה מעל המצבה והביטה בו.

קצת חצוף מצדה, חשב. אפילו קצת שובב. ובה בעת היא נראתה חמורת סבר.

ומאוד... מאוד נחושה.

בת כמה את, בעצם? תהה.

וכמה שמות נותרו ברשימה שלך?

אבל אז הם נתקעו.

התחושה הברורה שהחקירה, שנכנסה כעת לחודש השני שלה, עלתה בסוף השבוע על דרך המלך – בזכות התפתחויות כמו גילוי עקבותיה של מריה אדלר בבית בדייקסטרה ואיתור המסעדה שאליה הלך אינינגס – התעוררה כנראה מוקדם מדי. במקום לצבור תאוצה וללכוד את האישה שאחראית לשלוש הרציחות, מאמציהם עשו רושם של טפטוף אטי אך יציב של מים על חול.

"אנחנו נסחפים אל הים," קבע ריינהרט ביום חמישי בבוקר. "היבשה בכיוון השני."

והמפקח נאלץ להסכים. את "קו הרכבת" – שלפיו עלתה מריה אדלר על הרכבת של 18:03 בכיוון צפון מהתחנה המרכזית במארדם – הם לא יכלו לאשש או להפריך. עדותו של פפנהולץ אמנם היתה חזקה, אך הם לא מצאו מקור נוסף שיאשר אותה. שום גלוח ראש חובב מתוקים לא יצר איתם קשר. וגם לא שום נוסע אחר. אולי מיס אדלר באמת נסעה למקום כלשהו מצפון לרינאו ואולי לא.

אך כפי שריינהרט ציין, גם אם היא אכן נסעה צפונה, איך אפשר לדעת שהיא עדיין שם? או שהיא באמת נסעה לממש את הכוונות הרצחניות המיוחסות לה?

אי־אפשר לדעת, ענה ריינהרט בקול רם לשאלה הרטורית שהוא עצמו הציג.

ביום שלישי אחר הצהריים, לפי הוראותיו של ואן וטרן, נסעו יונג ומורנו ללווינגן כדי לראיין שוב את איבראהים ג'ברדהאדן. האיראני הצעיר היה מסופק תחילה לגבי יכולתו לזהות מישהו בתמונה, אבל כשמורנו הסבירה לו עד כמה העניין חמור וחשוב, הוא בחר חמישה אנשים מקרב בני מחזור '65 שהיו עשויים להיות האדם שישב מול אינינגס באותו יום שישי.

כשהמפקח ראה את רשימת השמות, הוא לא נראה מרוצה במיוחד מהתוצאה, ולכן ג'ברדהאדן זומן לתחנה ביום חמישי לניסיון נוסף.

הפעם, השוטרים לא רק ערבבו את חמש התמונות שבחר עם תמונותיהם של בני המחזור, אלא גם עם תמונותיהם של כשלושים אנשים שאינם קשורים כלל לחקירה. העד הצליח לבחור רק שניים מתוך חמשת הפרצופים שבחר בפעם הקודמת. שניהם גרו מדרום למארדם; אחד מהם בדרומה של אפריקה.

כשאיבראהים ג'ברדהאדן יצא מהתחנה בפיק ברכיים, אמרה מורנו שזאת היתה הפעם הראשונה שראתה אותו מרכיב משקפיים. הכול הסכימו שהמסעדה היא מבוי סתום, לפחות נכון לעכשיו.

ובאשר לבני המחזור שעדיין לא נרצחו (אם להשתמש בהגדרה של ריינהרט), הקבוצה הזאת הצטמצמה כעת לעשרים וחמישה (אם פוסלים את אלה שגרים בחו"ל), וביום רביעי התכנס צוות החקירה כדי לשמוע את תוצאות הראיונות האחרונים עמם. באשר לאופיו של קרל אינינגס שררה תמימות דעים – הוא היה איפשהו בין מאליק למאסלייטנר. חביב על הבריות, חברותי וחיובי, כך זכרו בני מחזורו את חברם הצעיר. לא היו לו קשרים מובהקים עם מאליק או עם מאסלייטנר.

ככל שזכרו המרואיינים.

חלקם סירבו להתראיין – מסיבה לא ברורה, לפי המשטרה המקומית. חלקם סירבו לקבל אבטחה או הגנה מכל סוג שהוא, ועם שלושה לא נוצר קשר כי לא היו בבית.

הקשר בין שלושת הקורבנות צומצם אפוא לעסקאות הבנקאיות של יוני 1976 שהתגלו על ידי היינמן, אבל עד כה לא אותרו עסקאות דומות אצל אף אדם אחר ממחזור '65.

"זה הרבה יותר מסובך ממה שאתם חושבים," הסביר היינמן כשדיווח על התקדמותו בתדרוך של יום שישי. "צריך לקבל אישור נפרד לכל חשבון שרוצים לחקור."

"ככה זה," אמר המפקח באנחה. "הבנקים דואגים לאינטרסים של עצמם. אז איפה אנחנו עומדים? ריינהרט, מה אתה מספר?"

"תקועים באותו מקום," אמר ריינהרט. "תשעה ימים מאז הרצח של אינינגס. ושבוע מאז שמיס אדלר ברחה מדייקסטרה. מה שבטוח זה שהיה לה הרבה זמן למצוא מקום להסתתר בו."

"אני חושב שהיא סיימה," אמר רות.

"אני לא," אמר ריינהרט.

"אפשר להשגיח מקרוב על האנשים ברשימה של מינסטר," הציע דה בריס. "אלה שגרים צפונה מכאן."

"אתם חושבים שזה שווה את המאמץ?" שאל המפקח.

"ממש לא," אמר ריינהרט. "הדבר היחיד שאנחנו צריכים להשקיע בו מאמצים כרגע זה סוף שבוע ארוך ושקט."

"מישהו מתנגד להצעתו של הבלש ריינהרט?" שאל ואן וטרן בלאות, ועל צוות החקירה נפלה דומיית מוות.

"אוקיי," אמר ואן וטרן. "אלא אם כן יצוץ משהו מיוחד, נתכנס כאן שוב ביום שני בתשע בבוקר. אל תשכחו שנשארו לנו יותר מאלפיים טיפים לבדוק."

* * *

אחרי כמה שעות, כשהמפקח עמד להיכנס למועדון בשטיקֶרגרנד, הוא נתקל בלובי במנהל המקום, אורביץ, שנשא בזרועותיו רופא מאחד מבתי החולים המקומיים — מומחה למחלות זיהומיות — שהיה שיכור כלוט.

"אנחנו חייבים לשלוח אותו הביתה," הסביר. "הוא שר ובכה בלי הפסקה, והגברות הרגישו מאוד לא בנוח."

ואן וטרן הנהן בהבנה ועזר למנהל לסחוב את הרופא במעלה המדרגות אל המונית הממתינה. גם דברים כאלה קורים, חשב. הם השליכו את מטענם במושב האחורי.

"לאן?" שאל הנהג במבט ספקני.

אורביץ פנה אל ואן וטרן.

"אתה מכיר אותו?"

"שלום, שלום," אמר ואן וטרן.

"הוא אומר שאשתו מארחת את המאהב שלה והוא לא יכול לחזור הביתה. אתה חושב שזה נכון?"

"אין לי מושג," אמר המפקח. "אבל אם הוא נשוי אולי עדיף בכל מקרה לא לשלוח אותו הביתה במצב כזה."

המנהל הסכים, והנהג נראה ספקן עוד יותר.

"טוב, או שתקבלו החלטה או שתוציאו אותו מהמונית," אמר.

"קח אותו לתחנת המשטרה בזווילה," אמר ואן וטרן. "תמסור להם דרישת שלום מווי־וי ותאמר להם להיות נחמדים אליו ולתת לו לישון עד שיעבור לו."

"דרישת שלום מווי־וי?"

"בדיוק," אמר ואן וטרן, והמונית יצאה לדרך.

"אוֹ טֶמְפּוֹרָה! אוֹ מוֹרֶס!"[3] אמר אורביץ בייאוש וליווה את ואן וטרן מטה אל קומת המרתף.

* * *

"אתה נראה די אומלל," ציין מאהלר כשהמפקח התיישב מולו. "התחלת כבר את תענית הפסחא?"

"אני מנהל חיי נזירות לאורך כל השנה," אמר ואן וטרן. "משחק?"

"ברור," אמר מאהלר והתחיל לסדר את הכלים. "הגברת החמקמקה ממשיכה לחמוק מכם, אם אני מבין נכון."

במקום לענות, ואן וטרן שתה חצי כוס בירה בלגימה אחת.

"והתקרית ההיא שדיברנו עליה," אמר מאהלר. "מצאת אותה?"

המפקח הנהן והחל לסדר גם את הכלים שלו.

"נראה לי," אמר. "אבל עד שיהיה לי תאריך מדויק לא נותר לי אלא להעביר את הזמן באומללות."

"הבנתי," אמר מאהלר. "בעצם, לא הבנתי," תיקן אחרי דקה או שתיים.

"לא חשוב," אמר ואן וטרן. "החלטתי לשמור על פרופיל נמוך ולחכות כמה ימים בכל מקרה. לחכות למהלך הבא שלה..."

"לירות בעוד מישהו?"

"אני מקווה שלא," אמר ואן וטרן בהבעה מיואשת. "ואם כבר מדברים על מהלכים..."

"אוקיי," אמר מאהלר, רכן מעל הלוח ופצח בשגרת ההתרכזות שלו.

* * *

כשוואן וטרן יצא מהמועדון כמה דקות אחרי שתים־עשרה וחצי בלילה, היו באמתחתו שתי תוצאות תיקו וניצחון, וכיוון שלא ירד גשם הוא נטה לחשוב — למרות כל המהמורות בחקירתו — שהחיים איכשהו מצליחים להחזיק את הראש מעל למים.

אבל כשהגיע לקונגרס פלֵיין, התחוור לו שזאת מסקנה חפוזה מדי. הוא נכנס לאחד הרחובות שסביב הכיכר ומצא את עצמו מול חבורת צעירים צווחנים שארבו כנראה לקורבן מתאים.

"הלך עליך, סבא'לה!" נהם בחור רחב כתפיים עם שיער אדמוני קצוץ והצמיד את ואן וטרן לקיר. "או שאתה מביא לי את הארנק או שאני חותך לך את הזין."

קח את הזין, הספיק ואן וטרן לחשוב לפני שצעיר אחר סטר לו בגב כף היד. המפקח חש בטעם הדם על לשונו.

"אני שוטר," אמר.

המידע הזה התקבל בשאגות צחוק.

"אנחנו הכי אוהבים שוטרים," אמר הבחור שהצמיד אותו לקיר, וכל האחרים גיחכו בהנאה.

הבחור שסטר לו ניסה שוב, אבל הפעם בלם ואן וטרן את המהלומה, ובו בזמן הניף את ברכו בין רגליו של האדמוני. הוא גנח והתקפל.

ואן וטרן שיגר את אגרוף ימין למכת קרס והצליח לפגוע למישהו באזור האף. הוא שמע משהו סחוסי נעשה עוד יותר סחוסי, ולמיטב הבנתו ותחושותיו, האזור שניזוק לא היה ידו שלו.

הבחור הפצוע נסוג, אבל מובן שכאן הסתיימה שורת ההצלחות של ואן וטרן. השלושה הנותרים — הבריאים — הורידו את המפקח על ארבע והתחילו להכות אותו.

ואן וטרן התכדר כמו קיפוד, ובעודו סופג אגרופים ובעיטות לא הצליח אלא לחשוב: ילדים טיפשים! איפה האבות המחורבנים שלכם?

אחרי זמן מה — סביר להניח שלא יותר מעשר או חמש־עשרה שניות — הם הסתלקו והשאירו אותו שם. נעלמו בצעקות ובצרחות.

"אלוהים ישמור..." גנח ואן וטרן והרים את עצמו לאט על רגליו. הוא הרגיש דם נוזל משפתיו ומחתך מעל הגבה. כשהתחיל להניע את רגליו ואת זרועותיו, הגיע למסקנה שלא ספג שום פציעה נוראה.

הוא בחן את הכיכר הריקה.

איפה כל העדים? חשב והמשיך בדרכו הביתה.

* * *

זמן קצר לאחר מכן, כשבחן את עצמו במראה שבחדר האמבטיה, אמר לעצמו שההחלטה להקפיא את החקירה לסוף השבוע היתה החלטה מצוינת.

קצין משטרה שנראה ככה אינו מקור השראה לפקודיו.

ואז, בכובעו כאזרח מן השורה, התקשר למשטרה ודיווח על תקיפה. בכובעו כמפקח, הוא התעקש להיות האיש שיחקור את מי מבין העבריינים הצעירים שייתפס.

"הם היו מהגרים?" שאל היומנאי.

"לא," אמר ואלנדר וטרן. "נראה לי שהם היו בעניין של פיתוח הגוף. למה שהם יהיו מהגרים?"

הוא לא קיבל תשובה.

כשנכנס למיטה אחרי המקלחת, הבין בהפתעה שהוא לא חש אפילו טיפה של פחד במהלך התקרית כולה.

תסכול וכעס, אבל לא פחד.

אני כנראה זקן מכדי לפחד, חשב.

ואולי צריך משהו חמור מזה כדי להבהיל אותי.

ואולי – התחוור לו רגע לפני שנרדם – אולי פשוט הפסקתי לפחד מדברים שנוגעים אלי.

אני חושש רק לאחרים.

לחברה. להתפתחויות העתידיות.

לחיים?

ואז נזכר בחידה המטופשת שרות המציא לפני כמה ימים.

שאלה: איך מייצרים בימינו מחולל מספרים אקראיים?

תשובה: מוזגים שתי בירות לתוך חובב פיתוח גוף.

ואז הוא נרדם.

---

3 לטינית: הו זמנים, הו מנ

VIII

16 בפברואר–9 במרס

מלון פבלבסקי ידע ימים יפים יותר, וכמוהו גם מר פבלבסקי.

המלון ידע גם אורחים יפים יותר.

אם לדייק, הוא ידע אותם לפני חמישים שנה או יותר, כשפבלבסקי עדיין נאלץ לעמוד על שרפרף שרוט וצבוע בכחול כדי לראות מעל לדלפק הקבלה. כשפבלבסקי האב ופבלבסקי הסב עדיין אחזו בהגה. ואמו וסבתו ניצחו על פעילות המסעדה וחנות המצעים ורָדו בטבחים ובסבלים, ששערם היה משוח בשמן מבושם. כשהמדינה עדיין היתה בחיתוליה.

מאז עברו הרבה מים מתחת לגשר. המון־המון מים. וכיום שימש השרפרף כן לעציץ דקל עייף בחדרו — החדר שנקרא בעבר "סוויטת הכלולות", בקומה החמישית של המלון.

לכול זמן, ועת לכל חפץ.

בידרסן בילה בשלושת הערבים הראשונים בבר בחברת אינספור כוסות ויסקי ושפע טיפוסים מפוקפקים שהתארחו במלון. מחציתם בערך באו ללילה אחד, והשאר לקוחות קבועים. כולם גברים מופנמים. כולם בעלי שיער מידלדל, ולרובם המכריע כתפיים שמוטות, סוג של זקן או שפם ועיניים ריקות מהבעה. הוא לא בזבז אפילו שנייה על אף אחד מהם, והחל מיום שני בערב הסתגר בחדרו ושתה שם ישירות מהבקבוק.

כך דבקו הימים אלה באלה והפכו חדגוניים. הוא נהג לקום בסביבות הצהריים, יצא מחדרו אחרי שעה ובילה את אחר הצהריים בשיטוטים בעיר כדי שלחדרנית תהיה הזדמנות להיכנס ולסמן את בואו של יום חדש. הוא שתה קפה שחור בבית קפה זה או אחר, לרוב בגינתֶר הסמוך למרכז העיר, ניסה לקרוא עיתון, או אולי כמה עיתונים, לצאת להליכה ארוכה ולקנות כמה סיגריות ואת הבקבוק לאותו ערב, שאותו בחר בקפדנות שנראתה לו בלתי מוצדקת ובה בעת הכרחית. כאילו זה אחד הכללים הבסיסיים של המשחק — הוא לא היה בטוח אם הוא אחד השחקנים או אחד הכלים, אבל נכון לעכשיו המשחק היה הדבר היחיד שהתרחש. חוץ ממנו, דבר לא היה קיים.

הוא חזר למלון פבלבסקי בדרכים מפותלות ברגע שהדמדומים האפורים כאבק החלו לרדת. ובעיר כזו הדמדומים תמיד ירדו בשעה מוקדמת, בלוויית גשם חומצי וערפיח משריפה של פחמים.

בחדרו היה משתרע על מיטתו המוצעת כשברקע המיית היונים החולניות למראה על הגג, שותה את הוויסקי הראשון של היום ואז נכנס לאמבטיה כשכוס מספר שתיים לידו על הרצפה. הוא היה יורד למסעדה לארוחת ערב — לרוב היה אחד הסועדים הראשונים, ולעתים ישב לגמרי לבד באולם הגדול מדי, הצבוע בחום עכברי, ובו נברשות קריסטל סתמיות ומפות שפעם היו לבנות. הוא שתה בירה עם האוכל, קפה וקוניאק אחר כך, ובכל ערב נשאר לשבת שם מעט יותר זמן מאשר בערב הקודם.

בכל פעם ניסה להחזיק מעמד עוד כמה דקות, לכווץ ולקצץ עד כמה שאפשר את השעמום המקולל הצפוי לו בשעות הערות שעוד נותרו. וכאשר חזר מהארוחות האלה — בדרכו לבר או לחדרו — היה מר פבלבסקי רואה אותו. בדרך כלל העביר פבלבסקי את כל שעות הערות שלו כגורם בלתי נראה מאחורי דלפק הקבלה. משם השקיף ובחן וקבע שרוב הדברים אכן ידעו ימים יפים יותר.

מיהו האורח הזה? ומה למען השם הוא עושה בפברואר בעיר המדכדכת הזאת? אלה היו שאלות מהסוג שבמעמדו כמשקיף וכאיש העולם הגדול הוא הפסיק לשאול לפני יותר מארבעים שנה.

* * *

בהתחלה, השכרות והערפול היו מטרה בפני עצמם. הבריחה, ההתרחקות ממה שקורה — הן היו הסיבה העיקרית, ואף היחידה, לעזיבתו את הבית. ההבנה שבסופו של דבר יצטרך לאמץ לו אסטרטגיה אחרת, ייאלץ לגבש טקטיקות חדשות ודרך פעולה חדשה, עדיין היתה רדומה במעמקי מוחו. ואם לדייק: היא עדיין לא ריחפה מעליו כעננה ולא תבעה ממנו לנקוט פעולה. ואף על פי כן, הימים האלה היו מלאים בפעולות ובשגרות מורכבות שבלעדיהן לא היה יכול ליהנות מחסד השינה בשכרות גמורה ומוחלטת.

לישון שינה נטולת חלומות במשך שמונה שעות. להיות כמת בעולם. מחוץ להישג היד של כולם, של הכול. בבקרים התעורר מכוסה זיעה ועם כאב ראש כה חזק, עד ששום תחושה אחרת לא יכלה לחדור בעדו. ואז לקח שני כדורים, קם להתכונן לאחר הצהריים שיעביר ברחובות ובבתי הקפה, וכך הניע מחדש את מחוגי השעון. הרוויח עוד יום.

בערב השביעי זה נגמר, מרחץ האלכוהול המחטא והמטהר הזה. הריחוק הנחשק הושג, הפחד היה בשליטה, והוא נדרש לשוב למלאכת תכנון האסטרטגיה.

כשבחן את יריבתו מבעד לשבעה ימי ויסקי מטושטשים ומנחמים, חש בידרסן שהוא יכול להעריך אותה שוב באופן פרופורציונלי. הוא ראה אותה שוב בעיני רוחו. הטעות שלו והתקלה בבֶּרנהאם, ואחר כך הרצח המטלטל של איניגס, רוממו אותה מעל העולם האמיתי — הרוצחת הפכה לפנטום בלתי ניתן לעצירה, לאשת-על. הוא לא היה מסוגל לעשות דבר אלא להתחבא ולחכות. להיעלם. לרדת למחתרת. ולקוות.

זאת הסיבה שבגללה ברח. שהפך את עצמו לבלתי נראה. לא סתם טמן את הראש בחול, אלא התחפר מטה-מטה והסתתר כל כולו. הרחק מעיני העולם. הרחק מעיניה.

אבל ביום התשיעי אמד את משקל האקדח בכף ידו ושב להביט קדימה.

* * *

תחילה היה עליו לפסול שתי אפשרויות.

הראשונה היתה לפנות למשטרה. לזנוח את טקטיקת ההגנה העצמית. להסגיר את עצמו ולספר להם את כל הסיפור. לתת לכלבה לנצח.

שתי לגימות ויסקי, והוא סילק את המחשבה הזאת ממוחו.

האחרת היתה להישאר במחבוא. ככל שיידרש.

את האפשרות הזאת הוא שקל מעט יותר לעומק. הפעם נדרשו לו ארבע לגימות. אולי שש. אבל לבסוף הוא הצליח.

אז מה הוא אמור לעשות?

הוא שתה עוד. עוד ועוד.

ימים. בכל שאר הימים שבמהלכם שהה במלון פבלבסקי, אם לדייק. מובן שזאת היתה המחשבה המקורית שלו, זו ששהתה רדומה במעמקי מוחו — למצוא מקום כזה ולהישאר בו. להישאר במלון המחורבן, המסריח והמטונף הזה עד שיהיה מוכן וידע מה לעשות.

להישאר כאן ולחכות לכוח, לנחישות, לרעיונות.

בוודאי יש דרך.

דרך להרוג את הכלבה הזאת. וככל שחשב, הבין שהסיפור הזה לא נוגע אך ורק לו. שלא רק בחייו שלו מדובר. וזה נתן לו כוח. כל האחרים... החברים שהיא רצחה, האלמנות והילדים, החיים שהיא הרסה במסעה העקוב מדם רק כדי...

כל האנשים שסבלו רק כדי...

זאת חובתו. כן, חובתו להרוג אותה. לשחק נגדה במשחק שלה, להערים עליה ולסלק אותה מעל פני

האדמה אחת ולתמיד.

לחסל את הכלבה המזדיינת הזאת.

הכעס תפח בתוכו והפך לשנאה. לשנאה יוקדת אדירה שאליה הצטרפה תחושה חדורת מטרה, תחושת חובה — והוא התמלא בכוח שהיה זקוק לו כדי למלא אותה.

אומץ. כוח. נחישות.

* * *

והשיטה?

האם יש יותר מאחת?

שתי לגימות. הוא נתן לשאלה להסתחרר בחלל פיו כאילו היא קוניאק. אותה שאלה שוב ושוב. ערב אחר ערב. עוד ויסקי? השיטה? האם יש יותר מאחת?

לא. יש רק אחת.

לצאת. לחשוף את עצמו.

לתת לה הזדמנות להכות ראשונה.

לבלום אותה ולהרוג אותה.

זאת הדרך.

כן, מלון פבלבסקי ידע אורחים טובים יותר.

איך ואיפה?

איפה? זה הדבר החשוב ביותר. איפה הוא אמור למצוא פינה שאליה יוכל לפתות אותה לבוא בלי לתת לה יתרון גדול מדי? הוא עדיין לא יודע איך היא נראית באמת — הוא בחן כמובן את תמונותיה בעיתונים, אבל הדבר הוודאי היחיד הוא שהבעת פנים כמו זאת שבעיתון... לא, היא בחיים לא תיגש אליו בהבעה שלווה כל כך.

היא תהיה אישה אחרת הפעם. איזו? לא ידוע. אבל זה יהיה בלתי צפוי, והיא תהיה בלתי מוכרת. אבל איפה? איפה הוא אמור לטמון לה את הפח?

ואיך?

נדרש לו לילה שלם לגבש את התוכנית, וכשנרדם לבסוף בשעת השחר האפרפרה, לא האמין שהיא תחזיק מים באור היום האכזר.

אבל היא החזיקה גם החזיקה. ביום שלישי הוא אכל לראשונה ארוחת צהריים במסעדה, וכשבחן שוב את תוכניתו בסיוע שתי כוסות קפה שחור חזק במיוחד מצא רק סדקים קטנים, אבל שום דבר שאי־אפשר לתקן, שום בקיע רחב מספיק ליפול דרכו.

התוכנית היתה טובה.

* * *

בידרסן עזב את מלון פבלבסקי בסביבות השעה שתיים בצהריים ביום רביעי, 28 בפברואר. כשחלף ליד דלפק הקבלה, הצטלב מבטו עם זה של מר פבלבסקי לשבריר שנייה בלבד, אך די היה לו בכך כדי לדעת שהעיניים האלה — הרואות הכול ובה בעת לא רואות דבר — לעולם לא יזכרו את יורג קוּמֶרלֶה ששהה שנים־עשר לילות בחדר 313.

אי לכך הוא נתן למר פבלבסקי טיפ של מאה גילדר על שנים־עשר ימים ולילות שמעולם לא היו.

אילו מצאה אותו יריבתו במהלך התקופה האיומה הזאת, היתה מנצחת — זאת ידע. אבל היא לא מצאה

אותו, וכעת שוב היה מוכן.

"היום 1 במרס," הודיע מפקד התחנה ותלש עלה היביסקוס כמוש. "שב. כמו שאמרתי, אני רוצה לקבל עדכון, או לפחות סיכום. החקירה הזאת זוללת לנו המון משאבים."

ואן וטרן רטן וצנח בכורסת העור המבריקה.

"נו?"

"מה אתה רוצה לדעת? אם היה לי משהו חשוב לספר לך, הייתי עושה את זה גם בלי שתבקש."

"זאת הבטחה?"

המפקח לא ענה.

"אנחנו מאבטחים עשרים איש כבר שבועיים. אתה רוצה לשמוע כמה זה עולה?"

"לא, תודה," אמר ואן וטרן. "אתה מוזמן לבטל את האבטחה אם אתה רוצה."

"לבטל את האבטחה!" קרא הילר והתיישב בכיסאו. "אתה מתאר לך את הכותרות בעיתונים אם נבטל את האבטחה ואז היא תהרוג עוד מישהו? אנחנו בבור מספיק עמוק גם ככה."

"הכותרות לא יהיו טובות יותר אם נשאיר את הדברים כמו שהם והיא בכל זאת תהרוג מישהו."

הילר רטן והחל לסובב את שעון הזהב שלו סביב מפרק כף ידו.

"אז בעצם אתה אומר לי שלאבטחה אין שום חשיבות? שזה מה שמעכב אותנו?"

"לא נראה לי," אמר ואן וטרן.

"אז מה? אתה מוכן לומר לי כבר מה אתה חושב?!"

המפקח הוציא קיסם מכיס חולצתו ובחן אותו בעין ביקורתית לפני שהחדיר אותו בין שתיים משיניו התחתונות. הוא סובב את ראשו וניסה להביט בחלון מבעד לסבך הצמחייה העבות.

"אני חושב שיורד גשם. למשל."

הילר פער את פיו. ואז סגר אותו שוב.

"קשה לדעת," המשיך ואן וטרן אחרי פאוזה דרמטית. "אולי היא סיימה, אולי היא מתכננת להרוג עוד. אבל מה שבטוח הוא שכרגע היא מסתתרת. יכול להיות שהיא מחכה שנהיה פחות דרוכים... ואז היא תהרוג את הקורבן הבא שלה באותו אופן. זה חכם. זה מה שאני הייתי עושה."

הילר הפיק רעש שהזכיר למפקח כלב ים מיוחם אך מתוסכל.

"אבל מה אתה עושה?" הצליח לומר לבסוף. "אני מבקש שתאמר לי מה אתה עושה כדי לתפוס אותה!"

ואן וטרן משך בכתפיו.

"אנחנו עוברים על הטיפים מהציבור," אמר. "הם ממשיכים להגיע, למרות שהעיתונים כבר איבדו עניין."

הילר נשם נשימה עמוקה וניסה להיראות אופטימי.

"ו...?"

"ואין שם משהו מעניין. אני שואל את עצמי אם לא צריך לעשות משהו קצת יותר קיצוני, למרות הסיכון. לדוגמה: להתרכז בכמה מועמדים אפשריים ולהשאיר את השאר בידי הגורל. אולי ככה נשיג תוצאות."

הילר שקל את זה.

"יש מועמדים כאלה? מועמדים סבירים יותר מאחרים, זאת אומרת?"

"יכול להיות," אמר ואן וטרן. "אני בודק את זה עכשיו."

מפקד התחנה קם וניגש שוב לצמחים שלו. הוא התנודד קדימה ואחורה בגבו למפקח, תפס כמה עלים בין אגודל לאצבע וסילק מהם גרגירי אבק.

"אז קדימה," אמר והסתובב. "תשתמש באינטואיציה הידועה לשמצה שלך ותזיז משהו!"
ואן וטרן הרים את עצמו מהכורסא.
"זה הכול?" שאל.
"בינתיים," אמר מפקד התחנה בשיניים חשוקות.

* * *

"מה היה לו לומר?" שאל ריינהרט.
"הוא עצבני," אמר המפקח ומזג קפה לכוס חד־פעמית, הרים אותה אל שפתיו, ואז עצר.
"מתי הכינו את הקפה הזה?" שאל.
ריינהרט משך בכתפיו.
"אני מתאר לעצמי שבפברואר. השנה, בכל אופן."
נשמעה דפיקה בדלת, ומינסטר נכנס.
"מה היה לו לומר?"
"הוא רצה לדעת למה עדיין לא עצרנו אותה."
"מה אתה אומר."
ואן וטרן נשען לאחור, טעם את הקפה ועיוות את פניו.
"ינואר," אמר. "טעם של ינואר. מינסטר, עם כמה מהם לא הצלחנו ליצור קשר? מאלה שעדיין לא נרצחו."
"רק שנייה," אמר מינסטר ויצא מהחדר. הוא חזר אחרי דקה עם דף.
"שלושה," אמר.
"למה לא הצלחנו?" שאל המפקח.
"הם לא בבית," אמר מינסטר. "שניים בנסיעות עסקים, אחד בחופש, מבקר את הבת שלו בארגנטינה."
"אבל תפסתם אותה, לא?"
"העברנו לה הודעה, אבל הם עדיין לא ענו. האמת היא שלא לחצנו מאוד חזק..."
ואן וטרן שלף את התצלום של מחזור 65', שכבר היה מקומט למדי.
"על מי אנחנו מדברים?"
"קוראים לו דֶלהֶרבֶּס. הוא גר פה במארדם. דה בריס דיבר איתו בפעם האחרונה."
ואן וטרן הנהן ושאל, "והשניים האחרים?"
"בידרסן ומוסנֶר," אמר מינסטר. "מוסנר בדרום־מזרח אסיה איפשהו. תאילנד, סינגפור, משהו כזה. אמור לחזור הביתה בקרוב. יום ראשון, אם אני לא טועה. בידרסן נסע כנראה ליעד קרוב יותר."
"כנראה?" שאל ריינהרט.
"אשתו לא בטוחה. הוא נוסע לעתים קרובות בענייני עסקים, לפתח קשרים מסחריים ודברים כאלה. יש לו חברת יבוא. היא חושבת שהוא באנגליה או בסקנדינביה."
"סקנדינביה?" שאל ריינהרט. "מה מייבאים מסקנדינביה? ענבר ועורות זאבים?"
"אלא מה?" שאל ואן וטרן. "מישהו ראה את היינמן היום?"
"ישבתי איתו שלוש דקות בקפטריה הבוקר," אמר מינסטר. "הוא נראה די שחוק."
"אולי בגלל הנכדים," אמר ואן וטרן. "כמה טיפים נשארו לנו לבדוק?"
"נראה לי שכמה מאות," אמר ריינהרט.
המפקח גמע את שארית הקפה בחוסר חשק ניכר.

"טוב," אמר. "בואו נשתדל לסיים לעבור על הקשקושים האלה עד יום שישי. אני מקווה מאוד שתהיה איזו התקדמות בקרוב."

"זה יהיה נחמד," אמר ריינהרט. "בהנחה שזה לא עוד רצח."

* * *

דַגמָר בידרסן כיבתה את שואב האבק והקשיבה.

כן, שוב הטלפון. היא נאנחה, ניגשה למסדרון וענתה.

"גברת בידרסן?"

"מדברת."

"שמי פאולין הַנסֶן. אני בקשרים עסקיים עם בעלך. לא נפגשנו, נכון?"

"לא... אני לא חושבת. בעלי לא בבית כרגע."

"לא, אני יודעת. אני מתקשרת מקופנהגן. ניסיתי להשיג אותו במשרד, אבל אמרו לי שהוא בנסיעת עסקים."

"נכון," אמרה דגמר בידרסן ומחתה באגודלה טביעת אצבע מהמראה. "אני לא בטוחה מתי הוא יחזור."

"את לא יודעת איפה הוא?"

"לא."

"חבל. אני צריכה לדבר איתו בעניין עסקי. אני בטוחה שהוא יתעניין. זה פרויקט בהיקף גדול עם תחזית רווח יפה מאוד. אבל אם אני לא אצליח לתפוס אותו, אז..."

"אז מה?" שאלה דגמר בידרסן.

"אז אני אצטרך לפנות למישהו אחר. אין לך שום מושג איך ליצור איתו קשר?"

"לא, אני מצטערת."

"אם תשמעי ממנו בימים קרובים, תאמרי לו בבקשה שהתקשרתי. כמו שאמרתי, אני בטוחה שהוא יהיה מעוניין..."

"אה, רגע," אמרה דגמר בידרסן.

"כן?"

"הוא התקשר לפני יום או יומיים ואמר שהוא כנראה ישהה כמה ימים בקוטג'."

"בקוטג'?"

"כן. יש לנו בית קיט קטן בווארהיים. האמת היא שזה בית ילדותו, אבל שיפצנו אותו. עם קצת מזל אולי תתפסי אותו שם."

"יש שם טלפון?"

"לא, אבל את יכולה להתקשר לפאב המקומי ולהשאיר לו הודעה. אבל אני לא בטוחה במאה אחוז שהוא יהיה שם. סתם נזכרתי במשהו שהוא אמר."

"וארהיים, אמרנו?"

"כן, בין אולמינג לאוֹסטוורדינגן. זה כפר קטן. המספר הוא 161621."

"תודה רבה. אני אנסה. אבל בכל מקרה, אם תשמעי ממנו, תאמרי לו בבקשה שהתקשרתי."

"בשמחה," אמרה דגמר בידרסן.

כמה אנשי עסקים מדברים! חשבה כשהניחה את השפופרת, ועד שחזרה לשאוב כבר שכחה את שמה של האישה.

אבל השיחה היתה מקופנהגן, את זה היא זכרה.

הערב החל לרדת כאשר היה בדרכו לווארהיים. הוא פנה ימינה בצומת היחיד בכפר וחלף על פני הפאב, שבחלונותיו כבר דלקו עששיות אדומות — אותן עששיות, אמר לעצמו, שהיו תלויות שם עוד כשהיה ילד. הוא חלף על פני הקאפלה, האגם, שמימיו העומדים נראו שחורים מתמיד באור הדועך, הבית של הייגֶה. חלף גם על פני הבית של ואן קלאוסטֶר, האחוזה המוזנחת של קוֹטקֶה, ואז פנה שמאלה בשביל הקטן שבין תיבות הדואר ועצי האורן הגבוהים.

הוא נכנס בפתח שבקיר האבן והחנה מאחור, כרגיל. הוא העמיד את מכוניתו כך שתהיה נסתרת מעיני הרחוב — ביטוי שאמו נהגה להשתמש בו ושהוא מעולם לא הצליח להיפטר ממנו. היום, בכל אופן, הוא דווקא היה רלוונטי. גם הכניסה למטבח היתה מאחור, אבל הוא עדיין לא פרק את המצרכים שהביא. הוא יצא מהמכונית ובחן תחילה את הבית. מבחוץ ומבפנים. את המטבח ואת שלושת החדרים. את עליית הגג. את הצריף. את המרתף.

שום סימן. היא לא שם ולא היתה שם. עדיין. הוא נצר את האקדח והכניס אותו לכיס המעיל.

אבל היא תבוא. הוא התחיל לפרוק את המצרכים. הדליק את החשמל. הפעיל את המשאבה. פתח את הברזים למשך כמה דקות והוריד את המים בשירותים. אף אחד לא היה כאן מאז אוקטובר, כשהוא הזמין מכר לבלות שם את סוף השבוע, אבל הכול נראה תקין. שום מכשיר לא שבק חיים במהלך החורף. המקרר זמזם את זמזומו. הרדיאטורים התחממו עד מהרה. הטלוויזיה והרדיו פעלו.

למשך שנייה או שתיים הצליחה ההנאה שבשיבה הביתה לסלק ממוחו את סיבת ביקורו. רוב הרהיטים — וגם התמונות והגובלנים ואלף הדברים הקטנים האחרים — עדיין היו שם, ובאותו מצב בדיוק כמו בילדותו. רגע ההגעה אל הבית, הרגע הראשון שבו ראה אותו, הביא עמו תמיד תחושה של קפיצה לאחור בזמן. קפיצה מיידית, מסחררת. וכך היה גם הפעם. אבל אחרי כמה רגעים הלמו בו שוב הנסיבות.

הנסיבות?

הוא כיבה את האורות. היה לו נעים בחושך, בתוך הבית המוכר, והוא ידע שיקרה אשר יקרה, הוא לא יזדקק לפנס כדי להתמצא בו. בתוכו או מחוץ לו. הוא הכיר כל פינה במקום הזה. כל דלת וכל מדרגה חורקנית. כל שביל, כל שיח וכל שורש. כל אבן. הכול היה במקומו, כפי שהיה תמיד, ועובדה זו השרתה עליו תחושת ביטחון — תחושה שעוד בשלב התכנון קיווה שירגיש, אך לא העז להניח שכך יהיה.

בכל אופן, הצריף.

הוא פתח את הוו בדלת, גרר את המזרן במאמץ אל קומת הצריף השנייה והניח אותו בקפידה ליד החלון. החלל הנמוך אילץ אותו לכרוע או להשתופף. הוא ירד שוב והביא כריות ושמיכות. בצריף היה קר יותר מאשר בבית, לא היתה שם הסקה כלל, והיה ברור שהוא יצטרך להתעטף היטב.

הוא סידר את המזרן עד שהיה בעמדה המיטבית מתחת לתקרה הנטויה. ואז נשכב ובדק שהכול כפי שצפה.

וכך היה, פחות או יותר. מבעד לשמשה הישנה, המחוספסת, ראה את צד הבית, את הדלת הקדמית ואת דלת המטבח. המרחק היה שישה או שמונה מטרים לכל היותר.

הוא פתח מעט את החלון, שלף את האקדח ותחב אותו דרך הסדק. הוא ערך כמה ניסויים, הניע אותו קדימה ואחורה, כיוון.

האם יצליח לפגוע בה ממרחק כזה?

הוא חשב שכן. אולי לא פגיעה מדויקת דיה להרוג אותה במקום, אבל הוא העריך שיהיה לו מספיק זמן

לשלוש או ארבע יריות.

זה אמור להספיק. הוא היה בטוח שזה יספיק. הוא היה צלף לא רע, אף שעברו כמה שנים מאז שיצא לשטח עם מועדון הצייד המקומי.

הוא חזר לבית והביא אל הצריף עוד כמה שמיכות וחלק מהמצרכים. התוכנית היתה להעביר את זמנו שרוע בצריף. להיות כמה שיותר זמן בתנוחה המתאימה.

הוא ישכב שם בפנים כשהיא תבוא.

הוא יארוב לה וישים לה סוף.

הוא יחסל את הכלבה המטורפת הזאת אחת ולתמיד מבעד לחלון הפתוח הזה.

ממש מזל, זה מה שהוא יאמר למשטרה אחר כך. באותה מידה היא היתה יכולה להרוג אותי... מזל שהייתי ערני!

הגנה עצמית. טוב, ברור שזאת תהיה הגנה עצמית — זה אפילו לא יהיה שקר.

אבל הוא לא יחשוף את הסיבה האמיתית. את שורש הרע. הסיבה שבגללה ידע שהוא הבא בתור ברשימה.

הוא עשה כל שביכולתו, חזר אל תוך הבית והקשיב.

מוזר עד כמה הבית שקט, חשב, ונזכר שכך הרגיש כאן תמיד. הדממה באה מן היער והשמידה כל צליל פעוט. מחקה הכול באוושתה האילמת האדירה.

צבאות הדומייה, אמר לעצמו. יום הדין...

הוא הציץ בשעונו והחליט לקפוץ לפאב. הליכה קצרה לכל כיוון, לאורך שביל מוכר.

בירה אחת. ואולי גם כדי לקבל תשובה לשאלה.

היו כאן זרים בזמן האחרון?

פרצופים חדשים?

* * *

כשחזר, חשיכה סמיכה עטפה את הבית וסביבותיו. הוא בקושי הצליח לזהות את המבנים ואת עצי הפרי הכחושים על רקע היער — ורק במקומות מעטים, כששמים בהירים יחסית התגלו מעל הצמרות, היתה הראות טובה יותר. הוא שתה שתי בירות וויסקי. דיבר עם ליפמן וקוּרהוֹנֶן, שניהלו עכשיו את הבר. לא היו הרבה לקוחות, כמובן — אמצע שבוע בתחילת מרס. ולא הרבה זרים, גם לא בזמן האחרון. פה ושם עבר מישהו דרך הכפר ונכנס, אבל איש לא נכנס יותר מפעם אחת. נשים? לא, לא, לא שהם זכרו. לא ליפמן ולא קורהונן. למה הוא שואל? אה, נו, משהו שקשור לעסקים. קריצה, חיוך. הוא באמת חשב שהם יקנו את התירוץ הזה? תעשה טובה. חה־חה. ולחיים! טוב לראות אותך כאן בכפר.

כאן בבית.

הוא חצה את העשב הרטוב על קצות האצבעות. לא ירד גשם הערב, אבל ערפל לח בא מכיוון החוף והתמקם בשדות הפתוחים שמעבר ליערות כמו נוכחות בלתי נראית. שוב ושוב עצר והקשיב, אבל לא שמע דבר מבעד לדממה הבלתי חדירה. שום דבר. הוא נסוג אל אחורי הצריף כדי לרוקן את גופו משאריות הבירה ופתח בזהירות את הדלת, שבדרך כלל חורקה מעט, אבל לא הפעם. הוא ישמן אותה מחר, ליתר ביטחון.

הוא השתופף כדי לטפס שוב בגרם המדרגות הנמוך של הצריף וזחל אל מיטתו, התעסק קצת בשמיכות, התפתל בתוכן והתכרבל. ואז התהפך על הצד והציץ החוצה. הבית היה חשוך ודומם תחתיו. שום צליל. שום תנועה. הוא החליק את האקדח מתחת לכרית והניח את ידו עליו. הוא ידע שאסור לו לישון עמוק — אבל בדרך כלל היתה שנתו קלה.

הוא נהג להתעורר מכל צליל, מכל תנועה.

ולכן אין ספק שכך יהיה גם כאן.

השמיכות כרוכות סביב גופו. פניו קרובות לשמשה. ידו על האקדח.

קדימה. שתבוא.

"לא יודע," אמר המפקח. "זאת רק דעתי — אבל נראה לי שאם שלושת הקורבנות שלנו הסתבכו במשהו יחד, לפחות חלק מהאחרים היו יודעים על זה. לכן סביר יותר שמשהו כזה קרה לקראת סוף המסלול. שוב, זאת רק השערה, זה הכול."

"השערה די הגיונית," אמר מינסטר.

"טוב, מקרי אונס ב־1965. כמה מצאת?"

"שניים?" אמר מינסטר.

"שניים?"

"כן. שניים שדווחו, שניהם באפריל. הראשון הוא נערה שהותקפה בפארק. האחרת בדירה בפּאמפָּס."

"אוקיי," אמר ואן וטרן. "כמה אנסים?"

"אחד בפארק. שניים בדירה. השניים נשלחו למאסר, ההוא מהפארק לא נתפס."

ואן וטרן עלעל בניירות שהיו מונחים מולו.

"אתה יודע כמה נשים דיווחו על אונס מאז תחילת השנה הנוכחית?"

מינסטר נענע בראשו.

"חמישים ושש. ואיך קורה שיש עלייה קיצונית כל כך במספר מקרי האונס?"

"כי אנחנו לא מדברים על מספר מקרי אונס," אמר מינסטר. "אלא על מספר מקרי אונס שדווחו."

"בדיוק," אמר המפקח. "ומה לדעתך הסיכויים למצוא אונס לא מדווח מלפני שלושים שנה?"

"גרועים," אמר מינסטר. "חוץ מזה, איך אנחנו יכולים להיות בטוחים שאנחנו באמת מחפשים אונס?"

אנחה עמוקה נפלטה מפיו של המפקח.

"אנחנו לא," אמר. "אבל אנחנו לא יכולים סתם לשבת בחיבוק ידיים. אתה מוזמן להחליף מקום עבודה. אבל אם הסיפור הזה של האונס יקדם אותנו, אני אזמין אותך לארוחת ערב בקראוס."

משימה בלתי אפשרית, חשב מינסטר, ונראה שכך חשב גם המפקח, שכחכח בגרונו כמו בהתנצלות.

"אני רוצה שתמצא את כל הלידות שנרשמו על ידי האֵם, אבל האב אינו ידוע. נגיד דצמבר 65' עד מרס 66'. במארדם והסביבה. שמות האמהות והילדים."

"בייחוד בנות?" שאל מינסטר.

"רק בנות."

* * *

בערב הלך לקולנוע. הוא צפה ב"נוסטלגיה" של טרקובסקי בפעם הרביעית, אולי החמישית. וכמו תמיד התמלא התפעלות והכרת תודה. יצירת המופת הגדולה מכולן, חשב בשעה שישב באולם הריק למחצה והרשה לעצמו להיבלע בתמונות. ולפתע נזכר במה שאמר בטקס הקונפירמציה שלו הכומר — איש עדין עם זקן לבן ארוך, שרבים בקהילה ודאי ראו בו קרוב משפחה של אבינו שבשמים.

יש רוע בעולם הזה, הכריז הכומר, אך לעולם אין שיעורו רב כל כך עד שלא נותר מקום למעשים טובים.

כשלעצמה, לא טענה יוצאת דופן, ואף על פי כן היא התחפרה במוחו של ואן וטרן ובצבצה מדי פעם אל פני השטח.

כמו עכשיו. מעשים טובים? חשב ואן וטרן בדרכו הביתה אחרי הסרט. ולכמה אנשים בעולם אין אפילו

מקום לנוסטלגיה בחייהם?

האם זאת הסיבה שהיא רוצחת את הגברים האלה? כי מעולם לא היה לה סיכוי?

או מקום למעשים טובים? האם מעשים טובים באמת אפשריים תמיד? מי קובע את שיעורם של דברים? ומי האיש שהתחיל את המרדף חסר התוחלת אחר משמעות? את הניסיון למצוא אותה בכל דבר? בכל מעשה ובכל התרחשות?

דברים קורים, חשב ואן וטרן. דברים קורים, ואולי הם חייבים לקרות. אבל הם לא חייבים להיות טובים או רעים.

ולא חייבת להיות להם משמעות.

דכדוכו העמיק.

אני נודניק זקן. בלש עייף וזקן שראה יותר מדי ולא רוצה להמשיך לראות, חשב.

אני לא רוצה לראות את סוף החקירה הזאת, שמעסיקה אותי כבר שישה שבועות. אני רוצה לרדת מהרכבת לפני שנגיע לתחנה הסופית.

מהיכן צצו כל המחשבות הנאלחות ההן על טרף ועל ציד שבתחילת החקירה נראו לו אציליות ועמוקות כל כך?

אני לא רוצה להיחשף לסיבות הקודרות והשפלות של כל פשע שאני נתקל בו, חשב. אני יודע, או מניח, שהרקע מכוער לא פחות מהפשעים, ואני רוצה שיחסכו אותו ממני.

הוא ידע שזוהי תפילה חסרת סיכוי — אבל האם חוסר הסיכוי אינו המקום שבו נולדות תפילות? וכי היכן עוד הן יכולות להיוולד?

הוא פנה לקלגנבורג ושאל את עצמו לרגע אם להיכנס לקפה. הוא לא הצליח להגיע למסקנה, אבל רגליו חלפו מעצמן על פני הפתח המואר, והוא המשיך בדרכו הביתה.

דברים קורים, חשב. באותה מידה הייתי יכול להיכנס.

וכששכב במיטה, שתי מחשבות אחזו בו ולא הניחו לו להירדם.

משהו עומד לקרות גם בחקירה הזאת. משהו פשוט יקרה. בקרוב.

אני חייב להחליט אם יש לי כוח להמשיך ככה.

ואז הופיעה במוחו דמותה של אולריקה פרמדלי — אשתו של קרל איניגגס. היא ריחפה בערפילים האפלים שבין חלום למציאות, בין שינה לערות, ונשזרה אט־אט בכנסייתו החרבה של טרקובסקי, בדשדושו של גורצ׳קוב במים עם לפיד בוער.

משהו חייב לקרות.

"הלו?"

השמיעה של ילנה וַלגֶנס כבר לא היתה טובה כל כך. היא התקשתה במיוחד להבין אנשים בטלפון — ובכל מקרה היתה מעדיפה לדון בכל עניין שלא יהיה על כוס קפה. עם מאפה טרי בצד. שיחה קטנה על דא ועל הא. אבל הבחור התעקש, נשמע מנומס, וכן, ודאי שאפשר בכל זאת לשוחח בטלפון.

"כמה זמן אמרת? חודש וזהו? הייתי מעדיפה דייר לטווח מעט ארוך יותר..."

"אני יכול לשלם לך קצת יותר," התווכח הצעיר. "אני סופר. אלויס מיהרֶן. אני לא יודע אם שמעת עלי...?"

"אני לא חושבת."

"אני מחפש מקום שקט ונחמד שאני אוכל להסתגר בו ולכתוב את הפרק האחרון של ספרי החדש. אני לא צריך יותר מחודש. ההמולה והרעש של העיר מקשים כל כך על סופרים, אני בטוח שאת מבינה."

"בהחלט," אמרה ילנה ולגנס ופשפשה שוב בזיכרונה. אבל לא הצליחה להיזכר באף סופר שזה שמו. היא קוראת לא מעט, מאז ומתמיד, אבל הוא הרי בחור צעיר, ואולי לא שמעה את השם נכון. אלויס מיהרן? זה מה שהוא אמר?

"חודש," אמרה. "עד 1 באפריל, זאת אומרת. זה מה שאתה רוצה?"

"אם אפשר. אבל אולי יש לך דיירים אחרים שמעוניינים בחדר?"

"יש כמה," שיקרה. "אבל אף אחד עדיין לא החליט סופית."

למען האמת, זה היה השבוע השלישי ברצף שהיא פרסמה את המודעה בעיתון, וחוץ מהגרמני הקולני שהבין לא נכון כל מה שהיה אפשר להבין לא נכון, ומן הסתם הסריח מכרוב כבוש ומנקניקיות, הבחור הזה הוא היחיד שהתקשר. מה הטעם להתלבט? חודש הוא חודש, אחרי הכול.

"חמש מאות גילדר מקובל עליך?" שאלה. "זאת תהיה טרחה לפרסם שוב מודעה כשתעזוב."

"חמש מאות גילדר זה בסדר גמור," אמר מיד, והעסקה נסגרה.

* * *

אחרי ארוחת הצהריים היא שרטטה מפה וכתבה הנחיות. קילומטר אחד אחרי הכנסייה בווארהיים לפנות שמאלה בשלט המאולתר. מאתיים מטרים דרך העצים בכיוון האגם, לא יותר. שלושה קוטג'ים. שלה הוא הקרוב ביותר לאגם, מימין.

מפתחות והסבר לגבי משאבת המים המיושנת. הכיריים, החשמל. הסירה והמשוטים.

היא סיימה בדיוק כשהוא הגיע. בחור צעיר ודי חיוור. לא גבוה במיוחד ומנומס להפליא, אמרה לעצמה. היא הציעה לו קפה, כמובן — הרי היא כבר הכינה קנקן. אבל הוא סירב. הוא היה להוט להגיע ולהתחיל לכתוב. היא הבינה אותו.

הוא לא היה גס רוח או שחצן כלל וכלל. להפך. הוא היה אדיב, כפי שהיא תסביר אחר כך לביאטריקס הולדר ומרסלה אוגנבאך. אדיב ומנומס.

וסופר. כשהלך, היא גלגלה את המילה על הלשון כמה פעמים. סופר. היה במילה משהו מתוק, כן. היא נהנתה מהמחשבה שמישהו ישב בקוטג' הקטן שלה ליד האגם ויכתוב ספר, והיא אף השתעשעה בתקווה שמתישהו בעתיד הוא ייזכר בה וישלח לה עותק. כשהספר יצא לאור, כמובן. זה ודאי דורש זמן. עם

המוציאים לאור וכל זה. אולי הוא אפילו יקדיש לה את הספר? היא החליטה ללכת בקרוב לספרייה ולנסות למצוא אותו על המדפים.

מיהלן, הוא אמר? כן, כך היה כתוב בחוזה שחתמו עליו. אלפונס מיהלן, אם היא קוראת נכון. הוא נראה מעט נשי, צריך לומר, והיא שאלה את עצמה אם הוא אולי הומוסקסואל. הרבה סופרים הם הומוסקסואלים, גם אם הם מעמידים פנים שלא. ככה ביאטריקס אמרה פעם. מצד שני, ביאטריקס אומרת כל מיני דברים.

מה שבטוח זה שהיא עצמה אף פעם לא שמעה עליו. וגם ביאטריקס ומרסלה לא שמעו עליו. אבל הוא בכל זאת צעיר.

נו, הוא שילם במזומן, בלי ויכוחים. חמש מאות גילדר. היא היתה מסתפקת גם בשלוש מאות.

בסך הכול, זאת היתה עסקה מצוינת.

אלפונס מילר?

אה, אולי היא בכל זאת שמעה עליו.

היה לו קר.

זה הבוקר החמישי ברציפות שהוא מתעורר בתחושה שהוא קופא מקור.

זה הבוקר החמישי ברציפות שנדרשת לו פחות משנייה כדי להיזכר היכן הוא נמצא.

זה הבוקר החמישי ברציפות שידו תרה אחר האקדח, ועיניו מביטות מבעד לחלון.

הבית עדיין עמד שם באורו המהוסס של השחר. חף משינויים, חף ממבקרים, חף ממודעות — בדיוק כפי שהיה כשנרדם מתישהו במהלך הלילה.

לא מחולל. היא מיאנה לבוא. גם אתמול בלילה לא באה. גופו דאב מקור. בלתי נתפס עד כמה קשה להתחמם כאן בצריף, למרות שפע השמיכות. בכל בוקר התעורר עם אור ראשון בתחושה שגופו מאובן. הביט מבעד לחלון כדי לראות שהכול כשהיה וירד אל הבית, אל חומו של הקמין. הוא תמיד הבעיר בו אש גדולה כשחזר בערב מהפאב. אש אדירה בקמין הברזל שבמטבח, כדי שהבית עדיין יהיה חם למחרת בבוקר.

הוא ביצע את שגרת הבוקר הקבועה שלו ובחן היטב את האזור — עשה סיבוב בחוץ, באוויר הבוקר הרענן, ונכנס פנימה. האקדח בידו. הנצרה פתוחה.

ואז התיישב במטבח והכין קפה. הוא הוסיף גם כמה לגימות ויסקי כדי לגרש את הקור מגופו. הוא האזין ברדיו לחדשות של שבע ותכנן את היום שלפניו. האקדח בהישג יד על השעוונית בת החמישים. גבו אל הקיר. נסתר מהחלון.

שגרת הימים הפכה קשה יותר ויותר. הוא לא היה יכול לשאת יותר משלוש או ארבע שעות ביער ברצף, וכשחזר בשעות אחר הצהריים המוקדמות, ערני כתמיד, התיישב בדרך כלל על הספה. או שכב בעליית הגג שעה או שעתיים והמתין.

הוא ישב או שכב וקרא כמה עמודים במשהו שלקח מהספרייה של אביו, שלא היתה עשירה במיוחד, וגם לא מגוונת כל כך. סיפורי הרפתקאות. ספרות זולה וחפוזה שנקנתה לפי משקל במכירות חיסול או במכירות פומביות. היה יכול להיות נחמד מאוד לקרוא איזה ספר, למען האמת, אבל הוא התקשה להתרכז.

דברים אחרים טרדו את מנוחתו. דברים אחרים.

ואז היה יוצא להליכה נוספת, של שעה בערך, לפנות ערב, וחוזר הביתה בחושך. היתה לו תחושה שהוא ממתין לחושך הזה כאילו מדובר באיש סודו, בבעל בריתו. הוא ידע שעם רדת החשיכה ידו על העליונה. אם העימות יתרחש בחושך, היתרון יהיה שלו. ויכול להיות שהוא יזדקק לו.

ואז היה אוכל ארוחת ערב במטבח החשוך. הוא לעולם לא הדליק את האור — התרחיש הנורא ביותר הוא שהיא תראה אותו מבעד לחלון מואר.

בימים הראשונים הלך לכפר פעם אחת בלבד, לעשות קצת קניות. הוא העדיף להימנע מזה, במהלך היום לפחות. וגם בערבים הראשונים לא הלך לשם, אבל עד מהרה הבין שהבידוד יהיה בלתי נסבל אם הוא לא ירשה לעצמו לפחות לקפוץ לפאב ולשבת שעה עם בירה ביד.

הוא הלך לשם בערב השלישי, ביצע הערכת סיכונים לפני שיצא והבין שהחזרה הביתה היא החלק המסוכן. בדרכו לשם הקפיד ללכת מאחורי גדרות חיות, לעבור דרך גינות פרטיות או ברחובות ללא תאורה. בתוך הפאב, לקוחות רבים ישבו במקומות שאפשרו להם לראות בבירור את הדלת. עובדה זו הגבילה את יכולתה לחסל אותו שם, אפילו אם היא תגלה איפה הוא נמצא.

החזרה הביתה, לעומת זאת, היתה עניין אחר. מסוכן. אם היא תדע שהוא הולך לפאב, תהיה לה הזדמנות לארוב לו: והוא נקט כל אמצעי זהירות אפשרי בדרכו חזרה לבית. נמנע מהכבישים. יצא במהירות מהפאב

ורץ אל צדו האחורי. חיכה בצללים זמן מה. ואז חזר הביתה דרך השדות, שאותם הכיר היטב מאז ילדותו — שינה כיוונים, צעד במסלולים לא הגיוניים והתקרב לבית מכיוון שונה בכל לילה. בזהירות רבה, עם האקדח בהיכון. בחושים דרוכים ובכוננות גבוהה.

אבל דבר לא קרה.

לילה רדף לילה, ודבר לא קרה.

הוא לא נתקל בשום התרחשות משונה. לא מצא שום רמז לנוכחותה. שום סימן חשוד.

שני דברים הציקו לו כשהלך לישון.

הראשון היה כאב הראש, תוצאה של יום שלם של מתח ומאמץ.

השני היה מחשבה חוזרת ונשנית. המחשבה שהיא לא תבוא. האפשרות שהוא מעביר ימים רבים בבידוד ובכוננות, אבל היא במקום אחר. מקום רחוק.

בדירה במארדם. בבית בהמבורג. איפה שלא יהיה.

האפשרות שזהו העונש שהיא החליטה לתת לו. להניח לו לחכות וזהו. לחכות לרוצחת שלא תבוא לעולם. לחכות למוות, שמועד ביקורו נדחה.

ומערב לערב התעצמו שני בני הלוויה האלה. כאב הראש והמחשבה. מערב למשנהו תפסו מעט יותר מקום.

הכדורים והוויסקי לא הועילו.

* * *

היא עצרה את המכונית ליד קשיש שהלך בצד הדרך, רכנה מעל המושב הריק שלידה, הורידה את החלון וקראה לו.

"אני מחפשת את מר בידרסן. אתה יודע איפה הבית שלו נמצא?"

זאת היתה הפעם השנייה שנסעה דרך הכפר. היה חשוך בחוץ. חשוך למדי גם בתוך המכונית. כובעה היה משוך עד עיניה, קשר עין מזערי. סיכון מחושב, כמו שאומרים.

"כן, ודאי."

הוא הצביע לכיוון הבית והסביר איפה הוא נמצא. הוא לא היה רחוק. שום דבר בכפר הזה לא היה רחוק. היא שיננה את ההסבר, הודתה לו והמשיכה בדרכה.

קל כל כך, חשבה. זה עדיין קל כל כך.

היא ידעה שהמכונית היא הסוואה מספקת. ואכן, מתוך המכונית — הפיאט השכורה, עוד הוצאה כספית גדולה אך נחוצה — היא מצאה אותו. עוד באותו ערב. היא חנתה בחושך ובגשם מול הפאב. גם זה היה סיכון מחושב, אבל לא היתה לה ברירה. במקום כזה, אדם זר לא יכול להופיע שוב ושוב בלי שיתחילו לשאול שאלות. מי? מתי?

זה לא הכרחי ומסוכן. אין טעם להסתובב פה במכונית ולחפש אותו. ואף על פי כן היה חשוב למצוא אותו. לפני שהוא ימצא אותה.

הפעם עמד מולה יריב, לא טרף. יש הבדל בין השניים.

היא ראתה אותו נכנס. לא ראתה אותו יוצא.

ואותו הדבר בערב הבא. בזמן שהיה בפנים, היא נסעה אל הבית. בחנה אותו מהכביש במשך כמה דקות ואז נסעה בחזרה.

שקלה איך לגשת לעניין.

אין ספק שהוא יודע.

הוא עשה מאמץ ניכר כדי לפתות אותה לכאן, את זה הבינה מההתחלה.

בערב השלישי עשתה מעשה. נסעה לכפר וחנתה מאחורי הכנסייה. הלכה ברגל לפאב. נכנסה בלי היסוס וקנתה סיגריות בבר. היא ראתה אותו מזווית העין יושב מאחור. בירה וויסקי. הוא נראה דרוך ומתוח, אבל לא התייחס אליה. למעשה היו שם יותר אנשים מכפי שציפתה. עשרים בערך, חצי מהם בבר, השאר בשולחנות.

שלושה ערבים מתוך שלושה, חשבה.

מה שאומר שכך יהיה כנראה גם בערב הרביעי והחמישי.

כעת היה לה ברור מה היא צריכה לעשות. ידה היתה שוב על העליונה.

הגיעה השעה. היא ידעה שההמתנה הארוכה, הימים שחלפו, שיחקו לטובתה. אבל עכשיו הגיע הזמן לפעול. היא ידעה שתזדקק לכל הכסף שנותר לה, כמעט עד הגילדר האחרון. כל יום עלה כסף, והיא לא יכלה להמשיך לחכות רק לשם הציפייה.

הזדמנות אחת בלבד. לא תהיה לה נוספת. וכבר לא היתה לה אפשרות לטעות. היה ברור שאם תפשל, לא תהיה לה שום הזדמנות לתקן את המצב.

לכן היה עליה להתכונן בצורה הטובה ביותר. כפי שעשתה עם האחרים. להעניק למשימה שלה סוף ראוי.

עבר לא מעט זמן מאז יצאה לדרך. נותר רק אחד. רק אחד מהם עוד בחיים, חשבה כשחזרה לקוטג' הקטן שליד האגם.

ולאורה המרצד של מנורת הפרפין, היא הכינה את מותו.

* * *

אחר כך, עם אור ראשון, התעוררה ולא הצליחה להירדם שוב. היא קמה והתלבשה, ירדה לאגם וצעדה על המזח. שם עמדה זמן מה והביטה במים הכהים ובערפל וניסתה להיזכר בריגוש שחשה בהתחלה, ריגוש על סף האקסטזה. היא ניסתה לאמוד אותו כנגד השלווה שחשה כעת.

תחושה עמוקה של שלמות ושליטה.

היא לא הצליחה למצוא איזון אמיתי — אך בו בזמן לא מצאה בעצמה שום התנגדות. הכול הלך והסתדר. ועד מהרה ייגמר. הכול.

עוד יומיים, החליטה. בעוד יומיים. זה יהיה זמן טוב, בייחוד בהתחשב בתאריך.

ואז חזרה פנימה, התיישבה אל השולחן והתחילה לכתוב.

בהלווייתה של אמי...

מַלגַרבֶּס? משהו בשם הזה, מלגרבס, צלצל לו מוכר... יונג חיטט בערימת הניירות שהלכה והצטברה על שולחנו.

"אז הבאת היום למורין ארוחת בוקר למיטה?"

יונג הרים את מבטו.

"מה? למה את שואלת?"

"אז אתה לא יודע איזה יום היום?" שאלה מורנו ונעצה בו מבט.

"לא."

"יום האישה הבינלאומי. 8 במרס."

"אוי ואבוי," אמר יונג. "כדאי שאני אקנה לה משהו. תודה שהזכרת לי. את קיבלת ארוחת בוקר במיטה?"

"ברור," אמרה מורנו בחיוך. "וגם תוספת."

יונג שאל את עצמו לְמה היא רומזת, אך לאחר רגע חזר לרשימות הטיפים הנכנסים.

"מלגרבס הזה," אמר. "אני לא מבין למה הוא נכנס לרשימה הזאת."

"אנדרה מלגרבס?"

"הוא ולא אחר. אנדרה מלגרבס ממחזור 65'. הוא התקשר ונתן מידע כלשהו, אבל שמו אותו עם הטיפים הרגילים... קראוזה כנראה לא הבין עם מי הוא מדבר."

"לא מתאים לו," אמרה מורנו.

היא ניגשה אל יונג וקראה את רישומי השיחה מעבר לכתפו. היא קימטה את המצח והתחילה ללעוס את העיפרון שלה... בכל אופן, מר אנדרה מלגרבס התקשר מקינסייל שבאירלנד והודיע שיש לו מידע שיכול להיות חשוב לחקירה. הם מוזמנים להתקשר אליו. כתובתו ומספר הטלפון שלו תועדו כנדרש.

"מתי זה הגיע?" שאל מורנו.

יונג הביט בכרטיס.

"שלשום," אמר. "אני חושב שכדאי שהמפקח יטפל בזה אישית — מה דעתך?"

"לדעתי אתה צודק," אמרה מורנו. "לך להראות לו את זה — אבל אל תאמר לו שזה הגיע שלשום. הוא נראה לי קצת עצבני הבוקר."

"קשה להאמין," אמר יונג וקם מכיסאו.

* * *

הבחור לבש ג'ינס וטישרט שעליה הכיתוב "גדול זה יפה". הוא היה שזוף מאוד, ושערו הקצוץ נראה כמו שדה של חיטה בשלה. הוא לעס משהו ונעץ מבט ברצפה.

"שם?" שאל ואן וטרן.

"פיטר פוס."

"גיל?"

"עשרים ואחת."

"מקצוע?"

"שליח."

"שליח?"

"בחברת אבטחה."

הבנתי, חשב ואן וטרן. ממש עמיתים. הוא הבליע תחושה של אימפוטנטיות.

"בכל אופן, אני לא הקצין שאחראי על התיק שלך," הסביר, "אבל יש לי כמה דברים לומר, והייתי רוצה שתענה לי על שאלה. שאלה אחת."

פיטר פוס הרים את עיניו מהרצפה, אבל ברגע שמבטו הצטלב עם זה של המפקח, חזר מיד לבחון את נעלי הספורט שלו.

"ביום שישי, 23 בפברואר," אמר ואן וטרן, "בשתים־עשרה וחצי בלילה, הלכתי לכיוון רֵיימֶר פליין. הייתי בדרך הביתה אחרי שהעברתי את הערב עם כמה חברים טובים. פתאום אתה וארבעה בחורים נוספים חסמתם אותי. אחד החברים שלך הצמיד אותי לקיר. אתה נתת לי אגרוף בפנים. בסופו של דבר הפלתם אותי לרצפה. הכיתם אותי ובעטתם בי. אף פעם לא נפגשנו לפני כן. השאלה שלי היא: למה?"

הבעתו של פיטר פוס לא השתנתה.

"הבנת את השאלה?"

לא היתה תשובה.

"למה תקפתם איש זר? למה הכנסתם לו אגרופים ובעיטות? בטוח יש סיבה."

"אני לא יודע."

"אתה יכול להרים את הקול? אני מקליט את השיחה הזאת."

"אני לא יודע."

"לא הבנתי. אתה אומר שאתה לא יודע למה אתה עושה דברים?"

לא היתה תשובה.

"הייתם חמישה נגד אחד. אתה חושב שזה משהו שבסדר לעשות?"

"לא."

"אז אתה עושה דברים שאתה חושב שלא בסדר לעשות?"

"אני לא יודע."

"אם אתה לא יודע, אז מי כן?"

לא היתה תשובה.

"מה לדעתך העונש המתאים?"

פיטר פוס מלמל משהו.

"חזק יותר!"

"אני לא יודע."

"טוב," אמר ואן וטרן. "תקשיב לי. אם אתה לא יכול לתת תשובה נורמלית לשאלה שלי, אני אישית אוודא שתקבל חצי שנה לפחות."

"חצי שנה?"

"לפחות," אמר ואן וטרן. "אנחנו לא יכולים להרשות לאנשים להסתובב בחוץ אם הם לא יודעים למה הם עושים את מה שהם עושים לאנשים אחרים. אתה יכול לקבל יומיים לחשוב על זה בשקט..."

הוא השתתק. לרגע היה נדמה לו שפוס עומד לומר משהו, אבל אז נשמעה דפיקה בדלת, וראשו של יונג הגיח פנימה.

"אתה עסוק, המפקח?"

"לא, ממש לא."

"אני חושב שמצאנו טיפ מעניין."

"מה בדיוק?"

"מישהו ממחזור 65' התקשר מאירלנד. חשבנו שתרצה לטפל בזה אישית."

הוא הושיט לו את הכרטיס.

"אוקיי," אמר המפקח. "אתה יכול ללוות את הבחור הצעיר והמבטיח הזה אל היומנאי. תהיה זהיר איתו – הוא לא לגמרי בטוח מה הוא עושה."

פוס קם והלך בעקבות יונג בכתפיים שמוטות. ואן וטרן קרא את הכרטיס.

אנדרה מלגרבס? חשב במצח קמוט.

ואז התקשר למרכזייה וביקש מהם לחייג אליו. אחרי עשר דקות מלגרבס היה על הקו.

* * *

"שמי ואן וטרן. אני מנהל את החקירה. אמרת שיש לך מידע בשבילנו."

"אני לא לגמרי בטוח שיש לו חשיבות," אמר מלגרבס. ספקנותו היתה ברורה על אף קו הטלפון המשובש. ברורה יותר מהמילים עצמן.

"בוא נשמע," אמר ואן וטרן. "יעזור לי אם תוכל לדבר קצת חזק יותר. אני חושב שהקו לא כל כך טוב."

"אירלנד," הסביר מלגרבס. "המִסים נוחים מאוד, אבל כל השאר נורא ואיום."

"אה," אמר ואן וטרן וגלגל עיניים.

"בכל מקרה, ירד לי האסימון. קיבלתי את המכתבים וההנחיות שלכם. ודיברתי עם מישהו בטלפון. אני מבין פחות או יותר מה קורה, למרות שאני רחוק. אחותי שלחה לי עיתונים וכתבות. וברור שאם אני יכול לעזור, אני עומד לרשותכם. זה סיפור מזעזע."

"בהחלט," אמר ואן וטרן.

"מה שנזכרתי בו," אמר מלגרבס, "זה דבר קטן, אבל זה משהו שמאליק, מאסלייטנר ואינינגס היו מעורבים בו. אולי זה חסר חשיבות, אבל אם הבנתי נכון, היה לכם קשה למצוא את הקשר ביניהם."

"היו לנו בעיות מסוימות," הודה ואן וטרן.

"טוב, אז זה קשור למסיבת השחרור שלנו," אמר מלגרבס.

"מסיבת שחרור?"

"כן, עשינו מסיבה גדולה במארדם. במרתף של ארנו – אני לא חושב שהמקום הזה עדיין קיים..."

"לא, הוא נסגר," אמר ואן וטרן.

"זה היה יומיים לפני שהשתחררנו. כן, כולם היו במסיבה – כולל כמה מהקצינים ומהמרצים. בלי נשים, רק גברים. הזמנו את כל המקום לעצמנו ו... טוב, שתינו לא מעט, מן הסתם."

"ומה לגבי הקשר?" שאל המפקח.

מלגרבס כחכח בגרונו.

"כן, עוד שנייה אני מסביר. נשארנו שם עד מאוחר – שתיים, שתיים וחצי, אם אני לא טועה. ולא מעט מאיתנו השתכרו מאוד. היו אפילו כמה שהתעלפו. גם אני לא הייתי פיכח במאה אחוז, אבל יש לילות כאלה. וזה היה מותר – לא היו לנו מטלות לבצע עד אחר הצהריים למחרת, ו... טוב, זה היה יומיים לפני השחרור..."

"ברור," אמר ואן וטרן. שמץ כעס התגנב לקולו. "אולי כדאי שתגיע לעיקר, מר מלגרבס?"

"בקיצור, זה היה אחר כך," אמר מלגרבס, "אחרי המסיבה. יצאנו מארנו, מי שנשאר עד הסוף. הלכנו בקבוצות ועשינו לא מעט בלגן, לצערי. היינו בדרך חזרה ללוהר – ואז ראיתי אותם. נכנסתי לסמטה כדי,

אהמ, להתפנות, וכשסיימתי נתקלתי בהם. הם עמדו בפתח של בניין, והיתה איתם מישהי. בת שבע־עשרה או שמונה־עשרה, לדעתי. לא יותר. והם הציקו לה."
"הציקו לה? מה זאת אומרת?"
"נראה לי שהם ניסו לשכנע אותה לשתף פעולה."
"עם מה?"
"נו, אתה יודע."
"אוקיי. ומה קרה?"
"בכל מקרה, הם עמדו סביבה. הם היו שיכורים מאוד, והיה נראה שהיא לא ממש היתה מעוניינת ל... אתה יודע. בקיצור, הם הציקו לה וצחקו ולא הסכימו לעזוב אותה בשקט."
"היא רצתה ללכת משם?"
מלגרבס היסס לפני שענה.
"אני לא יודע. אני חושב שכן, אבל אני לא באמת זוכר. ניסיתי להיזכר, כמובן, אבל הייתי שם רק כמה שניות, ואז רצתי לתפוס את החבר'ה שלי. לא שהם היו מקסימים במיוחד באותו ערב."
ואן וטרן שקל את הדברים.
"והיא לא היתה זונה?" שאל.
"אולי, אולי לא," אמר מלגרבס.
"איך אתה זוכר את זה אחרי שלושים שנה?"
"אני מבין למה אתה שואל. כנראה בגלל מה שקרה למחרת."
"למחרת? מה קרה?"
"טוב, פשוט היתה תחושה שקרה משהו. איניגס הוא היחיד שהכרתי, ממש קצת, והוא לא נראה כמו עצמו בימים שאחר כך. הוא פשוט לא היה עצמו... הרגשתי שהוא מנסה להתחמק מאנשים. אני זוכר ששאלתי אותו מה קרה עם הבחורה ההיא, אבל הוא לא ענה."
"ומה אתה חושב שקרה איתה?"
"אני לא יודע," אמר מלגרבס. "עמדנו להשתחרר למחרת, והיו לנו דברים אחרים להתעסק בהם."
"ברור," אמר ואן וטרן. "אתה זוכר מתי בדיוק היתה המסיבה הזאת?"
"כנראה ב־29 במאי," אמר מלגרבס. "כי השתחררנו ביום האחרון של החודש."
"29 במאי, 1965," אמר המפקח ופתאום חש שרקותיו הולמות לקראת השאלה הבאה.
והוא צפה את התשובה.
ואן וטרן השתעל קלות. "אז מאליק, מאסלייטנר ואיניגס," אמר. "היה שם עוד מישהו?"
"כן," אמר מלגרבס. "היו שם ארבעה. בידרסן גם היה שם."
"בידרסן?"
"כן. הוא ומאסלייטנר בטח יזמו את הסיפור הזה. בידרסן גם שכר דירה בעיר."
"דירה בעיר?"
"כן. בחודשים האחרונים היה לנו ערב חופשי אחרי שעות הפעילות, ככה קראו לזה. מה שאומר שלא היינו צריכים להיות במגורים בלילה. לבידרסן היתה דירה קטנה. הבנתי שהוא עשה שם כמה מסיבות, אבל לא הייתי בהן."
הקו התחיל לחרחר, והמפקח נאלץ לשאוג את שאלותיו האחרונות כדי להתגבר על הרעש.
"שלושתם וגם ורנר בידרסן, כן?"
"כן."
"עם נערה?"

"כן."

"מישהו ראה את זה חוץ ממך?"

"יכול להיות. לא יודע."

"דיברת עם מישהו על זה? אז או בזמן האחרון?"

"לא," אמר מלגרבס. "לא שאני זוכר."

ואן וטרן שקל במשך כמה שניות אם לשאול משהו נוסף, ולבסוף אמר, "תודה רבה. המידע שלך מועיל מאוד, מר מלגרבס. אני אהיה איתך בקשר."

הוא ניתק.

אוקיי, חשב. עוד מעט זה נגמר.

* * *

"מה זה צריך להביע?" שאג אחרי עשר דקות. "איך יכול להיות שאנחנו עדיין לא יודעים איפה הוא?"

מינסטר משך בכתפיו.

"אתם עושים צחוק!" רעם המפקח. "מה עם אשתו?"

"לא בבית," הסביר מינסטר. "דה בריס מתקשר אליה בלי הפסקה."

"איפה הם גרים?"

"סארֶן."

"סארן?" אמר ואן וטרן. "בצפון... זה מסתדר. מה המרחק לשם? מאה וחמישים קילומטרים? מאתיים?"

"משהו כזה," אמר מינסטר.

ואן וטרן הוציא ארבעה קיסמי שיניים. שבר אותם לשניים וזרק את השברים על הרצפה. ריינהרט הופיע בפתח.

"תפסנו אותו?" שאל.

"אם תפסנו אותו?" שאג ואן וטרן. "ממש לא תפסנו אותו! הוא ירד למחתרת לפני כמה שבועות, ואשתו בקניות!"

"אבל אנחנו מדברים על בידרסן, כן?" שאל ריינהרט.

"בידרסן," אמר מינסטר. "הקורבן הבא, זאת אומרת. כן."

"יש לך סיגריה?" שאל ואן וטרן.

ריינהרט נענע בראשו.

"מצטער. אני עם המקטרת. אז מה נעשה עכשיו?"

המפקח קפץ את אגרופיו ועצם את עיניו למשך שתי שניות.

"טוב," אמר ופקח עיניים. "ככה. ריינהרט ואני נוסעים לסארן. אתם תמשיכו לנסות לתפוס את האישה מכאן. אם תמצאו אותה, תגידו לה להישאר בבית עד שאנחנו באים, אחרת היא נכנסת לכלא לכל החיים. ומשם נראה כבר."

"אוקיי," אמר ריינהרט.

"ותשאלו אותה אם היא יודעת איפה הוא," הוסיף ואן וטרן. "ותעדכן אותנו. גם אנחנו ננסה למצוא אותה."

מינסטר רשם לעצמו את ההוראות בפנקס.

"אנחנו יוצאים," אמר ואן וטרן וסימן לריינהרט. "רד לחניון ותביא לנו מכונית. אני אחכה לך בחוץ בעוד חמש דקות. אני רק צריך לקחת כמה דברים."

* * *

"אתה בטוח שזה עד כדי כך דחוף?" שאל ריינהרט כשוואן וטרן התמקם במושב שליד הנהג.

"לא," אמר ואן וטרן והדליק סיגריה. "אבל ישבנו על התחת שבעה שבועות, אז נראה לי שהגיע הזמן לחלץ קצת את העצמות."

הוא התעורר בבהלה וגישש מיד אחר האקדח, אחז בו והביט מהחלון. אישר לעצמו שהכול כשהיה — פרט לשמש הזורחת בשמים.

הוא הבין שהשמש היא שחיממה את עליית הגג של הצריף. הוא שכב מתחת לתקרה, אבל לא התעורר לקיפאון האיום הקבוע. להפך, היה לו חמים ונעים — והשעה היתה כמה דקות לפני עשר.

עשר! הוא הבין שישן יותר מתשע שעות ברצף. הוא התחפר בשמיכות מעט אחרי שתים־עשרה וחצי בלילה ולא זכר שנותר ער הרבה זמן. וגם לא התעורר באמצע הלילה.

אז הוא שוכב פה בצריף כבר תשע שעות. ואם ככה, מה הטעם בסיפור הזה? הוא היה טרף קל אפילו יותר מכלב שמירה. הוא בכלל היה מתעורר אם היא היתה מתגנבת במעלה המדרגות?

הוא התגלגל על הצד ופתח את החלון לרווחה. השמש היתה חזקה מאוד. ציפורים קטנות פרפרו מעל השיחים שסביב דלת המטבח. השמים היו כחולים, ופיסות ענן בודדות שייטו בהם.

אביב? חשב. מה אני עושה פה?

הוא נזכר בערב הקודם. הוא נשאר בפאב עד אחת־עשרה, ואז עשה מעשה פזיז בדרכו הביתה. הוא פשוט קם והלך. צעד ברחוב הראשי — בית התפילה, היינה, ואן קלאוסטר — ואז בשביל הצר המוביל לקוטג' שלו. האקדח היה בידו כל הזמן, ליתר ביטחון — עם נצרה פתוחה. ובכל זאת...

הוא אפילו שקל לישון במיטה האמיתית, אבל משהו עצר בעדו.

שבוע חלף. שמונה ימים, ליתר דיוק, וכאשר הכין לו קפה במטבח ומרח לחם בחמאה, החליט שמספיק. היום יהיה היום האחרון. הוא חייב להכיר במציאות ולהודות שהוא מבזבז את הזמן. המבצע הזה לא מביא תוצאות. לא יֵצא לו מהסיפור הזה שום דבר, ולכן אין טעם להמשיך.

הוא יכול בעצם לעזוב עכשיו, לפני הצהריים, אבל קורהונן הבטיח להראות לו תמונות של המאהבת התאילנדית האקזוטית שלו, אז הוא אמר שיבוא לפאב גם הערב.

אבל זה יהיה הסוף. ההבנה שהיתה טעות לבוא לפה הלכה והתחזקה בו בימים האחרונים — ההבנה שאין לזה תוחלת, שהיא לא תתעמת איתו בנסיבות האלה.

שיחת הטלפון שלו עם אשתו ארבעה ימים קודם לכן, שבמהלכה הזכירה את האישה מקופנהגן שניסתה ליצור איתו קשר, היתה מבחינתו אינדיקציה ואף אישור. אבל לא לכך שהיא התכוונה לבוא לכאן. אלא רק שהיא יודעת איפה הוא נמצא.

זאת לבטח היתה היא — את זה ידע מיד: אין לו עסקים עם שום אישה בקופנהגן. וגם לא עם שום גבר, אם חושבים על זה. אבל העיכוב הזה... הימים האלה שחלפו בלי שקרה דבר. היתה רק דרך אחת להבין זאת: היא ויתרה על ההזמנה. סירבה לפגוש אותו במגרש הביתי שלו.

כלבה פחדנית, חשב. זונה מטורפת, אני אחסל אותך, בכל מחיר!

ואף על פי כן הוא לא ויתר על שגרת הבטיחות שלו גם ביום האחרון. אף שהכיר בכישלון תכנוניו, הוא העביר את השעות הקבועות ביער. אכל את ארוחותיו כרגיל. אחרי רדת החשיכה ארז חלק מחפציו וידע שאסור לו להיות פזיז.

הוא היה דרוך, כהרגלו. האקדח נשאר תמיד בהישג יד. והוא הקפיד להישאר סמוי מן העין.

עוד לילה אחד. רק אחד.

הוא לא טרח לחשוב כיצד להתנהל בעתיד. לא היה לו כוח, אחרי כל המאמצים העקרים האלה.

הוא יעזוב מחר.

הוא יקבל החלטות חדשות מחר.

הוא הקשיב לחדשות השעה שמונה, ואז התגנב החוצה אל האפלה. כהרגלו, עצר מחוץ לדלת הבית, האקדח בידו, עיניו ערניות ואוזניו דרוכות. ואז יצא אל הכפר, אל הפאב. האוויר עדיין היה חמים, והיה נדמה לו שהאביב שקידם את פניו בבוקר החליט להישאר. לעוד כמה ימים לפחות.

* * *

"לא כדאי שניצור קשר עם המשטרה בסארן?" שאל ריינהרט אחרי שנסעו ארבעים קילומטרים, שבמהלכם לא השמיע המפקח מילה.

"שכחת מי מפקד התחנה שם?" שאל ואן וטרן.

"אוי, נכון! אתה צודק. מֶרגֶנס. לא, עדיף לא להכניס אותו לזה."

ואן וטרן הנהן והדליק את הסיגריה השלישית בעשרים הדקות האחרונות.

"ומה בכלל נגיד לו?" שאל אחרי זמן מה. "נבקש ממנו להכניס את גברת בידרסן לחדר חקירות וללחוץ עליה? לזרוק אותה לתא עד שנגיע?"

ריינהרט משך בכתפיו.

"הוא עוד עלול ליהנות מזה," אמר. "לא, אתה צודק. נסתדר בעצמנו."

"אתה יכול לנסוע מהר יותר?" שאל ואן וטרן.

* * *

רק ברבע לשמונה הצליח דה בריס לתפוס את דגמר בידרסן. היא חזרה מקניות ומביקור של הרגע האחרון אצל הספר ונשמעה סחוטה. ועד שדה בריס יצר קשר עם ואן וטרן וריינהרט התברר שהם רחוקים עשר דקות נסיעה בלבד מסארן, וכך הוחלט שבשלב זה אין צורך לערב את המשטרה המקומית.

"תזמון מצוין," אמר ריינהרט. "ניסע ישר אליה. תגיד לה בבקשה שנשמח לקבל שתי בירות."

* * *

"אבל מה אתם רומזים, בעצם?" שאלה גברת בידרסן והניחה זוג ידיים מגוננות על התסרוקת החדשה שלה.

"נוכל לשבת ולדבר על זה בשקט ובשלווה?" הציע ואן וטרן.

ריינהרט הוביל בדרך אל הסלון והתיישב על שפה אדומה מבד יוקרתי. המפקח הזמין את גברת בידרסן להתיישב באחת הכורסאות, אבל המשיך לעמוד.

"יש לנו חשד שבעלך נמצא בסכנה," אמר.

"בסכנה?"

"כן. זה קשור למקרים הקודמים. את יודעת איפה הוא נמצא עכשיו?"

"מה? לא... אולי, אבל לא יכול להיות ש..."

"לצערי, דווקא כן יכול להיות," אמר ריינהרט. "איפה הוא?"

ללא התראה פרצה דגמר בידרסן בבכי. משהו פקע בתוכה, והיפחות הרטיטו את חזה הצנום. הדמעות זלגו מעיניה בשטף.

נו, באמת! חשב ואן וטרן.

"גברת בידרסן היקרה," אמר, "אנחנו רק רוצים לדעת איפה הוא כדי שנוכל לעזור לו."

היא הוציאה ממחטה וקינחה את האף.

"סליחה," אמרה. "אני מתנהגת כמו ילדה."

ממש ככה, חשב ואן וטרן. אבל מה התשובה, למען השם?

"טוב... אני מתארת לעצמי שהוא בקוטג'. אני לא בטוחה, אבל הוא התקשר אלי משם לפני כמה ימים."

"בקוטג'?" שאל ריינהרט.

"כן, יש לנו קוטג', בית נופש, איך שתרצה לקרוא לזה — זה בית ילדותו. אנחנו נוסעים לשם לפעמים. הוא גם נוסע לשם לבדו מדי פעם..."

"איפה?" שאל ואן וטרן.

"אה, סליחה. בווארהיים, כמובן."

"וארהיים? איפה זה וארהיים?"

"סליחה," אמרה שוב. "זה בין אולמינג לאוסטוורדינגן. כפר קטנטן. בערך מאה קילומטרים מכאן."

ואן וטרן חשב ושאל, "את בטוחה שהוא שם?"

"לא, כמו שאמרתי... אבל אני מניחה שכן."

"יש טלפון בקוטג'?"

"לא, לצערי. בדרך כלל הוא מתקשר אלי מהפאב. הוא לא אוהב שמפריעים לו כשהוא שם."

ואן וטרן נאנח.

"נהדר," אמר. "גברת בידרסן, את מוכנה להשאיר אותנו לבד לכמה דקות? הבלש ריינהרט ואני צריכים לדבר בפרטיות."

"בטח," אמרה ונעלמה במטבח.

"מה עושים עכשיו?" שאל ריינהרט כשהיה בטוח שהיא לא שומעת.

"אני לא ממש יודע," אמר ואן וטרן. "יש לי הרגשה שזה דחוף — אבל זאת רק הרגשה. אין שום סיבה קונקרטית לחשוב שזה דחוף."

"לא," אמר ריינהרט. "יש לי אותה הרגשה, אבל אתה הבוס."

"כן, אני יודע," אמר ואן וטרן. "ואתה האיש שעושה כל מה שאני אומר לו לעשות. לך להתקשר לתחנה באולמינג — הם בטח הכי קרובים — ותגיד להם לנסוע לשם ולתפוס אותו."

"לתפוס אותו?"

"כן, לעצור אותו."

"באיזו אשמה?"

"לא אכפת לי. תמציא משהו, זה לא משנה."

"בעונג רב," אמר ריינהרט.

* * *

בזמן שריינהרט עשה בחדר העבודה של בידרסן את מה שנאמר לו לעשות, המפקח הפנה את תשומת לבו לאישה המודאגת, בתקווה לחלץ ממנה מידע נוסף.

"אני אדבר איתך בכנות, גברת בידרסן," אמר. "סביר להניח שהאישה הזאת רוצה להרוג את בעלך. אנחנו ננסה לעצור אותה, כמובן."

"אלוהים אדירים," אמרה דגמר בידרסן.

"מתי ראית אותו בפעם האחרונה?"

היא חשבה רגע או שניים.

"לפני שבועיים. כמעט שלושה שבועות, בעצם."

"מישהו חוץ ממך יודע שהוא שם?"

"אה, אני לא בטוחה."

"יכול להיות שהאישה הזאת גילתה שהוא שם איכשהו?"

"לא. אבל..."

ניכר בפניה שמשהו התחוור לה. היא החווירה לגמרי, פתחה וסגרה את פיה כמה פעמים. ידיה דילגו בהיסח הדעת בין כפתורי חולצתה האדומה בלי שימצאו מקום מנוחה.

"ה... האישה ההיא," אמרה.

"כן?"

"היא התקשרה."

ואן וטרן הנהן.

"נו?"

"התקשרה מישהי מקופנהגן. היא טענה שיש לה עסקים עם בעלי, ואז..."

"ואז מה?"

"ואז היא שאלה אם אני יודעת איפה הוא נמצא. איפה היא יכולה לתפוס אותו."

"ואמרת לה?" שאל ואן וטרן.

"כן," אמרה דגמר בידרסן ושקעה בכורסא. "אמרתי לה. אתה חושב ש...?"

ריינהרט חזר.

"זהו," אמר.

"בסדר," אמר ואן וטרן. "בוא נזוז. אנחנו נהיה איתך בקשר, גברת בידרסן. את נשארת בבית הערב, כן?"

היא הנהנה. נשימותיה היו כבדות, פיה פעור לרווחה. ואן וטרן תיאר לעצמו שהיא בקושי תצליח לקום מהכורסא, קל וחומר לצאת מהבית.

* * *

"המקום הזה מלא נשים," אמר בידרסן והביט סביבו.

"אתה לא יודע איזה יום היום?"

"לא."

"יום האישה הבינלאומי," אמר קורהונן. "ככה זה בדרך כלל. תאמין לי, אין אישה בכפר שלא באה לפה."

"חתיכת המצאה מטומטמת," אמר בידרסן.

"ברור, אבל זה טוב לעסקים. בכל אופן, אתה מוזמן לשבת בפינה כרגיל, ככה לא תהיה קרוב אליהן יותר מדי. בירה וויסקי, כרגיל?"

"כן, בבקשה," אמר בידרסן. "יש לך תמונות של התאילנדית שלך?"

"אני אבוא להראות לך בעוד שתי דקות," אמר קורהונן. "אני צריך להגיש לבנות שם קודם."

"אוקיי," אמר בידרסן. הוא לקח את שתי הכוסות שלו והתיישב בשולחן הפנוי בפינה שבין הבר לדלת המטבח.

שאלוהים יעזור לי, חשב. יש לה כאן הזדמנות מעולה להסוואה. כדאי שאני אהיה זהיר במיוחד הערב.

והוא הכניס את ידו לכיס מעילו.

"מה זה צריך להיות?" אמר אקרמן.

"לא יודע," אמר פאוּדֶה והתניע את המכונית. "ועוד באמצע המשחק."

"המשחק?" אמר אקרמן. "זין על המשחק. כבר עמדתי להוריד לה את התחתונים כשהוא התקשר. אני מדבר על ננסי פישר, כן? סקסית בטירוף."

פאודה נאנח והדליק את הרדיו כדי לשמוע את השידור מסוף המשחק וכדי שלא יצטרך לשמוע על מעלליו המיניים של שותפו — הוא שמע עליהם מספיק גם ככה.

"אפשר לומר שכמעט הייתי בפנים," אמר אקרמן.

"מה אתה אומר על בידרסן הזה?" שאל פאודה בניסיון להחליף נושא.

"ערמומי," אמר אקרמן. "אתה חושב שאנחנו צריכים פשוט לעצור אותו על שוטטות ולחכות להוראות? הוא נשמע לך מסוכן?"

"מוּנקֶל אמר שלא."

"מונקל לא יודע להבדיל בין רימון לרימון יד."

"טוב, אז כדאי שנהיה זהירים. מה המרחק לווארהיים?"

"שמונה־עשר קילומטרים. נגיע בתוך עשר דקות. שנפעיל סירנה או לפחות נדליק את האורות?"

"מה פתאום! מונקל אמר להיות דיסקרטיים. אבל אולי אתה לא מבין מה המילה הזאת אומרת?"

"ברור שכן," אמר אקרמן. "כמו 'היכרויות דיסקרטיות'."

* * *

"עוד סיבוב?" שאל קורהונן.

"כן, ברור," אמר בידרסן. "חייב ללכת להשתין קודם. אבל זאת חתיכת מציאה מה שיש לך שם. מציאה מהסרטים."

"וגם לא דורשת יותר מדי," אמר קורהונן בקריצה.

בידרסן קם מהשולחן ושם לב שהוא מעט מבוסם. אולי עדיף לוותר על ויסקי ולהסתפק בבירה, אמר לעצמו כשפילס לו דרך בין חבורת הנשים שתפסה שני שולחנות ארוכים והפרה את השלווה. הן צחקו ושרו. חוץ ממנו היו בפאב עוד שני גברים בלבד. אב הבית הזקן של בית הספר, שישב בשולחן הקבוע שלו עם עיתון וקראף יין אדום. וגבר נוסף בחליפה כהה שהגיע לפני רבע שעה וישב לבדו.

כל השאר היו נשים, והוא אחז באקדח בתוך כיס מעילו כשחלף על פניהן, בגבו לקיר.

יום האישה, חשב כשעמד מול המשתנה והניח לבירה לזרום במסלולה הטבעי. איזה רעיון מטומטם!

הדלת נפתחה והגבר בחליפה הכהה נכנס. הוא בירך את בידרסן לשלום במנוד ראש.

"כאן לפחות יש לנו קצת שקט," אמר בידרסן והחווה בידו לעבר ההמולה שבחוץ. "לא שיש לי משהו נגד נשים, אבל..."

הוא השתתק והושיט את ידו לכיס המעיל, אבל לפני שהספיק לאחוז באקדח שמע פעמיים צליל קטן כמו של פקק נחלץ וידע שמאוחר מדי. כתם אדום שטף את עיניו, והדבר האחרון שהרגיש, הדבר האחרון בהחלט, היה כאב נורא מתחת לחגורה.

* * *

פאודה עצר מחוץ לפאב.

"תיכנס פנימה לשאול," אמר. "אני אחכה כאן."

"אוקיי," אמר אקרמן ונאנח. "קוראים לו בידרסן, נכון?"

"כן," אמר פאודה. "ורנר בידרסן. הם בטח יודעים איפה הוא גר."

אקרמן יצא מהמכונית, ופאודה הדליק סיגריה. איזו הקלה להיפטר ממנו לכמה דקות, חשב.

אבל אקרמן חזר אחרי דקה וחצי.

"מזל," אמר. "נתקלתי שם במישהו שהיה בדרך החוצה ויודע איפה הוא גר. תמשיך עוד מאה וחמישים מטרים בערך."

"אוקיי," אמר פאודה.

"ואז קח שמאלה," אמר אקרמן. פאודה נשמע להנחיות ועצר ליד קיר אבן נמוך ובו פתח.

"חשוך שם," אמר אקרמן.

"אבל אני רואה את הבית. קח פנס ולך לבדוק. אני אחכה כאן. החלון פתוח, אז תקרא לי אם צריך."

"לא עדיף שאתה תלך?" שאל אקרמן.

"לא," אמר פאודה. "קדימה."

"טוב," אמר אקרמן.

אני בכל זאת מבוגר ממך בשבע שנים, חשב פאודה כשאקרמן יצא מהמכונית. עם אישה וילדים וכל זה.

ופתאום הרדיו חרק.

"היי, פאודה."

"מונקל! אתה מוכן לומר לי איפה אתם?"

"נו, בווארהיים. בדיוק הגענו אליו הביתה. אקרמן נכנס לבדוק ו..."

"אז תוציא אותו משם! הרגו את בידרסן בשירותים בפאב. טוסו לשם ותסגרו את הזירה!"

"איזה חרא!" צעק פאודה.

"תוודאו שאף אחד לא יוצא מהפאב! אני אהיה שם בתוך רבע שעה."

"רות עבור," אמר פאודה.

חריקה נוספת ומונקל נמוג. פאודה הניד בראשו.

איזה חרא, חשב שוב. ואז יצא מהמכונית וקרא לאקרמן.

זה לא יכול להיות, אני חולם. זאת המחשבה שוואן וטרן נאבק בה בעשרים וחמש הדקות האחרונות. מאז ששמע את הדיווח בקשר.

דברים כאלה פשוט לא קורים. זאת בטח מתיחה. או אי־הבנה.

"אני נשבע שחשבתי שאני חולם!" אמר ריינהרט כשעצר את המכונית. "אבל הנה הפאב, ונראה שהם צדקו."

שתי ניידות כבר היו שם. חונות פגוש אל פגוש באלכסון על הכביש, סירנות מהבהבות בכחול. כנראה כדי לוודא שכולם בכפר יֵדעו, אמר לעצמו ואן וטרן בעודם ממהרים אל תוך הפאב. שוטר במדים עמד בפתח, וכמה שוטרים נוספים היו בחלל הפנימי, שהיה אפוף אווירה של פחד וחרדה. הלקוחות — רובם המכריע נשים, למרבה הפתעתו — כונסו יחד מאחורי שני שולחנות, וההתלחשויות והדיונים המהוסים נשמעו לאוזניו של ואן וטרן כמעין קינה עתיקת יומין. בעיני רוחו הבזיק דימוי של עדר המובל אל השחיטה. או של אסירות במחנה ריכוז בדרכן למקלחות. הוא הצטמרר וניסה לנער מעליו את המחשבות הללו.

די! ציווה על מחשבותיו. המצב רע מספיק בלי שתעשו אותו גרוע יותר.

גבר עם שיער הולך ומידלדל, בן גילו של ואן וטרן, ניגש אליו.

"המפקח ואן וטרן?"

הוא הנהן והציג את ריינהרט.

"מונקל. בקיצור, זה סרט רציני. הוא בפנים. עדיין לא נגענו בשום דבר."

ואן וטרן וריינהרט נכנסו לשירותי הגברים. שוטר הוצב בפנים.

"אקרמן," אמר מונקל. "תן להם להיכנס."

ואן וטרן הציץ פנימה, בחן את הגופה במשך כמה שניות ופנה אל ריינהרט.

"טוב," אמר. "אותה שיטה כרגיל. אפשר כבר להשאיר אותו שם עד שהמז"פ יגיעו. לנו כבר אין איך לעזור לו."

"מסכן," מלמל ריינהרט.

"מתי זה קרה?" שאל המפקח.

מינקל הביט בשעון.

"קצת אחרי תשע," אמר. "התקשרו אלינו בתשע ורבע — מר קורהונן. הוא הברמן."

גבר שחור שיער בשנות החמישים לחייו ניגש אליהם והציג את עצמו.

"זה קרה לפני פחות משעה," אמר ואן וטרן. "כמה אנשים יצאו מהפאב מאז?"

"אני לא בטוח," אמר קורהונן בהיסוס.

"מי מצא אותו?"

"אני," אמר גבר קשיש עם קול חזק שלבש חולצה משובצת. "הלכתי לשירותים להשתין ומצאתי אותו על הרצפה. ועוד ירו לו בביצים. איזה דבר..."

רעד חלף בחבורת הנשים.

אה, כן! פתאום ירד לוואן וטרן האסימון. יום האישה הבינלאומי, 8 במרס. זאת הסיבה שהן פה. כמה מקאברי — היא לא היתה יכולה לבחור יום מוצלח יותר.

"אז מתי בידרסן נכנס לשירותים?" שאל ריינהרט.

קורהונן כחכח בגרונו בעצבנות.

"סליחה," אמר. "אני חושב שאני יודע מי עשה את זה. זה כנראה היה הבחור השני."
"על מי אתה מדבר?" שאל מונקל. "למה לא אמרת שום דבר עד עכשיו?"
"הבחור השני שהיה פה," אמר שוב. "זה שישב שם..."
הוא הצביע.
"הוא נכנס לשירותים ישר אחרי בידרסן — אני זוכר עכשיו."
"גבר?" שאל ואן וטרן.
"כן, ברור."
"איפה הוא?" שאל ריינהרט.
קורהונן הביט סביבו. האיש בחולצה המשובצת הביט סביבו. הנשים כולן הביטו סביבן.
"טוב, הוא הלך, מן הסתם," אמר מונקל.
"הוא הלך!" צעקה אחת הנשים. "ראיתי אותו הולך."
"נו, למה לו להישאר פה?" אמר ריינהרט.
"אחד מכם הוא ואן וטרן?" שאלה אישה בשיער שחור באמצע שנות השלושים לחייה.
"כן, למה?"
"זה היה על השולחן שלו. רק עכשיו ראיתי."
היא ניגשה והגישה לו מעטפה לבנה. ואן וטרן לקח אותה ובהה בה בתדהמה.
אני חולם, אמר לעצמו שוב ולרגע קט עצם את עיניו.
"תפתח!" אמר ריינהרט.
ואן וטרן פתח את המעטפה.
"תקרא!" אמר ריינהרט.
ואן וטרן קרא את המכתב.
"יש פה טלפון?" שאל, וקורהונן הברמן כיוון אותו למבואה. ריינהרט הלך איתו וסימן למונקל לוודא שאף אחד לא יוצא מהפאב.
"מה כתוב שם?" לחש בזמן שהמפקח חייג מספר. "תן לי את המכתב!"
ואן וטרן העביר לו את המכתב, וריינהרט קרא אותו.

אני מחכה לך. ילנה ולגנס יודעת
איפה אני נמצאת.

שתי שורות. בלי חתימה.
מה זה אמור להביע? חשב ריינהרט. ואז אמר את זה בקול רם.

הם חנו במרחק שנראה להם בטוח ויצאו מהמכונית. עדיין לא היה חשוך לגמרי, ולכן היה קל לזהות את מתארם של הבתים על שפת האגם. הרוח לא היתה אלא לחישה מרוחקת ביער שמצפון־מזרח, וואן וטרן אמר לעצמו שהאוויר כמעט חמים.

אביב? חשב בהפתעה. ריינהרט כחכח בגרונו כדי למשוך את תשומת לבו.

"זה בטח הקוטג' הרחוק," אמר. "הבתים נראים ריקים."

"יש אנשים שמצליחים לישון בלילה מדי פעם," אמר ואן וטרן.

הם המשיכו לצעוד לאורך השביל הצר.

"אתה חושב שהיא שם?"

"אני כבר לא מעז לחשוב שום דבר על החקירה הזאת," אמר ואן וטרן, שנשמע די עגמומי. "אבל אנחנו בכל מקרה צריכים להיכנס ולהעיף מבט. או שאתה חושב שאנחנו צריכים להזעיק את בריגדת השריון של רימן?"

"חס וחלילה," אמר ריינהרט. "ייקח להם ארבע ימים לגייס כוחות. בוא ניכנס. אני אוביל, אם אתה מעדיף."

"נראה לך?" אמר ואן וטרן. "אני מבוגר יותר. אתה יכול לחפות עלי מאחור."

"אני עבד נרצע," אמר ריינהרט. "אבל אם אתה שואל אותי, לא נראה לי שהיא שם."

הם התקרבו בשפיפה לבית האפור הרעוע בעל הגג השקוע — ואן וטרן תחילה וריינהרט במרחק מה מאחוריו. הם חצו את הדשא הרטוב באטיות ובתכליתיות, וכשנותרו להם רק כעשרה מטרים, ואן וטרן הסתער בבת אחת לעבר הבית ונצמד אל הקיר, בסמוך לדלת. ריינהרט עשה כמוהו והתכופף מתחת לאחד החלונות.

פשוט מגוחך, חשב ואן וטרן בעודו מסדיר את נשימתו. הוא אחז חזק באקדח השירות שלו. מה אנחנו עושים?

ואולי זה באמת מסוכן?

הוא פרץ את הדלת בכוח ונכנס, רץ לכל עבר במשך כמה שניות ובעט בדלתות, אבל עד מהרה קבע שהקוטג' ריק כפי שריינהרט צפה.

אילו רצתה לירות בנו היתה עושה את זה מזמן, חשב והחזיר את האקדח לכיס.

הוא נכנס לגדול משלושת החדרים, מצא את המתג והדליק את האור. ריינהרט נכנס ובחן את החדר.

"יש שם מכתב, ממוען לך," אמר והצביע על השולחן.

המפקח הרים אותו. שקל אותו בידו.

אותו סוג של מעטפה.

אותו כתב יד.

ממוען לאותו אדם.

המפקח ואן וטרן, מארדם.

וההרגשה שהוא חולם לא הניחה לו.

* * *

הדיוק, חשב ואן וטרן. הדיוק הוא הסיבה שבגללה הסיפור הזה אפוף תחושה כל כך לא מציאותית. אין דבר כזה צירוף מקרים, אמר ריינהרט. אבל האמת היא שההפך הוא הנכון. הוא הבין את זה עכשיו. כשתחושת המקריות נעלמת לחלוטין, או אז אנחנו מתקשים להסתמך על החושים שלנו. לבטוח בדברים שהם אומרים לנו על תקריות ועל קשרים.

כן, ככה העולם עובד, פחות או יותר.

בחדר היו שתי כורסאות נצרים. ריינהרט כבר התיישב באחת מהן והדליק את המקטרת שלו. המפקח התיישב באחרת והתחיל לקרוא.

נדרשו לו כמה דקות בלבד, וכשסיים קרא את המכתב שוב. ואז הביט בשעון והעביר את המכתב בלי מילה לריינהרט.

בהלווייתה של אמי התאבל עליה אדם אחד בלבד. אני.

הזמן קצר, ואני אתבטא בקצרה. איני זקוקה להבנה, אבל אני רוצה שתדע מי היו הגברים האלה, הגברים שהרגתי. אמי סיפרה לי — שבועיים לפני שמתה — איך באתי לעולם.

אבא שלי היה ארבעה גברים. זה היה בלילה שבין 29 ל־30 במאי 1965. היא היתה בת שבע־עשרה ובתולה. הם אנסו אותה שוב ושוב במשך שעתיים בדירת סטודנטים במארדם, וכדי שלא תצרח הם דחפו לה לתוך הפה את התחתונים של אחד מהם. את העניבה של אחד האחרים הם קשרו סביב הפה והעורף שלה. הם גם השמיעו מוזיקה בזמן שעשו אותי. אותה מנגינה, שוב ושוב — ואחר כך היא גילתה איך קוראים לתקליט וקנתה אותו. עדיין יש לי אותו.

כשהם סיימו לעבר את אמא שלי, הם הרימו אותה וזרקו אותה בשיחים בפארק, לא רחוק מהדירה. אחד האבות שלי אמר לה שהיא זונה ושהוא יהרוג אותה אם תספר למישהו מה קרה.

אז אמא שלי שתקה, כמו שאמרו לה, אבל אחרי חודשיים התחילה לחשוד שהיא בהיריון. אחרי שלושה חודשים היתה בטוחה. היא עדיין היתה בתיכון. היא ניסתה להרוג אותי, להשתמש בכל מיני שיטות ששמעה עליהן, אבל לא הצליחה. הלוואי שהיתה מצליחה.

היא סיפרה לאמא שלה, שלא האמינה לה.

היא סיפרה לאבא שלה, שלא האמין לה והכניס לה מכות רצח.

היא סיפרה לאחיותיה הגדולות החכמות, וגם הן לא האמינו לה, אבל יעצו לה לעשות הפלה.

היא גילתה שמאוחר מדי להפלה. וחבל.

סבא שלי נתן לה סכום כסף קטן כדי להיפטר מאיתנו, ואני נולדתי רחוק משם, בגרונסטאדט. שם גם גדלתי. אמא שלי גילתה את השמות של האבות שלי וקיבלה מהם כסף כשאיימה לחשוף אותם. כשהייתי בת עשר, היא איימה עליהם שוב וקיבלה עוד כסף, אבל זהו זה. הם שילמו. הם יכלו להרשות לעצמם.

מגיל צעיר ידעתי שאמא שלי היתה זונה, וידעתי שגם אני אהיה זונה. ואותו דבר היה נכון גם לאלכוהול ולסמים.

אבל לא ידעתי למה הדברים הם כפי שהם, עד שהיא סיפרה לי על האבות שלי זמן קצר לפני שמתה.

אמא שלי היתה בת ארבעים ושבע במותה. אני רק בת שלושים, אבל אני זונה ומסוממת כבר כל כך הרבה זמן, שאני נראית בת ארבעים לפחות. עוד לפני שהייתי בת חמש־עשרה כבר התחלתי לקבל לקוחות.

נוסף על כך יש לי דחף עמוק להרוג. שמעתי את הסיפור בנובמבר, וקצת אחר כך, כשלמדתי מעט על האבות שלי, קיבלתי את ההחלטה.

זאת היתה החלטה טובה.

החיים של אמא שלי היו סיוט. סיוט והשפלה.
וגם החיים שלי. אבל היה טוב להבין, סוף־סוף להבין. הבנתי את ההיגיון. האם לילה כמו הלילה שקיבלתי בו את חיי יכול להוביל לתוצאה אחרת?
לחיים אחרים?
אני פרי בשל שנולד מאונס קבוצתי. ואותו פרי הוא שהורג עכשיו את אבותיו.
אני סוגרת מעגל.
נכון, זה נשמע כמו שירה שחורה. בחיים אחרים הייתי יכולה להיות משוררת. הייתי יכולה לכתוב ולקרוא. היכולת קיימת בי, אבל אף פעם לא היתה לי הזדמנות.
כשאסיים, לא יישאר דבר חי מאותו ערב. כולנו נמות. זאת התוצאה ההגיונית.
אמי — שהתחתונים של אבא שלי היו תחובים בפיה בזמן המעשה — נתנה לי משימה, ובשמה רצחתי את כולם. ביצוע המשימה העניק לי אושר גדול, אושר גדול יותר מכל דבר אחר בחיי. בשום שלב לאורך הדרך לא חשתי אשמה או חרטה, ואיש לעולם לא יתעמת איתי על מעשי.
אני שמחה גם שאמי חסכה את הכסף שהוציאה מהאבות שלי. הוא עזר לי מאוד, ואני נהנית מהמחשבה שבמובן מסוים הם מימנו את מותם.
אני מדגישה: היה לי סיפוק גדול לרצוח את האבות שלי. סיפוק גדול מאוד.
הייתי מדויקת מאוד לאורך כל המשימה, ואני רוצה להמשיך ככה עד הסוף. אני כותבת משתי סיבות. הראשונה היא שאני רוצה שהסיבות האמיתיות ייוודעו. השנייה היא שאני צריכה זמן — זאת גם הסיבה שיצאתי מהפאב. אם אתה קורא את המכתב הזה בזמן שבו התכוונתי שתקרא אותו, במקום שבו אני מקווה שאתה קורא אותו, השגתי את מטרתי.
בעשר בערב אהיה על המעבורת שיוצאת מאוסטוורדינגן אל האיים. אבל אני לא אהיה על הסיפון כשהיא תעגון בנמל היעד הראשון.
אני נושאת עליי משקולות כבדות שיגררו אותי מטה אל מעמקי הים ואני מקווה שהדגים יכרסמו במהרה את בשרי החולה.
אני לא רוצה לעלות שוב אל פני המים. אני לא רוצה ששום חלק ממני יעלה שוב אל פני המים.

ריינהרט קיפל את הדפים והחזיר אותם למעטפה. ואז ישב זמן מה בלי לפצות פה ורק הדליק שוב את המקטרת, שנכבתה בינתיים.

לבסוף דיבר.

"מה אפשר לומר?"

המפקח ישב שעון לאחור בכורסא בעיניים עצומות.

"שום דבר," אמר. "לא צריך לומר שום דבר."

"אין חתימה."

"לא."

"רבע לאחת עכשיו."

ואן וטרן הנהן, רכן לפנים בכורסא והדליק סיגריה. הוא שאף ממנה כמה פעמים, קם, חצה את החדר וכיבה את האור.

"מה היעד הראשון של המעבורת?" שאל כשהתיישב שוב.

"אַרנהולט, אם אני לא טועה," אמר ריינהרט. "סביב אחת."

"כן," אמר ואן וטרן. "נראה לי שאתה צודק. צא למכונית ונסה ליצור קשר עם המעבורת. הם יכולים לעשות חיפוש בספינה כשהיא עוגנת. אולי היא התחרטה."

"אתה חושב?" שאל ריינהרט.

"לא," אמר ואן וטרן. "אבל אנחנו חייבים להמשיך למלא את תפקידנו עד הסוף."

"כן, מה לעשות," אמר ריינהרט. "ההצגה חייבת להימשך."

ואז הוא יצא והשאיר את המפקח לבד בחושך.

היא נעלה את הדלת, ומיד אחר כך יצאה המעבורת לדרך. מבעד לאשנב העגלגל הקמור היא צפתה באורות הנמל חולפים על פניה ונעלמים. זה היה מעשה הפזרנות האחרון שלה: תא פרטי בסיפון העליון. היא שילמה עליו פחות או יותר את כל הכסף שנותר לה. אבל זאת לא היתה גחמה ותו לא. זה היה הכרח, דרישה הגיונית. היא היתה צריכה להיות לבדה כדי לבצע את ההכנות האחרונות, ולא היתה שום דרך אחרת להבטיח זאת.

היא הביטה בשעון: עשר ושבע דקות. היא התיישבה על המיטה ומיששה את הסדין המכובס ואת השמיכה האדומה החמימה עם הלוגו של חברת הספנות. היא פתחה את הבקבוק וזרקה את הפקק לפח. היא לא טרחה להוציא כוס ושתתה ישר מהבקבוק. חצי ליטר קוניאק ארבעה כוכבים. תא פרטי עם שמיכה בצבע יין ושטיחים מקיר לקיר. כאמור, החגיגה האחרונה.

היו לפניה שעתיים לפי לוח הזמנים שחישבה מרגע שראתה את הניידת מחוץ לפאב. גם אם הם יעבדו ביעילות רבה — ועד כה הם לא הפגינו נטייה כזאת — יהיה בלתי אפשרי למצוא אותה כאן לפני חצות. ראשית, ישנה זירת הפשע והתוהו ובוהו בפאב, ואז הם יצטרכו למצוא את ילנה ולגנס, לנהל איתה שיחה מבולבלת ולנסוע בחזרה לווארהיים — היא היתה משוכנעת שהמפקח לא ייתן לאף אחד מפקודיו לבצע את המשימה הזאת במקומו. ואז הטלפון למעבורת... לא. אין שום סיכוי שכל זה יקרה בתוך פחות משעתיים.

אחת־עשרה וחצי, ליתר ביטחון. שעה וחצי לבדה בתא בסיפון העליון, זה יצטרך להספיק. היא חשה סיפוק יוצא דופן על כך שהיא מתכננת סוף־סוף את קִצה שלה, ולא רק את קצם של אחרים. היא רוקנה את תכולת התיק שלה על הרצפה. מוטב להכין את הדברים מיד, למקרה שמשהו ישתבש. היא אחזה בקצה שרשרת הפלדה ופשטה את הסוודר, לגמה עוד לגימה של קוניאק, הדליקה סיגריה והתחילה לכרוך את השרשרת הגמישה סביב המותניים שחשפה. לאט ובשיטתיות, ליפוף ועוד ליפוף, בדיוק כפי שעשתה כשתרגלה.

כבדה אבל נוחה. היא בחרה את השרשרת בקפידה. שבעה מטרים, שמונה־עשר קילו. חוליות פלדה. קרה וכבדה. כשסיימה לכרוך את השרשרת, הידקה אותה עוד קצת, ואז קיבעה אותה בעזרת מנעול. היא קמה ובחנה את משקלה ואת יכולתה לנוע.

כן, הכול בסדר.

השרשרת כבדה דיה להטביע אותה. אבל לא כבדה מדי. היא צריכה להיות מסוגלת ללכת. ולטפס מעל המעקה.

* * *

עוד סיגריה.

עוד טיפת קוניאק.

גל חמים והחלטי של שכרות החל להציף את גופה. היא השעינה את ראשה על הקיר ועצמה את עיניה. היא האזינה למנועים הכבדים, או ליתר דיוק הרגישה את הרעידות ששילחו דרך גולגולתה, כמו ניסיון מרוחק ועקר לתקשר עמה. דבר לא עוד. המשקה והעשן וזהו. והרעידות.

עוד שעה אחת, חשבה. הכול ייגמר בעוד שעה.

רק עוד שעה אחת.

* * *

הרוח אחזה בה ואיימה להשליך אותה לאחור. לרגע חששה שטעתה בחישוביה, אבל אז תפסה במעקה והשיבה לעצמה את שיווי המשקל, הזדקפה וסגרה את הדלת.

החשיכה היתה סמיכה והרוח שאגה. היא עשתה את דרכה בזהירות אל תוך הרוח, במעבר הצר והרטוב החוצה את המעבורת.

עוד ועוד קדימה. המעקה היה בגובה החזה לכל היותר, והיו שם מוטות רוחביים שבעזרתם היה אפשר לטפס. פחות או יותר אידיאלי למטרותיה, משום מה. נותר לה רק לבחור את המקום הנכון. היא המשיכה עוד קצת לפנים והגיעה לגרם מדרגות חסום בשרשרת, ועליה שלט שהתנדנד ושקשק ברוח והודיע לנוסעים שהטיפוס במדרגות האלה אסור.

היא הביטה סביבה. לא היתה שם נפש חיה. השמים היו כהים ודוממים, ואורות בודדים בצבצו בהם. הים היה שחור, נטול השתקפויות. כשרכנה מעל למעקה והביטה מטה, בקושי ראתה את המים.

חושך. חושך בכל מקום.

הרעידות העמומות של מנועי הספינה. פרצי רוח ונתזי מלח. רסיסי גלים שהמדחפים המסתובבים פיזרו לכל עבר.

לבדה. קר, למרות הקוניאק.

אף נוסע חוץ ממנה לא היה אמיץ דיו לצאת לסיפון בשעת לילה כזאת. לא במזג האוויר הזה. כולם נשארו בפנים. בברים. במסעדות האדומות כיין. במועדון הריקודים. בתאים החמימים.

בפנים.

היא טיפסה, ישבה על המעקה במשך שנייה ואז דחפה את עצמה ברגליים בכל הכוח והשליכה את עצמה אל הים.

היא חדרה למים בתנוחה עוברית, והפחד הקל שמא תישאב אל המדחפים נמוג בעודה צוללת במהירות — מהר הרבה יותר מכפי שתיארה לעצמה — אל המעמקים.

בזמן שחיכו לשיחה הצפויה קיבלו שתי שיחות אחרות.

הראשונה היתה מהיומנאי במארדם, ובה נמסר להם מידע מהבלש היינמן בנוגע לקשר אפשרי נוסף שעלה מבדיקת חשבונות הבנק. זה לא היה ודאי, כמובן, אבל היו ראיות שלפיהן ורנר בידרסן העביר כסף מחשבונו העסקי לחשבון פרטי (אחר כך בוצעו כמה משיכות מהחשבון הזה) מסיבות לא ברורות בתחילת יוני 1976. עם זאת, היינמן עדיין לא הצליח לאתר משיכה שתואמת את הסכום המדובר.

צריך להודות שאולי מדובר בחוב הימורים או בכמה מעילי פרווה לאשתו או למאהבת, או אלוהים יודע מה. כך או כך, הבלש היינמן ייצור איתם קשר שוב בימים הקרובים.

"תזמון מצוין," אמר ריינהרט בפעם השנייה באותו ערב. אבל המפקח אפילו לא נאנח בתגובה.

"תאמר משהו חכם," אמר אחרי כמה דקות של שתיקה בחשיכה.

ריינהרט הצית גפרור והשקיע מאמצים רבים בהדלקת המקטרת שלו לפני שענה.

"אני חושב שאנחנו הולכים להביא ילד," אמר.

"ילד?" אמר המפקח.

"כן."

"מי?"

"אני," אמר ריינהרט, "ומישהי שאני מכיר."

"בן כמה אתה?" שאל המפקח.

"מה זה משנה?" שאל ריינהרט. "אבל היא תהיה בת ארבעים בקרוב, אז הגיע הזמן."

"כן, טוב," אמר המפקח.

דקה נוספת חלפה.

"טוב, אני מניח שאני צריך לברך אותך," אמר המפקח בסופו של דבר. "אפילו לא ידעתי שיש לך מישהי."

"תודה," אמר ריינהרט.

* * *

השיחה הנוספת היתה ממונקל, שדיווח על תוצאות הבדיקה הפתולוגית הראשונית. ורנר בידרסן נורה למוות באמצעות אקדח ברנגר 75 — שני כדורים בחזה, שנורו ממרחק של מטר, פחות או יותר. שניים נוספים מתחת לחגורה, ממרחק עשרה סנטימטרים בערך. סביר להניח שהמוות היה מיידי. הוא התרחש בסביבות 21:10.

ואן וטרן הודה למונקל וסיים את השיחה.

"היה משהו מוזר בזירת הרצח," אמר אחרי זמן מה.

כיסאו של ריינהרט חרק באפלה.

"אני יודע," אמר. "חשבתי על זה."

המפקח ישב בדממה רגעים ארוכים וחיפש את המילים. השעון התלוי על הקיר בין שני החלונות המלבניים כמו התאמץ, אך לא הצליח לגייס די כוח להכות. ואן וטרן הביט בשעון היד שלו. אחת וחצי. המעבורת עוגנת בארנהולט כבר חצי שעה לפחות. בכל רגע הם ייצרו קשר.

"הזירה הזאת," אמר.

ריינהרט הדליק את המקטרת בפעם העשרים.

"כל הנשים שישבו שם... יום האישה הבינלאומי..." המשיך ואן וטרן. "גבר שנורה במפשעה בשירותים... על ידי הבת שלו, שלבושה כגבר... אונס בן שלושים... יום האישה הבינלאומי..."

"די," קטע אותו ריינהרט. "בוא נדבר על משהו אחר."

"בסדר," אמר ואן וטרן. "אתה צודק. אבל היה משהו מבוים בזירה הזאת, כן."

ריינהרט שאף כמה שאיפות עמוקות.

"ככה זה תמיד," אמר.

"מה?" שאל המפקח. "למה אתה מתכוון?"

"לא יודע," אמר ריינהרט.

ופתאום ואן וטרן התרגז.

"ברור שאתה יודע. תפסיק להעמיד פנים ותגיד לי כבר על מה אתה מדבר! אנחנו יושבים כאן בחורבה העלובה הזאת, באיזה כפר נידח, באמצע הלילה, אלוהים יודע איפה אנחנו נמצאים או למה אנחנו מחכים... אתה מוכן לומר לי למה בעצם אנחנו מחכים?"

"לסגירת הקצוות," אמר ריינהרט.

הטלפון צלצל וואן וטרן ענה.

"כן?"

"המפקח ואן וטרן?"

"כן."

"שמידט. משטרת הנמל בארנהולט. סיימנו עכשיו לסרוק את הספינה, ו..."

"ומה?"

"ונראה לנו שהחשדות שלך נכונים. חסרה נוסעת."

"אתה בטוח?"

"עד כמה שאפשר. יכול להיות שהיא הצליחה להתחבא איפשהו על הסיפון, אבל זה לא נראה לנו סביר. היינו די יסודיים. אבל אנחנו נמשיך בחיפושים עד שהמעבורת תפליג שוב. אם היא על הסיפון, נמצא אותה לפני כן."

הוא השתתק, אבל המפקח לא אמר דבר.

"בכל אופן, זאת באמת אישה," אמר שמידט. "היה לה כרטיס למחלקה הראשונה, תא פרטי. היא עלתה לסיפון, לקחה את המפתח מדלפק העזרה ובילתה שעה לפחות בתא שלה."

"בירית את השם שלה?"

"כן, ברור. הכרטיס והתא הוזמנו על שם בידרסן."

"בידרסן?"

"כן. אבל הם לא מבקשים תעודה מזהה כשהנוסעים משלמים במזומן, וזה מה שהיא עשתה, אז יכול להיות שזה שם בדוי."

ואן וטרן השמיע אנחה עמוקה.

"הלו? אתה עדיין שם?"

"כן."

"יש עוד משהו שאתה רוצה שנברר או שאפשר לתת להם אישור להפליג? הם כבר בשעה איחור."

"יש אישור," אמר ואן וטרן. "הרימו עוגן."

השיחה הסתיימה. ריינהרט הסיר את האוזניות שלו, שילב ידיים מאחורי הראש ונשען לאחור בחריקת

כורסא.

ואן וטרן הניח את ידיו על ברכיו וקם במאמץ. הוא צעד הלוך ושוב על לוחות הרצפה החורקניים ולבסוף עצר מול אחד החלונות, שפשף את השמשה בשרוול מעילו והביט החוצה אל החשיכה. הוא טמן את ידיו בכיסי מכנסיו.

"איך אתה חושב שקוראים לה באמת?" שאל ריינהרט.

"שוב יורד גשם," אמר ואן וטרן.

ספרים נוספים בהוצאת הכורסא

- דג חמקמק / הוקן נסר (משוודית: רות שפירא)
- נקודת בורקמן / הוקן נסר (מאנגלית: תומר בן אהרון)
- בתו של מלך הביצה / קארן דיון (מאנגלית: קטיה בנוביץ׳)
- אני חושבת לגמור עם זה / איאן ריד (מאנגלית: יואב כ״ץ)
- נוסעת ללא מלווה / סמואל ביורק (מנורווגית: דנה כספי)
- ינשוף קטלני / סמואל ביורק (מנורווגית: דנה כספי)
- לבד על מאדים / אנדי וייר (מאנגלית: דידי חנוך)
- ארטמיס / אנדי וייר (מאנגלית: דידי חנוך)
- בשורות טובות / טרי פראצ׳ט וניל גיימן (מאנגלית: תומר בן אהרון)
- מיתולוגיה נורדית / ניל גיימן (מאנגלית: תומר בן אהרון)
- הטבח / הארי קרסינג (מאנגלית: תומר בן אהרון)
- מושב הנהג / מיוריאל ספארק (מאנגלית: תומר בן אהרון)
- זה הולך לכאוב / אדם קיי (מאנגלית: תומר בן אהרון)
- מסעותי עם דודתי / גרהם גרין (מאנגלית: יותם בנשלום)
- תבשילים חריפים מהמטבח הטטארי / אלינה ברונסקי (מגרמנית: נועה קול)
- אהבה ראשונה / איוון טורגנייב (מרוסית: יעל טומשוב)
- נשים ללא גברים / שהרנוש פארסיפור (מפרסית: תומר בן אהרון)
- חסרי הנחת / לין אולמן (מנורווגית: דנה כספי)
- פעמון הזכוכית / סילביה פלאת (מאנגלית: אורטל אריכה)
- עיניהם צופות באלוהים / זורה ניל הרסטון (מאנגלית: רעות בן יעקב)

חפשו אותנו בפייסבוק ובאתר האינטרנט:

www.hakursa.co.il